รายงานการวิจัย

เรื่อง

การปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้

Cultivating Integrity of Youth in the Three Southern Provinces

โดย

นางสาวภมรรัตน์ ชุมภูประวิโร

พระครูสุตกิจสโมสร โกตัน

นายรังสรรค์ วัฒนาชัยวณิช

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ปัตตานี

พ.ศ. ๒๕๖๑

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

MCU RS 610761125

รายงานการวิจัย

เรื่อง

การปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้

Cultivating Integrity of Youth in the Three Southern Provinces

โดย

นางสาวภมรรัตน์ ชุมภูประวิโร

พระครูสุตกิจสโมสร โกตัน

นายรังสรรค์ วัฒนาชัยวณิช

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ปัตตานี

พ.ศ. ๒๕๖๑

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

MCU RS 610761125

(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย)

Research Report

Cultivating Integrity of Youth in the Three Southern Provinces

BY

Ms Pamonrat Chumpoopraviro
Phrakhrusutakitsamosom Kotan
Mr.Rangsan Wattanachaiwanich

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Pattani Buddhist College
B.E. 2561

Research Project Funded by Mahachulalongkornrajavidyalaya University

MCU RS 610761125
(Copyright Mahachulalongkornrajavidyalaya University)

ชื่อรายงานการวิจัย: การปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้
ผู้วิจัย: นางสาวภมรรัตน์ ชุมภูประวิโร พระครูสุตกิจสโมสร โกตัน
และนายรังสรรค์ วัฒนาชัยวณิช
ส่วนงาน: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ปัตตานี
ปีงบประมาณ: ๒๕๖๑
ทุนอุดหนุนการวิจัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการปลูกฝังความสุจริต ของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ เพื่อศึกษาการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ และเพื่อศึกษาปัญหาหรืออุปสรรคในการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ กลุ่มตัวอย่างการวิจัยเชิงปริมาณ คือ เยาวชนที่ศึกษาอยู่ในวิทยาลัยสายอาชีพในสามจังหวัดชายแดนใต้ คือ วิทยาลัยการอาชีพปัตตานี จำนวน ๓๕๘ คน โรงเรียนอาชีวศึกษายะลา จำนวน ๒๕๓ คน และวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส จำนวน ๔๙๑ คน ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๐ คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๒๙ ของกลุ่มตัวอย่างจริง ส่วนผู้ให้ข้อมูลสำคัญของการวิจัยเชิงคุณภาพคือ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาให้กับเยาวชนที่ศึกษาอยู่ในวิทยาลัยสายอาชีพในสามจังหวัดชายแดนใต้ ประกอบด้วย ครูวิทยาลัยการอาชีพปัตตานี ครูโรงเรียนอาชีวศึกษายะลา และครูวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส จำนวน ๒๔ คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีอุปนัย

ผลการวิจัยพบว่า

๑) จากผลการวิเคราะห์ระดับการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = ๔.๑๗, S.D. = .๓๕๐) และรายข้อส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่าการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ มีการปลูกฝังด้านความซื่อสัตย์สุจริตให้แก่เยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ที่ศึกษาสายอาชีพ ได้แก่ วิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดปัตตานี อาชีวศึกษาในจังหวัดยะลา และสารพัดช่างในจังหวัดนราธิวาส

๒) จากผลการวิเคราะห์ศึกษาการปลูกฝังความสุจริตแก่เยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ผลวิจัยชี้ให้เห็นว่า ถึงแม้จะมีเหตุการณ์ความไม่สงบเกิดขึ้นในสามจังหวัดชายแดนใต้ ทำให้เยาวชนบางส่วนขาดผู้ปกครองดูแล และอบรมเลี้ยงดู แต่เมื่อเยาวชนได้เข้ารับการศึกษาในโรงเรียน ครูผู้จัดการเรียนการสอน ก็ได้เป็นสื่อกลางในการอบรม ปลูกฝังให้นักเรียนมีความซื่อสัตย์ สุจริต ไม่เห็นแก่ตัว ไม่เอารัดเอาเปรียบเพื่อนที่มีการนับถือต่างจากศาสนาของตนเอง รู้จักบาปบุญคุณโทษ มีจิตสำนึกมองโลกในแง่ดี ถึงจะมีการสูญเสียบุคคลในครอบครัวก็ตาม

๓) จากผลการวิเคราะห์ปัญหาหรืออุปสรรคในการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ผลการวิจัยพบว่า จากสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในสามจังหวัดชายแดนใต้ส่งผลกระทบและมีอิทธิพลอย่างมากต่อเยาวชน สื่อแขนงต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สื่อทางอินเตอร์เน็ต ทำให้

เยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้เห็นตัวอย่างที่ดีและไม่ดี ทำให้เยาวชนลอกเลียนแบบ โดยขาดการดูแลของผู้ปกครอง และครูอย่างใกล้ชิด

ปญฺญา โลกสฺมิ ปชฺโชโต
มจร
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Research Title: Cultivating Integrity of Youth in the Three Southern Provinces
Researchers: Ms Pamonrat Chumpoopraviro
Phrakhrusutakitsamosom Kotan
and Mr.Rangsan Wattanachaiwanich
Department: Mahachulalongkornrajavidyalaya University
Pattani Buddhist College
Fiscal Year: ๒๕๖๑ / ๒๐๑๘
Research Scholarship Sponsor: Mahachulalongkornrajavidyalaya University

ABSTRACT

This research used a mixed methods research. The study aims to investigate honesty cultivation of youth in the three southern border provinces as well as to examine the problems in cultivating honesty of youth in the three southern border provinces. The sample of quantitative study included youths from the three southern border provinces (๔๙๑ people). The key informants in qualitative research included ๒๔ people from vocational school teachers, and teachers of Yala Narathiwat polytechnic education. Research tools used in this study were a questionnaire and a semi-structured interview protocol. Data were analyzed by suing mean, standard deviation and qualitative data were analyzed by using an inductive approach.

The reseach found that

๑) Overall, there was a high level of integrity cultivation ($\overline{X}$ = ๔.๑๗, SD =. ๓๕๐) in the region. The findings reflect that cultivating good faith of youth in the three southern provinces was also found at a high level in in the three southern provinces. ๒) The study suggests that despite the unrest occurred in three Southern province, some youth lack parental care.

๓) Youths should be trained to be honest and unselfish as well as no take advantages of other people and respect their own religion. Problems that hindered cultivation of integrity were media influences on youths and lack of parent control and supervision.

กิตติกรรมประกาศ

คณะผู้วิจัย ขอขอบคุณผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินการวิจัยจนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ประกอบไปด้วย สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยพระสุธีรัตนบัณฑิต,ร.ศ. ดร. (พระมหาสุทิตย์ อาภากโร) ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ และพระมหาชุติภัค อนินนฺโท ผู้อำนวยการส่วนงานวางแผนและส่งเสริมการวิจัย ที่ได้อนุมัติงบประมาณดำเนินงานวิจัยและให้การสนับสนุนงานวิจัย ขอบคุณคณะผู้วิจัยทุกรูปท่าน ที่ช่วยเหลือและให้คำปรึกษาในการดำเนินงานวิจัยในครั้งนี้

และที่สำคัญยิ่ง กราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้อำนวยการ ครูและนักเรียนตลอดจนผู้ปกครองที่เยาวชนได้เข้าศึกษา ได้แก่ วิทยาลัยการอาชีพปัตตานี วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา และวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส ที่ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์ สอบถาม และการสนทนากลุ่มย่อย เพื่อให้ข้อมูลในด้านต่างๆเกี่ยวกับการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้

สุดท้ายคณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และจิตวิญญาณแห่งความดี และกราบขอบพระคุณเป็นพิเศษสำหรับบุพการีผู้ให้กำเนิดที่ให้โอกาสในการศึกษาและให้กำลังใจอย่างแรงกล้าแก่คณะผู้วิจัยตั้งแต่ต้น จนกระทั่งงานวิจัยฉบับนี้สำเร็จโดยสมบูรณ์ ประโยชน์ที่เกิดขึ้น สำหรับการวิจัยในครั้งนี้คณะผู้วิจัยขอมอบให้แด่ผู้ที่ได้กล่าวถึงไว้ ณ ที่นี้ทุกท่าน

ภมรรัตน์ ชุมภูประวิโร และคณะ
๑๒ กันยายน ๒๕๖๒

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	ง
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ช
สารบัญแผนภาพประกอบ	ซ
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๔
๑.๓ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับและหน่วยงานที่นำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์	๔
๑.๔ ขอบเขตการวิจัยและกรอบแนวคิด	๔
๑.๕ นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	๗
บทที่ ๒ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๘
๒.๑ ทฤษฎีการปลูกฝังความสุจริต	๘
๒.๒ ทฤษฎีจิตสาธารณะ	๑๖
๒.๓ แนวคิดความรับผิดชอบต่อสังคม	๒๑
๒.๔ สิทธิมนุษยชน	๒๔
๒.๕ จิทวิทยาวัยรุ่น	๒๘
๒.๖ การปลูกฝังความสุจริตพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้	๔๒
๒.๗ เยาวชนที่ศึกษาอยู่ในสายวิชาชีพในสามจังหวัดชายแดนใต้	๔๔
๒.๘ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๕๓
บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย	๕๙
๓.๑ รูปแบบการวิจัย	๕๙
๓.๒ พื้นที่ศึกษา ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ	๖๑
๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย	๖๒
๓.๔ การสร้างเครื่องมือในการวิจัย	๖๓
๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูล	๖๔
๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	๖๕
๓.๗ การนำเสนอผลการศึกษาวิจัย	๖๘
๓.๘ สรุป	๖๘
บทที่ ๔ ผลการศึกษาวิจัย	๗๐
๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๗๐
๔.๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ	๗๒

๔.๓ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ..... ๗๖
๔.๔ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม..... ๘๙
๔.๕ องค์ความรู้จากการวิจัย..... ๙๐
บทที่ ๕ สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ..... ๙๒
๕.๑ ประชากร กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ..... ๙๒
๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล..... ๙๓
๕.๓ วิธีการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ..... ๙๔
๕.๔ สรุปผลการศึกษา..... ๙๕
๕.๕ อภิปรายผล..... ๙๖
๕.๖ ข้อเสนอแนะ..... ๑๐๑
บรรณานุกรม..... ๑๐๓
ภาคผนวก..... ๑๐๘
ภาคผนวก ก บทความวิจัย..... ๑๐๙
ภาคผนวก ข กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการนำผลจากโครงการวิจัยไปใช้ประโยชน์..... ๑๒๗
ภาคผนวก ค ตารางเปรียบเทียบวัตถุประสงค์ กิจกรรมที่วางแผนไว้ และกิจกรรมที่ได้ดำเนินการมา และผลที่ได้รับของโครงการ..... ๑๒๙
ภาคผนวก ง ตัวอย่างแบบสอบถาม..... ๑๓๒
ภาคผนวก จ รูปภาพกิจกรรมดำเนินการวิจัย..... ๑๔๓
ภาคผนวก ฉ แบบสรุปโครงการวิจัย ประวัติคณะผู้วิจัย..... ๑๔๙

สารบัญตาราง

ตาราง **หน้า**

ตารางที่ ๑ ประชากรในการศึกษาจำแนกตามโรงเรียนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้..... ๕๙
ตารางที่ ๒ จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ จำแนกตาม พื้นที่อยู่อาศัย ศาสนา อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพทางครอบครัว และรายได้ของครอบครัว..... ๖๗
ตารางที่ ๓ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณลักษณะความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ โดยภาพรวม และรายด้าน..... ๖๘
ตารางที่ ๔ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณลักษณะความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ในภาพรวม และรายข้อ..... ๖๙
ตารางที่ ๕ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณลักษณะความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ด้านการมีจิตสาธารณะ ในภาพรวม และรายข้อ..... ๖๙
ตารางที่ ๖ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณลักษณะความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ด้านความเป็นธรรมทางสังคม ในภาพรวม และรายข้อ..... ๗๐
ตารางที่ ๗ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณลักษณะความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ด้านกระทำอย่างรับผิดชอบ ในภาพรวม และรายข้อ..... ๗๑
ตารางที่ ๘ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณลักษณะความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ด้านเป็นอยู่อย่างพอเพียง ในภาพรวม และรายข้อ..... ๗๑

สารบัญแผนภาพประกอบ

ภาพประกอบ		หน้า
ภาพประกอบที่ ๑	แสดงกรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัย.....	๖
ภาพประกอบที่ ๒	“เด็กไทย รู้รักษาความดี มีจิตสาธารณะ เอาชนะคอร์รัปชั่น”.....	๖๐
ภาพประกอบที่ ๓	สาระสำคัญ ๕ ประการ หลักสูตร “โตไปไม่โกง”.....	๖๒
ภาพประกอบที่ ๔	พล.อ.สุรเชษฐ์ ชัยวงศ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการให้โอวาทในพิธีมอบทุน.....	๗๐
ภาพประกอบที่ ๕	การให้ทุนโครงการส่งเสริมทุนการศึกษานักศึกษากลุ่มพิเศษจังหวัดชายแดนภาคใต้ ภายใต้แนวคิด “เด็กทุนอาชีวะ ชายแดนใต้ '๕๙ โตไปไม่โกง..”.....	๗๑
ภาพประกอบที่ ๖	พล.อ.สุรเชษฐ์ ชัยวงศ์ รมช.ศึกษาธิการ กล่าวพิธีปิดโครงการ.....	๗๒
ภาพประกอบที่ ๗	โลโก้ วิทยาลัยเทคนิคยะลา.....	๗๕
ภาพประกอบที่ ๘	คณะและสาขาวิชาที่เปิดสอน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ.....	๗๖
ภาพประกอบที่ ๙	คณะและสาขาวิชาที่เปิดสอน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง.....	๗๖
ภาพประกอบที่ ๑๐	แสดงกรอบองค์ความรู้จากการวิจัย.....	๘๖
ภาพประกอบที่ ๑๑	รูปภาพ ภาคผนวก จ ที่ ๑ คณะผู้วิจัยนำเสนอผลงานวิจัยเพื่อรับข้อเสนอแนะ ณ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช.....	๑๑๒
ภาพประกอบที่ ๑๒	รูปภาพ ภาคผนวก จ ที่ ๒ คณะผู้วิจัยลงพื้นที่เก็บข้อมูลวิจัย ณ โรงเรียนวิทยาลัยการอาชีพปัตตานี โรงเรียนวิทยาลัยเทคนิคยะลา และโรงเรียนวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส.....	๑๑๓
ภาพประกอบที่ ๑๓	รูปภาพ ภาคผนวก จ ที่ ๓ กิจกรรมแนะแนวให้ความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพโดยมีการปลูกฝังความสุจริตลงไปในเนื้อหาการสอนในแต่ละบู้ทที่จัดกิจกรรม.....	๑๑๕

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สภาพแวดล้อมทางสังคมประกอบด้วยองค์กรทางสังคมที่สำคัญซึ่งมีผลต่อการพัฒนาความซื่อสัตย์สุจริต ในที่นี้คือ ครอบครัว โรงเรียน ศาสนา และสื่อมวลชน องค์การดังกล่าว นักจิตวิทยาสังคมเชื่อว่า การถ่ายทอดลักษณะทางสังคมจากรุ่นหนึ่งไปยังอีกรุ่นหนึ่งนี้ทำได้โดยการผ่านตัวแทนของกลุ่ม เช่น บิดา มารดา ถ่ายทอดทางสังคมนี้ส่วนมากเกิดจากการเรียนทางสังคม (Social Learning) เช่น อาจจะอาศัยหลักการปั้นพฤติกรรมการเรียนรู้โดยบังเอิญและการเลียบแบบผู้ที่เกี่ยวข้องกับเยาวชนอาจจะตั้งใจสอนให้เยาวชนรู้และเข้าใจถึงความซื่อสัตย์สุจริต ทำให้เยาวชนได้เรียนรู้และเกิดการปฏิบัติตาม แต่บางครั้งไม่มีใครจงใจสอน แต่เยาวชนก็เรียนรู้เองโดยไม่ได้ตั้งใจหรืออาจจะเลียนแบบจากบุคคลที่ใกล้ชิดสนิทสนม หรือห่างไกลโดยผู้ถูกเลียนแบบไม่ทราบเรื่องเลยก็ได้[๑] ในปัจจุบันการทุจริตคอร์รัปชั่นเป็นปัญหาที่ทำลายสังคมอย่างรุนแรงและฝังรากลึก เป็นปัญหาที่สะท้อนวิกฤตการณ์ด้านคุณธรรมจริยธรรมของคนในสังคม ซึ่งการที่จะแก้ไขปัญหาได้อย่างยั่งยืนนั้นคนในสังคมต้องมีค่านิยมในการรักความดีและรู้สึกไม่ยอมรับพฤติกรรมทุจริตคอร์รัปชั่นและการโกงทุกรูปแบบ โดยเฉพาะในกลุ่มเด็กและเยาวชน[๒] ซึ่งการสร้างค่านิยมที่ถูกต้องนี้ จะเป็นรากฐานสำคัญเพื่อทำให้เด็กเติบโตขึ้นเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ และเป็นการป้องกันในการแก้ไขปัญหาทุจริตคอร์รัปชันที่ได้ผลดีที่สุด[๓]

จากเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ที่เกิดขึ้น ได้สะท้อนถึงปัญหาที่สั่งสมมานานตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน โดยที่ลักษณะของปัญหาดังกล่าวมีความซับซ้อนและมีความเชื่อมโยงกับปัญหาอื่นๆ อีกทั้งสถานการณ์ความรุนแรงและความไม่สงบที่เกิดขึ้นมานี้ ได้ก่อให้เกิดผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนทุกกลุ่มในพื้นที่ รวมทั้งมีผลกระทบและความสูญเสียที่เกิดขึ้นในกลุ่มเด็กและเยาวชน ซึ่งนับได้ว่าเป็นกลุ่มเป้าหมายที่มีความอ่อนแอที่สุด จากสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้ส่งผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อกลุ่มเด็กและเยาวชน จนต้องกลายเป็นเด็กกำพร้าจากการสูญเสีย

---

[๑] กฤติพงศ์ บุญรงค์, **ศึกษากระบวนการบริการจัดการของผู้บริหารกับการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนด้านความซื่อสัตย์ : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านตากแดด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพังงา**, (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต, ๒๕๕๐), หน้า ๖๐.

[๒] เทศบาลตำบลหนองเสาเล้า, **โครงการสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมให้เด็กและเยาวชนตำบลหนองเสาเล้า (โตไปไม่โกง) เทศบาลตำบลหนองเสาเล้า อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น**, จาก https://is.gd/OTL๗K๐, สืบค้นเมื่อ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๑.

[๓] ภาภรณ์ เรืองวิชา, **ข่าวมหาวิทยาลัยขอนแก่น COLA KKU ปลูกจิตสำนึก เน้น นศ.ซึมซับคุณค่าแห่งความดีอย่างต่อเนื่อง**, จาก https://www.kku.ac.th › news › v.php, สืบค้นเมื่อ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๑.

บุคคลในครอบครัว โดยเด็กที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ความขัดแย้งและความรุนแรง จะมีผลกระทบ การปลูกฝังเรื่องค่านิยมความซื่อสัตย์สุจริต ดังนั้นจึงต้องปลูกฝังให้ลึกเข้าไปในจิตใจไม่ใช่สอนกันเพียงผิวเผิน[๔] โดยที่การปลูกฝังความสุจริตของเด็กในยุคปัจจุบัน จะต้องมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๕ ประการ อันได้แก่ ๑) ความซื่อสัตย์สุจริต (Honesty and Integrity) ๒) การมีจิตสาธารณะ (Greater Good) ๓) ความเป็นธรรมทางสังคม (Fairness and Justice) ๔) กระทำอย่างรับผิดชอบ (Responsibility Accountability) และ๕) เป็นอยู่อย่างพอเพียง (Living in sustainable economy)[๕] ซึ่งการปลูกฝังความสุจริตแบบนี้จะทำให้เด็กมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ และเป็นเด็กที่แสดงออกถึงการเป็นพลเมืองดีของชาติ เชิดชูความเป็นไทย ปฏิบัติตนตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ และแสดงความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ มีวินัย เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ ซึ่งรวมไปถึงการใช้ชีวิตความเป็นอยู่อย่างพอเพียง[๖] ในเรื่องของการปลูกฝังความซื่อสัตย์สุจริต การศึกษามีบทบาทในการเสริมสร้างค่านิยมและทัศนคติเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริต เนื่องจากสภาพปัจจุบันมีปัญหามากมาย อาทิเช่นธุรกิจนอกกฎหมาย การคอรัปชั่น การพนัน โสเภณี ฯลฯ เหตุเกิดเพราะความไม่ซื่อสัตย์สุจริตของข้าราชการ นักการเมือง พ่อค้าและประชาชนกล่าวได้ว่า ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นต้นตอ และรากเหง้าของปัญหาหลาย ๆ อย่าง ถ้าคนเราเป็นคนดี มีความซื่อสัตย์สุจริต ปัญหาหลายอย่างจะไม่เกิด หรือเกิดก็ไม่มาก ถ้าข้าราชการซื่อสัตย์ไม่ทุจริต ก็จะไม่มีช่องทางให้คนอื่นอาศัยประโยชน์ ถ้านักการเมืองซื่อสัตย์เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมการกำหนดนโยบาย และการตัดสินใจก็จะเกิดผลดีกับประเทศชาติและประชาชน ถ้าพ่อค้านักธุรกิจ ซื่อสัตย์ไม่ติดสินบน ไม่เอารัดเอาเปรียบคนอื่น ก็ไม่ทำให้คนอื่นพะวักพะวงเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต ก็จะช่วยเฝ้าระวังไม่ให้เกิดคนกระทำผิดขึ้น จึงจำเป็นต้องคิดปลูกฝังเรื่องความซื่อสัตย์สุจริตให้กับคนไทยทุกคน คนไทยทั้งชาติไม่ว่าเด็กหรือผู้ใหญ่ ผู้หญิงหรือผู้ชาย คนรวยหรือคนจน ประชาชนหรือข้าราชการ เพื่อให้เป็นพื้นฐานความเจริญรุ่งเรืองของชาติไม่ใช่เพียงข้าราชการเท่านั้นที่ต้องมีความซื่อสัตย์สุจริต คนไทยทุกคนต้องมีความซื่อสัตย์สุจริตด้วย นิสัยความซื่อสัตย์สุจริตสร้างตั้งแต่แรกเกิดและเริ่มก่อตัวขึ้น จากความรักความอบอุ่นที่พ่อแม่ ญาติพี่น้องได้แสดงออกแก่เด็ก พ่อแม่จึงเป็นต้นแบบที่สำคัญในวัยเด็ก เมื่อถึงวัยเข้าสู่โรงเรียน ครูเปรียบเสมือนพ่อแม่คนที่สอง เด็กเชื่อในสิ่งที่ครูสอน ครูทำให้ดูเป็นตัวอย่างไม่ว่าตั้งใจหรือไม่ก็ตาม การปลูกฝังค่านิยมและทัศนคติเรื่อความซื่อสัตย์สุจริต จึงเป็นบทบาทของครูทุกคนในโรงเรียน และผู้บริหารที่ต้องทำตนเป็นแบบอย่าง องค์กรหลักที่มีหน้าที่รับผิดชอบที่สำคัญคือ ครอบครัว พ่อแม่ ผู้ปกครอง ญาติพี่น้อง ต้องช่วยกันดูแลสร้างและปลูกฝังจิตสำนึกนี้ด้วยการแนะนำสั่งสอน ทำตัวอย่างที่ดีให้กับคนในครอบครัวของตน โรงเรียนและสถานศึกษา เป็นสถาบันที่ทำหน้าที่ให้การศึกษาอบรม

---

[๔]รจนา ระจินดา. **โครงการประชาสัมพันธ์เพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและค่านิยมของสังคมไทยให้ยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุจริตและถูกต้องชอบธรรม**, จาก ewt.prd.go.th › ewt › region๗ › ewt_news, สืบค้นเมื่อ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๑.

[๕]กรุงเทพมหานคร และ ศูนย์สาธารณประโยชน์และประชาสังคม (นิด้า) และองค์กรเพื่อความโปร่งใสในประเทศไทย, **โครงการ โรงเรียนสีขาว หลักสูตร "โตไปไม่โกง"**, จาก http://growinggood.org/project/, สืบค้นเมื่อ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๑.

[๖]ประไพ ประดิษฐ์สุขถาวร, **คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Desired Characteristics)**, จาก https://is.gd/KFwcRc, สืบค้นเมื่อ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๑.

บ่มนิสัยคือ ให้ความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง การสร้างนิสัย การประพฤติปฏิบัติที่ถูกต้องหัวใจสำคัญของการศึกษา คือทำให้คนเป็นคนดีเป็นคนที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นทั้งต่อสังคมที่ตนอยู่อาศัย และต่อประเทศชาติ การปลูกฝังจิตสำนึกเรื่องความซื่อสัตย์สุจริตก็เหมือนกัน ต้องทำให้ผู้เรียน เกิดศรัทธาเชื่อในสิ่งที่ดีและปฏิบัติจนเป็นกิจนิสัย สถาบันสังคมต่าง ๆ ต้องมีบทบาทส่งเสริมสนับสนุนการสร้างลักษณะนิสัยความซื่อสัตย์สุจริต วัดและองค์กรทางศาสนาต่าง ๆ ช่วยได้มากในการอบรมสร้างความเชื่อความศรัทธาให้เกิดขึ้น การเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังความซื่อสัตย์สุจริต ผู้ที่มีบทบาทสำคัญยิ่งคงเป็นของโรงเรียนและสถานศึกษา ซึ่งมีหน้าที่หลักคือ การพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความงอกงามในทุก ๆ ด้านอย่างมีดุลยภาพ คือต้องให้เด็กได้พัฒนาทั้งทางด้านจิตใจ ปัญญา ร่างกาย และทางสังคม[๗]

ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นคุณลักษณะทางจิตใจ ประการหนึ่งที่พึงปลูกฝังพัฒนาให้เกิดกับเด็กทุกคน แต่การพัฒนาคุณลักษณะด้านความซื่อสัตย์สุจริตก็ต้องพัฒนาไปพร้อม ๆ กับการพัฒนาทางด้านปัญญาคือ ความรู้ความเข้าใจและการพัฒนาทางร่างกาย และสังคม เช่นเดียวกัน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการพัฒนา นิสัยเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต จึงน่าจะมีกระบวนการ จัดการเรียนการสอนดังนี้ ๑) กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจเรื่องความซื่อสัตย์สุจริตทำได้โดยวิธีง่าย ๆ เช่น ข่าวเหตุการณ์ประจำวัน การเล่านิทาน ถ้าเด็กโตสามารถเล่าเรื่องจริงและมีรายละเอียดประกอบ ได้มากขึ้น ๒) การยกย่องสรรเสริญผู้ทำความดีต่าง ๆ โดยเฉพาะผู้ที่แสดงออกถึงความซื่อสัตย์สุจริต ควรยกย่อง ๓) การให้นักเรียนศึกษาค้นคว้า หาบุคคลตัวอย่างที่แสดงถึงความเป็นคนซื่อสัตย์สุจริต โดยพูดคุยกับคนในชุมชนเพื่อหาคนที่ชุมชนยกย่องนับถือและศึกษาจากหนังสือและให้เด็กบอกเหตุผลในการเลือกบุคคลนั้นมาเป็นตัวอย่าง ๔) ให้นักเรียนจัดนิทรรศการแสดงประวัติและความประพฤติของผู้เรียนที่นักเรียนยกย่อง ว่าเป็นคนซื่อสัตย์สุจริต ๕) โรงเรียนประกาศยกย่องนักเรียนหรือครูที่มีความซื่อสัตย์สิจริตให้ปรากฏแก่นักเรียน โดยทั่วไปทุกครั้งที่เกิดเหตุการณ์ขึ้น ฯลฯ และการจัดกิจกรรมเพื่อปลูกฝังจิตสำนึกความซื่อสัตย์สุจริต การให้เห็นตัวอย่างที่ดีอย่างสม่ำเสมอ ยกย่องสรรเสริญให้ขวัญและกำลังใจกับผู้ประกอบความดี การจะปลูกฝังให้เยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้เกิดความซื่อสัตย์สุจริต ต้องร่วมมือกันทุกภาคส่วนเริ่มตั้งแต่ครอบครัวต้องให้ความรักความอบอุ่น และอบรมสั่งสอนต่อจากนั้นโรงเรียน โดยผู้บริหารและครูอาจารย์ ต้องปลูกฝังค่านิยมในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต ให้เด็กทราบในรูปแบบของกิจกรรมต่าง ๆ จึงนับว่าทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการสร้างเสริมความซื่อสัตย์สุจริตให้เกิดกับเด็กเพื่อจะได้เป็นกำลังสำคัญในอนาคตของประเทศชาติต่อไป[๘]

เยาวชนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษาถือเป็นกลุ่มเยาวชนที่กำลังเติบโตเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาชาติ ควรได้รับการพัฒนาที่ครบถ้วนสมบูรณ์ในทุกๆด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านร่างกาย ด้านจิตใจ และด้านสติปัญญา เพื่อให้พร้อมที่จะใช้ชีวิตในสังคมอย่างผู้มีคุณธรรมจริยธรรม สถานศึกษาเป็นองค์กรสำคัญในการพัฒนา ปลูกฝังค่านิยมความสุจริต ตลอดจนปลูกฝังให้เยาวชนรู้จักรับผิดชอบผลของการกระทำอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งโรงเรียนในกลุ่มอาชีวศึกษาในจังหวัดปัตตานี วิทยาลัยเทคนิคในจังหวัดยะลา และวิทยาลัยสารพัดช่างในจังหวัดนราธิวาส ได้มีการจัดการ

---

[๗]พนม พงษ์ไพบูลย์. **การศึกษากับการเสริมสร้างความซื่อสัตย์สุจริต**, จาก https://is.gd/ZUfiaH, สืบค้นเมื่อ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑.

[๘]เจนจิรา แสงไกร. **บทเรียนการปลูกฝังเรื่องค่านิยมความซื่อสัตย์สุจริต**, จาก https://is.gd/f๕nXjv, สืบค้นเมื่อ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑.

เรียนการสอนการปลูกฝังความซื่อสัตย์สุจริตให้กับเยาวชน ที่มีความประพฤติเรียบร้อย มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนสายอาชีพ มีความขยัน อดทน ซื่อสัตย์ และมีใจรักในงานบริการ ไม่เป็นผู้ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด โดยทางโรงเรียนได้ร่วมเข้าโครงการส่งเสริมทุนการศึกษานักศึกษากลุ่มพิเศษจังหวัดชายแดนภาคใต้ภายใต้แนวคิด “เด็กทุนอาชีวะ ชายแดนใต้ ๕๙ โตไปไม่โกง..” กับกระทรวงศึกษาธิการเพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่เยาชนและครูผู้สอน ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษาการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ซึ่งผลการวิจัยที่ได้จะเป็นต้นแบบในการพัฒนาความซื่อสัตย์สุจริตของเยาวชนต่อไป

๑.๒ วัตถุประสงค์การวิจัย

๑.๒.๑ เพื่อศึกษาระดับคุณลักษณะความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้

๑.๒.๒ เพื่อศึกษาการปลูกฝังความสุจริตแก่เยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้

๑.๒.๓ เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้

๑.๓ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับและหน่วยงานที่นำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

ก. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑.๓.๑ ทราบถึงระดับคุณลักษณะความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้

๑.๓.๒ ทราบถึงการปลูกฝังความสุจริตการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้

๑.๓.๓ ทราบถึงแนวทางการพัฒนาการปลูกฝังความสุจริตแก่เยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้

ข. หน่วยงานที่นำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

๑.๓.๑) โรงเรียนทั้งภาครัฐและเอกชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ นำผลการวิจัยไปใช้ในการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชน

๑.๓.๒) โรงเรียนทั้งภาครัฐและเอกชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และผู้ที่สนใจในงานวิจัยครั้งนี้ ได้นำข้อมูลปัญหาและอุปสรรคไปเป็นแนวทางการพัฒนาการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนและเพื่อการพัฒนาสังคมนั้น ๆ ต่อไป

๑.๔ ขอบเขตการวิจัยและกรอบแนวคิด

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การวิจัยการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้”เป็นการศึกษาโดยใช้การวิจัยเชิงผสานวิธี (Mix Methods Research) เพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึกในด้านการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้

ในการศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ โดยผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตที่ศึกษาบูรณาการมาจากหลักสูตร“โตไปไม่โกง” ได้สาระสำคัญ ๕ ประการ อันได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต (Honesty and Integrity) การมีจิตสาธารณะ (Greater Good) ความเป็นธรรมทางสังคม (Fairness and Justice) กระทำอย่างรับผิดชอบ (Responsibility

and Accountability) และเป็นอยู่อย่างพอเพียง (Living in sustainable economy) โดยมุ่งเน้นเป็นการวิจัยและกระบวนการการปลูกฝังความสุจริตแก่เยาวชนทั้งในระดับนโยบาย และพื้นที่

๑.๔.๑ ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร (Population) ได้แก่ เยาวชนที่ศึกษาอยู่ในสายวิชาชีพในสามจังหวัดชายแดนใต้ คือ อาชีวศึกษาในจังหวัดปัตตานี วิทยาลัยเทคนิคในจังหวัดยะลา และวิทยาลัยสารพัดช่างในจังหวัดนราธิวาส

กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ได้แก่ เยาวชนที่ศึกษาอยู่ในวิทยาลัยสารพัดช่างในสามจังหวัดชายแดนใต้ คือ วิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดปัตตานี จำนวน ๓๕๘ คน โรงเรียนอาชีวศึกษาในจังหวัดยะลา จำนวน ๒๕๓ คน และวิทยาลัยสารพัดช่างในจังหวัดนราธิวาส จำนวน ๔๙๑ คน ได้มาจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร Yamané ของทาโร่ ยามาเน่ โดยใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีจับฉลากโดยการสุ่มแบบไม่ใส่กลับ (Without Replacement) จนได้ครบตามจำนวนที่คำนวณไว้ จำนวน ๒๙๓ คน

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) ได้แก่ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาให้กับเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนวิทยาลัยการอาชีพปัตตานี ผู้บริหารโรงเรียนวิทยาลัยเทคนิคยะลา ผู้บริหารโรงเรียนวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส ครูวิทยาลัยการอาชีพปัตตานี ครูวิทยาลัยเทคนิคยะลา ครูวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส และผู้ปกครองของเยาวชนที่ศึกษาอยู่ในวิทยาลัยการอาชีพปัตตานี วิทยาลัยเทคนิคยะลา และวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส ซึ่งคณะผู้วิจัยจะทำการสุ่มผู้ให้ข้อมูลแบบเจาะจง (Purpose Sampling) ได้ตัวแทนทั้งสิ้นจำนวน ๒๔ คน โดยทำการสนทนากลุ่ม (Focus Groups Discussion) จำนวน ๓ ครั้ง ครั้งละ ๘ คน แบ่งเป็นจังหวัดละ ๑ ครั้ง โดยครั้งที่ ๑ ได้ทำการสนทนากลุ่มกับผู้บริหารโรงเรียนวิทยาลัยการอาชีพปัตตานี ครูวิทยาลัยการอาชีพปัตตานี และผู้ปกครองของเยาวชนที่ศึกษาอยู่ในวิทยาลัยการอาชีพปัตตานี ครั้งที่ ๒ ได้ทำการสนทนากลุ่ม ผู้บริหารโรงเรียนวิทยาลัยเทคนิคยะลา ครูวิทยาลัยเทคนิคยะลา และผู้ปกครองของเยาวชนที่ศึกษาอยู่ใน วิทยาลัยเทคนิคยะลา และครั้งที่ ๓ ได้ทำการสนทนากลุ่ม ผู้บริหารโรงเรียนวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส ครูวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส และผู้ปกครองของเยาวชนที่ศึกษาอยู่ในวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส เพื่อทราบถึงกระบวนการจัดการศึกษาโดยใช้หลักสูตร โตไป ไม่โกง และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของเยาวชน

๑.๔.๒ ขอบเขตด้านพื้นที่

ได้แก่ จังหวัดชายแดนใต้ ประกอบไปด้วย จังหวัดปัตตานี จังหวัดยะลา จังหวัดนราธิวาส

๑.๔.๓ ขอบเขตด้านระยะเวลา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ดำเนินการวิจัยตั้งแต่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๐ วันที่สิ้นสุด ๓๐ กันยายน ๒๕๖๑ รวมเป็นระยะเวลา ๑๒ เดือน

๑.๔.๔ ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการศึกษาครั้งนี้มุ่งศึกษาการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ โดยผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตที่ศึกษาบูรณาการมาจากหลักสูตร “โตไปไม่โกง” ได้

สาระสำคัญ ๕ ประการ อันได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต (Honesty and Integrity) การมีจิตสาธารณะ (Greater Good) ความเป็นธรรมทางสังคม (Fairness and Justice) กระทำอย่างรับผิดชอบ (Responsibility and Accountability) และเป็นอยู่อย่างพอเพียง (Living in sustainable economy) โดยมุ่งเน้นเป็นการวิจัยและกระบวนการการปลูกฝังความสุจริตแก่เยาวชนทั้งในระดับนโยบาย และพื้นที่

๑.๔.๕ กรอบแนวคิดของโครงการวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่อง “การปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้” ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual Framework) ดังนี้

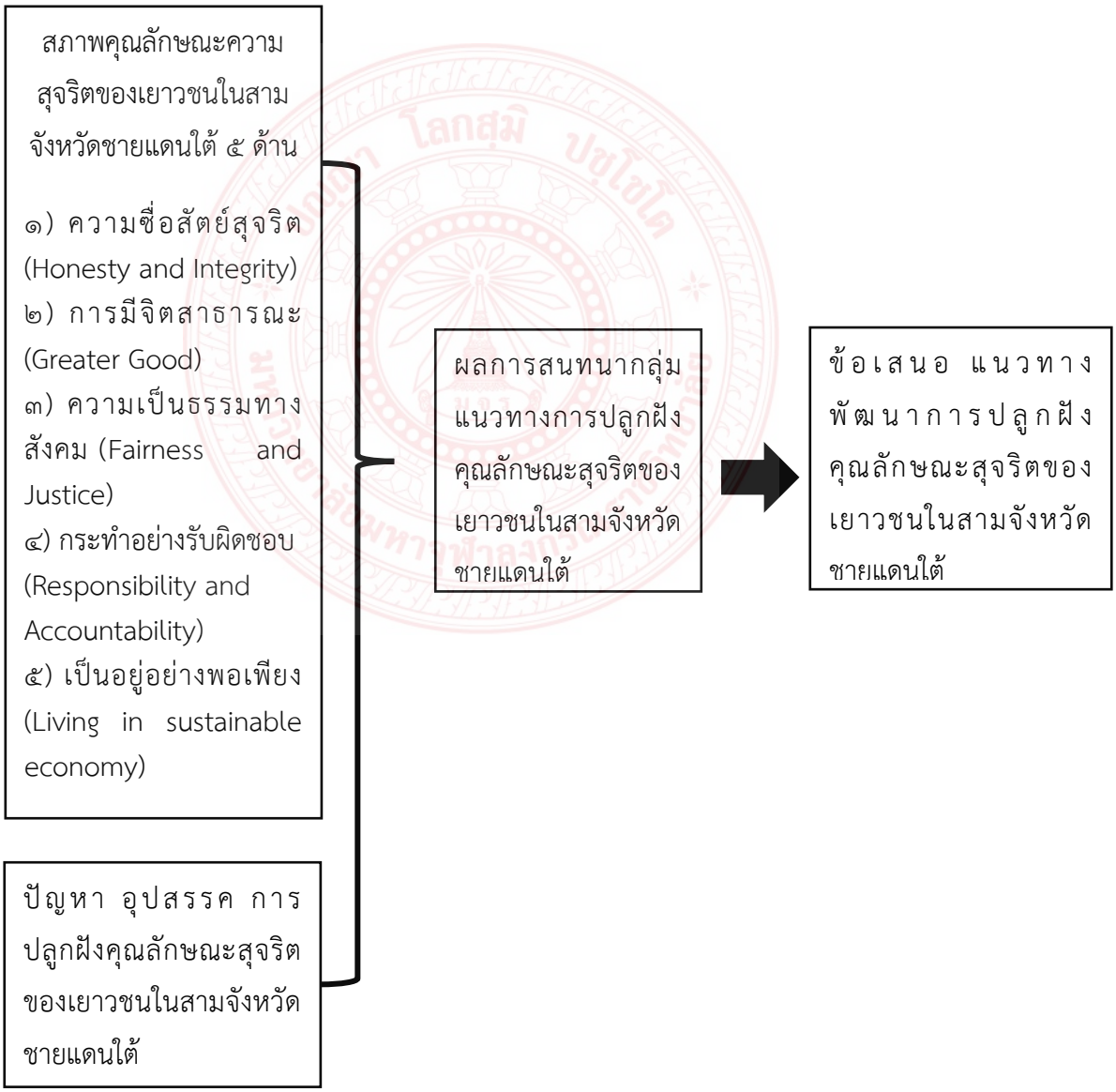

แผนภาพที่ ๑ แสดงกรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัย

๑.๕ นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

๑.๕.๑ **การปลูกฝังความสุจริต** หมายถึง ปลูกฝังให้ลึกเข้าไปในจิตใจไม่ใช่สอนกันเพียงผิวเผิน มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๕ ประการ อันได้แก่ ๑) ความซื่อสัตย์สุจริต (Honesty and Integrity) ๒) การมีจิตสาธารณะ (Greater Good) ๓) ความเป็นธรรมทางสังคม (Fairness and Justice) ๔) กระทำอย่างรับผิดชอบ (Responsibility and Accountability) และ๕) เป็นอยู่อย่างพอเพียง (Living in sustainable economy)

๑ **ความซื่อสัตย์สุจริต (Honesty and Integrity)** หมายถึง การยึดมั่นในความสัตย์จริงและในสิ่งที่ถูกต้องดีงาม ไม่พูดโกหก มีความซื่อตรง ไม่ต้องการของผู้อื่นมาเป็นของตน ไม่คดโกง ไม่เอารัดเอาเปรียบผู้อื่น มีเจตนาที่บริสุทธิ์ ปฏิบัติต่อตนเองและผู้อื่นโดยชอบ

๒ **การมีจิตสาธารณะ (Greater Good)** หมายถึง การมีจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม มีความตระหนักรู้และคำนึงถึงสังคมส่วนรวม มีความรับผิดชอบต่อตัวเองในการกระทำใดๆเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบเสียหายต่อส่วนรวม และพร้อมที่จะเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม

๓ **ความเป็นธรรมทางสังคม (Fairness and Justice)** หมายถึง การปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน และอย่างมีเหตุผล โดยไม่เลือกปฏิบัติต่อ เพศ เชื้อชาติ ชนชั้น สถานะทางเศรษฐกิจและสังคม

๔ **กระทำอย่างรับผิดชอบ (Responsibility and Accountability)** หมายถึง การมีจิตสำนึกในบทบาทและหน้าที่ของตัวเองและปฏิบัติหน้าที่ให้ดีที่สุด เคารพกฎเกณฑ์กติกา พร้อมให้ตรวจสอบการกระทำได้เสมอ หากมีการกระทำผิดก็พร้อมที่จะยอมรับและแก้ไขในสิ่งที่ผิด

๕. **เป็นอยู่อย่างพอเพียง (Living in sustainable economy)** หมายถึง การดำเนินชีวิตโดยยึดหลักความพอประมาณ ซื่อตรง ไม่ละโมบโลภมาก รู้จักยับยั้งชั่งใจ และต้องไม่เอาเปรียบหรือเบียดเบียนทั้งตัวเองและผู้อื่น

๑.๕.๒ **เยาวชน** หมายถึง บุคคลที่มีอายุไม่ต่ำกว่า ๑๔ ปีบริบูรณ์ แต่ยังไม่ถึง ๑๘ ปีบริบูรณ์ และไม่ใช่ผู้บรรลุนิติภาวะแล้วจากการจดทะเบียนสมรส ในทางกฎหมายก็ถือว่าบุคคลที่มีอายุระหว่างนี้เป็นเยาวชนและหากต้องระวางโทษก็จะพิจารณาโทษแตกต่างจากผู้ใหญ่

๑.๕.๒ **สามจังหวัดชายแดนใต้** หมายถึง จังหวัดยะลา จังหวัดปัตตานี จังหวัดนราธิวาส และ ๔ อำเภอ รอยต่อกับสามจังหวัดชายแดนใต้ ได้แก่ จะนะ เทพา สะบ้าย้อย และนาทวี แต่ในงานวิจัยเรื่องนี้จะขอใช้พื้นที่ในจังหวัดยะลา คือ โรงเรียนอาชีวศึกษา ส่วนจังหวัดปัตตานี คือ วิทยาลัยการอาชีพ และจังหวัดนราธิวาส คือ วิทยาลัยสารพัดช่าง

บทที่ ๒

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องการพัฒนาสื่อภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยววัดของจังหวัดพิษณุโลก เรื่องผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการดำเนินการวิจัย โดยแบ่งตามหัวข้อดังต่อไปนี้

๒.๑ ทฤษฎีการปลูกฝังความสุจริต
๒.๒ ทฤษฎีจิตสาธารณะ
๒.๓ แนวคิดความรับผิดชอบต่อสังคม
๒.๔ สิทธิมนุษยชน
๒.๕ จิตวิทยาวัยรุ่น
๒.๖ การปลูกฝังความสุจริตพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้
๒.๗ เยาวชนที่ศึกษาอยู่ในสายวิชาชีพในสามจังหวัดชายแดนใต้
๒.๘ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๒.๑. ทฤษฎีการปลูกฝังความสุจริต

มีคำกล่าวที่ว่า "รู้รักษาความดี มีจิตสาธารณะ เอาชนะคอร์รัปชัน" ซึ่งปัจจุบันนี้การทุจริตคอร์รัปชันเป็นปัญหาที่ทำลายสังคมอย่างรุนแรงและฝังรากลึก เป็นปัญหาที่สะท้อนวิกฤตการณ์ด้านคุณธรรมจริยธรรมของคนในสังคม ซึ่งการที่จะแก้ไขปัญหาได้อย่างยั่งยืนนั้น คนในสังคมต้องมีค่านิยมในการรักความดีและรู้สึกไม่ยอมรับพฤติกรรมทุจริตคอร์รัปชันและการโกงทุกรูปแบบ โดยเฉพาะในกลุ่มเด็กและเยาวชน ซึ่งการสร้างค่านิยมที่ถูกต้องนี้จะเป็นรากฐานสำคัญเพื่อทำให้เด็กเติบโตขึ้นเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ และเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาทุจริตคอร์รัปชันที่ได้ผลที่สุด ศูนย์สาธารณประโยชน์และประชาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนาบริหารศาสตร์ และองค์กรเพื่อความโปร่งใสในประเทศไทย จึงได้ดำเนินกิจกรรมเด็กในทุกรูปแบบเพื่อปลูกฝังจิตสำนึกในการรักความถูกต้องและมีความกล้าหาญทางจริยธรรมมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๑ เช่น การจัดค่ายอบรมเยาวชนเมล็ดพันธุ์ประชาธิปไตยต้านคอร์รัปชัน การจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก การประกวดเรียงความ การประกวดภาพเขียน ละครเด็ก และการโต้วาที เป็นต้น

ต่อมาเมื่อกรุงเทพมหานครมีนโยบายที่จะเอาจริงเอาจังต่อการแก้ไขปัญหาคอร์รัปชัน ผู้บริหารกรุงเทพมหานครได้ปรึกษากับศูนย์สาธารณประโยชน์และประชาสังคม และองค์กรเพื่อความโปร่งใสในประเทศไทย เพื่อขอให้จัดทำหลักสูตรเกี่ยวกับการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน สำหรับใช้ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร จึงได้เกิดหลักสูตร “โตไปไม่โกง” ขึ้น ศูนย์สาธารณประโยชน์และ

ประชาสังคม และองค์กรเพื่อความโปร่งใสในประเทศไทย จึงได้ดำเนินการจัดทำหลักสูตร “โตไปไม่โกง” โดยมีที่ปรึกษาอาวุโสและผู้เชี่ยวชาญสาขาต่างๆ มาร่วมให้ข้อคิดเห็น โดยมีหลักการสำคัญในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้เด็กนักเรียน เริ่มดำเนินการปีแรกใน พ.ศ. ๒๕๓๓ โดยจัดทำหลักสูตรและอบรมครูผู้สอน เพื่อนำไปใช้จัดการเรียนการสอนในระดับชั้นอนุบาล ๑ จนถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ และดำเนินการอย่างต่อเนื่องใน พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งเป็นปีที่สองของการดำเนินโครงการ ที่ขยายขอบเขตของเนื้อหาหลักสูตรให้ครอบคลุมระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔–๖ และ พ.ศ. ๒๕๕๕ ได้ดำเนินการออกแบบเนื้อหาหลักสูตรสำหรับระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓ พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้ดำเนินการผลิตหลักสูตรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ -๖ พ.ศ. ๒๕๕๗ ได้อมรมครูผู้สอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลถึงมัธยมปลาย

ซึ่งหลักสูตร “โตไปไม่โกง”มีเนื้อหาหลักสูตรครอบคลุมความดี ๕ ประการที่ช่วยสร้างชาติและต่อต้านการทุจริต ได้แก่ ๑) ความซื่อสัตย์สุจริต คือ การยึดมั่นในความสัตย์จริงและสิ่งที่ถูกต้องดีงาม รู้จักแยกแยะถูกผิด ปฏิบัติต่อตนเองและผู้อื่นโดยชอบ ไม่คดโกง ๒) การมีจิตสาธารณะ คือ การมีจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม ตระหนักรู้และคำนึงถึงสังคมส่วนรวม มีความรับผิดชอบต่อตัวเองในการกระทำใด ๆ เพื่อไม่ให้เกิดผลเสียหายต่อส่วนรวม และพร้อมที่จะเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม ๓) ความเป็นธรรมทางสังคม คือ การปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกันอย่างมีเหตุผล โดยไม่เลือกปฏิบัติต่อเพศ เชื้อชาติ ชนชั้น สถานะทางเศรษฐกิจและสังคม ๔) กระทำอย่างรับผิดชอบ คือ การมีจิตสำนึกในบทบาทและหน้าที่ของตัวเองและปฏิบัติหน้าที่ให้ดีที่สุด เคารพกฎเกณฑ์กติกา พร้อมให้ตรวจสอบการกระทำได้เสมอหากมีการกระทำผิดก็พร้อมที่จะยอมรับและแก้ไข และ๕) เป็นอยู่อย่างพอเพียง คือ การดำเนินชีวิตโดยยึดหลักความพอประมาณ ซื่อตรงไม่ละโมบโลภมาก รู้จักยับยั้งชั่งใจ และไม่เอาเปรียบหรือเบียดเบียนตัวเองและผู้อื่น

โดยที่ในปัจจุบันนี้ได้มีคู่มือ หลักสูตร “โตไปไม่โกง” ใช้สำหรับจัดการอบรมเพื่อเตรียมความพร้อมในการสอนแก่ครู เพื่อให้ครูเกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาและกิจกรรมในหลักสูตร ซึ่งจะทำให้ครูใช้หลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ และสร้างความภูมิใจแก่ครูในการทำหน้าที่ถ่ายทอดคุณค่าแห่งความดี คู่มือหลักสูตรและสื่อการเรียนรู้ประเภทต่างๆ เช่น แผ่นซีดีเพลง นิทาน หุ่นมือ บทละคร บัตรคำ หนังสืออ่านประกอบ ภาพและเอกสารประกอบการสอน เป็นต้น

ซึ่งหลักสูตรดังกล่าวได้มีการดำเนินงานที่ผ่านมา ดังนี้

พ.ศ. ๒๕๕๓ เริ่มใช้หลักสูตรในระดับชั้นอนุบาลศึกษาปีที่ ๑ จนถึงประถมศึกษาปีที่ ๓ ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครจำนวน ๒๘๐ โรงเรียน และอบรมครูจำนวน ๑,๔๐๐ คน อบรมครูพี่เลี้ยงระดับอนุบาลจำนวน ๖๐๐ คน

พ.ศ. ๒๕๕๔ ขยายขอบเขตของเนื้อหาหลักสูตรให้ครอบคลุมระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่ ๔-๖ ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครจำนวน ๔๓๑ โรงเรียน และอบรมครูจำนวน ๑,๒๙๖ คน

พ.ศ. ๒๕๕๕ ได้รับความร่วมมือจากสภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย จัดให้มีการอบรมครูสังกัดโรงเรียนเครือคาทอลิกจำนวน ๖๐๐ คน และออกแบบและผลิตหลักสูตรในระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓

พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้อบรมครูในสังกัดกรุงเทพมหานครในระดับชั้น ม.๑ - ม.๓ จำนวน ๑๐๕ โรงเรียน อบรมครูจำนวน ๖๓๐ คน และอบรมครูโรงเรียนเครือคาทอลิกจำนวน ๑๓๖ คน และอบรม

เพิ่มเติมระดับ อ.๑ - ป.๖ โรงเรียนในเครือคาทอลิกอีกจำนวน ๓๓๙ คน และอบรมครูโรงเรียนจากต่างจังหวัด เช่น โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ได้รับสนับสนุนทุนจากมูลนิธิเรวดี เทียนประภาส ซึ่งในปัจจุบันผลิตหลักสูตรสำหรับ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖

พ.ศ. ๒๕๕๗ ได้รับการสนับสนุนจากมูลนิธิเรวดี เทียนประภาส และมูลนิธิยุวพัฒน์ จัดอบรมครูจากโรงเรียนต่างๆ ทั่วประเทศ ระดับชั้น อ.๑-ม.๖ รวมทั้งโรงเรียนบางแห่งที่สามารถสนับสนุนตนเอง จำนวน ๒๖๙ คน

อีกทั้งการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตร “โตไปไม่โกง” เน้นที่ตัวผู้เรียนเป็นสำคัญ เพราะการเรียนรู้ในหลักสูตรนี้ไม่ได้เน้นการท่องจำ แต่เน้นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน จนกระทั่งเกิดความเข้าใจและความตระหนักรู้ของผู้เรียน ให้สามารถแยกแยะถูก-ผิด ดี-ชั่ว ดังนั้น ตัวผู้เรียนหรือนักเรียนจึงมีความสำคัญเป็นอย่างมาก กิจกรรมที่ใช้ในหลักสูตรเป็นกิจกรรมที่ให้ทั้งความสนุกสนานและสร้างสรรค์ ผ่านการเล่านิทาน เกมการละเล่นต่างๆ การร้องเพลง กิจกรรมศิลปะ บทกวีและคำคล้องจอง การใช้เรื่องสั้นและวรรณกรรมสำหรับเด็ก รวมทั้งกรณีศึกษาและกิจกรรมสร้างประสบการณ์อื่น ๆ เพื่อกระตุ้นให้เด็กคิดอย่างมีเหตุผลและซึมซับคุณค่าแห่งความดีอย่างเป็นธรรมชาติ และสร้างความรู้สึกผิดชอบชั่วดี ภูมิใจในการทำความดี รังเกียจคนโกงและคนเก่งแต่โกง[๑]

รูปที่ ๒“เด็กไทย รู้รักษาความดี มีจิตสาธารณะ เอาชนะคอร์รัปชั่น”
(ที่มา :http://www.sk-local.go.th/networknews/detail/๗๙๕๘๑/data.html)

การจะปลูกฝังให้เด็กไทยรุ่นใหม่เกิดความซื่อสัตย์สุจริต ต้องร่วมมือกันทุกภาคส่วนเริ่มตั้งแต่ครอบครัวต้องให้ความรักความอบอุ่นและอบรมสั่งสอน ต่อจากนั้นทางโรงเรียน โดยผู้บริหารและครูอาจารย์ ต้องปลูกฝังค่านิยมในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต ให้เด็กทราบในรูปแบบของกิจกรรม

---

[๑]กรุงเทพมหานคร และ ศูนย์สาธารณประโยชน์และประชาสังคม (นิด้า) และองค์กรเพื่อความโปร่งใสในประเทศไทย. **โครงการ โรงเรียนสีขาว หลักสูตร "โตไปไม่โกง"**, จาก http://growinggood.org/project/, สืบค้นเมื่อ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๑.

ต่างๆ จึงนับว่าทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการสร้างเสริมความซื่อสัตย์สุจริตให้เกิดกับเด็กเพื่อที่เด็กจะได้เป็นกำลังสำคัญในอนาคตของประเทศชาติต่อไป[๒]

๑. ความสำคัญและประโยชน์ของการปลูกฝังความสุจริต[๓]

๑.๑) ครอบครัว พ่อแม่ ผู้ปกครอง ญาติพี่น้อง ต้องช่วยกันดูแลสร้างและปลูกฝังจิตสำนึกนี้ด้วยการแนะนำ สั่งสอน ทำตัวอย่างที่ดีให้กับคนในครอบครัวของตน

๑.๒) โรงเรียนและสถานศึกษา เป็นสถาบันสำคัญที่ทำหน้าที่ให้การศึกษาอบรมบ่มนิสัย คือให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง การสร้างนิสัย การประพฤติปฏิบัติที่ถูกต้อง หัวใจสำคัญของการศึกษา คือ การทำให้คนเป็นคนดีเป็นคนที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นทั้งต่อสังคมที่ตนอาศัยอยู่และต่อประเทศชาติจนถึงมนุษยชาติในที่สุด การสร้างนิสัยความซื่อสัตย์สุจริตจึงเป็นเรื่องสำคัญที่โรงเรียนและสถานศึกษาจะต้องให้การเอาใจใส่ดูแลไม่น้อยกว่าการทำให้ผู้เรียนมีความรู้และมีลักษณะอื่นๆ ที่พึงประสงค์ ทุกฝ่ายในโรงเรียนจะต้องช่วยกันรับผิดชอบ ตั้งแต่ผู้บริหาร ต้องคอยดูแลอย่างใกล้ชิด ครูทุกคนต้องถือเป็นหน้าที่หลักคอยดูแลเอาใจใส่กิจกรรมทุกอย่างที่จัดและส่งเสริมให้เกิดความซื่อสัตย์สุจริตทุกกิจกรรม

๑.๓) สถาบันสังคมต่างๆ ก็มีบทบาทส่งเสริมสนับสนุนการสร้างลักษณะนิสัยความซื่อสัตย์สุจริต วัดและองค์กรทางศาสนาต่างๆ จะมีส่วนช่วยได้มากในการอบรม สร้างความเชื่อความศรัทธาให้เกิดขึ้น สื่อมวลชนต่างๆ ก็มีส่วนให้ความรู้ ความตระหนัก ความสำนึกในความสำคัญของความซื่อสัตย์สุจริตได้มาก

๒. ลักษณะของการปลูกฝังความสุจริต[๔]

๒.๑) คนที่มีความซื่อสัตย์จะเป็นผู้ที่ยึดมั่นในหลักความจริงและความถูกต้องในการดำเนินชีวิต ประพฤติตรงตามความเป็นจริงต่อตนเองและผู้อื่น ทั้งทางกาย วาจา ใจ

๒.๒) มีความละอายและเกรงกลัวต่อการกระทำผิด คนมีศีลธรรมหรือมีมนุษยธรรม ที่สามารถเรียกได้ว่า เป็นอารยชน จะมีความประพฤติดี ประพฤติชอบ และมีความซื่อสัตย์

๓. ความสุจริต สามารถแบ่งได้ดังนี้[๕] คือ

๓.๑) กายสุจริต เป็นความสุจริตทางกาย ทำสิ่งที่ดีงามถูกต้อง ประพฤติชอบด้วยกาย ละเว้นการบีบคั้น เบียดเบียน มีเมตตากรุณา ช่วยเหลือเกื้อกูลสงเคราะห์กัน ไม่แย่งชิงลักขโมย

---

[๒]คู่มือความรู้เรื่องการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนการระบุความรู้, **สร้างจิตสำนึก ปลูกฝังความสุจริตตามคู่มือ strong**, (อ้างอิง : ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเรี่ยไรของหน่วยงานของรัฐ, ๒๕๔๔), หน้า ๑.

[๓]พนม พงษ์ไพบูลย์. **การศึกษากับการเสริมสร้างความซื่อสัตย์สุจริต**, จาก https://is.gd/ZUfiaH, สืบค้นเมื่อ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑.

[๔]เจนจิรา แสงไกร, **บทเรียนการปลูกฝังเรื่องค่านิยมความซื่อสัตย์สุจริต**, จาก https://is.gd/f๕nXjv, สืบค้นเมื่อ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑.

[๕]ชยสาโรภิกขุ, **โหลหนึ่งก็ถึง: คุณธรรม ๑๒ ประการ เพื่อความสำเร็จในการศึกษาวิถีพุทธ โรงเรียนทอสี**, (กรุงเทพฯ : บริษัท คิว พริ้นท์ แมเนจเม้นท์ จำกัด, ๒๕๕๔), หน้า ๘๐.

หรือเอารัดเอาเปรียบ แต่เคารพสิทธิในทรัพย์สินของกันและกัน ไม่ประพฤติผิดล่วงละเมิดในของรักของหวงของผู้อื่น ไม่ข่มเหงจิตใจ หรือทำลายลบหลู่เกียรติและวงศ์ตระกูลของกัน

๓.๒) วจีสุจริต เป็นความสุจริตทางวาจา ทำสิ่งที่ดีงามถูกต้อง ประพฤติชอบด้วยวาจา ละเว้นการพูดเท็จ โกหกหลอกลวง กล่าวแต่คำสัตย์ ไม่จงใจพูดให้ผิดจากความจริง เพราะเห็นแก่ผลประโยชน์ใดๆ

๓.๓) ไม่พูดส่อเสียด ยุยง สร้างความแตกแยก พูดแต่คำที่ส่งเสริมสามัคคี ละเว้นจากการพูดคำหยาบคาย สกปรกเสียหาย พูดแต่คำสุภาพ นุ่มนวลควรฟัง รวมถึงละเว้นจากการพูดเหลวไหลเพ้อเจ้อ พูดแต่คำจริง

๓.๔) มีเหตุมีผล มีสารประโยชน์ และถูกกาลเทศะ มโนสุจริต เป็นความสุจริตทางใจ ทำสิ่งที่ดีงามถูกต้อง ประพฤติชอบด้วยใจ ไม่ละโมบ ไม่เพ่งเล็งคิดหาทางเอาแต่จะได้ คิดให้คิดเสียสละ ทำใจให้เผื่อแผ่กว้างขวาง ไม่คิดร้ายมุ่งเบียดเบียน หรือเพ่งมองในแง่ที่จะทำลาย แต่ตั้งความปรารถนาดี แผ่ไมตรี

๓.๕) มุ่งให้เกิดประโยชน์สุขแก่กัน มีความเห็นถูกต้อง เป็นสัมมาทิฐิ เข้าใจในหลักกรรมว่า ทำดีมีผลดี ทำชั่วมีผลชั่ว รู้เท่าทันความจริงที่เป็นธรรมดาของโลกและชีวิต

๓.๖) มองเห็นความเป็นไปตามเหตุปัจจัย มนุษย์เราเป็นสิ่งแวดล้อมของกันและกัน ตัวเราก็เป็นสิ่งแวดล้อมของผู้อื่น เราจึงควรมีจิตใจเกื้อกูลต่อผู้อื่น

๓.๗) มีเมตตาไมตรีต่อกัน ในฐานะที่เราเป็นสิ่งแวดล้อมของเพื่อนมนุษย์ เราจึงต้องมีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมทางสังคม นับตั้งแต่การอยู่ร่วม กันในครอบครัว เราทุกคนควรเป็นผู้ที่มีวินัยในการดำรงชีวิต

๓.๘) ไม่เบียดเบียนผู้อื่น ความซื่อสัตย์สุจริต มีความสามัคคี รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รู้บทบาทของตน ให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลกัน สามารถแก้ปัญหาและขจัดความขัดแย้งได้

๔. บทบาทที่เกี่ยวข้องของการปลูกฝังความสุจริต

การจะปลูกฝังให้เด็กไทยรุ่นใหม่เกิดความซื่อสัตย์สุจริต**ต้องปลูกฝังค่านิยมในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต ให้เด็กทราบในรูปแบบของกิจกรรมต่างๆ** การสร้างเสริมความซื่อสัตย์สุจริตให้เกิดกับเด็กเพื่อจะได้เป็นกำลังสำคัญในอนาคตของประเทศชาติต่อไป

๕. บทบาทของบุคลากรที่เกี่ยวข้องของการปลูกฝังความสุจริต

๕.๑) เนื่องจากสภาพสังคมเปลี่ยนแปลงไปจนเกิดผลกระทบต่อการประพฤติปฏิบัติของครู ทำให้คุณธรรมของครูตกต่ำ

๕.๒) ครูเป็นสิ่งที่แยกจากกันไม่ได้ หากครูขาดคุณธรรมความเป็นปูชนียบุคคลของครูก็จะหมดไป

๖. ประเภทของการปลูกฝังความสุจริต

รูปที่ ๓ สาระสำคัญ ๕ ประการ หลักสูตร “โตไปไม่โกง”
(ที่มา : http://growinggood.org/)

๖.๑) ความซื่อสัตย์สุจริต (Honesty and Integrity) หมายถึง การยึดมั่นในความสัตย์จริงและในสิ่งที่ถูกต้องดีงาม มีความซื่อตรง และมีเจตนาที่บริสุทธิ์ ปฏิบัติต่อตนเองและผู้อื่นโดยชอบ ไม่คดโกง เป็นต้น

โดยแนวคิดการดำเนินชีวิตในสังคมแห่งความซื่อสัตย์สุจริตเป็นเรื่องที่สำคัญและจำเป็น ไม่ว่าจะซื่อสัตย์ต่อตนเองหรือผู้อื่น ดังนั้น การที่เราจะมีความซื่อสัตย์สุจริตนั้น เราจะต้องปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริตอย่างถูกต้อง และให้เห็นโทษของการไม่ซื่อสัตย์สุจริตว่าจะส่งผลต่อตนเองและสังคมอย่างไรบ้าง

๖.๒) การมีจิตสาธารณะ (Greater Good) หมายถึง การมีจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม มีความตระหนักรู้และคำนึงถึงสังคมส่วนรวม มีความรับผิดชอบต่อตัวเองในการกระทำใดๆ เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบเสียหายต่อส่วนรวม และพร้อมที่จะเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม เป็นต้น โดยแนวคิดการอยู่ร่วมกันของสมาชิกในสังคมหนึ่งนั้น ต้องอาศัยความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความเข้าใจซึ่งกันและกัน รวมทั้งการที่สมาชิกในสังคมคิดและทำเพื่อส่วนรวม รู้จักการให้เพื่อสังคม ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนเป็นใหญ่ และพร้อมที่จะเสียสละหรือช่วยปกป้องผลประโยชน์ของส่วนรวม

๖.๓) ความเป็นธรรมทางสังคม (Fairness and Justice) หมายถึง การปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน และอย่างมีเหตุผล โดยไม่เลือกปฏิบัติต่อ เพศ เชื้อชาติ ชนชั้น สถานะทางเศรษฐกิจและสังคม เป็นต้น โดยแนวคิดความเป็นธรรมอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกันนี้ ไม่ว่าจะแตกต่างกันด้วยเชื้อชาติ ศาสนา ภูมิกำเนิด ฐานะ หรือการศึกษา รวมทั้งต้องไม่ละเมิดสิทธิของผู้อื่นด้วย ดังนั้นการให้ความเคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของผู้อื่น การไม่เอาเปรียบผู้อื่น และการเข้าใจสิทธิและหน้าที่ของตนเองจะช่วยให้รักษาความเป็นธรรมในสังคมได้มากขึ้น

๖.๔) กระทำอย่างรับผิดชอบ (Responsibility and Accountability) หมายถึง การมีจิตสำนึกในบทบาทและหน้าที่ของตัวเองและปฏิบัติหน้าที่ให้ดีที่สุด เคารพกฎเกณฑ์กติกา พร้อมให้ตรวจสอบการกระทำได้เสมอ หากมีการกระทำผิดก็พร้อมที่จะยอมรับและแก้ไขในสิ่งที่ผิด เป็นต้น โดยแนวคิดนี้ในทุกสังคมประกอบด้วยสมาชิกหรือบุคคลที่แตกต่างหลากหลายตามบทบาทและหน้าที่

ต่างๆที่เหมือนกันบ้างและต่างกันบ้าง ตั้งแต่เป็นสมาชิกของครอบครัว สมาชิกของโรงเรียน สมาชิกของที่ทำงาน และสมาชิกของสังคม ดังนั้น การอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข เข้าใจ ซึ่งกันและกัน ไม่ละเมิดผู้อื่น และพร้อมยอมรับในการกระทำของตนเองนั้น สมาชิกทุกคนจะต้องเข้าใจความรับผิดชอบในบทบาทและหน้าที่ของตนเองและบุคคลต่างๆ รวมทั้งการปฏิบัติหน้าที่ต่างๆอย่างมีความรับผิดชอบพร้อมที่จะให้มีการตรวจสอบได้ มีความเคารพต่อกฎเกณฑ์กติกาอย่างมีวินัย

๖.๕) เป็นอยู่อย่างพอเพียง (Living in sustainable economy) หมายถึง การดำเนินชีวิตโดยยึดหลักความพอประมาณ ซื่อตรง ไม่ละโมบโลภมาก รู้จักยับยั้งชั่งใจ และต้องไม่เอาเปรียบหรือเบียดเบียนทั้งตัวเองและผู้อื่น เป็นต้น โดยแนวคิดการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนั้น ถือว่าเป็นแบบอย่างที่ดี ที่ควรถือปฏิบัติ การรู้จักความพอดี พอประมาณในการใช้ชีวิต การรู้สึกพอใจในสิ่งที่ตนเองมีอยู่ การรู้ประหยัดและรู้คุณค่าสิ่งของเป็นเรื่องสำคัญในการสร้างนิสัยที่เป็นอยู่อย่างพอเพียง จะไม่ทำให้เกิดการดิ้นรนแบบเห็นแก่ตัวและขาดสติ ไม่เอาเปรียบผู้อื่นและสังคมในภาพรวมด้วย

โดยแนวคิดมีคำกล่าวที่ว่า "รู้รักษาความดี มีจิตสาธารณะ เอาชนะคอร์รัปชัน" ซึ่งปัจจุบันนี้การทุจริตคอร์รัปชันเป็นปัญหาที่ทำลายสังคมอย่างรุนแรงและฝังรากลึก เป็นปัญหาที่สะท้อนวิกฤตการณ์ด้านคุณธรรมจริยธรรมของคนในสังคม ซึ่งการที่จะแก้ไขปัญหาได้อย่างยั่งยืนนั้น คนในสังคมต้องมีค่านิยมในการรักความดีและรู้สึกไม่ยอมรับพฤติกรรมทุจริตคอร์รัปชันและการโกงทุกรูปแบบ โดยเฉพาะในกลุ่มเด็กและเยาวชน ซึ่งการสร้างค่านิยมที่ถูกต้องนี้จะเป็นรากฐานสำคัญเพื่อทำให้เด็กเติบโตขึ้นเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ และเป็นการป้องกันและแก้ไขปัญหาทุจริตคอร์รัปชันที่ได้ผลที่สุด ศูนย์สาธารณประโยชน์และประชาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนาบริหารศาสตร์ และองค์กรเพื่อความโปร่งใสในประเทศไทย จึงได้ดำเนินกิจกรรมเด็กในทุกรูปแบบเพื่อปลูกฝังจิตสำนึกในการรักความถูกต้องและมีความกล้าหาญทางจริยธรรมมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๑ เช่น การจัดค่ายอบรมเยาวชนเมล็ดพันธุ์ประชาธิปไตยต้านคอร์รัปชัน การจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก การประกวดเรียงความ การประกวดภาพเขียน ละครเด็ก และการโต้วาที เป็นต้น

ต่อมาเมื่อกรุงเทพมหานครมีนโยบายที่จะเอาจริงเอาจังต่อการแก้ไขปัญหาคอร์รัปชัน ผู้บริหารกรุงเทพมหานครได้ปรึกษากับศูนย์สาธารณประโยชน์และประชาสังคม และองค์กรเพื่อความโปร่งใสในประเทศไทย เพื่อขอให้จัดทำหลักสูตรเกี่ยวกับการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน สำหรับใช้ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร จึงได้เกิดหลักสูตร “โตไปไม่โกง” ขึ้น ศูนย์สาธารณประโยชน์และประชาสังคม และองค์กรเพื่อความโปร่งใสในประเทศไทย จึงได้ดำเนินการจัดทำหลักสูตร “โตไปไม่โกง” โดยมีที่ปรึกษาอาวุโสและผู้เชี่ยวชาญสาขาต่างๆ มาร่วมให้ข้อคิดเห็น โดยมีหลักการสำคัญในการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้เด็กนักเรียน เริ่มดำเนินการปีแรกใน พ.ศ. ๒๕๕๓ โดยจัดทำหลักสูตรและอบรมครูผู้สอน เพื่อนำไปใช้จัดการเรียนการสอนในระดับชั้นอนุบาล ๑ จนถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ และดำเนินการอย่างต่อเนื่องใน พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งเป็นปีที่สองของการดำเนินโครงการ ที่ขยายขอบเขตของเนื้อหาหลักสูตรให้ครอบคลุมระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔–๖ และ พ.ศ. ๒๕๕๕ ได้ดำเนินการออกแบบเนื้อหาหลักสูตรสำหรับระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓ พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้ดำเนินการผลิตหลักสูตรระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ -๖ พ.ศ. ๒๕๕๗ ได้อมรมครูผู้สอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลถึงมัธยมปลาย

ซึ่งหลักสูตร “โตไปไม่โกง”มีเนื้อหาหลักสูตรครอบคลุมความดี ๕ ประการที่ช่วยสร้างชาติและต่อต้านการทุจริต ได้แก่ ๑) ความซื่อสัตย์สุจริต คือ การยึดมั่นในความสัตย์จริงและสิ่งที่ถูกต้องดีงาม รู้จักแยกแยะถูกผิด ปฏิบัติต่อตนเองและผู้อื่นโดยชอบ ไม่คดโกง ๒) การมีจิตสาธารณะ คือ การมีจิตสำนึกเพื่อส่วนรวม ตระหนักรู้และคำนึงถึงสังคมส่วนรวม มีความรับผิดชอบต่อตัวเองในการกระทำใดๆ เพื่อไม่ให้เกิดผลเสียหายต่อส่วนรวม และพร้อมที่จะเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อรักษาผลประโยชน์ส่วนรวม ๓) ความเป็นธรรมทางสังคม คือ การปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกันอย่างมีเหตุผล โดยไม่เลือกปฏิบัติต่อเพศ เชื้อชาติ ชนชั้น สถานะทางเศรษฐกิจและสังคม ๔) กระทำอย่างรับผิดชอบ คือ การมีจิตสำนึกในบทบาทและหน้าที่ของตัวเองและปฏิบัติหน้าที่ให้ดีที่สุดเคารพกฎเกณฑ์กติกา พร้อมให้ตรวจสอบการกระทำได้เสมอหากมีการกระทำผิดก็พร้อมที่จะยอมรับและแก้ไข และ๕) เป็นอยู่อย่างพอเพียง คือ การดำเนินชีวิตโดยยึดหลักความพอประมาณ ซื่อตรงไม่ละโมบโลภมาก รู้จักยับยั้งชั่งใจ และไม่เอาเปรียบหรือเบียดเบียนตัวเองและผู้อื่น

โดยที่ในปัจจุบันนี้ได้มีคู่มือ หลักสูตร “โตไปไม่โกง” ใช้สำหรับจัดการอบรมเพื่อเตรียมความพร้อมในการสอนแก่ครู เพื่อให้ครูเกิดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเนื้อหาและกิจกรรมในหลักสูตร ซึ่งจะทำให้ครูใช้หลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ และสร้างความภูมิใจแก่ครูในการทำหน้าที่ถ่ายทอดคุณค่าแห่งความดี คู่มือหลักสูตรและสื่อการเรียนรู้ประเภทต่างๆ เช่น แผ่นซีดีเพลง นิทาน หุ่นมือ บทละคร บัตรคำ หนังสืออ่านประกอบ ภาพและเอกสารประกอบการสอน เป็นต้น

ซึ่งหลักสูตรดังกล่าวได้มีการดำเนินงานที่ผ่านมา ดังนี้

พ.ศ. ๒๕๕๓ เริ่มใช้หลักสูตรในระดับชั้นอนุบาลศึกษาปีที่ ๑ จนถึงประถมศึกษาปีที่ ๓ ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครจำนวน ๒๘๐ โรงเรียน และอบรมครูจำนวน ๑,๔๐๐ คน อบรมครูพี่เลี้ยงระดับอนุบาลจำนวน ๖๐๐ คน

พ.ศ. ๒๕๕๔ ขยายขอบเขตของเนื้อหาหลักสูตรให้ครอบคลุมระดับชั้นประถมศึกษา ปีที่ ๔-๖ ในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครจำนวน ๔๓๑ โรงเรียน และอบรมครูจำนวน ๑,๒๙๖ คน

พ.ศ. ๒๕๕๕ ได้รับความร่วมมือจากสภาการศึกษาคาทอลิกแห่งประเทศไทย จัดให้มีการอบรมครูสังกัดโรงเรียนเครือคาทอลิกจำนวน ๖๐๐ คน และออกแบบและผลิตหลักสูตรในระดับมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓

พ.ศ. ๒๕๕๖ ได้อบรมครูในสังกัดกรุงเทพมหานครในระดับชั้น ม.๑-ม.๓ จำนวน ๑๐๕ โรงเรียน อบรมครูจำนวน ๖๓๐ คน และอบรมครูโรงเรียนเครือคาทอลิกจำนวน ๑๓๖ คน และอบรมเพิ่มเติมระดับ อ.๑-ป.๖ โรงเรียนในเครือคาทอลิกอีกจำนวน ๓๓๙ คน และอบรมครูโรงเรียนจากต่างจังหวัด เช่น โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ได้รับสนับสนุนทุนจากมูลนิธิเรวดี เทียนประภาส ซึ่งในปัจจุบันผลิตหลักสูตรสำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔-๖

พ.ศ. ๒๕๕๗ ได้รับการสนับสนุนจากมูลนิธิเรวดี เทียนประภาส และมูลนิธิยุวพัฒน์ จัดอบรมครูจากโรงเรียนต่างๆ ทั่วประเทศ ระดับชั้น อ.๑-ม.๖ รวมทั้งโรงเรียนบางแห่งที่สามารถสนับสนุนตนเอง จำนวน ๒๖๙ คน

อีกทั้งการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตร “โตไปไม่โกง” เน้นที่ตัวผู้เรียนเป็นสำคัญ เพราะการเรียนรู้ในหลักสูตรนี้ไม่ได้เน้นการท่องจำ แต่เน้นความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนจนกระทั่งเกิดความเข้าใจและความตระหนักรู้ของผู้เรียน ให้สามารถแยกแยะถูก-ผิด ดี-ชั่ว ดังนั้น ตัว

ผู้เรียนหรือนักเรียนจึงมีความสำคัญเป็นอย่างมาก กิจกรรมที่ใช้ในหลักสูตรเป็นกิจกรรมที่ให้ทั้งความสนุกสนานและสร้างสรรค์ ผ่านการเล่านิทาน เกมการละเล่นต่างๆ การร้องเพลง กิจกรรมศิลปะ บทกวีและคำคล้องจอง การใช้เรื่องสั้นและวรรณกรรมสำหรับเด็ก รวมทั้งกรณีศึกษาและกิจกรรมสร้างประสบการณ์อื่นๆ เพื่อกระตุ้นให้เด็กคิดอย่างมีเหตุผลและซึมซับคุณค่าแห่งความดีอย่างเป็นธรรมชาติ และสร้างความรู้สึกผิดชอบชั่วดี ภูมิใจในการทำความดี รังเกียจคนโกงและคนเก่งแต่โกง

การจะปลูกฝังให้เด็กไทยรุ่นใหม่เกิดความซื่อสัตย์สุจริต ต้องร่วมมือกันทุกภาคส่วนเริ่มตั้งแต่ครอบครัวต้องให้ความรักความอบอุ่นและอบรมสั่งสอน ต่อจากนั้นทางโรงเรียน โดยผู้บริหารและครูอาจารย์ ต้องปลูกฝังค่านิยมในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต ให้เด็กทราบในรูปแบบของกิจกรรมต่างๆ จึงนับว่าทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการสร้างเสริมความซื่อสัตย์สุจริตให้เกิดกับเด็กเพื่อที่เด็กจะได้เป็นกำลังสำคัญในอนาคตของประเทศชาติต่อไป

สรุปได้ว่าความซื่อสัตย์สุจริตเกิดขึ้นตั้งแต่การบ่มเพาะในครอบครัว พ่อแม่และบุคคลในครอบครัวเป็นตัวอย่าง โดยการดำเนินชีวิตตามหลักศีลธรรม ไม่พูดปด ไม่หลอกลวงให้เห็น ถ้าเด็กๆ ได้รับรู้ตั้งแต่ต้นจะได้แบบพิมพ์ที่ดีและยั่งยืน ผู้นำในสังคมต้องเป็นแบบอย่าง มีสัญลักษณ์บุคคลที่ซื่อสัตย์สุจริตที่สามารถสัมผัสแตะต้องได้

๒.๒ ทฤษฎีจิตสาธารณะ

จิตสาธารณะในสังคมไทยในปัจจุบัน มีความสำคัญเด่นชัดขึ้นมาโดยตลอด ดังจะเห็นได้จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒ มาตรา ๗ มีความมุ่งหมายและกระบวนการในการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องด้านต่างๆ ให้กับผู้เรียน[๖] หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๔๔ กำหนดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตร คือ ให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ธรรมชาติและมุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามให้แก่สังคม และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๒[๗] กำหนดจิตสาธารณะเป็นหนึ่งใน ๘ คุณลักษณะ ที่สถานศึกษาจะต้องพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์

การที่จิตสาธารณะมีความสำคัญ เนื่องจากว่า คนมาอยู่รวมกันเป็นสังคมย่อมต้องมีความสัมพันธ์ในรูปแบบการพึ่งพากัน หากคนในสังคมขาดจิตสาธารณะจะมีผลกระทบหลายๆ ส่วน ได้แก่ บุคคล ครอบครัว องค์กร ชุมชน ประเทศ และระดับโลก[๘] ยกตัวอย่าง เช่น ผลกระทบที่ใกล้ตัวและเห็นชัดที่สุด คือ ผลกระทบในระดับบุคคล หากบุคคลใดไม่มีจิตสาธารณะ ย่อมความสร้างความเดือดร้อนให้กับตนเองและสร้างความเดือดร้อนให้กับคนอื่น ได้แก่ การทิ้งขยะมูลฝอยไม่ถูกที่ การไม่รักษาสิ่งของที่เป็นของสาธารณะ เป็นต้น

---

[๖]กระทรวงศึกษาธิการ, **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒**. (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.), ๒๕๔๖), หน้า ๕.

[๗]กระทรวงศึกษาธิการ, **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑**. เอกสารประกอบการบรรยาย, (มปป.), หน้า ๑.

[๘]ไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม และสังคม สัญจร, **สำนึกไทยที่พึงปรารถนา**, (กรุงเทพฯ: มูลนิธิบูรณะชนบทแห่งประเทศไทยฯ, ๒๕๔๓), หน้า ๒๒ – ๒๙.

คำว่า “จิตสาธารณะ” แปลเป็นภาษาอังกฤษว่า public mind จากการศึกษาค้นคว้าพบคำที่มีความหมายใกล้เคียงกับจิตสาธารณะ ได้แก่ Public Consciousness, Public self-consciousness และ Public Mind โดยเฉพาะ Public mind ในต่างประเทศใช้ในความหมายที่เหมือนกับการแสดงความคิดเห็น คือ public opinion[๙] ฉะนั้น จิตสาธารณะ ควรที่จะใช้คำว่า Public consciousness จึงจะตรงกับความหมายที่เกี่ยวกับการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อส่วนรวม ซึ่งมีผู้ให้นิยามความหมายต่างๆ ไว้ ดังนี้ พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒ ไม่ได้ให้ความหมายของ จิตสาธารณะ ไว้โดยตรง ฉะนั้น คำว่า จิตสาธารณะจึงเป็นคำผสม ๒ คำ คือ จิต + สาธารณะ จิต แปลว่า “ใจ, สิ่งที่มีหน้าที่รู้ คิดและนึก ดวง” และ สาธารณะ แปลว่า “เพื่อประชาชนทั่วไป เช่น สวนสาธารณะ โทรศัพท์สาธารณะ บ่อน้ำสาธารณะ ทั่วไป” ฉะนั้น เมื่อรวมกัน จิตสาธารณะ แปลว่า คุณลักษณะทางจิตใจของบุคคลที่มองเห็นว่าคนในสังคมเป็นเจ้าของร่วมกัน[๑๐] บรรทม มณีโชติ กล่าวว่า จิตสาธารณะ คือ ความพร้อมที่จะเสียสละและอุทิศตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม[๑๑] หฤทัย อาจปรุ กล่าวว่า จิตสาธารณะ คือ ความปรารถนาที่จะช่วยแก้ปัญหาให้แก่ผู้อื่นหรือสังคม[๑๒] ยุทธนา วรุณปิติกุล กล่าวว่า จิตสาธารณะ คือ การแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อส่วนรวม[๑๓]

แนวคิดสำหรับพัฒนาจิตสาธารณะ โดยทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social cognitive learning theory) ทฤษฎีนี้มีรากฐานมาจากทฤษฎีกลุ่มพฤติกรรมนิยม แต่เมื่อไม่นานมานี้ นักจิตวิทยาพฤติกรรมนิยมพบว่า การวางเงื่อนไขมีข้อจำกัดในการอธิบายการเรียนรู้ ฉะนั้น พวกเขาจึงให้ความสนใจกับกระบวนการเรียนรู้ที่ไม่สามารถสังเกตได้ เช่น ความคาดหวัง ความคิด และความเชื่อ การขยายความคิดจากแนวคิดเดิมนี้ มีนักจิตวิทยาที่สำคัญ คือ Albert Bandura เขาเรียกทฤษฎีใหม่นี้ว่า ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social cognitive theory) Bandura เชื่อว่า ทฤษฎีการเรียนรู้กลุ่มกลุ่มพฤติกรรมดั้งเดิมสามารถอธิบายการเรียนรู้ได้บางส่วน และมองข้ามสถานการณ์ที่สำคัญ โดยเฉพาะอิทธิพลทางสังคมที่มีต่อการเรียนรู้ ได้แก่ สิ่งแวดล้อม (environment event) ปัจจัยส่วนบุคคล (personal factors) เช่น ความคิด แรงจูงใจ และพฤติกรรม (behavior) ทั้งสามปัจจัยนี้มีปฏิสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน[๑๔] ดังภาพ

---

[๙]Bowman, Karlyn: ๒๐๐๑; Price, Jammie, ๒๐๐๐; Kvashis, V. E.& Vale, Michel,๑๙๙๙; Flanagan, Timothy J: ๑๙๙๖.

[๑๐]ราชบัณฑิตยสถาน, **พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒**. (บริษัทนานมีบุ๊คส์ จำกัด, ๒๕๔๖), หน้า ๔๖.

[๑๑]บรรทม มณีโชติ, **การศึกษารูปแบบของข้อคำถามวัดลักษณะนิสัยด้านความเสียสละชนิดข้อความและชนิดสถานการณ์ที่ททมีผลต่อคุณภาพของแบบทดสอบ**. (ปริญญานิพนธ์ กศม, ๒๕๓๐), หน้า ๒๕.

[๑๒]หฤทัย อาจปรุ, **ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ภาวะผู้นำ รูปแบบการดำเนินชีวิต**, (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. คณะพยาบาลศาสตร์, ๒๕๔๔), หน้า ๑๐๓-๑๐๔.

[๑๓]ยุทธนา วรุณปิติกุล, **สำนึกพลเมือง : ความเรียงว่าด้วยประชาชนบนเส้นทางประชาคม**, (กรุงเทพฯ : มูลนิธิการเรียนรู้และพัฒนาประชาคม, , ๒๕๔๒), หน้า ๑๘๑-๑๘๓.

[๑๔]Woolfolk, **Psychology of Learning**, (Copy,๑๙๙๓), หน้า ๒๒๐.

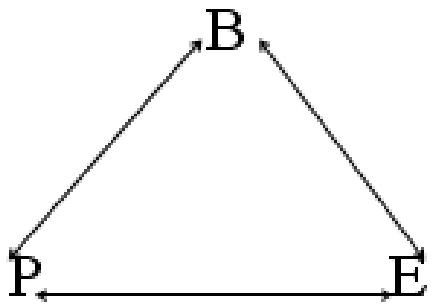

รูปที่ ๔ ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social cognitive learning theory)
(ที่มา : http://pinayo.blogspot.com/๒๐๐๙/๐๙/blog-post.html)

B = พฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งของบุคคล P = บุคคล E = สิ่งแวดล้อม ปัจจัยอย่างหนึ่งที่ทฤษฎีพฤติกรรมนิยมดั้งเดิมมองข้ามไปคือ ตัวแบบ (modeling) และ การลอกเลียนแบบ (imitation) มีผลต่อการเรียนรู้ กล่าวคือ คนเรียนรู้ได้จาการดูหรือสังเกตด้วยความตั้งใจ (attention) จากนั้นสร้างภาพจำ วิเคราะห์ และการตัดสินใจ ปัจจัยทั้งสองนี้เรียนรู้ด้วยการสังเกต บันดูรา ได้อธิบายเพิ่มกระบวนการสังเกตมีทั้งหมด ๔ อย่าง คือ กระบวนการความเอาใจใส่ (Attention) กระบวนการจดจำ (Retention) กระบวนการแสดงพฤติกรรมเหมือนตัวอย่าง (Reproduction) และมีแรงจูงใจที่จะทำให้เกิดการทำพฤติกรรมนั้นอีก

การวิจัยที่เกี่ยวข้องกับจิตสาธารณะ จากการสำรวจงานวิจัยเกี่ยวกับจิตสาธารณะในประเทศไทยย้อนหลัง ๑๐ ปี คือ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๒ ถึง พ.ศ. ๒๕๕๒ พบงานวิจัย ๗ เรื่อง ดังนี้

อัญชลี ยิ่งรักพันธุ์ ศึกษาผลการใช้สถานการณ์จำลองผสานกับเทคนิคการประเมินผลจากสภาพจริงเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ ๓ องค์ประกอบ คือ ด้านการเคารพสิทธิในการใช้ของส่วนรวมที่ใช้ประโยชน์ร่วมกันของกลุ่ม ด้านการหลีกเลี่ยงการใช้หรือการกระทำที่จะทำให้เกิดความชำรุดเสียหายต่อสมบัติของส่วนรวม และ ด้านการถือเป็นหน้าที่ที่จะมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาของส่วนรวม โดยการศึกษานักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ โรงเรียนราชบพิธ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๔๙ จำนวน ๔๐ คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้ระยะเวลาในการทดลองจำนวน ๖ สัปดาห์ สัปดาห์ละ ๒ วัน วันละ ๕๐ นาที เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมใช้โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลองผสานกับเทคนิคการประเมินผลจากสภาพจริง แบบสังเกตพฤติกรรมจิตสาธารณะ แบบบันทึกพฤติกรรมจิตสาธารณะ แฟ้มสะสมงาน และแบบทดสอบจิตสาธารณะ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนชั้น ที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองผสานกับเทคนิคการประเมินผลจากสภาพจริง มีการเปลี่ยนแปลงของคะแนนจิตสาธารณะเฉลี่ยโดยรวม ก่อนทดลอง หลังทดลอง และหลังทดลอง ๑ สัปดาห์ สูงขึ้น[๑๕]

---

[๑๕]อัญชลี ยิ่งรักพันธุ์, **ผลการใช้สถานการณ์จำลองผสานกับเทคนิคการประเมินผลจากสภาพจริงเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕**, ปริญญานิพนธ์ กศ.ม (การวัดผลการศึกษา), (กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๕๐), บทคัดย่อ.

สุคนธรส หุตะวัฒนะ ผลของการใช้โปรแกรมพัฒนาจิตสาธารณะด้วยเทคนิคเสนอ ตัวแบบผ่านภาพการตูนร่วมกับการชี้แนะทางวาจา ที่มีต่อจิตสาธารณะของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ของโรงเรียนพิชญ์ชนก ภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๔๙ จำนวน ๒ ห้องเรียน โดยจับฉลากเป็นนักเรียนกลุ่มทดลอง ๑ ห้อง และเป็นนักเรียนกลุ่มควบคุม ๑ ห้อง จำนวนห้องละ ๓๖ คน ในแต่ละห้องจะมีการแบ่งนักเรียนออกเป็น ๒ กลุ่มโดยการวัดการอบรมเลี้ยงดูแบ่งเป็นการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยมาก และการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยน้อย ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ๔ กลุ่ม จำนวนกลุ่มละ ๑๘ คน รวมทั้งสิ้น ๗๒ คน การทดลองครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เวลาในการทดลองทั้งหมด ๑๒ ครั้ง ครั้งละ ๕๐ นาที เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ โปรแกรมพัฒนาจิตสาธารณะด้วยเทคนิคเสนอตัวแบบผ่านภาพการ์ตูนร่วมกับการชี้แนะทางวาจา จำนวน ๑๒ ภาพ สำหรับกลุ่มทดลอง และภาพการ์ตูนที่ไม่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับจิตสาธารณะจำนวน ๑๒ ภาพสำหรับกลุ่มควบคุม ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับโปรแกรมพัฒนาจิตสาธารณะด้วยเทคนิคเสนอตัวแบบผ่านภาพการ์ตูนร่วมกับการชี้แนะทางวาจามีจิตสาธารณะสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับโปรแกรมพัฒนาจิตสาธารณะ และ การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตยในระดับน้อยและในระดับมากไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้โปรแกรมพัฒนาจิตสาธารณะด้วยเทคนิคเสนอตัวแบบผ่านภาพการ์ตูนร่วมกับการชี้แนะทางวาจา[๑๖]

บุญทัน ภูบาล การใช้วีดิทัศน์ละครหุ่นเชิดเป็นตัวแบบเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ โรงเรียนบ้านศรีแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต ๔ ประจำภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๔๘ จำนวน ๓๔ คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยใช้ระยะเวลาในการทดลองจำนวน ๔ สัปดาห์ สัปดาห์ละ ๓ วัน วันละ ๑ ชั่วโมง ๓๐ นาที เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ได้แก่ แบบสอบถามวัดจิตสาธารณะ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการใช้วีดิทัศน์ละครหุ่นเชิดเป็นตัวแบบ มีการเปลี่ยนแปลงของคะแนนจิตสาธารณะเฉลี่ยโดยรวมก่อนการใช้วีดิทัศน์ ระหว่างการใช้วีดิทัศน์และหลังการใช้วีดิทัศน์ละครหุ่นเชิดเป็นตัวแบบในแต่ละช่วงสัปดาห์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ โดยคะแนนจิตสาธารณะเฉลี่ยโดยรวมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นตลอดช่วงระยะเวลา ๔ สัปดาห์[๑๗]

ธรรมนันทิกา แจ้งสว่าง ศึกษา ผลของการใช้โปรแกรมพัฒนาจิตสาธารณะด้วยบทบาทสมมติกับตัวแบบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน จำนวน ๖๘ คน ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่ายเป็นกลุ่มทดลองและควบคุม กลุ่มละ ๑ ห้องเรียน เป็นเพศชาย ๑๗ คน และเพศหญิง ๑๗ คน โดยใช้การทดลอง ๑๒ ครั้ง ครั้งละ ๕๐ นาที เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา คือ โปรแกรมพัฒนา

---

[๑๖]สุคนธรส หุตะวัฒนะ, **ผลของการใช้โปรแกรมพัฒนาจิตสาธารณะด้วยเทคนิคเสนอตัวแบบผ่านภาพการ์ตูนร่วมกับการชี้แนะทางวาจา ที่มีต่อจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓**, ปริญญานิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์), (กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๕๐), บทคัดย่อ.

[๑๗]บุญทัน ภูบาล, **การใช้วีดิทัศน์ละครหุ่นเชิดเป็นตัวแบบเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒**, ปริญญานิพนธ์ กศ.ม (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา), (กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๔๙), บทคัดย่อ.

จิตสาธารณะด้วยบทบาทสมมติกับตัวแบบ จำนวน ๑๒ เรื่อง และบทละครที่ไม่มีเนื้อหาเกี่ยวกับจิตสาธารณะจำนวน ๑๒ เรื่อง กับกลุ่มควบคุม ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนที่ได้รับโปรแกรมพัฒนาจิตสาธารณะด้วยบทบาทสมมติมีจิตสาธารณะสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม และเพศไม่มีความสัมพันธ์กับโปรแกรมพัฒนาจิตสาธารณะ[๑๘]

ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร และคณะ ศึกษารูปแบบการพัฒนานักเรียนระดับประถมศึกษาให้มีจิตสาธารณะ : การศึกษาระยะยาว โดยในขั้นที่หนึ่งได้ศึกษากับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ เพื่อศึกษาผลการใช้รูปแบบการพัฒนาจิตสาธารณะโดยใช้ตัวแบบผ่านการเล่านิทานที่มีผลต่อจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ และเพื่อศึกษาความคงทนของจิตสาธารณะในนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ที่ได้รับรูปแบบการพัฒนาจิตสาธารณะโดยใช้ตัวแบบผ่านการเล่านิทาน โดยใช้รูปแบบการวิจัยเป็นกึ่งทดลอง ผลการทดลองสรุปได้ว่า นักเรียนที่ใช้รูปแบบการพัฒนาจิตสาธารณะโดยใช้ตัวแบบผ่านการเล่านิทานจะมีจิตสาธารณะมากกว่านักเรียนที่ไม่ใช้รูปแบบพัฒนาจิตสาธารณะ และนักเรียนที่ใช้รูปแบบการพัฒนาจิตสาธารณะโดยใช้ตัวแบบผ่านการเล่านิทานจะมีความคงทนของจิตสาธารณะมากกว่านักเรียนที่ไม่ใช้รูปแบบพัฒนาจิตสาธารณะโดยใช้ตัวแบบผ่านการเล่านิทาน[๑๙]

นันทวัฒน์ ชุนชี การใช้ตัวแบบสัญลักษณ์ผ่านสื่อหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ ในนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่๒ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๔๖ โรงเรียนวัดประยุรวงศาวาส เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร จำนวน ๖๐ คน ได้มาโดยวิธีสุ่มอย่างง่าย แล้วจับสลากแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ ๑ ห้องเรียน ในแต่ละห้องสุ่มนักเรียนแบ่งเป็น เพศชาย ๑๕ คน เพศหญิง ๑๕ คน ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ๔ กลุ่ม ผู้วิจัยดำเนินการทดลองด้วยตนเอง โดยใช้เวลาในการทดลองทั้งหมด ๒๔ คำ คำละ ๕๐ นาที เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ หนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมที่มีตัวแบบจิตสาธารณะจำนวน ๑๒ เล่ม สำหรับกลุ่มทดลอง และหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมที่ไม่มีตัวแบบจิตสาธารณะจำนวน ๑๒ เล่ม สำหรับกลุ่มควบคุม แบบแผนการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองโดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมแบบ ๒ องค์ประกอบ (๒ × ๒ Factorial Design) เป็นแบบแผนที่มีการทดลองการใช้ตัวแบบสัญลักษณ์ผ่านสื่อหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม กับการไม่ใช้ตัวแบบสัญลักษณ์ผ่านสื่อหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรม และตัวแปรเพศสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วมแบบสองทาง (Two – Way Analysis of Covariance) ผลการวิจัยพบว่า เพศไม่มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาจิตสาธารณะด้วยตัวแบบสัญลักษณ์ แต่นักเรียนหญิงมีคะแนนเฉลี่ยจิตสาธารณะสูงกว่า

---

[๑๘]ธรรมนันทิกา แจ้งสว่าง, **ผลของการใช้โปรแกรมพัฒนาจิตสาธารณะด้วยบทบาทสมมติกับตัวแบบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓**, ปริญญานิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์), (กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๔๗), บทคัดย่อ.

[๑๙]ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร และคณะ, **รูปแบบการพัฒนานักเรียนระดับประถมศึกษาให้มีจิตสาธารณะ : การศึกษาระยะยาว**, (เอกสารประกอบการประชุมวิชาการ สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๔๖), บทคัดย่อ.

นักเรียนชาย และ นักเรียนที่ได้รับตัวแบบสัญลักษณ์ผ่านสื่อหนังสือเรียนเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมจะมีจิตสาธารณะสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับตัวแบบสัญลักษณ์ผ่านสื่อหนังสือเรียนเล่มเล็ก[๒๐]

หทัย อาจปรุ ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ภาวะผู้นำ รูปแบบการดำเนินชีวิต และความสามารถในการเรียนรู้ด้วนตนเอง กับการมีจิตสำนึกสาธารณะของนักศึกษาพยาบาล เขตกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ ๑-๔ ของสถาบันการศึกษาพยาบาล ด้วยการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ จำนวน ๕๑๐ คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลประกอบด้วย แบบสอบถามภาวะผู้นำ แบบสอบถามรูปแบบการดำเนินชีวิต แบบสอบถามความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง และแบบสอบถามการมีจิตสำนึกสาธารณะของนักศึกษา พยาบาล ซึ่งเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า ๕ ระดับ เกี่ยวกับความคิดเห็นและพฤติกรรมของนักศึกษาที่แสดงความต้องการช่วยเหลือสังคม ไม่เห็นแก่ตัวและลงมือปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหานั้น ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำ รูปแบบการดำเนินชีวิตกลุ่มวิชาการ กลุ่มวิชาชีพ กลุ่มก้าวหน้า กลุ่มกิจกรรม กลุ่มสังคม ความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเองและสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการมีจิตสาธารณะ นอกจากนี้ยังพบ ตัวแปรร่วมกันพยากรณ์จิตสาธารณะ ได้แก่ ภาวะผู้นำ รูปแบบการดำเนินชีวิตกลุ่มก้าวหน้า รูปแบบการดำเนินชีวิตกลุ่มกิจกรรม และความสามารถในการเรียนรู้ด้วนตนเองได้ร้อยละ ๔๕.๖ (R๒= ๐.๔)[๒๑]

สรุป จิตสาธารณะ คือ คุณลักษณะทางจิตใจของบุคคลที่มีความพร้อม ความปรารถนาที่จะช่วยแก้ปัญหา การแสดงออกที่จะอุทิศตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม รวมถึงการใช้และการรักษาสิ่งของที่เป็นของส่วนรวม การปลูกฝังการมีจิตสาธารณะ ควรปลูกฝังตั้งแต่วัยเด็ก โดยผู้ปกครองควรเป็นต้นแบบที่ดีให้เด็กได้จดจำเรียนรู้ และกระทำตาม จนกลายเป็นนิสัยที่ดี

๒.๓ แนวคิดความรับผิดชอบต่อสังคม

สมาชิกทุกคนในสังคมย่อมต้องมีบทบาทหน้าที่ตามสถานภาพของตน ซึ่งบทบาทและหน้าที่ของสมาชิกแต่ละคนจะมีความแตกต่างกันไป แต่ในหลักใหญ่และรายละเอียดจะเหมือนกัน ถ้าสมาชิกทุกคนในสังคมได้ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของตนอย่างถูกต้องก็จะได้ชื่อว่าเป็น "พลเมืองที่ดีของสังคมและประเทศชาติ" และยังส่งผลให้ประเทศชาติพัฒนาอย่างยั่งยืน ดังนั้น สมาชิกในสังคมทุกคนโดยเฉพาะเยาวชนที่ถือว่าเป็นอนาคตของชาติ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเรียนรู้และปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของตน เพื่อช่วยนำพาประเทศชาติให้พัฒนาสืบไป[๒๒]

---

[๒๐]นันทวัฒน์ ชุนชี, **การใช้ตัวแบบสัญลักษณ์ผ่านสื่อหนังสือเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะในนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒**, ปริญญานิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์), (กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๔๖), บทคัดย่อ.

[๒๑]หทัย อาจปรุ, **ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ภาวะผู้นำ รูปแบบการดำเนินชีวิตและความสมารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง กับการมีจิตสำนึกสาธารณะของนักศึกษาพยาบาลเขตกรุงเทพมหานคร**, วิทยานิพนธ์ พยาบาลศาสตร์มหาบัณฑิต (การพยาบาลศึกษา), (กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๔), บทคัดย่อ.

[๒๒]ไพศาล ภู่ไพบูลย์ อังคณา ตติรัตน์ และปนัดดา มีสมบัติงาม, **หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม.๑**, (กรุงเทพมหานคร : พิมพลักษณ์, ม.ป.ป.), หน้า ๗๒-๗๓.

เยาวชนกับการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมและประเทศชาติ

เยาวชน หมายถึง คนหนุ่มสาวที่มีพลังอันสำคัญที่จะสามารถช่วยกันเสริมสร้างกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศชาติในอนาคต ดังนั้น เยาวชนที่ดีควรตระหนักในคุณค่าของตนเอง และร่วมแรงร่วมใจ สามัคคี และเสียสละเพื่อส่วนรวม

ลักษณะของเยาวชนทีดี

เยาวชนที่ดีควรจะเป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม กล่าวคือ จะต้องมีธรรมะในการดำเนินชีวิต ได้แก่

๑. การเสียสละต่อส่วนรวม เป็นคุณธรรมที่ช่วยในการพัฒนาประเทศชาติให้มีความเจริญก้าวหน้า เพราะถ้าสมาชิกในสังคมเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม และยอมเสียสละผลประโยชน์ส่วนตน จะทำให้สังคมพัฒนาไปอย่างรวดเร็วและมั่นคง

๒. การมีระเบียบวินัยและความรับผิดชอบต่อหน้าที่ เป็นคุณธรรมที่ช่วยให้คนในสังคมอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข เพราะถ้าสมาชิกในสังคมยึดมั่นในระเบียบวินัย รู้และเข้าใจสิทธิของตนเอง ไม่ละเมิดสิทธิผู้อื่น และตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ของตนให้ดีที่สุด สังคมนั้นก็จะมีแต่ความสุข เช่น ข้าราชการทำหน้าที่บริการประชาชนอย่างดีที่สุด ก็ย่อมทำให้เป็นที่ประทับใจรักใคร่ของประชาชนผู้มารับบริการ

๓. ความซื่อสัตย์สุจริต เป็นคุณธรรมที่มีความสำคัญ เพราะหากสมาชิกในสังคมยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุจริต เช่น ไม่ลักทรัพย์ ไม่เบียดเบียนทรัพย์สินของผู้อื่นหรือของประเทศชาติมาเป็นของตน รวมทั้งผู้นำประเทศมีความซื่อสัตย์สุจริต ก็จะทำให้สังคมมีแต่ความเจริญ ประชาชนมีแต่ความสุข

๔. ความสามัคคี ความรักใคร่กลมเกลียวปรองดองและร่วมมือกันทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวมจะทำให้สังคมเป็นสังคมที่เข้มแข็ง แต่หากคนในสังคมเกิดความแตกแยกทั้งทางความคิดและการปฏิบัติตนในการอยู่ร่วมกัน จะทำให้สังคมอ่อนแอและล่มสลายในที่สุด

๕. ความละอายและเกรงกลัวในการทำชั่ว ถ้าสมาชิกในสังคมมีหิริโอตัปปะ มีความเกรงกลัวและละอายในการทำชั่ว สังคมก็จะอยู่กันอย่างสงบสุข เช่น นักการเมืองจะต้องมีความซื่อสัตย์สุจริตไม่โกงกิน ไม่เห็นแก่ประโยชน์พวกพ้อง โดยต้องเห็นแก่ประโยชน์ของประชาชนเป็นสำคัญ ประเทศชาติก็จะสามารถพัฒนาไปได้อย่างมั่นคง

ความสำคัญของการเป็นเยาวชนที่ดี

การเป็นเยาวชนที่ดีมีความสำคัญต่อตนเองและประเทศชาติดังนี้

๑. ความสำคัญต่อตนเอง เยาวชนที่ดีต้องเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรมในการดำเนินชีวิต คิดดีทำดีเพื่อตนเองและเพื่อส่วนรวม ปฏิบัติตนตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย จะทำให้มีสุขภาพกายสุขภาพจิตที่ดี สร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างกันและกัน เป็นที่รักของคนรอบข้าง

๒. ความสำคัญต่อส่วนรวม เมื่อเยาวชนได้รับการปลุกฝังให้เป็นเยาวชนที่ดีแล้ว ก็จะเป็นพลเมืองที่ดีในอนาคต และถ้าประเทศชาติมีพลเมืองที่ดี มีความรับผิดชอบปฏิบัติตามกฎระเบียบกติกาของสังคม และนำหลักประชาธิปไตยมาใช้เป็นแนวทางการพัฒนาการกำหนดบทบาทและหน้าที่ของตน ก็ย่อมทำให้การอยู่ร่วมกันในสังคมเป็นไปอย่างสงบสุข

๓. ความสำคัญต่อประเทศชาติ เมื่อสังคมมีเยาวชนที่ดี และมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ย่อมเป็นพื้นฐานทำให้เกิดพลเมืองดีในอนาคต และเมื่อสังคมมีพลเมืองที่ดี ย่อมนำมาซึ่งการพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าต่อไปอย่างรวดเร็ว

การปฏิบัติตนเป็นเยาวชนที่ดีตามสถานภาพและบทบาท

๑. เยาวชนกับการเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว เยาวชนในสถานภาพของการเป็นบุตรควรมีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

๑.๑ เคารพเชื่อฟังบิดามารดา

๑.๒ ช่วยเหลือบิดามารดาในทุกโอกาสที่ทำได้

๑.๓ ใช้จ่ายอย่างประหยัด ไม่ฟุ่มเฟือย สุรุ่ยสุร่าย

๑.๔ มีความรักใคร่ปรองดองในหมู่พี่น้อง

๑.๕ ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน

๑.๖ ประพฤติตนให้สมกับเป็นผู้ดำรงวงศ์ตระกูล

๒. เยาวชนกับการเป็นสมาชิกที่ดีของโรงเรียน เยาวชนในฐานะนักเรียนควรมีบทบาทหน้าที่ดังนี้

๒.๑ รับผิดชอบในหน้าที่ของนักเรียน คือ ตั้งใจเล่าเรียน ประพฤติตนเป็นคนดี

๒.๒ เชื่อฟังคำสั่งสอนอบรมของครูอาจารย์

๒.๓ กตัญญูรู้คุณของครูอาจารย์

๒.๔ รักใคร่ปองดองกันในหมู่เพื่อนนักเรียน

๒.๕ ส่งเสริมเพื่อนในทางที่ถูกที่ควร

๓. เยาวชนกับการเป็นสมาชิกที่ดีของชุมชน ชุมชนคือสังคมขนาดเล็ก เช่นหมู่บ้านหรือกลุ่มคน โดยเยาวชนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนที่ตนอาศัยอยู่ จึงต้องมีบทบาทหน้าที่ต่อชุมชนดังนี้

๓.๑ รักษาสุขลักษณะของชุมชน เช่น การทิ้งขยะให้เป็นที่ช่วยกำจัดสิ่งปฏิกูลต่าง ๆ เป็นต้น

๓.๒ อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในชุมชน เช่น ไม่ขีดเขียนทำลายโบราณ วัตถุในชุมชน ช่วยกันดูแลสาธารณสมบัติ

๓.๓ มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมของชุมชน

๔. เยาวชนกับการเป็นสมาชิกที่ดีของประเทศชาติ

๔.๑ เข้ารับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๑๒ ปี

๔.๒ ปฏิบัติตนตามกฎหมาย

๔.๓ ใช้สิทธิในการเลือกตั้ง

๔.๔ ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

๔.๕ สืบทอดประเพณีวัฒนธรรมอันดีงามของไทย

๔.๖ ช่วยเหลือกิจกรรมต่าง ๆที่ทางราชการจัดขึ้น

๔.๗ ประกอบอาชีพสุจริตด้วยความขยันหมั่นเพียร

๔.๘ ประหยัดและอดออม

บทบาทและหน้าที่ของเยาวชนที่มีต่อสังคมและประเทศชาติ

เยาวชนกับการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมและประเทศชาติ เยาวชน หมายถึง คนหนุ่มสาวที่มีพลังอันสำคัญที่จะสามารถช่วยกันเสริมสร้างกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศชาติในอนาคต

เยาวชนที่ดี

๑. มีคุณธรรม จริยธรรม ศีลธรรมในการดำเนินชีวิต

๒. เคารพสิทธิเสรีภาพของผู้อื่น

๓. มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย

๔. เป็นผู้ที่มีเหตุผล รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น

๕. ปฏิบัติตามแบบอย่างวัฒนธรรมประเพณีที่ดีงาม

๖. ปฏิบัติตามกฎข้อบังคับของชุมชนอย่างเคร่งครัด

๗. มีความกระตือรือร้นที่จะเข้ามาแก้ปัญหาและพัฒนาชุมชน

คุณลักษณะของเยาวชนที่ดี

เยาวชนที่ดีควรจะเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรม กล่าวคือ จะต้องมีธรรมะในการดำเนินชีวิต ได้แก่

๑. การเสียสละต่อส่วนรวม เป็นคุณธรรมที่ช่วยในการพัฒนาประเทศชาติให้มีความเจริญก้าวหน้า เพราะถ้าสมาชิกในสังคมเห็นแก่ประโยชน์ส่วนร่วม และยอมเสียสละผลประโยชน์ส่วนตน จะทำให้สังคมพัฒนาไปได้อย่างรวดเร็วและมั่งคง

๒. การมีระเบียบวินัยและรับผิดชอบต่อหน้าที่ เป็นคุณธรรมที่ช่วยให้คนในสังคมอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข เพราะถ้าสมาชิกในสังคมยึดมั่นในระเบียบวินัย รู้และเข้าใจสิทธิของตนเอง ไม่ละเมินสิทธิผู้อื่น และตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ของตนให้ดีที่สุด

๓. ความซื่อสัตย์สุจริต เป็นคุณธรรมที่มีความสำคัญ เพราะหากสมาชิกในสังคมยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุจริต เช่นไม่ลักทรัพย์ ไม่เบียดเบียนทรัพย์สินของผู้อื่น ก็จะทำให้สังคมมีแต่ความเจริญ ประชาชนมีแต่ความสุข

๒.๔ สิทธิมนุษยชน

สิทธิมนุษยชนเป็นสิทธิของมนุษย์ทุกคนบนโลกที่ติดตัวมาตั้งแต่เกิดและเป็นสากล ไม่แบ่งแยกเชื้อชาติ ชนชาติ ประเทศ เพศ ผิวพรรณ ภาษา ศาสนา วัฒนธรรม สติ ปัญญา ความสามารถ ฐานะทางเศรษฐกิจ ที่จะดาเนินชีวิตอย่างมีศักดิ์ศรี มีอิสระ เสรีภาพ เสมอภาค มีชีวิตที่ดี มีสิทธิแสวงหาวัตถุปัจจัยมาดารงชีพ ได้รับการยอมรับจากสังคมและการปฏิบัติจากรัฐอย่างเหมาะสม นับตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๓๕ เป็นต้นมา การเคลื่อนไหวปกป้อง คุ้มครองและเผยแพร่แนวคิดสิทธิมนุษยชนค่อยๆ ขยายตัวมากขึ้น จนถึงในปี ๒๕๔๐ จึงเกิดรัฐธรรมนูญที่ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างกว้างขวาง และยังมีบทบัญญัติว่าด้วยสิทธิมนุษยชนอย่างเด่นชัด รวมไปถึงการก่อให้เกิดคระกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติด้วย

ความหมายของสิทธิมนุษยชน หรือ Human Rights คือ สิทธิความเป็นมนุษย์หรือสิทธิในความเป็นคนเป็นของทุกคนไม่ว่าจะมีเชื้อชาติ แหล่งกำเนิด เพศ อายุ สีผิว ความคิดเห็นที่แตกต่างกัน

หรือจะยากดีมีจน ซึ่งเป็นสิทธิตามธรรมชาติของมนุษย์ทุกคนที่ติดตัวมาตั้งแต่เกิด สิทธิมนุษยชนจึงเป็นสิ่งที่ไม่สามารถถ่ายโอนให้แก่กันได้ และไร้ซึ่งพรมแดน ดังนั้นจึงไม่มีบุคคล องค์กร หรือแม้แต่รัฐที่จะมาล่วงละเมิดความเป็นมนุษย์ได้ นอกจากนี้ ยังมีสิ่งจาเป็นที่ทาให้เรามีชีวิตอยู่รอดนอกจากปัจจัยสี่ที่ได้แก่ อาหาร เสื้อผ้า ยารักษาโรค และ ที่อยู่อาศัยแล้ว คือ การศึกษา การมีงานทา การไม่ถูกทรมาน และได้รับความเป็นธรรมเมื่อถูกกล่าวหาว่า ทาผิดกฎหมาย เราเรียกว่า สิ่งจาเป็นสาหรับมนุษย์ทุกคนที่ต้องได้รับในฐานะที่เป็นมนุษย์ ซึ่งจะทาให้มนุษย์ อยู่รอดและสามารถพัฒนาตนเองได้ว่าเป็น “สิทธิมนุษยชน” ซึ่งเป็นสิ่งที่ติดตัวมาแต่กำเนิด และอยู่เหนือกฎหมายและอำนาจใดๆ ของรัฐทุกรัฐ สิทธิเหล่านี้ได้แก่ สิทธิในชีวิต ห้ามฆ่าหรือทาร้ายต่อชีวิต ห้ามการค้ามนุษย์ ห้ามโทรมานอย่างโหดร้าย คนทุกคนมีสิทธิในความเชื่อ มโนธรรมหรือลัทธิทางศาสนา มีเสรีภาพ ในการแสดงความคิดเห็นและแสดงออก สิทธิมนุษยชนเหล่านี้ไม่ต้องมีกฎหมายมารองรับ สิทธิเหล่านี้ก็ดารงอยู่ เช่น แม้ไม่มีกฎหมายบัญญัติว่าการฆ่าคนเป็นความผิดตามกฎหมาย แต่ คนทุกคนสานึกรู้ได้เองว่า การฆ่าคนนั้นเป็นสิ่งต้องห้าม เป็นบาปในทางศาสนา หรือการที่คนในชาติไม่ได้รับอาหารที่เพียงพอ แก่การยังชีพซึ่งไม่ถือว่ามีใครทาผิดกฎหมายแต่เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนที่รัฐบาลมีหน้าที่ต้องจัดการให้ คนในชาติได้รับอาหารอย่างเพียงพอแก่การมีชีวิตรอด นอกจากนี้ สิทธิมนุษยชนต้องได้รับรองในรูปแบบของกฎหมาย หรือต้องได้รับการคุ้มครองโดยรัฐบาล ได้แก่ ได้รับสัญชาติ การมีงานทา การได้รับความคุ้มครองแรงงาน ความเสมอภาคของหญิงชาย สิทธิของเด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ คนพิการ การได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การประกันการว่างงาน การได้รับบริการสาธารณสุข การสามารถแสดงออกทางด้านวัฒนธรรมอย่างอิสระ สามารถได้รับความเพลิดเพลินจากศิลปวัฒนธรรมในกลุ่มของตน เป็นต้น สิทธิมนุษยชนเหล่านี้ต้องเขียนรับรองไว้ในกฎหมายหรือรัฐธรรมนูญหรือแนวนโยบายพื้นฐานของรัฐของแต่ละประเทศ เพื่อเป็นหลักประกันว่าคนทุกคนที่อยู่ในรัฐนั้นจะได้รับความคุ้มครองชีวิตความเป็นอยู่ ให้มีความเหมาะสมแก่ความเป็นมนุษย์ ซึ่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒ ได้นิยามความหมาย สิทธิมนุษยชนไว้ว่า คือ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิเสรีภาพ ความเสมอภาคของบุคคลที่ได้รับการรับรอง หรือคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หรือตามกฎหมายไทย หรือตามสนธิสัญญาที่ประเทศไทยมีพันธกรณีที่ต้องปฏิบัติตามสิทธิมนุษยชนที่ได้รับการรับรองทั่วโลก ว่าเป็นมาตรฐานขั้นต่ำของการปฏิบัติต่อมนุษย์นั้น[๒๓]

หลักการพื้นฐานของสิทธิมนุษยชน ๖ ประการ

๑. ทุกคนมีศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ (Human Dignity) เป็นสิทธิติดตัวทุกคนตามธรรมชาติตั้งแต่เกิด (National Rights)

๒. คนทุกคนมีความเสมอภาคและห้ามการเลือกปฏิบัติ (Equality and non-discrimination)

๓. สิทธิมนุษยชนเป็นของคนทุกคนโดยไม่เลือกเชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ อาชีพ สถานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม สุขภาพ และความคิดเห็นด้านต่างๆ (Universality)

---

[๒๓] ราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๖/ตอนที่ ๑๑๘ ก/หน้า ๑/๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๒, **พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒**.

๔. สิทธิมนุษยชนเป็นองค์รวมแยกเป็นส่วนๆ ไม่ได้และพึ่งพิงกัน (Indivisibility & Interdependently)

๕.การมีส่วนร่วมและการเป็นส่วนหนึ่งของสิทธินั้น (Participation & Inclusion) หมายความว่า ประชาชนแต่ละคน หรือกลุ่มประชาชนหรือประชาสังคมย่อมมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในการเข้าถึงและได้รับประโยชน์จากสิทธิพลเมืองและการเมือง และสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม

๖. ตรวจสอบได้และใช้หลักนิติธรรม (Accountibility & the Rule of Law)

ดังนั้นการจะเข้าใจความหมายสิทธิมนุษยชนนั้น จาเป็นต้องเข้าใจหลักการต่างๆ ที่ถือเป็นองค์รวมของสิทธิมนุษยชนด้วย คือ

สิทธิ (Rights) ซึ่งเป็นสิ่งที่ติดตัวมนุษย์ทุกคนตามธรรมชาติที่ได้เกิดมาเป็นมนุษย์ซึ่งไม่มีใคร ล่วงละเมิดได้ ทุกคนมีสิทธิมีชีวิตที่จะอยู่รอด อยู่อย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ แม้กฎหมาย ยังไม่รองรับแต่สิทธิก็ยังมีอยู่

เสรีภาพ (Freedom) คือการที่มนุษย์สามารถทาอะไรก็ได้ภายใต้ขอบเขตของศีลธรรมอันดีงาม โดยไม่เบียดเบียนสังคม หรือไม่ล่วงล้าสิทธิของบุคคลอื่นหรือส่วนรวม ซึ่งคำว่าสิทธิและเสรีภาพมักจะ อยู่รวมกันดังปรากฏในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติเพื่อแสดงออกทางความคิด และการปฏิบัติ

ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ (Human Dignity) เป็นคำอธิบายความหมายของสิทธิมนุษยชน ในแง่ของการให้คุณค่าแก่ความเป็นคน ว่าทุกคนมีคุณค่าเท่าเทียมกัน ซึ่งเป็นหลักการสำคัญของสิทธิมนุษยชนที่กำหนดสิทธิมาตั้งแต่เกิด ใครจะละเมิดไม่ได้ และไม่สามารถถ่ายโอนให้แก่กันได้ ซึ่งรวมไปถึงสิทธิในการมีชีวิตและ ความมั่นคงในการมีชีวิตอยู่ เพราะคนทุกคนที่เกิดมาบนโลกมีศักดิ์ศรีของการเป็นมนุษย์ ดังนั้นการปฏิบัติ ต่อกันของผู้คนในสังคมจึงต้องเคารพความเป็นมนุษย์ ห้ามทาร้ายร่างกายหรือทรมานอย่างโหดร้าย ตลอดจนการกระทาใดๆ ที่ถือเป็นการเหยียดหยามความเป็นมนุษย์ ซึ่งศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ได้รับการรับรอง อยู่ในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน กติการะหว่างประเทศ อนุสัญญา และปฏิญญาระหว่างประเทศหลายฉบับ สังคมในปัจจุบันมักจะละเลยศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เพราะมีการให้คุณค่าของคนต่างกัน ตามสถานภาพทางสังคมของคนแต่ละคน เช่น กำนัน นายทหาร ภารโรง นายกรัฐมนตรี ซึ่งสถานภาพเหล่านั้น ไม่ใช่ตัวชี้วัดว่ามนุษย์หรือคนคนนั้นมีศักดิ์ศรีของมนุษย์หรือไม่ แต่ศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ คือการให้คุณค่าความเป็นคนตามธรรมชาติไม่ว่าจะเกิดมาเป็น ผู้ชาย ผู้หญิง กระเทย คนพิการ ปัญญาอ่อนหรือยากจน ต้องถือว่าคนทุกคนมีคุณค่าเท่ากัน ต้องปฏิบัติต่อกันเยี่ยงมนุษย์อย่างเสมอหน้ากัน เพราะถือเป็นการเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ด้วยกัน

ความเสมอภาคและการเลือกปฏิบัติ (Equality and Discrimination) คือเกณฑ์การวัดว่าสังคมหนึ่งสังคมใดมีการละเมิดหรือเคารพสิทธิมนุษยชนหรือไม่ ชี้ให้เห็นถึงความเสมอภาค หรือการปฏิบัติต่อทุกคน อย่างเท่าเทียมกันหรือไม่เท่าเทียมกัน

ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ (Human Dignity) หมายถึง คุณค่าของมนุษย์ที่มีความเกี่ยวข้องหรือขึ้นอยู่กับความเป็นมนุษย์ โดยในฐานะมนุษย์ทุกคนได้รับคุณค่าความเป็นมนุษย์โดยไม่ต้องคำนึงถึงเพศ เชื้อชาติ ศาสนา วัย ฐานะ หรือตำแหน่ง ในความเข้าใจทั่วไป การให้คุณค่า

มนุษย์นั้น คุณค่าหรือศักดิ์ศรีขึ้นอยู่กับฐานะทางเศรษฐกิจ บทบาททางสังคม การดารงตำแหน่ง ทางสังคม เมื่อเข้าใจอย่างนี้ ดังนั้น มนุษย์คนใดรวยหรือมีบทบาททางสังคมมากหรือมีตำแหน่ง ใหญ่โตก็จะมีคุณค่ามาก คนจนหรือคนที่ไม่มีบทบาททางสังคม ยศหรือตำแหน่ง ใดๆ ก็จะมีคุณค่าน้อย หากเรามองเช่นนี้ เราก็จะมีความคิดว่าระหว่างนักการภารโรงกับผู้อานวยการโรงเรียนมีคุณค่าต่างกัน เด็กเรียนดีและเด็กที่มีพฤติกรรมแย่เนื่องจากเรียนไม่เก่งมีคุณค่าต่างกัน เด็กที่มีฐานะรวยกับเด็กที่มีฐานะยากจนมีคุณค่าต่างกัน การปฏิบัติตนต่อคนเหล่านั้นก็จะแตกต่างกันด้วย

ซึ่งหากพิจารณากันให้ดีแล้ว เราจะเห็นว่าความแตกต่างของมนุษย์ ความจน ความรวย ผู้อำนวยการ นายพล นายอำเภอ สัญชาติ ภาษา ล้วนแล้วแต่สังคมเป็นผู้กำหนดทั้งสิ้น และเมื่อสังคมกำหนดแล้ว ก็อาจจะมีการเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติต่อคนเหล่านั้นได้ด้วย ถ้าหากคนจนกลายเป็นคนรวย คนที่มีตำแหน่ง สูงๆ อาจจะถูกถอดตำแหน่ง คนที่ไม่มีความสำคัญทางสังคมกลายเป็นคนดังในหน้าหนังสือพิมพ์ เป็นต้น แต่มีสิ่ง ที่ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้คือ อายุ เพศ เพราะธรรมชาติกำหนดมา แม้ว่าอาจจะมีการผ่าตัดแปลงเพศแต่ก็ยังถูกระบุว่าคนคนนั้นมีเพศดั้งเดิมคืออะไร ซึ่งไม่สามารถเปลี่ยนแปลงความจริงข้อนี้ได้ แต่สิ่งที่มนุษย์ทุกคนมีคือ การรักชีวิต รักตัวกลัวตายมีอยู่ในมนุษย์ทุกผู้ทุกคน คุณค่าของความเป็นคนหรือศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์จึงไม่มีใครมีคุณค่ามากกว่าใครเพราะทุกคนมีคุณค่าความเป็นคนเหมือนกัน แต่ในสังคมทุกคนก็ยังคงมองเห็นความต่างนี้ไม่ว่าจะเป็น ความแตกต่างทางเพศ ซึ่งฐานะทางเพศชายถูกมองว่ามีคุณค่าทางสังคมมากกว่าเพศหญิงในทุกด้านนับแต่โบราณกาลมา ดังนั้น การละเมิดสิทธิมนุษยชนจึงเกิดขึ้นอยู่เสมอ การละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์นั้น หมายถึง การเหยียดหยาม ลดทอน หรือการปฏิบัติต่อคนเหมือนไม่ใช่มนุษย์ หรือลดฐานะมนุษย์เป็นเพียงวัตถุสิ่งของ เช่น เมื่อเราเห็นขอทานแล้วเกิดความสงสาร จึงไปซื้ออาหารกล่องมาให้แต่กลับโยนใส่ให้ขอทานแทนที่จะหยิบยื่นให้อย่างสุภาพ ก็ถือว่าเป็นการละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของขอทาน ซึ่งแม้ขอทานจะยากจน แต่มนุษย์ด้วยกันก็ไม่มีสิทธิไปเหยียดหยามหรือละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์โยการโยนอาหารให้ขอทานราวกับขอทานนั้นเป็นสัตว์มากกว่าคน

แนวคิดเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน

สิทธิมนุษยชนครอบคลุมถึงสิทธิของทุกคน ทุกเพศ ทุกวัย ทุกเชื้อชาติ ทุกศาสนา นับแต่ทารกแรกเกิดและมีชีวิต เด็กและเยาวชน สตรี ผู้ยากไร้ คนเร่ร่อน ผู้ใช้แรงงาน คนพิการ คนขอทาน เกษตรกร ผู้ป่วยรวมถึงคนป่วยโรคเอดส์ และคนฝากขัง

สิทธิมนุษยชนเป็นเรื่องของ ชีวิตทุกชีวิต สิทธิ เสรีภาพ อิสรภาพ ความเสมอภาค ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ การคุ้มครองตามรัฐบาล ปฏิญญาสากล กฎหมายและข้อตกลงระหว่างประเทศ มารฐานสากล

รัฐธรรมนูญแห่งอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ เป็นรัฐธรรมนูญฉบับแรกที่บัญญัติเรื่องศักดิ์ความเป็นมนุษย์ มีความเชื่อมโยงและเกี่ยวข้องโดยตรงกับเรื่อง สิทธิมนุษยชน อย่างแยกกันไม่ได้[๒๔]

หลักการสำคัญของ สิทธิมนุษยชน

---

[๒๔] รัฐธรรมนูญแห่งอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐.

๑ สิทธิมนุษยชน เป็นสิทธิเฉพะของมนุษย์แต่ละคนที่ไม่สามารถโอนให้กันและกันได้

๒ สิทธิมนุษยชน เป็นสิทธิที่ไม่สามารถแบ่งแยกได้ และต้องพึ่งพิงกันและกัน

๓ สิทธิมนุษยชน เป็นวิถีทางที่นำไปสู่สันติภาพและพัฒนาที่ยั่งยืน

๔ สิทธิมนุษยชน เป็นสิทธิที่บุคคลพึงมีในศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์

๕ สิทธิมนุษยชน เป็นสิทธิที่ทุกคนพึงมีความเท่าเทียมกันอย่างเป็นสากลและตลอดไป

สิทธิมนุษยชน ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ หมวด ๑ บททั่วไป

มาตรา ๔ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ และเสรีภาพของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครอง

มาตรา ๒๖ การใช้อำนาจโดยองค์กรของรัฐทุกองค์กรต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ และเสรีภาพตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๒๘ บุคคลย่อมอ้างศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หรือใช้สิทธิและเสรีภาพของตนได้เท่าที่ไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอื่น ไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่ขัดต่อศีลธรรมอันดีงามของประชาชน บุคคลถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้สามารถยกบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้เพื่อใช้สิทธิทางศาล หรือยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้คดีในศาลได้

มาตรา ๓๑ บุคคลย่อมมีสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกาย การทรมาน ทารุณกรรม หรือการลงโทษด้วยวิธีการโหดร้าย จะกระทำมิได้ แต่การลงโทษประหารที่กฎหมายบัญญัติ ไม่ถือว่าเป็นการลงโทษด้วยวิธีโหดร้าย การจับ คุมขัง ตรวจค้นตัวบุคคล หรือการกระทำใดอันกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพตามวรรคหนึ่ง จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอำนาจบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

มาตรา ๓๔ สิทธิของบุคคลในครอบครัว เกรียศติยศ ชื่อเสียง หรือความเป็นอยู่ส่วนตัว ย่อมได้รับความคุ้มครอง การกล่าวหรือไขข่าวแพร่หลาย ข้อความหรือภาพไม่ว่าด้วยวิธีใดไปยังสาธารณชนอันเป็นการละเมิดหรือกระทบถึงสิทธิของบุคคลในครอบครัว เกรียศยศ ชื่อเสียง หรือความเป็นอยู่ส่วนตัวจะกระทำมิได้ เว้นแต่กรณีที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณชน

มาตรา ๕๓ เด็ก เยาวชน และบุคคลในคอบครัว มีสิทธิได้รับการคุ้มครองโดยรัฐจากการใช้ความรุนแรงและการปฏิบัติอันไม่เป็นธรรม เด็กและเยาวชนไม่มีผู้ดูแล มีสิทธิได้รับการเลี้ยงดูและการศึกษาอบรมจากรัฐทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ

๒.๕ จิตวิทยาวัยรุ่น

ทฤษฎีเกี่ยวกับวัยรุ่น ได้มีการศึกษาเกี่ยวกับวัยรุ่นเพื่ออธิบายลักษณะสำคัญของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทั้งทางร่างกายและจิตใจ เป็นการศึกษาทางทฤษฎี ดังนี้

พรรณพิไล ศรีอาภรณ์ ได้ให้ทรรศนะเกี่ยวกับวัยรุ่นว่า[๒๕]

๑. ทฤษฎีจิตวิทยาพัฒนาการทางเพศของซิกมันด์ ฟรอย์ (Freud) ถือว่าวัยรุ่นเป็นวันที่อยู่ในช่วง Genital stage หรือระยะของการบรรลุวุฒิภาวะทางเพศนั้น ฟรอยด์ กล่าวว่า วัยรุ่นไม่สามารถเก็บความรู้สึกทางเพศไว้ได้ เนื่องจากมีแรงขับดันทางเพศมากขึ้น จึงมักมีการสำเร็จความใคร่ด้วยตนเองในช่วงอายุ ๑๓-๑๕ ปีมากที่สุด ในระยะวัยรุ่นต้นจะมีความสนใจทางเพศเดียวกัน คือช่วง

---

[๒๕]พรรณพิไล ศรีอาภรณ์ , **ทฤษฎีเกี่ยวกับวัยรุ่น** , (คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๓๗), บทคัดย่อ.

Homosexual Stage คือเริ่มหาความพึงพอใจเพศตรงข้ามเริ่มมีการติดต่อกับเพศตรงข้าม เนื่องจากวัยนี้จะมีความอิสระจากบิดา มารดา ดังนั้นจึงสามารถสร้างสัมพันธภาพกับเพศตรงข้ามได้ดีขึ้น

๒. ทฤษฎีจิตวิทยาพัฒนาการของอิริคสัน (Erikson) วัยรุ่นอยู่ในพัฒนาการขั้นที่ ๕ คือ การสร้างเอกลักษณ์ของตนเอง ภาวะวิกฤติของวัยรุ่นเกิดขึ้นจากความสับสนในบทบาทและความเป็นบุคคลของตนเองมีการเจริญเติบโตและการเปลี่ยนแปลงของอวัยวะสืบพันธ์อย่างรวดเร็ว การเปลี่ยนแปลงของร่างกายทำให้วัยรุ่นก้าวไปสู่การเป็นผู้ใหญ่ สิ่งสำคัญที่วัยรุ่นค้นหาเอกลักษณ์ของตนเอง ก็คือการตัดสินใจในความสำเร็จของชีวิต วัยรุ่นมักนิยมชมชอบคนที่มีความสามารถหรือดาราภาพยนตร์เพื่อสู่การสร้างเอกลักษณ์ของตนเอง

Mischel ได้สรุปผลการศึกษาว่า การเปลี่ยนแปลงของร่างกายและฮอร์โมนทำให้วัยรุ่นเกิดการเรียนรู้พฤติกรรมทางเพศในสังคม ความมุ่งหวังของสังคมจะเป็นตัวผลักดันให้วัยรุ่นมีความรับผิดชอบต่อความสำเร็จในชีวิต แต่อย่างไรก็ตาม สังคม บิดามารดา และเพื่อนจะยังคงมีอิทธิพลอย่างมากต่อวัยรุ่น[๒๖]

Hurist นักจิตวิทยาที่ศึกษาถึงพันธกิจของวัยรุ่นว่ามี ๘ ขั้นตอน

๑. วัยรุ่นจะต้องมีความสำเร็จในการเข้ากลุ่มเพื่อนวัยเดียวกัน ทั้งที่เป็นเพื่อนเพสเดียวกันหรือเพื่อนต่างเพศ

๒. รับรู้บทบาททางสังคมของผู้ใหญ่ทั้งชายหญิง

๓. ยอมรับรูปร่างหน้าตาของตนเองและใช้ส่วนต่าง ๆ ของร่างกายอย่างมีประสิทธิภาพ

๔. มีความอิสระในตนเอง และรับฟังเหตุผลของบิดามารดา ผู้ปกครอง

๕. เตรียมตัวเพื่อชีวิตต่างงาน และการครองเรือนที่ดี

๖. เตรียมตัวและรู้จักการเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับความสามารถของตนเอง

๗. การสร้างค่านิยมและศีลธรรมจรรยา เพื่อเป็นหลักในการดำรงชีวิต

๘. มีความต้องการที่จะรับรู้ถึงความรับผิดชอบต่อสังคม

พัฒนาการทางร่างกายและกายวิภาค

ในระยะต้นของวัยรุ่น จะเป็นระยะที่มีพัฒนาการทางร่างกายอย่างรวดเร็วมาก และมีบทบาทสำคัญต่อพัฒนาการทางความเจริญงอกงามด้านอื่น ๆ ให้ประสานตามไปด้วย เช่น พัฒนาการด้านอารมณ์ และพฤติกรรมต่าง ๆ ที่วัยรุ่นแสดงออกมา เป็นต้น พัฒนาการทางร่างกาย ในระยะนี้นับว่าเป็นสิ่งสำคัญมาก เพราะเป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อจากการเปลี่ยนแปลงจากลักษณะของเด็ก มาเป็นลักษณะของผู้ใหญ่โดยเราเรียกว่า วัยหนุ่มสาว

การเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกายของวัยรุ่นในระยะต่าง ๆ

๑ วัยอย่างเข้าสู่วัยรุ่น (Puberty) คือ ช่วงอายุตั้งแต่ ๑๑ ถึง ๑๒ ถึง ๑๓ ถึง ๑๔ เป็นระยะที่ร่างกายเริ่มมีการเจริญเติบโตทางเพศอย่างสมบูรณ์ทั้งในเด็กหญิงและเด็กชาย สำหรับเด็กหญิงนั้นสิ่ง

---

[๒๖] Mischel. W, ๑๙๗๔, **Processes in Delay of Gralification. In L. Berkowitz (ed) Advances in Experimental Social Psychology**. Vol ๑.pp ๒๔๙-๒๙๓ New York. Acaclemic Press.

ที่แสดงเห็นถึงความเจริญของร่างกายเต็มที่ คือ การมีประจำเดือนครั้งแรก ส่วนเด็กชายนั้น ไม่มีลักษณะบ่งชัดเช่นเด็กหญิง แต่เราอาจสังเกตได้จากสิ่งเหล่านี้คือ การหลั่งของอสุจิในครั้งแรก การมีขนขึ้นตามอวัยวะเพศ นอกจากนี้น้ำเสียงที่พูดยังเปลี่ยนไปจากเดิม คือ ห้วนขึ้น และมีลักษณะที่เรียกว่าแตกพาน เด็กหญิงนอกจากมีประจำเดือนครั้งแรกแล้ว ปรากฏว่าสัดส่วนต่างๆ ของร่างกายยังเปลี่ยนแปลงทางด้านอวัยวะเพศและการเจริญเติบโตของทรวงอก เนื่องจากผลของฮอร์โมนไปบำรุงมากขึ้นในระยะเริ่มเข้าสู่วัยรุ่นนี้ เป็นระยะที่เตือนให้เราเห็นว่า ระยะของวัยรุ่นได้ใกล้เข้ามาแล้ว ซึ่งระยะอย่างเข้าสู่วัยรุ่นนี้ ยังแบ่งออกเป็น ๒ ระยะคือ

๑.๑. ระยะก่อนวัยเข้าสู่วัยรุ่นจะมีอายุประมาณ ๑๐-๑๑ ปี หรือ ๑๒ ปีเด็ก ๆ จะมีความเจริญเติบโตและมีการเปลี่ยนแปลงหลายอย่างทางร่างกาย เป็นการปรับตัวให้พร้อมที่จะย่างเข้าสู่วัยรุ่นในช่วงของวัยก่อนรุ่นนี้ ถ้าเด็กคนใดมีลักษณะของความเจริญเติบโตที่รวดเร็วก็จะย่างเข้าสู่วัยรุ่นเร็ว ในช่วงระหว่างอายุ ๙ ปีเด็ก ๆ จะเจริญเติบโตอย่างช้า ๆ อยู่ประมาณ ๑ ปี พออายุ ๑๐ ปีเป็นต้นไป เด็กบางคนจะเริ่มเจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะมีน้ำหนักและส่วนสูงเพิ่มขึ้นอาจทำให้เด็กเองรู้สึกตกใจหรือกังวลได้ นอกจากนี้ การเปลี่ยนแปลงอย่างอื่น ๆ ก็เกิดขึ้นด้วย เช่น แขนขายาวมือเท้าใหญ่รวมทั้งลักษณะของประจำเดือนค่อย ๆ เริ่มปรากฏขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งระยะนี้การเปลี่ยนแปลงลักษณะประจำเพศภายนอกเริ่มปรากฏ ได้แก่ การขึ้นของหนวดเคราในเพศชายและการขยายตัวของหน้าอกและสะโพกในเพศหญิง ความเจริญของอวัยวะส่วนต่าง ๆ ของร่างกายมักไม่สัมพันธ์กันนัก เด็กชายและเด็กหญิงในวัยก่อนวัยรุ่นจะแตกต่างกันในเรื่องความเจริญเติบโตทางร่างกายอย่างเห็นได้ชัด เด็กหญิงจะมีน้ำหนักและส่วนสูงมากกว่าเด็กชายวัยเดียวกัน ลักษณะประจำเพศก็เริ่มปรากฏขึ้นในเด็กหญิงก่อนเด็กชาย บางครั้งจึงทำให้เด็กหญิงมีความวิตกกังวลใจและปรับตัวเข้าหาเพื่อนชายในห้องเรียนเดียวกันยาก อันเป็นเหตุหนึ่งซึ่งทำให้เด็กวัยนี้ชอบแยกเพศเล่น สนใจเพื่อนเพศเดียวกันมากกว่า และไม่สนใจเพื่อนต่างเพศ แต่ทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่าเด็กหญิงไม่สนใจเรื่องเพศทั่วไป เพราะเด็กวัยนี้มีความอยากรู้อยากเห็นในเรื่องเพศมากขึ้นและมักมีคำถามหรือปัญหาทางเพศมากขึ้นและมักมีคำถามหรือปัญหาทางเพศมาถามผู้ใหญ่หรือครูอยู่เสมอ

๑.๒. ระยะเข้าสู่วัยรุ่น ระยะนี้เซลล์สืบพันธุ์สร้างขึ้นในอวัยวะเพศ (Sex Organ) ทั้งในเพศหญิงและเพศชาย ในเพศหญิงขณะที่เด็กหญิงเจริญเติบโตย่างเข้าสู่วัยรุ่น เซลล์เพศหญิงหรือรังไข่ซึ่งมีไข่อยู่นับเป็นจำนวนพัน ๆ ฟองนั้น ก็จะถูกกระตุ้นโดยฮอร์โมนจากต่อม Pituitary เป็นผลให้เซลล์หญิงหรือไข่พร้อมที่จะสืบพันธุ์ได้ฟองแรก ปกติไข่จะหลุดลอยออกจากรังไข่ เดือนละ ๑ ฟองจากรังไข่ซ้ายและขวาข้างละเดือนสลับกัน ไข่ที่สุกแล้วมีขนาดเล็กมาก มีรูปร่างเกือบกลมขานาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๐.๑ มิลลิเมตร ภายในของไข่ที่สุกแล้วประกอบด้วยนิวเคลียสอยู่ ๑ อัน ซึ่งมีหน้าที่เก็บอาหาร ภายในปีกมดลูกมีขนละเอียดอยู่ทำหน้าที่ช่วยพัดพาเอาไข่ให้เคลื่อนที่ไปตามท่อนำไข่สู่มดลูกได้ ถ้าไข่ไม่ได้รับการผสมพันธ์กับอสุจิจากเพศชายก็จะสลายตัวไปในปีกมดลูกการเตรียมการต่าง ๆ ของผนังมดลูกเพื่อรอรับไข่ก็หยุดชะงักลงผันเป็นผลทำให้เกิดมีโลหิตประจำเดือนไหลออกมาจากมดลูกในระยะต่อมา ส่วนในเพศชายขณะที่เด็กชายกำลังเจริญเติบโตย่างเข้าสู่วัยรุ่น เซลล์เพศชายจะเจริญเติบโตในขณะเดียวกันต่อมอัณฑะ ซึ่งหลอดเล็กและละเอียดเป็นจำนวนมากสำหรับผลิตเซลล์เพศเพิ่มมากขึ้น ก็ถูกกระตุ้นโดยฮอร์โมนจาก Pituitary ให้ผลิตเซลล์เพิ่มมากขึ้น เซลล์เพศชายนั้นมีขนาดเล็กมากต้องมองด้วยกล้องจุลทรรศน์จึงเห็นรูปร่างลักษณะคล้ายลูกอ๊อดซึ่งมีส่วนหัวโต และส่วน

หางยางเรียนลำตัวมีขนาดยาวประมาณ ๐.๐๕ ม.ม สามารถแหวกว่ายไปมาได้ด้วยส่วนหาง แต่ทั้งเพศหญิงและเพศชายการเปลี่ยนแปลงของร่างกายในระยะย่างเข้าสู่วัยรุ่นนี้ยังไม่สมบูรณ์เต็มที่ และการพัฒนาก็ยังไม่สมบูรณ์เต็มที่เช่นกันซึ่งธรรมชาติจะพัฒนาไปเรื่อย ๆ จนสมบูรณ์จนเข้าสู่วัยรุ่น

๒ วัยรุ่นตอนต้น คือช่วงตั้งแต่อายุ ๑๓-๑๗ ปี ระยะนี้พัฒนาการของร่างกายต่อเนื่องมาจากวัยย่างเข้าสู่วัยรุ่น ทั้งส่วนสูง น้ำหนัก และลักษณะทางเพศภายนอกของร่างกายและการเคลื่อนไหว การเจริญเติบโตทางกายจะเป็นไปอย่างรวดเร็วมาก วัยนี้ส่วนต่าง ๆ ของร่างกายเจริญขึ้นทุกส่วนเช่น แขนขายาว มือเท้าใหญ่ ตะโพก อก ไหล่กว้างขึ้นมีพานขึ้นที่หน้าอก แต่ถึงแม้ทุกส่วนในร่างกายเจริญขึ้น ทว่าสัดส่วนในการเจริญเติบโตจะแตกต่างกันไป ไม่เติบโตโดยสัมพันธ์กันทำให้อวัยวะบางส่วนเกะกะ การเคลื่อนไหวร่างกายแก้งก้างผิดพลาดบ่อย นอกจากนั้นวัยรุ่นยังมีกลิ่นตัวแรงและฉุน เนื่องจากรูตามผิวหนังมีมาก ช่วงนี้จึงเป็นช่วงที่เริ่มมีสิวทั้งเด็กหญิงและเด็กชาย นอกจากอวัยวะของร่างกายจะเจริญเพิ่มขึ้นทั้งทางด้านขนาดส่วนสูงและน้ำหนักตัวแล้วยังมีการเจริญเกี่ยวกับลักษณะเพศขั้นที่สองออกมาอย่างเห็นได้ชัด คือเด็กชายและเด็กหญิงจะมีการเจริญที่เป็นไปตามเพศของตน เช่น เด็กชายเริ่มมีเสียงห้าวใหญ่ ไหล่กว้าง กล้ามเนื้อเป็นมัดมีหนวดเครา และมีขนในที่ลับและรักแร้ ส่วนเด็กหญิงจะมีเสียงแหลมเล็ก สะโพกผาย ทรวงอกขยาย เอวคอดเล็ก เป็นต้น

๓ วันรุ่นตอนปลาย เป็นวัยรุ่นที่อายุตั้งแต่ ๑๖ หรือ ๑๗ ถึง ๑๙ ถึง ๒๐ ในระยะนี้พัฒนาการทางร่างกายเจริญถึงระดับวุฒิภาวะสูงสุดทั้งในเพศหญิงและเพศชาย แต่เพศชายบางคนมีพัฒนาการต่อไปจนถึงอายุ ๒๑-๒๒ ปี ช่วงวัยรุ่นตอนปลายนี้ เด็กชายและเด็กหญิงจะเริ่มโตทันกันหลังจากที่เด็กหญิงมีวุฒิภาวะล้ำหน้ากว่าเด็กชายประมาณ ๑-๒ ปี ในวันเริ่มเข้าสู่วัยรุ่น ช่วงวัยรุ่นตอนปลายเป็นช่วงที่อวัยวะสืบพันธ์และต่อมเพศหญิงเจริญเต็มที่ในเพศหญิง หน้าอกและสะโพกจะขยายเต็มที่แบบผู้ใหญ่ สำหรับเพศชาย อวัยวะเพศและต่อมเพศเจริญเต็มที่เช่นเดียวกัน มีการหลั่งอสุจิมากขึ้นกว่าช่วยวัยรุ่นตอนต้นแม้ยามนอนก็มีการฝันเปียก ซึ่งถือว่าเป็นขบวนการที่เกิดตามธรรมชาติ เพื่อผ่อนคลายความกดดันของร่างกายที่ได้ผลิตอสุจิออกมา นอกจากนี้ หนวด เครา เห็นได้ชัดเจนในช่วงนี้ และทั้งเพศมักมีพฤติกรรมในการสำเร็จความใคร่ด้วยตัวเอง โดยเฉพาะเพศชายจะมีมากกว่าเพศหญิง

พัฒนาการทางด้านอารมณ์

อารมณ์เป็นความรู้สึกหรือความสะเทือนในที่ร่างกายถูกสิ่งเร้าอื่นมาเร้า คนเรานั้นมักมีอารมณ์เกิดขึ้นเสมอทุก ๆ นาที อารมณ์ของวัยรุ่นนั้นเป็นอารมณ์ที่รุนแรง โดยที่เราเรียกวัยนี้ว่าเป็นวันพายุบุแคม ซึ่งหมายถึง การที่มีอารมณ์เต็มไปด้วยความเชื่อมั่นในตนเอง ในบางครั้งมักมีความคิดเห็นขัดแย้งกับผู้ใหญ่อยู่เสมอ การที่เกิดอารมณ์ง่ายและรุนแรงเช่นนี้ จึงเป็นเรื่องง่ายต่อการยุแหย่หรือชักนำให้เด็กเกิดความรู้สึกอยากลองดี ทั้งในทางที่ดีและทางที่เลว ความคิดชั่ววูบของอารมณ์วัยรุ่นอาจเป็นสิ่งทีทำให้เขาแสดงพฤติกรรมผิด ๆ ออกมา ซึ่งอาจหมายถึงชีวิตและอนาคตของเขาเอง

อารมณ์ของวัยรุ่นแบ่งออกเป็น ๓ ประเภท ได้แก่

๑ ประเภทก้าวร้าวรุนแรง เช่น อารมณ์โกรธ อิจฉา เกลียดชัง

๒ ประเภทเก็บกดเอาไว้ เช่น ความกลัว ความวิตกกังวล ความเศร้าใจ กระอักกระอวลใจ สลดหดหู่ ขยะแขยง เสียใจ อารมณ์ประเภทนี้เป็นอันตรายต่อวัยรุ่นมากที่สุด

๓ อารมณ์สนุก เช่น ความรัก ชอบ สุขสบาย พอใจ ตื่นเต้น

เนื่องจากอารมณ์ต่าง ๆ เหล่านี้ มีทั้งประโยชน์และโทษต่อบุคคลทั้งสิ้น และอารมณ์เหล่านี้

เป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ไม่คงที่แน่นอน ยากกว่าการติดต่อสัมพันธ์กับคนอื่น ดังนั้นจึงสมควรจะได้ศึกษาและรู้จักอารมณ์ต่าง ๆ ของวัยรุ่นบ้างพอสมควร

อารมณ์ต่าง ๆ ของวัยรุ่น อารมณ์ต่าง ๆ ของวัยรุ่นที่ควรทราบ ดังนี้

๑ ความกลัว เป็นอารมณ์ที่มีอยู่ในทุกคน ทุกเพศ ทุกวัย โดยจะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลรู้สึกว่าตนเองไม่ได้รับความปลอดภัย ความกลัวของวัยรุ่นนั้นส่วนใหญ่มักเป็นความกลัวเกี่ยวกับการปรับตัวให้เข้ากับสังคม เช่น เด็กชายบางคนกลัวที่จะต้องพูดจากับเด็กหญิงตามลำพังหรืออาจเป็นความกลัวที่คิดว่าจะไม่ได้รับการยกย่องจากสังคม โดยจะทำให้เด็กคอยระมัดระวังพฤติกรรมจนบางทีไม่เป็นตัวของตัวเองความกลัวอีกอย่างหนึ่งที่สำคัญของเด็กวัยรุ่นคือ การกลัวเกี่ยวกับรูปร่างลักษณะและความไม่สมประกอบต่าง ๆ ของร่างกาย ซึ่งนอกจากทำให้เกิดความกลัวแล้วยังทำให้เกิดอารมณ์หงุดหงิดอีกด้วย

๒ ความกังวงใจ เป็นผลมาจากความกลัว โดยกลัวเรื่องต่าง ๆ แล้วเก็บเอาเรื่องเหล่านั้นมาเป็นความวิตกกังวลใจ ความกังวลใจเกิดจากการนึกคิดและทำนายเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตน่าจะเป็นไปในทางที่ไม่ดี ซึ่งบางทีสิ่งนั้นอาจจะเกิดขึ้นหรือบางทีอาจจะไม่เกิดขึ้นก็ได้ เช่น เกี่ยวกับการสอบ เขามักกลัวกังวลว่าจะทำข้อสองไม่ได้ ทำให้ไม่สบายใจ บางทีถึงกับไม่เป็นอันหลับอันนอนจนกว่าจะได้ทำการสอบผ่านพ้นไปแล้ว นอกจากนี้ ยังมีความกังวลใจเกี่ยวกับเรื่องบุคคลภายในบ้านเรื่องความสัมพันธ์ทางสังคมและกังวลใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายของตนเองเป็นต้น

๓ ความโกรธ เป็นการแสดงออกของอารมณ์ประเภทก้าวร้าวและรุนแรง ประเภทเดียวกับความอิจฉาริษยาและความเกลียดชัง โดยจะแสดงออกให้เห็นหลายอย่างทั้งทางตรงและทางอ้อม เป็นต้นว่า มือเท้าสั่น หน้าตาแดงก่ำ หายใจถี่ หุนหันพลันแล่น ขาดความยั้งคิด อาจจะแสดงออกมาในรูปของทำร้ายให้ผู้อื่นบาดเจ็บ หรืออาจทำร้ายตนเอง ทำลายข้างของที่อยู่ใกล้ตัว บางทีก็ร้องไห้กระทืบเท้า ส่งเสียงดัง หรือบางทีแสดงออกทางอ้อม โดยเก็บตัวเงียบอยู่คนเดียวและไม่ยอมพูดจากกับใคร

๔ ความรัก ความรักเป็นอารมณ์ประเภทที่เกิดขึ้นกับทุกคน ทุกเพศทุกวัย ในวัยรุ่นมีความรักประเภทใหญ่ ดังนี้

๑ ความรักตนเอง ได้แก่ความรักและดูแลเอาใจใส่สภาพความเป็นไปของร่างกายตนเอง เช่น ทรวดทรง ความสวยงามของใบหน้า การเลือกเครื่องแต่งกาย เป็นต้น

๒ ความรักเพื่อน ปกติวัยรุ่นจะให้ความรักและสนิทสนมกับเพื่อนเพสเดียวกันจำนวนมาก ๆ โดยตั้งเป็นแก๊งในพวกที่มีลักษณะนิสัยใจคอรสนิยมเดียวกับตนและในที่สุดก็จะหาเพื่อนสนิทคู่หูมาอยู่ใกล้ชิดกัน ไปไหนไปด้วยกัน พยายามไปกินนอนด้วยกัน เพื่อให้เกิดความสนิทสนมมากยิ่งขึ้น และเอาไว้ปรึกษาหารือปัญหาต่าง ๆ ของตน

๓ ความรักที่ตนเทิดทูนบูชาเป็นพิเศษ ตามปกติวัยรุ่นมักจะรักคนเก่ง คนมีความสามารถพิเศษทางใดทางหนึ่ง และเทิดทูนบูชาอยากเอาแบบอย่างโดยยึดถือเป็นแนวทางที่จะปรับปรุงบุคลิกภาพของตนเองในอนาคต

๔ ความรักในเพศตรงข้าม ในวัยรุ่นปัญหาเรื่องเพศตรงข้ามมักเข้ไปแทรกแซงในจิตใจอยู่เสมอ ซึ่งก่อให้เกิดความรักแบบวัยรุ่นขึ้น ก่อให้เกิดพฤติกรรมที่พยายามทำตนให้เป็นจุดเด่นและความรักของวัยรุ่นต่อเพื่อนต่างเพศเป็นไปอย่างรุนแรงและหลงใหล ใฝ่ฝันอย่างทุ่มเทซึ่งอาจมีผลกระทบกระเทือนต่อชีวิตและอนาคตของวัยรุ่นได้มาก เช่น ในเด็กชายที่มีความคิดรุนแรง ถ้าพลาด

หวังจากหญิงที่ตนรักมักแสดงออกรุนแรงของอารมณ์ออกมา ในเด็กหญิงการปล่อยตัวปล่อยใจง่าย ๆ มักนำผลเสียมาให้ โดยอาจคิดสั้น หรือเก็บเอาไปคิดมากทำให้เสียการเรียนอย่างมาก

๕ ความอิจฉาริษยา มักเกิดขึ้นเมื่อตนไม่สามารถเอาชนะคู่ต่อสู้ด้วยวิธีอื่น หรือถูกแย่งชิงเอาความรักไป อารมณ์ริษยานี้อาจแสดงออกมาในรูปของความโกรธอย่างรุนแรง และไม่มีเหตุผลได้โดยเฉพาะวัยรุ่น สาเหตุของความอิจฉาริษยานี้มักเกิดกับปัญหาเกี่ยวกับเพื่อนต่างเพศ เช่น ในเด็กหญิงจะเกิดความอิจฉาริษยาขึ้นทันทีเมื่อพบว่าเพื่อนชายของตนไปคุยกับหญิงอื่นหรือในเด็กชายมักอิจฉาริษยาเพื่อนฝูงของตน เมื่อผู้หญิงที่ตนให้ความสนใจยกย่องบูชากลับพูดคุยกับคนอื่นอย่างสนุกสนาน ซึ่งในบางครั้งวัยรุ่นไม่สามารถยับยั้งอารมณ์ก็อาจก่อให้เกิดการทะเลาะวิวาทได้

๖ พัฒนาการทางสติปัญญา ในเด็กวัยรุ่นเนื่องจากเกิดการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ มากมายทางร่างกายทำให้วัยรุ่นมีพลังงานมากมีความกระตือรือร้นและความสามารถต่าง ๆ เพิ่มขึ้น ทำให้วัยรุ่นรู้จักใช้ความคิดพิจารณาเหตุผลต่าง ๆ สามารถแสดงความคิดเห็นร่วมกับคนอื่น รู้จักพิจารณาตนเองและสังเกตว่าคนอื่นเขามีความรู้สึกต่อเราอย่างไร ทั้งพยายามปรับปรุงบุคลิกภาพของตนเองให้เป็นไปทางที่สังคมยอมรับโดยจะพยายามเอาแบบอย่างจากบุคคลหรือสิ่งต่าง ๆ ที่ตนเห็นว่าดี ซึ่งสิ่งเหล่านี้อาจจะได้มาจากคนใกล้ชิด ภาพยนตร์ หนังสืออ่านเล่น เป็นต้น ดังนั้นจะเห็นได้ว่าเด็กในวัยนี้จะชอบส่องกระจกดูตัวเองอยู่เสมอ เพื่อปรับปรุงบุคลิกภาพและท่าทางให้เป็นไปตามแบบที่ต้องการสำหรับการรู้จักตนเอง คือ การพยายามดูตัวเองและวิจารณ์ตนเองแต่ไม่บ่อยนัก บางครั้งยอมรับความเกียจคร้านของตนและพยายามเปรียบเทียบตนเองกับผู้อื่นและปรับปรุงตัวเองความให้ได้สมดุล พัฒนาการทางด้านสติปัญญาในวัยรุ่นตอนต้น พัฒนาการเป็นไปอย่างรวดเร็วมากและเจริญถึงขีดสุดเมื่ออายุประมาณ ๑๖ ปี แล้วค่อย ๆ ลดลงหลังจากอายุ ๑๙-๒๐ ปี

๗ ลักษณะพัฒนาการทางสติปัญญาของวัยรุ่น

๑ ความจำดีมาก แต่มักไม่ค่อยใช้ความจำของตนเอง ให้เป็นประโยชน์ เนื่องจากต้องการใช้ความคิดในการแสดงความคิดเห็นในด้านต่าง ๆ ที่กว้างขวาง โดยเฉพาะในเรื่องเกี่ยวกับผลประโยชน์ของสังคม ในวัยนี้จะพยายามคิดตัดสินว่าสิ่งใดที่ดีกว่า สิ่งใดที่ควรจะเป็นและควรเกิดขึ้นกับสังคม

๒ มีสมาธิดี โดยเฉพาะเรื่องที่ตนสนใจเป็นพิเศษก็จะมีสมาธิในการศึกษาค้นคว้าและพยายามค้นหาความจริงเกี่ยวกับสิ่งนั้น โดยไม่ยอมท้อถอยง่าย ๆ และมีความสามารถในการตั้งสมาธิควบคุมอารมณ์ของตนให้เหมาะสมกับกาลเทศะ

๓ มีความคิดเจริญ กว้างขวางไปไกล พยายามแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ เพื่อเพิ่มพุนความสามารถของตัวเริ่มเข้าใจในความสวยงาม ความไพเราะ ความเจริญในด้านนี้จะค่อยเป็นค่อยไป ไม่มีการเร่งเร้าให้เกิดกับวัยใดวัยหนึ่ง

๔ มีจินตนาการมาก มักชอบนั่งคิดเพ้อฝันสร้างวิมานในอากาศอยู่คนเดียวเป็นเวลานาน ๆ การฝันกลางวันของวัยรุ่นนี้มักเกี่ยวกับเรื่องเพื่อนต่างเพศ ความรัก และเรื่องเกี่ยวกับการประสบผลสำเร็จในชีวิตในอนาคตของตนเอง โดยอยากเป็นอย่างนั้นอย่างนี้แล้วแต่ใจของตนปรารถนา ความนึกฝันดังกล่าวนี้ถ้าไม่ได้รับคำแนะนำให้กระทำถูกทางแล้ว หรือเพิกเฉยก็จะทำให้วัยรุ่นเกิดความฉลาดไม่กล้าเผชิญกับอุปสรรคในชีวิตและก่อให้เกิดความชิงชัดสังคมแต่ถ้าได้รับการ

แนะนำและสนับสนุนให้มีโอกาสทำกิจกรรมคู่กันแล้ว ก็จะเป็นการส่งเสริมการสร้างบุคลิกภาพให้ดียิ่งขึ้น

๕ ความเชื่อมั่นต่าง ๆ เป็นไปอย่างรุนแรงโดยเมื่อปักใจเชื่ออะไรแล้ว มักเชื่ออย่างจริงจังและถ้าไม่ยอมเชื่ออะไรแล้วก็ยากที่จะทำให้เชื่ออะไรได้ง่าย ๆ นอกจากมีหลักฐานมาอ้างอิง ซึ่งสิ่งเหล่านี้นับว่ามีทั้งประโยชน์และโทษ เพราะถ้าเด็กวัยรุ่นเชื่อมั่นไปในสิ่งที่ดีย่อมก่อประโยชน์เป็นอย่างมาก แต่ถ้าไปหลงเชื่อมั่นในสิ่งที่ผิดแล้วอาจก่อให้เกิดความเสียหายได้ ดังนั้นจะเห็นว่าวัยนี้เป็นวัยที่เริ่มก่ออาชญากรรมต่าง ๆ ซึ่งอาจกลายเป็นอาชาญกรรมต่อไป

๘ พัฒนาการทางสังคม เมื่อเด็กย่างเข้าสู่วัยรุ่น นอกจากจะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมากมาย ทางร่างกายและจิตใจแล้ว เรายังพบว่า เด็กยังมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตนเองเกี่ยวกับสถานะความเป็นอยู่ภายในครอบครัวด้วย ดังนั้นจะเห็นได้ว่าเด็กในวัยนี้ต้องการเป็นอิสระ และต้องการเป็นตัวของตัวเองชอบอยู่ตามลำพังมีห้องเป็นสัดส่วน มีของใช้ส่วนตัว ซึ่งถ้าเราเข้าใจถึงการเปลี่ยนแปลงอันนี้เราอาจจะช่วยเหลือเด็กได้ด้วยการจัดหาห้องส่วนตัวให้เขาอยู่ตามลำพัง และใช้ความคิดของตนอย่างอิสระ ซึ่งจะช่วยได้มากในการปรับตัวเข้ากับสังคมของเขาในโอกาสต่อไป ในวันรุ่นนี้เด็กกำลังมีความต้องการอย่างรุนแรงในการที่จะทำตนเองให้เป็นที่ยอมรับนับถือของเพื่อนและบุคคลในสังคม โดยจะพยายามทำทุกสิ่งทุกอย่างสุดความสามารถ เพื่อจะให้ได้มาซึ่งสถานะดังกล่าว โดยเราสามารถสังเกตได้จาก

- การแต่งตัว พิถีพิถันเป็นพิเศษ
- เอาใจใส่ในกิริยาของตนเองและบุคคลในครอบครัว
- ต้องการให้ทุกคนยอมรับว่าตนเป็นผู้ใหญ่
- มีการรวมกลุ่มระหว่างเพื่อนสนิทในเพศเดียวกันในรูปแบบของแก๊ง และในระยะต่อมามักเริ่มมีความสัมพันธ์กับเพศตรงข้าม โดยจะมีสมาชิกต่างเพศเข้าร่วมกลุ่มด้วย

๙ ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน วัยรุ่นพยายามที่จะหาเพื่อนที่อยู่ในรุ่นราวคราวเดียวกน มีรสนิยมเหมือนกัน เพื่อที่จะได้เอาไว้คบหาสมาคมพูดคุยสังสรรค์กันกลุ่มของเด็กวัยรุ่นนี้มีอิทธิพลอย่างมากต่อความประพฤติและการแต่งกาย กริยาท่าทาง มีการพยายามเลียนแบบกันเพื่อให้เกิดเป็นสัญลักษณ์ประจำกลุ่มขึ้นแม้ว่าการกระทำบางอย่างที่ตนทำเพื่อความโก้เก๋และเพื่อให้เกิดจุดเด่นขึ้นจะขัดต่อสายตาของผู้ใหญ่ก็ตาม

๑๐ ความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนต่างเพศ เด็กวัยรุ่นมักมีความกังวลใจและลำบากใจอย่างมาก ในการที่จะทำให้ตนเองสามารถเข้ากับเพื่อนต่างเพศของตนเองได้ ความสัมพันธ์ของเด็กวัยรุ่นกับเพื่อนต่างเพศนั้นมีทั้งในสภาพที่เป็นเพื่อนฝูงชอบพอกันและในด้านความสัมพันธ์ในฐานะจะร่วมชีวิตต่อไปในอนาคต สิ่งสำคัญคือ ไม่ควรห้ามไม่ให้เด็กหญิงชายคบค้าสมาคมกัน เพราะแทนที่เด็กจะเลิกคบกันกลับพยายามหาทางหลบซ่อนมาพบกันเองโดยมิให้ผู้ใหญ่ล่วงรู้ และความกดดันที่ถูกกีดกันอาจผลักดันให้เกิดความประพฤติไปในทางที่ผิดได้ ทางที่ดีผู้ใหญ่ควรสนับสนุนให้เด็กชายหญิงคบหากันเป็นลักษณะเพื่อนกันได้ภายในขอบเขต ซึ่งตามปกติผู้ใหญ่มักวิตกกังวลว่ายังไม่ถึงเวลาอันสมควรแต่เราไม่ควรถือว่าความรักในระยะวันรุ่นนั้นเป็นสิ่งที่จริงจังนัก เพราะเป็นเรื่องธรรมดาที่เด็กวัยรุ่นมักเกิดความเพ้อฝันในเรื่องความรักที่ได้รับกระตุ้นจากหนังสือ ภาพยนตร์ สังคมซึ่งเกิดขึ้นในเพื่อนฝูงเมื่อเกิดความรู้สึกเช่นนี้ออกมา สิ่งที่เขาต้องการมากที่สุดในขณะนั้นคือ ต้องการได้เป็นที่รัก

โดยจะเป็นที่รักของใครหรือจะรักใครนั้นไม่สำคัญขอเพียงแต่ให้ได้มีความรักเท่านั้น เพราะคิดว่าจะทำให้ชีวิตของตนเองสมบูรณ์ยิ่งขึ้นเหมือนกับคนอื่น วัยรุ่นมักมีความหลงใหลใฝ่ฝันบุคคลที่มีความเก่งและมีชื่อเสียงในด้านต่าง ๆ ซึ่งเป็นความคิดที่ไม่ยั่งยืนพอนาน ๆ เข้าเมื่อมีความคิดเป็นผู้ใหญ่มากขึ้นก็จะรู้ว่าสิ่งที่ตนเคยคิดและปฏิบัตินั้นเป็นสิ่งที่เหลวไหลเหลือเกิน

๑. วัยทารกและวัยเด็ก ทั้งเด็กหญิงและเด็กชายต่างสนใจตัวเอง

๒. วัยเด็กตอนต้นทั้งสองเพศเริ่มแสวงหาเพื่อนโดยไม่จำกัดเพศ

๓. เมื่ออายุประมาณ ๘ ปี ทั้งเด็กชายและเด็กหญิงต่างชอบเล่นกับเพื่อนเพศเดียวกัน

๔. เมื่ออายุประมาณ ๑๐-๑๒ ปี เด็กชายและเด็กหญิงเริ่มจับกลุ่มภายในเพศเดียวกันและแสดงความเป็นอริกันเพศตรงข้าม

๕. เมื่ออายุประมาณ ๑๓-๑๔ ปี เด็กหญิงเริ่มสนใจเด็กชายพยายามทำทุกอย่างที่จะเรียกร้องความสนใจจากเด็กชาย แต่เด็กชายยังเฉยอยู่

๖. เมื่ออายุประมาณ ๑๔-๑๖ ปี เด็กชายเริ่มสนใจเด็กหญิงขึ้นบ้างและบางคนเริ่มแยกตัวไปสนิทสนมกับเพื่อนตรงข้าม

๗. อายุประมาณ ๑๖-๑๗ ปี หรือมากกว่า เด็กชายและหญิงเริ่มจะจับกันเป็นคู่ ๆ

๑๑ พัฒนาการทางเพศ เนื่องจากฮอร์โมนทางเพศทำงานมากขึ้นในวันรุ่น อิทธิพลของฮอร์โมนทางเพศนี้มีผลต่อลักษณะทางกายวิภาคของร่างกายทั่วไป และลักษณะทางเพศทุติยภูมิ (Secondary Sex Characteristic) และที่สำคัญยิ่งกว่านั้นคือ กระตุ้นจิตใจให้เกิดแรงขับดันทางเพศ (Sex Drive) ให้สูงขึ้น[๒๗] จะเห็นได้ว่าในวัยรุ่นมีพลังงานมากทั้งใน ๑. พลังงานฝ่ายกาย ๒. พลังงานทางจิต ๓. พลังงานทางเพศ พลังงานทางเพศที่มีมากขึ้นมานั้นจะทำให้วัยรุ่นเริ่มสนใจกิจกรรมหรือปฏิกิริยาที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางเพศของตนเองมากขึ้น เช่น การเกิดการแข็งตัวของอวัยวะเพศ การมีประจำเดือน และอาจทดลองทำพฤติกรรมทางเพศด้วยความรู้สึกอยากรู้อยากเห็น ตื่นเต้น กลัว ๆ กล้า และเพื่อเป็นการปลดปล่อยพลังงานทางเพศที่มีอยู่มาก ที่พบเห็นกันบ่อย ๆ ได้แก่ การสำเร็จความใคร่ด้วยตัวเอง

ความหมายของวัยรุ่น

มีผู้ให้ความรู้เกี่ยวกับ”วัยรุ่น” ไว้หลายท่าน ดังนี้

เฮอร์ ล็อค (Hurlock) กล่าวถึงวัยรุ่น เป็นระยะที่สำคัญที่สุดเกี่ยวกับการพัฒนาในด้านร่างกายและจิตใจ เป็นช่วงเวลาของการเจริญงอกงามและการเปลี่ยนแปลงในทุก ๆ ด้าน คือ ร่างกาย สติปัญญา อารมณ์และสังคม เป็นช่วงเวลาที่รับสิ่งใหม่ ๆ ทั้งทางด้านประสบการณ์ ความรับผิดชอบ ความสัมพันธ์กับเพื่อนและผู้ใหญ่ ความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วมักจะก่อให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับการปรับตัว การเปลี่ยนแปลงจากวัยรุ่นไปสู่วัยผู้ใหญ่ในระยะแรก จึงดูเสมือนว่าปัญหาต่าง ๆ เกิดขึ้นพร้อมกันในตัวเด็ก เด็กวัยรุ่นจึงไม่สามารถปรับตัวให้ทันต่อปัญหาเหล่านั้น[๒๘]

---

[๒๗]ปิยวร กุมภิวัตน์, **ปัจจัยทางสังคมและวัฒนธรรมที่นำไปสู่พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นในจังหวัดแพร่**. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเชียงใหม่,๒๕๔๖), บทคัดย่อ.

[๒๘]Hurlock, E. B., **Child Development (๕thed.)**, Kogakusha: McGraw Hill., ๑๙๗๒, หน้า ๓๑๙.

สุพัตรา สุภาพ ได้กล่าวถึงพฤติกรรมวัยรุ่น ว่าเป็นวัยที่เริ่มแตกเนื้อหนุ่มสาว (Puberty) จนกระทั่งบรรลุนิติภาวะ ซึ่งมีผลกระทบกระเทือนต่อความเจริญด้านอื่น ๆ ด้วย เช่น มีการแปรปรวนทางอารมณ์ เป็นเหตุหนึ่งที่ทำ ให้มีพฤติกรรมแปลก ๆ เช่น รัก ชอบอะไร ก็รักจนหลง ชอบจนคลั่ง ที่เป็นเช่นนี้ เพราะมีอารมณ์อ่อนไหวง่าย ถ้าผิดหวังหรือไม่ได้ดังใจจะเสียใจมาก หรือมีเรื่องกระทบกระเทือนเล็กน้อยก็จะหนีออกจากบ้าน บางรายถึงกับแสดงความอาฆาตพยาบาทหรือโต้ตอบอย่างรุนแรง ถึงขนาดยกพวกตีกัน ซึ่งบางครั้งผู้ใหญ่ไม่เข้าใจ ทำให้เกิดปัญหาในการมีความสัมพันธ์ต่อกัน[๒๙]

จิราภรณ์ อารยะรังสฤษฎ์ กล่าวถึง วัยรุ่นคือวัยที่สิ้นสุดความเป็นเด็กและกำลัง จะพัฒนาไปสู่วัยผู้ใหญ่ อายุประมาณ ๑๓-๒๐ ปี อาจกล่าวได้ว่าเป็นวัยที่มีความสำคัญช่วงหนึ่งในชีวิตมนุษย์ ซึ่งเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญหา และการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้ก็มีผลทำ ให้วัยรุ่นขาดความเชื่อมั่นในตนเอง และประสบปัญหาในการปรับตัว จะเห็นได้ว่าวัยรุ่นจะมีพฤติกรรมที่แตกต่างไปจากวัยอื่น ๆ[๓๐]

โยธิน ศันสนยุทธ ได้กล่าวถึง วัยรุ่นเป็นวัยที่เริ่มในช่วงอายุตั้งแต่เด็กมีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย (๑๒-๑๓ ปี) จนอายุที่เด็กสามารถมีงานทำ ซึ่งในแต่ละสังคมจะสิ้นสุดระยะอายุไม่เท่ากัน อย่างไรก็ตาม โดยทั่วไปวัยรุ่นจะสิ้นสุดระยะอายุประมาณ ๒๐ ปี วัยรุ่นเป็นวัยที่เด็กมีพัฒนาการที่รวดเร็ว มีการเปลี่ยนแปลงในหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย การเปลี่ยนแปลงกลุ่มของสังคมหรือการเปลี่ยนแปลงทางสติปัญญา การเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วนี้ทำ ให้เด็กต้องปรับตัว ซึ่งการปรับตัวนำ มาซึ่งความวิตกกังวล ความเครียดของอารมณ์ ความโกรธฯลฯ นักจิตวิทยา Stangley Hall เรียกระยะวัยรุ่นว่าเป็นวัยพายุบุแคม (Storm and Stress) นั่นก็คือ เด็กวัยรุ่นจะไม่มีความมั่นคงทางอารมณ์ มีความขวัญผวาของอารมณ์ และอารมณ์ก็มักจะเป็นอารมณ์ที่รุนแรง มีความกดดันสูง และในสายตาของคนโดยทั่วไปก็เรียกว่า วัยรุ่น เป็นวัยของปัญหาวัยอลวนวัยรุ่น เพราะฉะนั้นวัยรุ่นจึงจัดเป็นวัยหนึ่งที่บุคคลในสังคมให้ความสนใจและคิดว่า เป็นปัญหาพฤติกรรมส่วนหนึ่งของสังคม[๓๑]

สุชา จันทน์เอม กล่าวถึง วัยรุ่นไว้ว่าเป็นวัยที่มีอารมณ์เปลี่ยนแปลงได้ง่าย ความเชื่อมั่น ความต้องการ ตลอดจนความปรารถนาต่าง ๆ เป็นไปอย่างรุนแรงปราศจากความยั้งคิด ชอบทำ อะไรตามใจหรือตามความนึกคิดของตน ต้องการเป็นที่ยอมรับนับถือในหมู่เพื่อนฝูง โดยพยายามทำ อะไรให้คล้าย ๆ กัน เลียนแบบตามกัน จึงมีวัยรุ่นเป็นจำนวนไม่น้อยที่มีปัญหาและอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เลวร้าย ได้ตกเป็นทาสของยาเสพติดจากแนวคิดดังกล่าวสรุปได้ว่า วัยรุ่น เป็นวัยที่เริ่มตั้งแต่อายุ ๑๒-๒๐ ปี มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา จากการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วหรือที่เรียกว่าพายุบุแคม (Strom and Stress) นี้ ส่งผลต่อการปรับตัว ความวิตกกังวล

---

[๒๙]สุพัตรา สุภาพ, **สังคมวิทยา**, (กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช ,๒๕๒๕), หน้า ๔๒.

[๓๐]จิราภรณ์ อารยะรังสฤษฎ์, **จิตวิทยาการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม** , (กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, ๒๕๒๖), หน้า ๖๕.

[๓๑]โยธิน ศันสนยุทธ, **จิตวิทยา**, (กรุงเทพฯ ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ, ๒๕๓๓), หน้า ๑๙๑-๑๙๒.

ความเครียดทางอารมณ์ ทำ ให้แสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ออกมาโดยไม่เป็นที่ยอมรับของสังคมหรือพฤติกรรมเบี่ยงเบนนั่นเอง[๓๒]

พฤติกรรมวัยรุ่น

วัยรุ่นเป็นวัยที่มีโอกาสเกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบนได้ง่ายมากที่สุด พฤติกรรมเบี่ยงเบนของวัยรุ่นมีตั้งแต่ความเบี่ยงเบนระดับน้อย ๆ เช่น ดื้อรั้น ก้าวร้าว จนกระทั่งพฤติกรรมเบี่ยงเบนระดับสูง เช่น การกระทำ ผิดของเด็กและเยาวชน นักจิตวิทยา สรุปพฤติกรรมวัยรุ่น เนื่องมาจากความต้องการ ๓ ประการ ได้แก่[๓๓]

๑. ความต้องการทางกาย หรือความต้องการทางสรีระ ได้แก่ ความต้องการขั้นพื้นฐานของชีวิต เช่น ความต้องการอาหารเพื่อบรรเทาความหิวกระหาย ความต้องการขับถ่ายของเสีย แต่ถ้าเขาไม่ได้รับการตอบสนองจนเป็นที่พอใจ ก็จะแสดงพฤติกรรมออกมาเพื่อให้ได้สิ่งที่ยังขาดอยู่

๒. ความต้องการทางสังคม เพราะว่ามนุษย์เป็นสัตว์สังคมจึงต้องอยู่รวมกันเป็นสังคม แต่ละอย่างเป็นเหตุให้เกิดพฤติกรรมต่าง ๆ

๓. ความต้องการทางใจ เป็นความต้องการที่เกิดความคิดมั่นใจว่าตนจะมีชีวิตอยู่รอดได้แล้ว ซึ่งเป็นผลมาจากความคิดหรือเป็นพฤติกรรมการเรียนรู้ ได้แก่ การต้องการความรัก ความมั่นคงปลอดภัย ความยกย่องนับถือ ความต้องการเป็นส่วนหนึ่งของหมู่คณะ และความต้องการเป็นอิสระ เป็นตัวของตัวเอง

ความต้องการของวัยรุ่น

วัยรุ่นมีความต้องการทางด้าน จิตใจหรือความต้องการด้านอารมณ์ ความต้องการทางกาย และความต้องการทางสังคมแตกต่างไปจากเด็กเล็กและผู้ใหญ่ ความต้องการที่สำคัญดังที่ ฉวีวรรณ สุขพันธ์โพธาราม กล่าวไว้ ดังต่อไปนี้[๓๔]

๑. ความต้องการอยากรู้อยากเห็น
๒. ความต้องการความรัก
๓. ความต้องการความปลอดภัย
๔. ความต้องการเป็นที่ยอมรับในสังคม
๕. ความต้องการได้รับอิสระ
๖. ความต้องการที่จะหาเลี้ยงตนเอง
๗. ความต้องการปรัชญาชีวิตที่น่าพอใจ

ความ ต้องการต่าง ๆ เหล่านี้เป็นแรงจูงใจที่นำ ไปสู่การกระทำ หรือพฤติกรรมต่าง ๆ ทั้งในทางที่สังคมยอมรับหรือไปสู่พฤติกรรมเบี่ยงเบนที่สังคมไม่ยอมรับ

ความสนใจของวัยรุ่น

---

[๓๒]สุชา จันทน์เอม, **จิตวิทยาทั่วไป**, (กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๓๓), หน้า ๓๐.

[๓๓]สุชา จันทน์เอม, **จิตวิทยาพัฒนาการ**, (กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๔๒), หน้า ๗๓.

[๓๔]ฉวีวรรณ สุขพันธ์โพธาราม, **พัฒนาการวัยรุ่นและบทบาทครู**, (เชียงใหม่ : โครงการตำรามหาวิทยาลัย ห้องจำหน่ายหนังสือ สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๒๗), หน้า: ๑๒๓-๑๒๕.

วัยรุ่นมีความสนใจสิ่งต่าง ๆ รอบตัวจะมีมากโดยเฉพาะกิจกรรมเป็นกลุ่มเพื่อนที่เป็นการสร้างประสบการณ์และ บังเกิดผลดีด้านการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ซึ่งฉวีวรรณ สุขพันธ์โพธาราม ได้กล่าวถึงความสนใจของวัยรุ่นไว้ ดังนี้[๓๕]

๑. สนใจเรื่องสุขภาพ
๒. สนใจเรื่องเพศ
๓. สนใจการเลือกอาชีพ
๔. สนใจสันทนาการ
๕. สนใจค้นคว้า
๖. สนใจสร้างนิสัยการเรียนดี
๗. สนใจเรื่องคุณสมบัติส่วนตัว
๘. สนใจเรื่องปรัชญาชีวิต

จาก ลักษณะความต้องการและความสนใจของวัยรุ่นที่กล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าวัยรุ่นเป็นระยะของการมีสภาพหลักการเหตุผล เขาต้องการให้ผู้ใหญ่มีหลักการเช่นเดียวกับเขาในบางครั้ง ความคิด ความปรารถนาที่จะให้ผู้ที่ตนรักและสนใจ เป็นเช่นที่เขาปรารถนา วัยรุ่นจะแสดงออกในลักษณะก้าวร้าว ดึงดัน ประชดประชันต่าง ๆ จนกลายเป็นพฤติกรรมที่เบี่ยงเบน เช่น วัยรุ่นต้องการอยู่ในครอบครัวอบอุ่น รักปรองดองกัน ถ้าพ่อแม่มีปากเสียงกันจะเห็นว่าวัยรุ่นจะมีปฏิกิริยาความรู้สึกโต้ตอบ รุนแรง เป็นการแสดงให้เห็นถึงการถูกขัดขวางความคิด ปรารถนาของวัยรุ่นขัดใจและแสดงปฏิกิริยาต่อต้าน ถ้าผู้ใหญ่ไม่เข้าใจ ใช้การบีบบังคับโดยไร้เหตุผล ยิ่งทำ ให้วัยรุ่นเกิดความคับข้องใจมากขึ้น จึงแสดงพฤติกรรมเบี่ยงเบนออกมา เช่น หนีไปมั่วสุมกับเพื่อนชอบเที่ยวไม่อยากอยู่บ้าน ส่งผลให้เกิดปัญหาอื่น ๆ ตามมา

พฤติกรรมที่เป็นปัญหา

พฤติกรรมที่เป็นปัญหาของวัยรุ่นจะมาจาก ๖ ปัจจัย ดังที่ ฉวีวรรณ สุขพันธ์โพธาราม กล่าวไว้ ดังนี้[๓๖]

๑. เกิดจากตัวเด็กเอง คือ สภาพทางร่างกายและปัญหาส่วนตัว อาจจะมาจากสาเหตุ ดังนี้

๑.๑ อาหาร การขาดอาหาร ได้อาหารไม่เพียงพอ
๑.๒ ปัญหาโรคทางกายเฉพาะตัว
๑.๓ ความพิการหรือความบกพร่องของบุคลิกภาพ
๑.๔ เด็กที่มีปัญหาพัฒนาการทางบุคลิกภาพ มีวุฒิภาวะต่ำ มีปัญหาทางด้านการปรับตัว
๑.๕ ความกดดันและผิดปกติของอารมณ์เพศ

๒. เกิดจากความบีบคั้นทางใจ นับจากสภาพแวดล้อมใกล้ชิด คือ ครอบครัวและภาวะสังคมรอบตัวที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

๒.๑ สภาพครอบครัวยุ่งเหยิง พ่อแม่ไม่ปรองดองกัน ทะเลาะเบาะแวงกัน
๒.๒ ครอบครัวแตกแยก พ่อแม่แยกทางกัน เด็กไม่อาจหาที่พึ่งยึดเป็นแบบแผนได้

---

[๓๕] เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๓๑-๑๓๒.

[๓๖] เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๓๘-๑๔๐.

๒.๓ ความบีบคั้นที่ได้รับมีมากมาย นับจากพ่อแม่ไม่มีเวลาสนใจ เอาใจใส่ลูกเด็ก ว้าเหว่

๓. สภาพแวดล้อมที่เด็กได้รับ เช่น สภาพที่ตั้งของบ้าน โรงเรียน เด็กขาดตัวอย่าง และการชักนำ ไปในทางเสื่อมเสียเป็นส่วนใหญ่

๔. กลุ่มเพื่อน การทำ ตามค่านิยมกลุ่มในทางที่ผิด เป็นสาเหตุสำคัญของการกระทำ ผิดของวัยรุ่นได้มาก

๕. สภาพเศรษฐกิจ ภาวะเศรษฐกิจในครอบครัวและชุมชนที่ทรุดโทรม เป็นเหตุใหญ่ที่สุดของคดีอาชญากรวัยรุ่น

๖. สื่อมวลชน หนังสือต่าง ๆ ที่มีจำ หน่ายมากมายไม่ได้รับการควบคุมอย่างจริงจัง

สาเหตุ การทำ ความผิดของเยาวชนเป็นเรื่องที่ต้องพิจารณาดูเรื่องราวและสาเหตุอย่างกว้างขวาง ครอบคลุมไปในทุก ๆ ด้าน ด้านที่เกี่ยวพันกับการดำรงชีวิตของเยาวชนแต่ละ คนและพัฒนาการในทุก ๆ ด้าน จึงจะสรุปและหาแนวทางแก้ไข และป้องกันให้เหมาะสมกับการกระทำ ผิด ซึ่งเป็นเรื่องที่ต้องร่วมมือกันทุกฝ่าย ทุกองค์กรนับแต่ครอบครัวและสิ่งแวดล้อมทั้งฝ่ายรัฐและเอกชน ปัญหาประเภทต่าง ๆ ของนักเรียนวัยรุ่น นักเรียนแต่ละคนที่เข้ามาอยู่ร่วมกันในสังคมในโรงเรียนที่มีสภาพแวดล้อม และบุคลิกภาพของนักเรียนที่แตกต่างกัน อาจนำ ไปสู่ปัญหา หรือทำ ให้เกิดการปรับตัวที่ผิดแผกจากการยอมรับของสังคมได้ นักเรียนวัยรุ่นที่ก่อคดีในห้องเรียนที่จะกล่าวถึงนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับ ความคิดเบื้องต้นทางด้านพฤติกรรม ซึ่งไม่เป็นผลรุนแรงต่อการจะต้องโทษทางอาญามีดังนี้

๑. ปัญหาทางด้านการเรียน มีดังนี้

๑.๑ ความไม่เข้าใจบทเรียนของนักเรียน

๑.๒ วางแผนการเลือกสาขาวิชาที่จะเรียนให้เหมาะสมกับสติปัญญาและความถนัดของเด็ก

๑.๓ ปัญหาทางด้านส่วนตัว พฤติกรรมที่แสดงออกที่เป็นปัญหา มีดังนี้

๑.๓.๑ ความผิดปกติทางนิสัย

๑.๓.๒ การมีนิสัยสะเพร่า

๑.๔ มีความไม่ซื่อสัตย์ ทำ การทุจริต ลักขโมย

๒. ปัญหาการบีบคั้นทางจิตใจ อันเกิดจากสาเหตุต่าง ๆ มีดังนี้

๒.๑ ลักษณะอาการทางด้านประสาท

๒.๒ อาการเฉื่อยชา เหม่อลอย

๒.๓ อาการช่างกังวล

๒.๔ ลักษณะความไม่มั่นใจด้วยการย้ำคิด

๒.๕ อาการย้ำทำ

๓. ปัญหาทางด้านบุคลิกภาพ

๓.๑ ความกังวลเรื่องบุคลิกลักษณะของตน

๓.๒ การแสดงความเป็นคนขี้อาย ไม่กล้าแสดงออก

๓.๓ การแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมกับวัย
๓.๔ การแสดงพฤติกรรมไม่สมกับเพศหรือที่เรียกว่า กะเทย

การแก้ไขปัญหาวัยรุ่น

ผ่อง พรรณ เกิดพิทักษ์ กล่าวถึงการให้คำปรึกษาว่าเป็นกระบวนการที่แสดงถึงมนุษยสัมพันธ์ที่ละเอียดอ่อนระหว่างบุคคล โดยผู้ให้คำ ปรึกษาจะให้ความช่วยเหลือและคำปรึกษา แก่ผู้มารับคำปรึกษา เพื่อให้บุคคลที่มารับคำ ปรึกษาเข้าใจปัญหาหรือเรื่องราวที่นำ มาปรึกษา สามารถใช้พลังปัญญาและความสามารถของตนเองในการตัดสินใจ ตกลงที่จะเลือกจะทำอย่างหนึ่งอย่างใดในวิถีทางที่เหมาะสมที่เขาปรารถนา ในที่สุดบุคคลที่มาขอรับคำ ปรึกษาจะสามารถป้องกันปัญหา แก้ปัญหาและพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสม[๓๗]

ผกา สัตยธรรม กล่าวว่าการส่งเสริมให้เด็กมีสุขภาพจิตที่ดีนั้นเป็นการกระทำ ที่ควบคู่ไปกับการป้องกันไม่ให้เด็กสุขภาพจิตเสีย หรือสุขภาพจิตไม่ดี การส่งเสริมสุขภาพจิตของเด็กนั้น มีผู้เกี่ยวข้องอยู่ด้วย คือ บิดามารดา ครู อาจารย์ และผู้เกี่ยวข้องกับเด็กในด้านต่าง ๆ ดังนี้[๓๘]

๑. บิดามารดาควรส่งเสริมให้เด็กมีสุขภาพกายดี เพราะผู้ที่จะมีสุขภาพจิตดีได้ต้องอาศัยการมีสุขภาพกายดีเป็นเบื้องต้น ซึ่งตรงกับคำ กล่าวที่ว่าสุขภาพจิตที่แจ่มใสย่อมอยู่ในร่างกายที่สมบูรณ์ การไม่ปล่อยให้เด็กอดอยากขาดอาหาร เป็นต้น ทางโรงเรียนก็ควรช่วยจัดรายการอาหารกลางวัน สำหรับเด็กที่ไม่มีอาหารรับประทานด้วย

๒. บิดา มารดา ครูอาจารย์ ควรฝึกให้เด็กมีอารมณ์เย็น อารมณ์ดี เป็นคนมองโลกในแง่ดี มีความแจ่มใสร่าเริงเบิกบาน เมื่อเด็กมีอารมณ์ฉุนเฉียว ควรอธิบายให้เข้าใจถึงความไม่ดีของความโกรธ เพราะเป็นการเกิดโทษแก่ตนเอง เช่น อาจทำ ให้หัวใจเต้นแรง ควบคุมสติไม่อยู่ เกิดความทุกข์แก่ตนฝ่ายเดียว

๓. ฝึกให้เด็กรู้จักตนเองอย่างแท้จริงในด้านต่าง ๆ เช่น รู้จักนิสัยของตนเอง รู้จักพิจารณาตนเองว่ามีข้อดีข้อเสียที่จะต้องแก้ไขอย่างไร อาจเขียนข้อดี ข้อเสีย ข้อเสนอแนะที่จะแก้ไขให้มีนิสัยดีขึ้น และปฏิบัติในสิ่งที่ดีขึ้นต่อไป

ทศพร ประเสริฐสุข ได้กล่าวถึงพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของเด็กสรุปได้ว่า ปัญหาของเด็กในโรงเรียนมีตั้งแต่ปัญหาเล็กน้อยไปจนถึงปัญหาใหญ่ ๆ เด็กที่มีปัญหา หรือเด็กที่มีปัญหาทางพฤติกรรมเป็นเด็กที่มีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ได้แก่ พฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกไม่เหมาะสมกับสถานการณ์และไม่เป็นที่ยอมรับของ ครู เช่น ส่งเสียงดังขณะที่ครูสอน ไม่ทำ งานที่ครูมอบหมาย บางพฤติกรรมอาจก่ออันตรายแก่เพื่อนร่วมชั้นและต่อตัวนักเรียนเอง เช่น การแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว ทำลายทรัพย์สินของผู้อื่น ก่อกวนชั้นเรียน จนทำ ให้กิจกรรมการเรียนการสอนต้องหยุดชะงัก เป็นต้น

---

[๓๗] ผ่อง พรรณ เกิดพิทักษ์, **การแนะแนวและการให้คำปรึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา**, (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์บัณฑิตการพิมพ์, ๒๕๒๙), หน้า ๑.

[๓๘] ผกา สัตยธรรม, **สุขภาพจิตเด็ก**, พิมพลักษณ์, (กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย๒๕๓๕), หน้า ๑๗๕-๑๘๘.

บางลักษณะอาจเป็นพฤติกรรมทางด้านการถดถอย หลีกหนีจากความจริง เพ้อฝันหรือเซื่องซึม เป็นต้น[๓๙]

ในทางจิตวิทยาเชื่อว่าพฤติกรรมทุกชนิดย่อมมีสาเหตุ เมื่อครูพบพฤติกรรมที่เป็นปัญหาอาจจะวิเคราะห์ได้จากสาเหตุที่เกิดดังนี้

๑. พัฒนาการทางกาย ได้แก่ ความไม่ครบถ้วน ความสมบูรณ์ของอวัยวะ เช่น พิการ ตาบอด ขาด้วน ผอมเกินไป อ้วนเกินไป

๒. พัฒนาการทางสังคม ได้แก่ สังคมในครอบครัว สังคมรอบๆ ตัว เพื่อน ๆ เพื่อนบ้าน ครอบครัวที่พ่อแม่แตกแยกหรือครอบครัวที่อบอุ่น จะมีผลต่อพฤติกรรมของเด็ก

๓. พัฒนาการทางจิตใจ ได้แก่ สะเทือนใจอย่างรุนแรงเนื่องจากพ่อแม่ตายตั้งแต่ยังเล็ก ๆ ขาดความรักความอบอุ่นในครอบครัว หน้าตาขี้เหร่ มีแผลเป็นชัดเจน เกิดในครอบครัวที่ต่ำต้อย ครอบครัวยากจนถูกบีบคั้นมาก พ่อแม่ไม่ให้ความสนใจ เป็นต้น เด็กที่มีพัฒนาการทางจิตใจดี สุขภาพจิตก็จะดี มองคนในแง่ดี เป็นคนรักคนอื่น พร้อมที่จะช่วยเหลือเกื้อกูลผู้อื่นอย่างเห็นได้ชัด บทสรุป เมื่อพบนักเรียนที่มีปัญหาในโรงเรียนสิ่งแรกที่ควรคำนึงถึงคือ พฤติกรรมทุกชนิดต้องมีสาเหตุทางที่ดีแล้วควร หาพฤติกรรมนั้นเกิดมาจากสาเหตุใด โดยวิเคราะห์จากสถานการณ์ในอดีตและปัจจุบันของเด็ก ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และสังคมของเด็ก เมื่อทราบสาเหตุแล้วอาจจะใช้วิธีการแก้ปัญหาโดยการให้คำ ปรึกษาทางจิตวิทยา การปรับพฤติกรรม ฯลฯ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เด็กลดการกระทำที่เป็นปัญหาลง

เบญจพร ปัญญายง กล่าวถึงการเฝ้าระวังปัญหาสุขภาพจิตเด็กวัยเรียน สรุปได้ว่า ปัญหาทางจิตเวชในเด็กพบประมาณ ๑๐ เปอร์เซ็นต์ ของประชากรทั่วไป เด็กบางคนเท่านั้นที่ต้องการประเมินสภาพจิตและรักษาในคลินิก แต่โดยส่วนใหญ่พ่อแม่และครูแนะแนวสามารถให้การช่วยเหลือได้ โดยให้คำ แนะนำ ในระยะเริ่มแรกก่อนเกิดปัญหารุนแรง หลังจากมีโปรแกรมการเฝ้าระวังโรคทางจิตเวชที่ดีทำ ให้พบปัญหาสุขภาพจิตในเด็กจำนวนมากขึ้น การช่วยเหลือจะได้ผลดี ถ้าทีมผู้รักษามีความตั้งใจในการช่วยเหลือ ให้กำลังแก่เด็กและพ่อแม่ เมื่อครูประจำชั้นพบเด็กที่มีปัญหาควรทำ ความตกลงและวางแผนร่วมกับพ่อแม่จากนั้นแนะนำ เข้าโปรแกรมเฝ้าระวังปัญหาสุขภาพจิต ควรหลีกเลี่ยงที่จะระบุว่าเด็กมีปัญหา ถ้าปัญหานั้นยังไม่รุนแรงและมีอาการช่วงสั้น ๆ ครูและครูแนะแนวที่ผ่านการฝึกงานหรือการอบรมทางสุขภาพจิตสามารถให้การช่วย เหลือเบื้องต้นได้ และถ้าหากยังไม่ได้ผลจึงส่งต่อเพื่อพบจิตแพทย์เด็กต่อไป[๔๐]

ศูนย์การศึกษาเพื่อเด็กด้อยโอกาส คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ระบุว่า ปัจจุบันมีเด็กไทยติดยาบ้าถึง ๖ แสนคน และได้ศึกษาวิจัยเจาะลึกพฤติกรรมเด็กเที่ยว เด็กเสพยาและเด็กขายบริการที่มีอยู่เป็นจำนวนมาก พบว่าเด็กเหล่านี้มีปัญหาความไม่มั่นคงทางด้านอารมณ์และจิตใจ จนกระทั่งได้รับการเรียกขานว่าเป็น “เด็กไทยพันธุ์ใหม่” นอกจากนี้ยังมีเด็กอาชีวะ ยกพวกตีกันและทำ ร้ายนักเรียนต่างสถาบันเกิดขึ้นเป็นประจำ ซ้ำแล้วซ้ำเล่า ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นสะท้อนให้

---

[๓๙]ทศพร ประเสริฐสุข, **ความเฉลียวฉลาดทางอารมณ์กับการศึกษา**, (วารสารพฤติกรรมศาสตร์ ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๔๒), หน้า ๑๐๑-๑๐๕.

[๔๐]เบญจพร ปัญญายง, **ปัญหาสุขภาพจิตของนักเรียนในพื้นที่เกิดเหตุการณ์ความไม่สงบจังหวัดชายแดนใต้**, (วารสารสุขภาพจิตแห่งประเทศไทย , ๒๕๕๒), หน้า ๑๔-๑๙.

เห็นว่า เด็กและเยาวชนไทยจำนวนไม่น้อยกำลังประสบภาวะปัญหาด้าน “อีคิว” ตกต่ำอย่างรุนแรง และไร้ภูมิต้านทานทางอารมณ์ ในการพัฒนาอีคิวนั้นโรงเรียนเป็นสถาบันที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนา ความฉลาดทางอารมณ์ให้เกิดขึ้นกับเด็ก เนื่องจากเด็กส่วนใหญ่จะใช้เวลาอยู่ในโรงเรียนอย่างน้อย ๙-๑๒ ปี เป็นช่วงอายุที่เหมาะสมต่อการพัฒนาทักษะทางด้านอีคิว การพัฒนาอีคิวให้ แก่เด็กนักเรียนสามารถบูรณาการได้ในแทบทุกรายวิชาและทุกระดับชั้น โดยครูอาจจะต้องเลือกและประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับระดับชั้นของนักเรียน อาทิ สุขศึกษาสอนให้เด็กรู้จักตนเองทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ ฝึกการพูดและเขียนที่แสดงอารมณ์ความรู้สึก วิทยาศาสตร์ ให้เด็กแบ่งกลุ่ม ทำงานร่วมกับเพื่อนเรียนรู้การปรับตัวเข้ากับผู้อื่นและการแบ่งปัน ประวัติศาสตร์เลือกตัวละคร ในประวัติศาสตร์ที่มีบุคลิกต่างๆ กันทั้งที่มีอีคิวดีและ อีคิวต่ำ ให้นักเรียนวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากพฤติกรรมเหล่านั้น เป็นต้น นอกจากการ บูรณาการแล้วยังสามารถจัดค่ายนอกสถานที่เพื่อฝึกทักษะการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ความมีน้ำใจ และการสร้างเสริมระเบียบวินัย ดังที่ได้มีหน่วยงานบางแห่งในขณะนี้จัดกิจกรรมค่ายเด็กอาชีวะและค่ายเด็กติด ยาเสพติด เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดปัญหา และสร้างค่านิยมใหม่ในทางบวกให้แก่เด็กจากเอกสารข้างต้นที่เกี่ยวข้องกับ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน สรุปได้ว่า วัยรุ่นเป็นวัยที่เป็นหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิตที่จะเลือกทิศทางเดินของตนเอง ถ้าวัยรุ่นได้รับการเลี้ยงดูในวัยเด็กเป็นอย่างดี เขาจะก้าวไปสู่วัยผู้ใหญ่ด้วยความมั่นคง แต่ถ้าพ่อแม่เลี้ยงดูเขาไม่ดี เด็กขาดความรัก ความอบอุ่น ความห่วงใย จากพ่อแม่ และถ้าสิ่งแวดล้อมไม่ดีอีกด้วยแล้ว โอกาสที่เด็กจะสร้างปัญหาให้แก่สังคมย่อมมีมาก ซึ่งอาจจะเป็นเพราะเด็กขาดประสบการณ์หรือขาดความยั้งคิดตามลักษณะของวัยรุ่น ที่เรียกว่าวัยพายุบุแคม ดังนั้นสถาบันต่างๆ ที่เกี่ยวข้องจะต้องหันมาให้ความสนใจวัยรุ่นกันอย่างจริงจัง โดยเฉพาะ ครอบครัว พ่อแม่ต้องให้ความรักความอบอุ่นแก่ลูก ปรับปรุงสภาพครอบครัวให้น่าอยู่อาศัย สร้างความสัมพันธ์ภายในครอบครัวอย่างมีคุณภาพ ในขณะที่โรงเรียนก็ต้องมีบทบาทเพิ่มมากขึ้นกว่าการให้ความรู้เพียงอย่างเดียว คือต้องมีส่วนร่วมในการให้ความรู้ สร้างทักษะทางสังคมและความสามารถในการปรับตัวให้กับวัยรุ่น เพื่อให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพของสังคมและประเทศชาติต่อไป[๔๑]

๒.๖ การปลูกฝังความสุจริตพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้

การทุจริตประพฤติมิชอบเป็นปัญหาเรื้อรังมานานทั้งในสังคมโลกและสังคมไทย หากกิเลสของมนุษย์ไม่ถูกจำกัดและโอกาสในการใช้อำนาจโดยขาดคุณธรรมไม่ถูกกำจัดการปราบปรามการทุจริตนั้นจะไม่มีวันสำเร็จ ไม่มีวันชนะและผู้ประกาศตนเป็นผู้ปราบก็อาจตกหลุมลวงที่น่าลุ่มหลงนั้นเสียเองก็ได้ เพราะกลยุทธ์และกระบวนการทุจริตนั้นหลากหลายซับซ้อนและพัฒนารวดเร็วยิ่งนัก มีเพียงทางเดียวที่จะพิชิตความเลวร้ายนี้ได้ก็คือ การสร้างคุณธรรมพฤติกรรมความซื่อสัตย์ขึ้นในใจ ของผู้คน ยิ่งมากคนเท่าใดโอกาสชนะก็มีมากเท่านั้น กระบวนการทางศาสนาไม่ว่าพุทธ คริสต์ อิสลาม เป็นวิถีทางสร้างคุณธรรมพฤติกรรมดังกล่าวให้เป็นภูมิคุ้มกันเป็นเกราะป้องกันการทุจริตได้ดีที่สุดและ

---

[๔๑]ศิริพร จินะณรงค์, **การพัฒนาต้นแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกระบบสำหรับครูในมูลนิธิที่ดูแลเด็กด้อยโอกาส**, (ศูนย์การศึกษาเพื่อเด็กด้อยโอกาส คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อ้างถึงในสารปฏิรูป, ๒๕๕๘), หน้า ๑๘-๒๒.

ยืนยงที่สุด[๔๒] การเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้าง รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงในทุกๆด้านอย่างมากมาย ไม่ว่าจะเป็นด้าน เศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม การศึกษาและสิ่งแวดล้อม ผลพวงจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว สามารถมองได้ในหลายมิติ หากจะมองความเจริญด้านวัตถุ อาจกล่าวได้ว่าสังคมไทยก้าวสู่สังคม ทันสมัย มีความทัดเทียมกับนานาอารยประเทศในด้านระบบเศรษฐกิจเสรี การเมืองระบอบ ประชาธิปไตย หรือเทคโนโลยีทันสมัย เป็นต้น แต่ถ้าหากจะมองอีกมุมหนึ่งจะเห็นว่าภาพเบื้องหลังของ การพัฒนาในหลายๆด้านได้ทิ้งปัญหาที่หมักหมมจนยากที่จะเยียวยาแก้ไข เช่น ปัญหาด้านเศรษฐกิจ การเมือง การคอร์รัปชัน การอยู่ร่วมกันของคนในสังคม ตลอดจนสิ่งแวดล้อมที่เสื่อมโทรม และอีกสิ่ง หนึ่งที่หายไปพร้อมกับความเจริญทางวัตถุที่เข้ามาแทนที่คือ คุณธรรมจริยธรรมของผู้คน เมื่อใดก็ตามที่สภาพสังคมเกิดความสับสนวุ่นวาย ขาดความสุขสงบสันติ อันเนื่องมาจากความประพฤติปฏิบัติที่ไม่เหมาะสมของสมาชิกบางคนบางกลุ่มในสังคม ก็จะมีการวิพากษ์วิจารณ์กล่าวโทษกันว่าเป็นเพราะคนในปัจจุบันขาดคุณธรรมหรืออ่อนด้อยทางจริยธรรม ปรากฏการณ์เช่นนี้นับว่าเป็นปัญหาสังคมปัญหาหนึ่งที่มีสาเหตุมาจากปัจจัยหลายประการ ปัจจัยประการหนึ่งคือ การเปลี่ยนแปลงทางสังคม เช่น การเคลื่อนย้ายของประชากรจากถิ่นฐานเดิม วิถีชีวิตที่ลำบาก ยากแค้น กระแสวัฒนธรรมจากตะวันตกที่เน้นการสรรค์สร้างทางวัตถุและการใฝ่หาความสุขความ บันเทิงในรูปแบบต่างๆ ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงค่านิยมของบุคคลทั่วไป ผลกระทบของปัจจัยเหล่านี้ ส่วนหนึ่งได้ปรากฏออกมาทำให้บุคคลมีความเห็นแก่ตัวมากขึ้น และมีแนวโน้มที่คนบางคนจะกระทำทุกวิถีทางเพื่อแสวงหาความสุขและผลประโยชน์ส่วนตน โดยไม่คำนึงถึงความทุกข์ยากเดือดร้อนของผู้อื่น จะเห็นได้ว่าในสังคมไทย จริยธรรมเป็นเรื่องที่กำลังได้รับความสนใจอย่างยิ่งในปัจจุบันเพราะ ทุกระดับของสังคมกำลังตกอยู่ในภาวะความเสื่อมถอยทางจริยธรรม เริ่มตั้งแต่ภาครัฐ ภาคเอกชน หรือแม้แต่ประชาชน ทำให้เกิดปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน ปัญหาการเอารัดเอาเปรียบ หรือปัญหาความไม่เป็นธรรมทั้งหลายในสังคม ดังนั้นปัญหาจริยธรรมจึงได้ถูกหยิบยกขึ้นมาพิจารณาตั้งแต่ระดับนโยบายของชาติ ดังที่ปรากฏในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐ที่กล่าวถึงการสร้างโอกาสทางการศึกษาที่จะต้องควบคู่ไปกับคุณธรรม จริยธรรม หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ “คุณธรรมนำความรู้” ในภาคปฏิบัติของสังคมไทย ด้านการขับเคลื่อนระบบจริยธรรมให้เห็นผลอย่างเป็นรูปธรรมได้ ผ่านการขัดเกลาทางสังคมมาระดับหนึ่ง เริ่มตั้งแต่ครอบครัว ชุมชน สถานศึกษา สถาบันศาสนา หรือแม้แต่สื่อมวลชน และเมื่อบุคคลเข้าสู่อาชีพในตำแหน่งต่างๆ ก็จะมีจริยธรรมวิชาชีพ หรือเรียกอีกอย่าง ว่า “จรรยาบรรณ” ที่กำหนดเป็นลายลักษณ์อักษรเพื่อกำกับพฤติกรรมของบุคคลในวิชาชีพนั้นๆ อีกครั้งหนึ่ง เช่น จรรยาบรรณแพทย์ จรรยาบรรณครู จรรยาบรรณทนายความ เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีอีกหลายอาชีพที่ไม่มีการบันทึกจริยธรรมของอาชีพอย่างเป็นทางการ แต่ก็ได้ใช้หลักความดีงามของ สังคมมาเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมในอาชีพ เช่น พ่อค้าไม่ควรเอาเปรียบลูกค้าโดยการโกงตาชั่ง เกษตรกรไม่ควรจำหน่ายผลผลิตที่มีสารพิษตกค้าง หรือชาวประมงไม่ควรจับปลาในฤดูวางไข่ เป็นต้น

สถานการณ์เด็กและเยาวชนในหลายๆ มิติได้แสดงให้เห็นถึงปัญหาเด็กและเยาวชนที่เพิ่มมากขึ้นใน กระแสสังคมปัจจุบัน ทั้งยาเสพติด การพนัน สื่อลามก การทะเลาะวิวาท อันเป็นเรื่องที่

---

[๔๒]ขัตติยา กรรณสูต, **รายงานวิจัยคุณธรรม พฤติกรรมความซื่อสัตย์ของคนไทย: บทสรุปผู้บริหาร**, (กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.), ๒๕๔๗), บทคัดย่อ.

สถานศึกษาจะต้องจัด ให้มีการพัฒนาระบบดูแลผู้เรียนที่ตกอยู่ในภาวะเสี่ยงต่อปัญหาต่างๆ เหล่านี้ที่ไหลบ่าเข้ามาพร้อมกับความ เจริญทางวัตถุและกระแสโลกาภิวัตน์ และแพร่กระจายไปอย่างทั่วถึง ไม่เว้นแม้แต่ในพื้นที่ที่มีหลักศาสนาเป็น เครื่องยึดเหนี่ยวในการดำเนินชีวิตของผู้คนอย่างเช่น สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ทั้งนี้มีเด็กเป็นจำนวนมากที่ ยังไม่เข้าถึงหลักการศาสนาที่แท้จริงอันจะเป็นเกราะปูองกันให้พ้นจากอบายมุขเหล่านี้ได้ จึงเป็นหน้าที่ของ โรงเรียนและการจัดการศึกษาในภาพรวมที่จะต้องดำเนินการจัดระบบการดูแลและพัฒนานักเรียนให้ สอดคล้องกับความต้องการของเด็ก และเท่าทันต่อความเสี่ยงที่เด็กต้องเผชิญอยู่[๔๓] ปัญหาการจัดการศึกษาให้แก่เยาวชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้) ซึ่งปัญหาการขาดคุณธรรมของเด็กและเยาวชนในสถานศึกษาในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้จึงเป็นปัญหาหนักของพื้นที่

๒.๗ เยาวชนที่ศึกษาอยู่ในสายวิชาชีพในสามจังหวัดชายแดนใต้

โครงการเด็กทุนอาชีวะ ชายแดนใต้ ’๕๙ โตไปไม่โกง ภารกิจมอบทุนการศึกษาชายแดนใต้ ที่สงขลา

จังหวัดสงขลา - พล.อ.สุรเชษฐ์ ชัยวงศ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เป็นประธานมอบทุนการศึกษาให้กับนักศึกษาอาชีวศึกษา โครงการส่งเสริมทุนการศึกษานักศึกษากลุ่มพิเศษจังหวัดชายแดนภาคใต้ ภายใต้แนวคิด “เด็กทุนอาชีวะ ชายแดนใต้ '๕๙ โตไปไม่โกง..” และทุนการศึกษารายปีต่อเนื่องให้แก่ทายาทผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ พร้อมให้โอวาท พบปะกับนักเรียนนักศึกษาและผู้ปกครอง เมื่อวันที่ ๒๒-๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ที่อำเภอเมืองสงขลา

---

[๔๓]อมรวิชช์ นาครทรรพ และคณะ, **เครือข่ายขับเคลื่อนเชิงยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาเด็ก เยาวชน และการศึกษาโครงการจัดตั้งสถาบันรามจิตติ (รามจิตติ ระยะที่ ๒)**, (กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.), ๒๕๕๐), บทคัดย่อ.

รูปที่ ๔ พล.อ.สุรเชษฐ์ ชัยวงศ์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการให้โอวาทในพิธีมอบทุน
(ที่มา : http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?
NewsID=๔๕๙๘๐&Key=news_Surachet)

เมื่อวันศุกร์ที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๙ เวลา ๑๕.๓๐ น. รมช.ศึกษาธิการ เป็นประธานมอบทุนการศึกษาโครงการส่งเสริมทุนการศึกษานักศึกษากลุ่มพิเศษจังหวัดชายแดนภาคใต้ ปีการศึกษา ๒๕๕๙ สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน ๔๐๐ ทุน พร้อมเปิดกิจกรรมค่ายนักศึกษาทุนโครงการส่งเสริมทุนการศึกษา ภายใต้แนวคิด “เด็กทุนอาชีวะ ชายแดนใต้ '๕๙ โตไปไม่โกง..” ที่โรงแรมพาวิลเลียน สงขลา โดยมี ดร.ชาญเวทย์ บุญประเดิม รองเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา นายสักรินทร์ สันหมุด ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาการศึกษาเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศพต.) ผู้บริหารการศึกษา ผู้อำนวยการสถานศึกษา ข้าราชการ ครู ตลอดจนนักเรียนนักศึกษา และผู้ปกครอง เข้าร่วมพิธีกว่า ๕๐๐ คน

ดร.ชาญเวทย์ บุญประเดิม รองเลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กล่าวรายงานว่า ศพต. ได้จัดโครงการส่งเสริมทุนการศึกษากลุ่มพิเศษนักศึกษากลุ่มพิเศษจังหวัดชายแดนภาคใต้ มาตั้งแต่ปีการศึกษา ๒๕๕๒ ซึ่งที่ผ่านมามีผู้ได้รับทุนรวมทั้งสิ้น ๑,๗๘๒ คน แบ่งเป็นระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ๑,๔๘๒ คน และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ๓๐๐ คน เป็นการแสดงให้เห็นถึงศักยภาพของนักศึกษาทุนในการประกอบอาชีพที่มั่นคงยั่งยืน สามารถก้าวข้ามความยากจน และเป็นส่วนหนึ่งในการลดเหตุการณ์ความไม่สงบ

รูปที่ ๕ กิจกรรมค่ายนักศึกษา ทุนโครงการส่งเสริมทุนการศึกษานักศึกษากลุ่มพิเศษจังหวัดชายแดนภาคใต้ ภายใต้แนวคิด “เด็กทุนอาชีวะ ชายแดนใต้ '๕๙ โตไปไม่โกง..”
(ที่มา : http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=๔๕๙๘๐&Key=news_Surachet)

สำหรับปีการศึกษา ๒๕๕๙ มีนักศึกษาได้รับทุนดังกล่าวจำนวน ๔๐๐ ทุน แบ่งเป็นทุนระดับ ปวช. ๓๐๐ ทุน และทุนระดับ ปวส. ๑๐๐ ทุน โดยมีเกณฑ์การคัดเลือกผู้รับทุนดังนี้

ทุนระดับ ปวช. จำนวน ๓๐๐ ทุน ซึ่งนักศึกษาทุนสามารถเบิกจ่ายทุนการศึกษาตลอดหลักสูตรเป็นเวลา ๓ ปี ประกอบด้วยทุนพักประจำ ๒๐๐ ทุนๆ ละ ๒๙,๐๐๐ บาทต่อปี, ทุนเดินทางไป-กลับ ๘๖ ทุนๆ ละ ๒๙,๐๐๐ บาทต่อปี และทุนต่างพื้นที่ ๑๒ ทุนๆ ละ ๓๕,๐๐๐ บาทต่อปี คุณสมบัติของผู้รับทุน คือ ต้องมีชื่ออยู่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ ยะลา นราธิวาส ปัตตานี และ ๔ อำเภอของสงขลา คือ อำเภอจะนะ อำเภอนาทวี อำเภอเทพา อำเภอสะบ้าย้อย และอำเภอสะเดา ไม่น้อยกว่า ๒ ปีในวันสมัคร, มีอายุระหว่าง ๑๕-๑๘ ปี, สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ หรือเทียบเท่า ในสถานศึกษาจังหวัดชายแดนภาคใต้, มีความประพฤติเรียบร้อย มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนสายอาชีพ มีความขยัน อดทน ซื่อสัตย์ และมีใจรักในงานบริการ, ไม่เป็นผู้ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด ตลอดจนเป็นผู้ผ่านการสอบคัดเลือกให้ได้รับทุนเข้าศึกษาในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา และเมื่อได้รับทุนแล้วจะต้องมีผลการเรียนคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๒.๐๐ รวมทั้งไม่มีผลการเรียนระดับ ๐, ข.ร., ม.ส., ม.ผ ในทุกรายวิชาในภาคเรียนนั้นๆ

ทุนระดับ ปวส. จำนวน ๑๐๐ ทุน ซึ่งนักศึกษาทุนสามารถเบิกจ่ายทุนการศึกษาตลอดหลักสูตรเป็นเวลา ๒ ปี ประกอบด้วยทุนทั่วไป ๓๗ ทุนๆ ละ ๔๐,๐๐๐ บาทต่อปี, ทุนต่อเนื่องในพื้นที่เขตพิเศษจังหวัดชายแดนภาคใต้ ๔๖ ทุนๆ ละ ๔๐,๐๐๐ บาทต่อปี และทุนต่อเนื่องต่างพื้นที่ ๑๗ ทุนๆ ละ ๔๐,๐๐๐ บาทต่อปี คุณสมบัติของผู้รับทุน คือต้องมีชื่ออยู่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ได้แก่ ยะลา นราธิวาส ปัตตานี และ ๔ อำเภอของสงขลา คือ อำเภอจะนะ อำเภอนาทวี อำเภอเทพา อำเภอสะบ้าย้อย และอำเภอสะเดา ไม่น้อยกว่า ๒ ปีในวันสมัคร, มีอายุระหว่าง ๑๗-๒๑ ปี, สำเร็จ

การศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ หรือระดับ ปวช. หรือเทียบเท่า ในสถานศึกษาจังหวัดชายแดนภาคใต้, มีผลการเรียนเฉลี่ยสะสมตั้งแต่ ๒.๒๕ ขึ้นไป, มีความประพฤติเรียบร้อย มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนสายอาชีพ มีความขยัน อดทน ซื่อสัตย์ และมีใจรักในงานบริการ, ไม่เป็นผู้ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด ตลอดจนเป็นผู้ผ่านการสอบคัดเลือกให้ได้รับทุนเข้าศึกษาในสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษา และเมื่อได้รับทุนแล้วจะต้องมีผลการเรียนคะแนนเฉลี่ยสะสมไม่ต่ำกว่า ๒.๒๕ รวมทั้งไม่มีผลการเรียนระดับ ๐, ข.ร., ม.ส., ม.ผ ในทุกรายวิชาในภาคเรียนนั้นๆ

นอกจากนี้ ได้จัดกิจกรรมค่ายนักศึกษาทุน โครงการส่งเสริมทุนการศึกษานักศึกษากลุ่มพิเศษจังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นเวลา ๓ วัน ในระหว่างวันที่ ๒๒-๒๔ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ที่โรงเรียนพาวิลเลียนสงขลา พร้อมทั้งจัดพิธีมอบทุนการศึกษา เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจถึงแนวปฏิบัติของนักเรียนทุน ตลอดจนเพื่อให้ความรู้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนอาชีวศึกษาจากวิทยากรผู้มีความรู้ความสามารถ อาทิ “นักศึกษาทุน จชต. จิตอาสารักษ์บ้านเกิด” โดยนายประเสริฐ แก้วเพ็ชร ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาการอาชีวศึกษาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตลอดจนการร่วมกิจกรรมสร้างแรงจูงใจในการเรียนอาชีวะ ไม่ว่าจะเป็นการค้นหาตนเอง, การสร้างแรงจูงใจใช้คนพันธุ์ R ต้นแบบ, การจัดทำแผนงานนักศึกษาทุนจิตอาสา เป็นต้น

รูปที่ ๖ พล.อ.สุรเชษฐ์ ชัยวงศ์ รมช.ศึกษาธิการ กล่าวพิธีปิดโครงการ
(ที่มา : http://www.moe.go.th/moe/th/news/detail.php?NewsID=๔๕๙๘๐&Key=news_Surachet)

พล.อ.สุรเชษฐ์ ชัยวงศ์ รมช.ศึกษาธิการ กล่าวในพิธีมอบทุนว่า ขอชื่นชมกับความพยายามมุ่งมั่นและตั้งใจของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดโครงการส่งเสริมทุนการศึกษานักศึกษากลุ่มพิเศษจังหวัดชายแดนภาคใต้ พร้อมจัดกิจกรรมค่ายเด็กทุน ภายใต้แนวคิด “เด็กทุนอาชีวะ ชายแดนใต้ '๕๙ โตไปไม่โกง..” เพื่อให้ความรู้ สร้างเครือข่าย และปลูกฝังสิ่งดีงามให้กับเด็กๆ ที่จะเป็นความหวังความฝันสู่ความสำเร็จ ตลอดจนให้คำแนะนำในสิ่งที่เป็นความเจริญความก้าวหน้าในอนาคต ซึ่งปัจจุบันประเทศไทยได้มีการรณรงค์เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตต่างๆ ในวงกว้างอยู่แล้ว ดังนั้นการ

จะปลูกฝังความคิดให้เด็กทุนโตไปไม่โกง จึงเป็นสิ่งที่มีคุณค่าและเป็นความดีงามที่จะช่วยให้ประเทศชาติเข้มแข็งและมั่นคงในโอกาสต่อไป

ในส่วนของการรับทุนการศึกษาในครั้งนี้ ในนามของผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคน ขอแสดงความยินดีกับนักศึกษาที่ได้รับทุนทั้ง ๔๐๐ คน ตลอดจนผู้ปกครองและผู้ให้การสนับสนุน และขอให้ผู้ที่ได้รับทุนซึ่งเป็นผู้ได้รับคัดเลือกมาแล้ว ดำเนินการตามข้อปฏิบัติและคำแนะนำในการใช้เงินทุนการศึกษา ซึ่งเป็นภาษีอากรของประชาชนที่รัฐบาลได้จัดสรรมาให้กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อมอบให้เป็นทุนการศึกษาอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอดรวมทั้งในครั้งนี้ ขอให้ใช้เงินทุนการศึกษาอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์อย่างเต็มเม็ดเต็มหน่วย พร้อมทั้งย้ำให้ครูบาอาจารย์ พี่ๆ เพื่อนๆ ช่วยเป็นกำลังใจกับนักศึกษาที่ได้รับทุนในการศึกษาเล่าเรียนอย่างที่ตั้งใจไว้ให้สำเร็จลุล่วงไปได้

นอกจากนี้ ได้กล่าวถึงนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาลว่า รัฐบาลให้ความสำคัญกับการศึกษาเป็นอย่างมาก เพราะการศึกษาเป็นพื้นฐานสำคัญของการพัฒนาและช่วยสร้างความเจริญมั่นคงให้กับประเทศชาติ โดยเฉพาะการอาชีวศึกษา ซึ่งมีความสำคัญมากต่อการผลิตกำลังคนให้ตรงกับความต้องการของการพัฒนาประเทศ ดังนั้นขอให้ทุกคน ณ ที่นี้ตระหนักถึงความสำคัญและร่วมเป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้ประเทศมีความเจริญตามยุทธศาสตร์ที่รัฐบาลวางไว้ในห้วง ๒๐ ปีข้างหน้า ที่เรียนแล้วจะต้องมีงานทำ มีอาชีพ มีรายได้ สามารถดูแลตนเอง ครอบครัว ผู้ปกครอง ชุมชน และประเทศชาติได้ ไม่ว่าจะเป็นการประกอบอาชีพส่วนตัว หรือเมื่อเข้ามาอยู่ในแวดวงของการอุตสาหกรรมกลุ่มใหม่ที่จะช่วยพัฒนาประเทศตามนโยบายของรัฐบาลก็ตาม

ทั้งนี้ ได้ฝากข้อคิดในการดำเนินชีวิตว่า ความสำเร็จและความเจริญที่จะเกิดขึ้นได้กับผู้ที่อยู่ในแวดวงของการศึกษาคือ “ความรู้-ความสามารถ-โอกาส-ผู้ให้การสนับสนุน-บุญกุศล” ดังนั้น เมื่อเราได้ความรู้จากครูอาจารย์ และมีความสามารถจากการตั้งใจเรียน ตั้งใจฝึกฝนและฝึกงาน ทำให้มีโอกาสในการประกอบอาชีพเพื่อเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ ประกอบกับรัฐบาลได้มอบโอกาสด้านทุนการศึกษาให้เพิ่มเติม และมีครู อาจารย์ ผู้ปกครอง และรัฐบาลคอยให้การสนับสนุนแล้ว

สิ่งสำคัญที่จะต้องปฏิบัติให้ได้ คือ การนำความรู้-ความสามารถ-โอกาส-ผู้ให้การสนับสนุนไปสู่การทำบุญกุศลหรือความดีให้เกิดขึ้น เพื่อหนุนนำให้ประสบความสำเร็จ ทั้งการเรียนให้สำเร็จ มีอาชีพสุจริต โตไปไม่โกง และมีรายได้เลี้ยงตนเองและครอบครัวต่อไปในอนาคต รวมทั้งขอขอบคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ที่ช่วยกันสร้างโอกาสและให้การสนับสนุนการศึกษาแก่เยาวชนของประเทศ ที่เป็นความหวังและกำลังสำคัญในการผลักดันความฝันของประเทศให้สำเร็จในภายภาคหน้าด้วย ซึ่งได้มีโรงเรียนสายอาชีพที่ผ่านเกณฑ์ตามคุณสมบัติของโครงการเป็นจำนวนมาก ดังนั้นทางคณะผู้วิจัย จึงขอศึกษากลุ่มตัวอย่าง ดังต่อไปนี้

วิทยาลัยการอาชีพปัตตานี

สถาบันการอาชีวศึกษา จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑ กำหนดว่า “สถานศึกษาอาชีวศึกษาสามารถรวมกันเป็นสถาบันได้ การรวมสถานศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อจัดตั้งเป็นสถาบันการอาชีวศึกษาให้กระทำได้โดยคำแนะนำของคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และคำนึงถึงการประสานความร่วมมือให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการใช้ทรัพยากรร่วมกัน ทั้งนี้ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง...”

ต่อมาคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (กอศ.) (ศ.ดร.ธีรวุฒิ บุณยโสภณ ประธานคณะกรรมการ) ได้ประกาศคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์การรวมและการแยกสถานศึกษาเพื่อจัดตั้งเป็นสถาบันการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๔ ลงวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๔ ตามมาตรา ๑๓ โดยมีหลักการสำคัญ ๕ ประการ คือ

๑. ความเป็นเลิศในการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพ โดยมีกระบวนการผลิตและพัฒนากำลังคน เพื่อเพิ่มผลผลิตและส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจและเทคโนโลยีของประเทศให้ได้ระดับมาตรฐานสากล

๒. การกระจายอำนาจไปสู่ระดับปฏิบัติ เพื่อให้การจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพใน ทุกระดับ มีคุณภาพและประสิทธิภาพเกิดผลสำเร็จแก่ประชาชน โดยเฉพาะนักเรียนและนักศึกษา

๓. ตอบสนองความต้องการการผลิตและการพัฒนากำลังคนด้านวิชาชีพ ระดับฝีมือ ระดับเทคนิค ระดับเทคโนโลยี และภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งเป็นการยกระดับการศึกษาวิชาชีพให้สูงขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

๔. การประสานความร่วมมือให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการใช้ทรัพยากรและเทคโนโลยีชั้นสูง จากภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและชุมชน ในการพัฒนาศักยภาพของการจัดการอาชีวศึกษา

๕. การประกันคุณภาพและการกำกับมาตรฐาน ตามมาตรฐานวิชาชีพในระดับสากล

จากประกาศคณะกรรมการการอาชีวศึกษาดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจึงได้ทำการประเมินสถานศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อเข้าร่วมจัดตั้งเป็นสถาบันการอาชีวศึกษา จนสามารถเสนอ (ร่าง) กฎกระทรวง การรวมสถานศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อจัดตั้งสถาบันการอาชีวศึกษา ผ่านคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๕ (สมัยนายวรวัจจน์ เอื้อภิญญกุล เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ) และประกาศกฎกระทรวง ในราชกิจจานุเบกษา ในวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๕ (ศ.ดร.สุชาติ ธาราดำรงเวช เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ)

สถาบันการอาชีวศึกษาภาคใต้ ๓ จึงได้รับการแต่งตั้งตามกฎกระทรวง การรวมสถานศึกษาอาชีวศึกษาเพื่อจัดตั้งสถาบันการอาชีวศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๕ ประกอบด้วยสถานศึกษา จำนวน ๙ แห่ง ดังนี้ ๑) วิทยาลัยเทคนิคปัตตานี ๒) วิทยาลัยอาชีวศึกษาปัตตานี ๓) วิทยาลัยการอาชีพปัตตานี ๔) วิทยาลัยประมงปัตตานี ๕) วิทยาลัยเทคนิคยะลา ๖) วิทยาลัยอาชีวศึกษายะลา ๗) วิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่ ๘) วิทยาลัยอาชีวศึกษาสงขลา และ ๙) วิทยาลัยเทคนิคสตูล จัดหลักสูตรการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอาชีพตามที่คณะกรรมการอาชีวศึกษา กำหนด คือ

๑. ประกาศนียบัตรวิชาชีพ

๒. ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

๓. ปริญญาตรี สายเทคโนโลยีหรือสายปฏิบัติการ

วิทยาลัยเทคนิคจังหวัดยะลา

ประวัติและสภาพทั่วไป

วิทยาลัยเทคนิคยะลาตั้งอยู่ในที่ดินพัสดุหมายเลข ๑๑๑๗๔ มีเนื้อที่ประมาณ ๗๖ ไร่ ตั้งอยู่เลขที่ ๑๒๘-๑๓๑ ถนนพิพิธภักดี หมู่ที่ ๖ ตำบลสะเตง อำเภอเมือง จังหวัดยะลา เปิดทำการสอนตั้งแต่วันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๐๐ โดยใช้ชื่อว่า โรงเรียนช่างไม้ยะลา และได้เข้าอยู่ในโครงการสนธิสัญญาป้องกันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (สอป) เมื่อปีการศึกษา ๒๕๐๓

ปีการศึกษา ๒๕๑๐ ได้รวมโรงเรียนการช่างสตรีเข้ากับโรงเรียนการช่างยะลา โดยใช้ชื่อว่าโรงเรียนการช่างยะลา ปีการศึกษา ๒๕๒๒ ได้เปลี่ยนชื่อเป็น วิทยาลัยเทคนิคยะลา ประกอบด้วยอาคารอำนวยการ ๒ ชั้น ๑ หลัง อาคาร ๔ ชั้น ๔ หลัง อาคารเรียน ๓ ชั้น ๑ หลัง หอประชุม ๑ หลัง อาคารทะเบียนและวัดผล ชั้นเดียว ๑ หลัง อาคารผลผลิต ๒ ชั้น ๑ หลัง อาคารห้องสมุด ๔ ชั้น ๑ หลัง และโรงฝึกงาน ๘ หลัง

ปรัชญา

สร้างวินัย ให้วิชา พัฒนาสังคม

วิสัยทัศน์

ผลิตและพัฒนากำลังคนให้ได้มาตรฐานวิชาชีพ นำวิจัย นวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการศึกษา

พันธกิจ

๑. จัดการศึกษาวิชาชีพระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ

๒. จัดการศึกษาวิชาชีพระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงและระดับปริญญาตรี สายเทคโนโลยีบัณฑิต

๓. ส่งเสริมการจัดทำวิจัย นวัตกรรม และเทคโนโลยี

๔. ให้บริการวิชาชีพแก่ชุมชนและสังคมโดยสร้างภาคีเครือข่ายความร่วมมือ

๕. บริการจัดการสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายเชิงคุณภาพและคุณธรรมจริยธรรม

อัตลักษณ์

ทักษะดี มีความรู้ คู่คุณธรรม

เอกลักษณ์

นำทักษะ วิชาชีพ สู่สังคม

รูปที่ ๗ โลโก้ วิทยาลัยเทคนิคยะลา

(ที่มา : http://www.ytc.ac.th/ytc๒๐๑๔/index.php)

ข้อมูลการจัดการศึกษา

รูปที่ ๘ คณะและสาขาวิชาที่เปิดสอน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
(ที่มา : http://www.ytc.ac.th/ytc๒๐๑๔/index.php?
option=com_content&view=article&id=๑๐๑๔&Itemid=๒๖๘)

รูปที่ ๙ คณะและสาขาวิชาที่เปิดสอน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง
(ที่มา : http://www.ytc.ac.th/ytc๒๐๑๔/index.php?)

วิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส

วิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส เป็นสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีประวัติโดยสังเขป ดังนี้

ประวัติการจัดตั้ง ที่ตั้ง เนื้อที่

วิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ ๑ มกราคม ๒๕๒๔ โดยใช้สถานที่ตั้งวิทยาลัยเทคนิคเก่า ตั้งอยู่เลขที่ ๕๕ หมู่ที่ ๑๓ ต.โคกเคียน อ.เมือง จ.นราธิวาส บนพื้นที่ ๗ ไร่ ๒ ตารางวา ในนามของโรงเรียนสารพัดช่างนราธิวาส ได้รับการพัฒนาปรับปรุงและยกฐานะเป็นวิทยาลัย

เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๔ ปีการศึกษา ๒๕๓๕ วิทยาลัยฯ ได้ขยายสาขาเปิดสอนที่อำเภอสุไหงโก-ลก จ.นราธิวาส (ปัจจุบันอยู่ในความดูแลของวก.สุไหงโก-ลก) พื้นที่วิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส มีทั้งหมด ๓ แปลง

๑. พื้นที่บริเวณวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส อ.เมือง จ.นราธิวาส มีพื้นที่ ๗ ไร่ ๒ ตารางวา

๒. พื้นที่บ้านพักครู – คนงานภารโรง พื้นที่ ๔ ไร่ ๘๐ ตารางวา

๓. พื้นที่ดินแปลงใหม่จากจังหวัดนราธิวาสเพื่อทดแทนที่ดินแปลงที่จังหวัดนราธิวาสมอบให้มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ พื้นที่แปลงที่ ๓๑.๑ จำนวนพื้นที่ ๑๑๒.๕๐ ไร่ โดยวิทยาลัยฯ ได้รับอนุญาตจากจังหวัดนราธิวาสให้เข้าใช้ประโยชน์ในที่ดินดังกล่าวแล้ว

ประวัติความเป็นมาของสถานศึกษา

๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๒๔ จัดตั้งครั้งแรกเป็นโรงเรียนสารพัดช่างนราธิวาส สังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

๒๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๕ เป็นวันแรกที่คณะบุคลากรชุดแรกเริ่มดำเนินการ โดยใช้สถานที่วิทยาลัยเทคนิคเดิม ซึ่งตั้งอยู่เลขที่ ๕๕ หมู่ที่ ๑๓ ต.โคกเคียน อ.เมือง จ.นราธิวาส

๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๒๖ เปิดสอนรุ่นแรก

๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๔ได้รับยกฐานะเป็นวิทยาลัย ปี พ.ศ. ๒๕๓๘ ได้ทำการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ

สีประจำวิทยาลัย

" ฟ้า – ขาว "

ปรัชญาของสถานศึกษา

"ศึกษาดี มีคุณธรรม ขยันทำงาน"

วิสัยทัศน์ของสถานศึกษา

เป็นสถานศึกษาที่มุ่งเน้นความเป็นเลิศทางด้านวิชาชีพ โดยใช้ทรัพยากรท้องถิ่นในเชิงบูรณาการอย่างสอดคล้องกับวัฒนธรรม

อัตลักษณ์ของวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส

"จิตอาสา พัฒนาสังคม"

พันธกิจของสถานศึกษา

๑. ผลิตนักเรียน นักศึกษาด้านช่างอุตสาหกรรม คหกรรม พาณิชยกรรม ศิลปกรรมในหลักสูตร ปวช. ปวส. หลักสูตรระยะสั้นและหลักสูตรพิเศษ

๒. ให้บริการด้านต่าง ๆ ตามความต้องการของชุมชนและท้องถิ่น

๓. สนับสนุนการใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่างสถานประกอบการ หน่วยงานภาครัฐและเอกชนในการส่งเสริมวิชาชีพและการประกอบอาชีพ

๔. ส่งเสริมวัฒนธรรมและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น

๕. สรุปผลการดำเนินงานของสถานศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๕๔

๑. ข้อมูลและการวิเคราะห์องค์ประกอบสำคัญในการจัดทำแผน

๒. แผนกลยุทธ์/แผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา และเป้าหมายความสำเร็จ

๓. กระบวนการ/วิธีการนำแผนไปดำเนินการ

๔. กระบวนการ/วิธีการกำกับติดตามการดำเนินงาน

๕. ผลการดำเนินงาน (บรรลุ/ไม่บรรลุ เป้าหมาย) ตามแผน

๖. นวัตกรรมหรือตัวอย่างการปฏิบัติที่ดี (Good Practice) ของสถานศึกษา

๒.๘ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นางสาวรุ่งฤดี กล้าหาญ รองศาสตราจารย์ดร.ดวงเดือน ศาสตร์ภัทร และพันเอกหญิง ดร.สายสมร เฉลยกิตติ[๔๔] การพัฒนารูปแบบการวัดและประเมินพฤติกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายของไทยในศตวรรษที่ ๒๑ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ ๑. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายของไทยในศตวรรษที่ ๒๑ มี ๕ ด้าน คือ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความมีวินัย ความอดทน และใฝ่เรียนรู้ผลการศึกษาระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักเรียนในทุกภูมิภาค มีคะแนนเฉลี่ยการประเมินตนเองใน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง ๕ ด้าน อยู่ในระดับพอใช้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า คะแนนเฉลี่ยการ ประเมินตนเองในคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบ มีค่าสูงที่สุด รองลงมาคือด้านใฝ่เรียนรู้ ความซื่อสัตย์ ความมีวินัย และความอดทน ผลการประเมินโดยครูประจำชั้นประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง ๕ ด้านของนักเรียน ในแต่ ละภูมิภาค พบว่า มีคะแนนเฉลี่ยการประเมินในคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง ๕ ด้าน อยู่ในระดับมาก พิจารณาเป็นรายภูมิภาค พบว่า ภาคกลางมีคะแนนเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือภาคเหนือ ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ กรุงเทพมหานคร และภาคใต้ ๒. รูปแบบการวัดและประเมินพฤติกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาตอนปลายของไทยในศตวรรษที่ ๒๑ มีองค์ประกอบ ๓ ด้าน คือ ๑) วัตถุประสงค์๒) หลักการ และ ๓) กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ๓. ผลการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการวัดและประเมินพฤติกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายของไทยในศตวรรษที่ ๒๑ จากการสอบถามความ คิดเห็นของ

---

[๔๔]รุ่งฤดี กล้าหาญ รองศาสตราจารย์ดร.ดวงเดือน ศาสตร์ภัทร และพันเอกหญิง ดร.สายสมร เฉลยกิตติ, **การพัฒนารูปแบบการวัดและประเมินพฤติกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายของไทยในศตวรรษที่ ๒๑**, ทุนอุดหนุนการวิจัยจากสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ๒๕๕๘, บทคัดย่อ.

ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาและการสอนระดับประถมศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพของรูปแบบในด้าน ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ พบว่าโดยภาพรวมผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่าองค์ประกอบของรูปแบบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าขั้นตอน การดำเนินกิจกรรมในขั้นอภิปรายมี่ค่าเฉลี่ยของคะแนนมากที่สุด รองลงมาคือ เครื่องมือประเมินสำหรับ นักเรียนประเมินตนเอง และองค์ประกอบด้านวัตถุประสงค์และเครื่องมือประเมินสำหรับครูประเมิน นักเรียน และด้านเวลาที่ใช้ ส่วนผลการประเมินคุณภาพรูปแบบด้านความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ โดย ภาพรวมผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นว่า องค์ประกอบของรูปแบบมีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ขั้นกิจกรรมมี่ค่าเฉลี่ยของคะแนนมากที่สุด รองลงมาคือ เครื่องมือประเมินสำหรับครูประเมินนักเรียน เครื่องมือประเมินสำหรับนักเรียนประเมินตนเอง และด้าน เวลาที่ใช้

อัจศรา ประเสริฐสิน[๔๕] การพัฒนารูปแบบการวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๘ ประการของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (๑) ศึกษาความเหมาะสมของตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๘ ประการ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา (๒) ศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ ๘ ประการ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา (๓) ตรวจสอบโมเดลการวัดคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ ๘ ประการ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา และ (๔) พัฒนารูปแบบและคู่มือการวัดคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ ๘ ประการ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ออกแบบการวิจัยแบบผสานวิธีเก็บรวบรวม ข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการสัมภาษณ์กับกลุ่มผู้เชี่ยวชาญซึ่งเป็นครูจากโรงเรียนใน ๓ สังกัด และ อาจารย์มหาวิทยาลัย รวม ๗ ท่าน การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา สำหรับการวิจัยเชิงปริมาณ กับกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน ๗๕๐ คน ด้วยการใช้แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการจำเป็น เพื่อแสดงระดับของความต้องการ จำเป็นด้านต่างๆ โดยใช้ค่าดัชนี PNImodified และการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) ผลการวิจัยพบว่า (๑) ตัวบ่งชี้ ๑๘ ตัวของคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๘ ประการ เป็นคุณลักษณะที่เหมาะสมกับวัฒนธรรมของประเทศ แต่ควรมีการปรับเพิ่มในบางประการ และควรมีแนวทางคู่มือการดำเนินการให้กับ ครูและนักเรียนชัดเจนมากขึ้น (๒) ความต้องการจำเป็นในการพัฒนา คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๘ ประการ ๓ ลำดับแรก ได้แก่ด้านใฝ่เรียนรู้มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด (PNImodified=๐.๒๙๒) รองลงมาคือ ด้าน อยู่อย่างพอเพียง (PNImodified=๐.๒๖๑) และด้านมุ่งมั่นในการทำงาน (PNImodified=๐.๒๕๓) (๓) โมเดลการวัด คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๘ ประการ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา มีความสอดคล้องกลมกลืนกับ ข้อมูลเชิงประจักษ์ ๒ χ = ๑๑๓.๔๔, df=๙๔, p=๐.๐๘๔ การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันอันดับที่หนึ่ง ๑๘ ตัวแปรย่อยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานตั้งแต่ ๐.๕๗๘-๐.๙๙๘ มีค่าความเที่ยงอยู่ในช่วง ๐.๔๐๓-๑.๐๐๐ ผลการวิเคราะห์องค์ประองค์เชิงยืนยันอันดับที่สอง องค์ประกอบทั้ง ๘ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบมาตรฐานอยู่ ในช่วง ๐.๕๘๖-๐.๙๔๕ และ (๔) การพัฒนารูปแบบและคู่มือการวัด ควรเพิ่มเติมใน

---

[๔๕]อัจศรา ประเสริฐสิน, **การพัฒนารูปแบบการวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๘ ประการของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา**, อุดหนุนการวิจัย จากสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน), ๒๕๕๘, บทคัดย่อ.

เรื่องของคุณลักษณะ สำคัญ ให้สอดคล้องกับศตวรรษที่ ๒๑ ผลการศึกษาตัวบ่งชี้คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๘ ประการ พบว่า เป็นคุณลักษณะที่เหมาะสมกับ วัฒนธรรมของประเทศ แต่ควรมีการปรับเพิ่มในบางประการ เช่น ส่งเสริมความมีศีลธรรม รู้จักเผื่อแผ่ แบ่งปัน และส่งเสริมความสามัคคีในการทำงานร่วมกับผู้อื่นและอาจต้องมีการรณรงค์ให้ตระหนักถึง ความสำคัญของการมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง ๘ ประการ ให้มากขึ้น ซึ่งสามารถนำมาใช้ในการเรียน การสอนในโรงเรียนได้โดยอาจมีการจัดทำโครงการหรือเป็นกิจกรรมแทรกในวิชาที่เรียน กิจกรรมพัฒนา ผู้เรียนวิชาทักษะชีวิต สำหรับสถานศึกษานับเป็นปัจจัยสำคัญในการสนับสนุน ครูต้องศึกษาหลักสูตรให้ เข้าใจ คิดโครงการสนับสนุนคุณลักษณะอันพึงประสงค์และผู้บริหารมีหน้าที่สนับสนุนส่งเสริม ต้องส่งเสริม เข้มงวดให้จริงจัง จึงจะทำให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีทั้งค่านิยม ๑๒ ประการ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๘ ประการ มีความใกล้เคียงและสอดคล้องกัน จึงสามารถนำมาประสานกัน ในการใช้กับผู้เรียนสอดแทรก ในการเรียนการสอน ในหลักสูตรและแผนการสอนในทุกกลุ่มสาระ ซึ่งทุกกลุ่มสาระในทุกระดับชั้นมีการวัด และประเมินผล และควรมีแนวทางคู่มือการดำเนินการให้กับครูและนักเรียนชัดเจนมากขึ้น สอดคล้องกับ งานวิจัยของ สิริพร ศรีสมวงษ์[๔๖] ดารัตน์พงษ์สุวรรณ์[๔๗] และสิทธิพงษ์ ปานนาค[๔๘] ที่ได้ เน้นการศึกษาในลักษณะที่เชื่อมโยงการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์กับการทำโครงงาน การจัดการ เรียนการสอนเพียงวิชาใดวิชาหนึ่ง การพัฒนาความสามารถด้านใดด้านหนึ่ง ซึ่งสามารถนำมาประกอบกับ ผลการวิจัยในครั้งนี้นั่นคือ การหาแนวทางการพัฒนาการจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อพัฒนาผู้เรียน ตามคุณลักษณะอัน พึงประสงค์ ๘ ประการ ได้อย่างเหมาะสม สำหรับผลการศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๘ ประการ ของ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ในปัจจุบันและที่ควรจะเป็นด้วยวิธี Priority Needs Index แบบปรับปรุง (PNImodified) พบว่า ความต้องการจำเป็นในการพัฒนา คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๘ ประการ ๔ ลำดับแรก ได้แก่ด้านใฝ่เรียนรู้ข้อการแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนด้วยการ เลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม สรุปเป็นองค์ความรู้และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้มีความต้องการ จำเป็นมากที่สุด (PNImodified=๐.๒๙๒) รองลงมาคือ ด้านอยู่อย่างพอเพียง ข้อการดำเนินชีวิตอย่าง พอประมาณ มีเหตุผล รอบคอบ มีคุณธรรม (PNImodified=๐.๒๖๑) ด้านมุ่งมั่นในการทำงาน ข้อการตั้งใจและ รับผิดชอบในหน้าที่การงาน และการทำงานด้วยเพียงพยายามและอดทนเพื่อให้สำเร็จตามเป้าหมาย (PNImodified=๐.๒๕๓ และ ๐.๒๔๘) ตามลำดับ จากผลการวิจัย จะเห็นได้ว่า (๑) ด้านที่มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด คือ ด้านใฝ่เรียนรู้ข้อการ แสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนด้วยการเลือกใช้สื่ออย่างเหมาะสม สรุป

---

[๔๖]สิริพร ศรีสมวงษ์, **การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ โรงเรียนอัสสัมชัญแผนกประถม**, สารนิพนธ์ กศ.ม. (การประถมศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒประสานมิตร, ๒๕๔๙), บทคัดย่อ.

[๔๗]ดารัตน์ พงษ์สุวรรณ์, **การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ โรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม**, วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ, ๒๕๕๔, บทคัดย่อ.

[๔๘]สิทธิพงษ์ ปานนาค, **การพัฒนาแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในการจัดการเรียนรู้พลศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑**, ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒประสานมิตร, ๒๕๕๖, บทคัดย่อ.

เป็นองค์ความรู้และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้รวมถึงด้านที่มีความต้องการจำเป็นลำดับที่ ๓ และ ๔ คือ ด้านมุ่งมั่นในการทำงาน ข้อการตั้งใจและรับผิดชอบในหน้าที่การงาน และการทำงานด้วยเพียง พยายามและอดทนเพื่อให้สำเร็จตามเป้าหมาย เป็นด้านที่มีความสำคัญสำหรับเด็กและเยาวชนที่อยู่ในวัย ของการเรียนรู้และกำลังเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ที่จะต้องมีส่วนในการพัฒนาสังคมประเทศไทยต่อไป สำหรับ ประเด็นนี้นับว่าเป็นประเด็นสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนงค์จันใด (๒๕๕๐) ที่พบว่า คุณลักษณะอันพึง ประสงค์ของนักเรียนที่กำหนดโดยโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครมี ๒๑ คุณลักษณะ ซึ่งคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ที่โรงเรียนส่วนใหญ่กำหนดคือ ความรับผิดชอบ รองลงมา คือ มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ซื่อสัตย์และมี สุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดีตามลำดับ (๒) ด้านที่มีความต้องการจำเป็นรองลงมา คือ ด้านอยู่อย่าง พอเพียง ข้อการดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ มีเหตุผล รอบคอบ มีคุณธรรม ซึ่งในประเด็นของการมี คุณธรรมนั้น จะเป็นประเด็นการศึกษาที่สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุมาลี วงศ์ษา[๔๙] ที่ศึกษา คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความเมตตากรุณาของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๓ หากพิจารณาตามวัตถุประสงค์ข้อที่ ๓ และ ๔ ผลการตรวจสอบโมเดลการวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๘ ประการ ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ และผลการพัฒนารูปแบบและคู่มือการวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๘ ประการ ของนักเรียนระดับชั้น มัธยมศึกษา เป็นไปตามผลการสร้างและพัฒนาตามหนังสือ แนวทางการพัฒนา การวัด และประเมิน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ รวมถึง แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ ซึ่งผลการวิจัยนี้นับว่าเป็นส่วนหนึ่งของการยืนยันองค์ประกอบและตัวบ่งชี้ คุณลักษณะอันพึง ประสงค์ ๘ ประการ และมีการพัฒนารูปแบบและคู่มือการวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๘ ประการ ที่ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ต่อไป ข้อมูลที่กล่าวมาทั้งหมด จะเห็นได้ว่า ควรยึดที่คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๘ ประการ เป็นหลัก เนื่องจากค่านิยม ๑๒ ประการ เป็นกรอบคุณลักษณะพลเมืองทั้งประเทศ แต่คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๘ ประการ สำหรับนักเรียนที่อยู่ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยเฉพาะ แต่ก็ไม่ควรแยกขาดจากกัน เพราะ การปลูกฝังคุณลักษณะที่ดีเริ่มต้นตั้งแต่ในวัยเรียน จึงควรพิจารณาประเด็นที่คล้ายคลึงกันให้นำมารวมกัน ส่วนประเด็นที่ต่างก็ควรเพิ่มเติมจากคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๘ ประการ ให้ครบ คุณลักษณะใดที่ ใกล้เคียงกันหรือสามารถวัดร่วมกันได้ก็ควรทำไปพร้อมกัน เพื่อไม่เป็นการเพิ่มภาระให้กับผู้สอน ซึ่งทั้ง ค่านิยมและคุณลักษณะมีลักษณะเป็นนามธรรมเช่นเดียวกัน เมื่อสร้างตัวชี้วัดที่ชัดแล้ว ถึงแม้ว่าจำเป็นต้อง แยกวัดระหว่างเรื่องของค่านิยมกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์แต่เรื่องของการพัฒนาผู้เรียนสามารถทำพร้อมกันได้

---

[๔๙]สุมาลีวงศ์ษา, **คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความเมตตากรุณาของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๓ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม**, วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา) กรุงเทพฯ :บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒประสานมิตร, ๒๕๕๐, บทคัดย่อ.

สมบัติโยธาทิพย์ และคณะ[๕๐] รูปแบบและวิธีการพัฒนาเยาวชนเพื่อความมั่นคงของ สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาเยาวชนเพื่อความมั่นคงของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านแนวคิด ควรมีนโยบายเฉพาะและดูแลเป็นพิเศษ ทั้งด้านงบประมาณและควรต่อเนื่อง โดยเน้นการสร้างความเข้าใจในขนบธรรมเนียมประเพณี ควบคู่กับหลักศาสนา ด้านจุดมุ่งหมาย ปลูกฝังให้เยาวชนมีระเบียบวินัย รักประเทศชาติ มีจีติอาสา มีความสามัคคี ห่างไกลยาเสพติด และรู้จักปรับตัวเข้ากับสังคม ด้านองค์ประกอบ ส่งเสริมกิจกรรมเยาวชนทุกระดับ มีศูนย์เยาวชน ประจำจังหวัด สร้างความร่วมมือกับองค์กรศาสนา จัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับหลักศาสนา ด้าน หน่วยงานหลักที่มีบทบาทหน้าที่ ควรเป็นศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัด สำนักพัฒนาชุมชนจังหวัด สำนักงานพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ด้านรูปแบบการพัฒนา มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำหนด ยุทธศาสตร์และเป้าหมายร่วมกันและอย่างชัดเจน ด้านวิธีการ ให้เยาวชนมีโอกาสแสดงความคิดเห็น ใช้หลักศาสนาควบคู่กับการจัดกิจกรรม ด้านการจัดตั้งและพัฒนากลุ่มองค์กร ให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ส่งเสริมศักยภาพเยาวชน บูรณาการกลุ่มโครงการการพัฒนาเยาวชน สำหรับรูปแบบและวิธีการพัฒนาเยาวชนมี ๔ รูปแบบและวิธีการ โดยรูปแบบและวิธีการ ที่ ๑ มีศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) เป็นหน่วยงานหลักที่รับการจัดสรรงบประมาณและบูรณาการการทำงานของทุกภาคส่วนในการพัฒนาเยาวชน โดยมีคณะกรรมการพัฒนาเยาวชนจังหวัดชายแดนภาคใต้ ทำหน้าที่กำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์และ แนวทางปฏิบัติ รูปแบบและวิธีการที่ ๒ มีการจัดตั้งสภาตัวแทนเยาวชนทำหน้าที่กำหนด ยุทธศาสตร์จังหวัด มี ศอ.บต. เป็นหน่วยงานที่ปรึกษาและสนับสนุนงบประมาณ โดยมีองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัด เป็นหน่วยกำกับดูแลปฏิบัติในระดับต่างๆ รูปแบบและวิธีการที่ ๓ มี ศอ.บต. เป็นหน่วยงานวางแผนบริหารยุทธศาสตร์บริหารงบประมาณ โดยมีสำนักงานพัฒนา ชุมชนจังหวัด เป็นหน่วยงานกำกับดูแลในการปฏิบัติในระดับต่างๆ และรูปแบบและวิธีการที่ ๔ การจัดสรรงบประมาณมาจากส่วนกลาง มีสภาเด็กและเยาวชน กำหนดยุทธศาสตร์ มีสำนักงาน พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด เป็นหน่วยงานกำกับดูแลในการปฏิบัติระดับต่างๆ ข้อเสนอเชิงนโยบาย ควรมีการกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ โครงสร้างการบริหาร รูปแบบและวิธีการเฉพาะพื้นที่ มีการกำหนดนโยบายที่ต่อเนื่อง มีเป้าหมาย แผนในระยะต่างๆ มีการปฏิรูปกระบวนการที่กฎหมาย ระเบียบ และบุคลากร มีงบประมาณที่ต่อเนื่อง กลไกที่ ชัดเจนและสร้างกระบวนการมีส่วนร่วม ระหว่างภาครัฐ ประชาสังคม ท้องถิ่นและเยาวชน ข้อเสนอเพื่อการศึกษา ควรนำรูปแบบและวิธีการทั้ง ๔ ไปทดลองใช้ในพื้นที่นำร่อง ศึกษา เจาะลึกแต่ละรูปแบบและวิธีการและควรศึกษาหารูปแบบและวิธีการในส่วนการพัฒนาต่างๆ ต่อไป

---

[๕๐]สมบัติโยธาทิพย์ และคณะ, **รูปแบบและวิธีการพัฒนาเยาวชนเพื่อความมั่นคงของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้**, คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ทุนวิจัยสำนักบริหารโครงการวิจัยในอุดมศึกษาและพัฒนามหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติสำนักคณะกรรมการการอุดมศึกษา , ๒๕๕๕, บทคัดย่อ.

ทองพูล ภูสิม[๕๑] ได้ทำการศึกษาระดับพฤติกรรมและพัฒนา คุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๘ ประการตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น พื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ กรณีศึกษาโรงเรียนแกดำวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต ๑ พบว่าสภาพก่อนการดำเนินการ พฤติกรรมโดยรวมของนักเรียนจากการประเมินของครู ผู้ปกครองนักเรียน และตัวนักเรียนเอง อยู่ในระดับปฏิบัติการปานกลาง จากการสอบถาม การสัมภาษณ์คณะครู ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียน เกี่ยวกับเรื่องคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ ๘ ประการตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ ของนักเรียน พบว่า ระดับพฤติกรรมยังไม่เป็นไปตามความต้องการของคณะครูและผู้ปกครอง หลังจากที่ได้พัฒนา โดยใช้กระบวนการวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) และ (PAR) ระดับ พฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง ๘ ประการตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ เพิ่มขึ้นจากก่อนการพัฒนาในทุกด้านนั่นคือโดยรวมมีค่าเฉลี่ยระดับ พฤติกรรมในแต่ละด้าน ก่อนการพัฒนา มีค่าเฉลี่ยจากครู ๓.๕๐ ผู้ปกครอง ๓.๔๙ และนักเรียน ๓.๖๙ หลักจากพัฒนาแล้ว พบว่าพฤติกรรมของนักเรียนมีการพัฒนาขึ้นในทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยจากครู ๔.๔๙ ผู้ปกครอง ๔.๔๘ และนักเรียน ๔.๔๙

มาเรียม มะแซ[๕๒] ได้ทำการศึกษาการปฏิบัติตามหลักคุณธรรม จริยธรรมอิสลามของนักเรียนโรงเรียนตาดีกาตามทัศนะของผู้ปกครองในอำเภอเมืองจังหวัดปัตตานี เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติตามหลักคุณธรรมจริยธรรมอิสลามของนักเรียนโรงเรียนตาดีกาตามทัศนะ ของผู้ปกครองในอำเภอเมืองจังหวัดปัตตานี และประมวลข้อเสนอแนะในการปฏิบัติตามหลักคุณธรรม จริยธรรมอิสลามของนักเรียนโรงเรียนตาดีกาตามทัศนะของผู้ปกครองในอำเภอเมืองจังหวัดปัตตานี ผลการวิจัยพบว่า ระดับการปฏิบัติตามหลักคุณธรรมจริยธรรมอิสลามของนักเรียน โรงเรียนตาดีกาตามทัศนะของผู้ปกครองในอำเภอเมืองจังหวัดปัตตานี โดยรวมและรายด้าน ทั้ง ๙ ด้าน คือ ด้านความสะอาด ด้านความสุภาพ ด้านความกตัญญู ด้านความขยัน ด้านความประหยัด ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความสามัคคี ด้านความมีน้ำใจ และด้านความมีวินัย อยู่ในระดับมาก และด้าน ความซื่อสัตย์มากที่สุด และเมื่อประมวลข้อเสนอแนะในการปฏิบัติตามหลักคุณธรรมจริยธรรมอิสลาม ของนักเรียนโรงเรียนตาดีกาตามทัศนะของผู้ปกครองในด้านต่างๆ คือดานความสะอาด ด้านความ ขยัน ด้านความประหยัด และด้านความมีน้ำใจ

---

[๕๑]ทองพูล ภูสิม, **การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๘ ประการ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ กรณีศึกษาโรงเรียนแกดำวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต ๑**, (วารสาร มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, ๒๕๕๓), บทคัดย่อ.

[๕๒]มาเรียม มะแซ, **การปฏิบัติตามหลักคุณธรรมจริยธรรมอิสลามของนักเรียน โรงเรียนตาดีกา ตามทัศนะของผู้ปกครอง ในอำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี,** (วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. วิทยาลัยอิสลามศึกษา, ๒๕๕๓), บทคัดย่อ.

บทที่ ๓

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยมุ่งศึกษาการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ งานวิจัยนี้มีรูปแบบการวิจัยเป็นแบบผสมผสาน (Mixed Method) ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ในรูปแบบการวิจัยแบบผสมผสานเชิงยืนยัน (Triangulation mixed methods design)[๑] มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับคุณลักษณะความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ เพื่อศึกษาการปลูกฝังความสุจริตแก่เยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ และเพื่อศึกษาการปลูกฝังความสุจริตการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ในบทนี้ผู้วิจัยจะกล่าวถึงประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับระเบียบวิธีวิจัย ดังนี้

๓.๑ รูปแบบการวิจัย
๓.๒ พื้นที่ศึกษา ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย
๓.๔ การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูล
๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
๓.๗ การนำเสนอผลการศึกษาวิจัย
๓.๘ สรุป

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

การดำเนินการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ใช้วิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) ทั้งในเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ที่เชื่อมโยงข้อมูลความคิดเห็นเพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและแนวทางการพัฒนาการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ที่เชื่อมโยงข้อมูลความคิดเห็นเพื่อศึกษาระดับคุณลักษณะความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ มีสาระโดยสรุปในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

๑. การศึกษาการวิจัยในเชิงเอกสาร (Documentary Research) เพื่อค้นหาข้อมูลความรู้เกี่ยวกับ การปลูกฝัง ความสุจริต เยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ หลักสูตรโตไปไม่โกง รวมทั้งแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

๒. การศึกษาวิจัยในเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ศึกษารายละเอียดการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ โดยคณะผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตที่ศึกษาบูรณาการมาจากเอกสารประกอบการบรรยาย โครงการส่งเสริมทุนการศึกษานักศึกษากลุ่มพิเศษ

---

[๑]อโณทัย งามวิชัยกิจ, **การวิจัยแบบผสมผสานเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ**, (บทความวิชาการ. วารสารการจัดการสมัยใหม่ ปีที่ ๑๓ ฉบับที่ ๑ เดือน มกราคม – มิถุนายน, ๒๕๕๘), หน้า ๑-๑๑.

จังหวัดชายแดนภาคใต้ ภายใต้แนวคิด “เด็กทุนอาชีวะ ชายแดนใต้ '๕๙ โตไปไม่โกง..” แบ่งหลักสูตรออกเป็นสาระสำคัญ ๕ ประการ ตามหลักสูตร “โตไปไม่โกง” อันได้แก่ ๑) ความซื่อสัตย์สุจริต (Honesty and Integrity) ๒) การมีจิตสาธารณะ (Greater Good) ๓) ความเป็นธรรมทางสังคม (Fairness and Justice) ๔) กระทำอย่างรับผิดชอบ (Responsibility and Accountability) และ๕) เป็นอยู่อย่างพอเพียง (Living in sustainable economy) ดำเนินการสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) สร้างแบบมาตราส่วนประมาณค่า ๕ ระดับ (Rating Scale) ตามแบบของ อาร์.เอ. ลิเคอร์ท (R.A. Likert) เป็นเครื่องมือเพื่อทราบถึงแนวทางการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้

๓. การศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์ (Inter view) ศึกษารายละเอียดการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ โดยคณะผู้วิจัยได้ศึกษาที่เป็นเอกสาร ตำรา วารสาร บทความต่าง ๆ และงานวิจัยทั้งวิทยานิพนธ์และสารนิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการทำวิจัยเชิงคุณภาพ ดำเนินการสนทนากลุ่ม (Focus Groups Discussion)[๒] ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาให้กับเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียนวิทยาลัยการอาชีพปัตตานี ผู้บริหารโรงเรียนวิทยาลัยเทคนิคยะลา ผู้บริหารโรงเรียนวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส ครูวิทยาลัยการอาชีพปัตตานี ครูวิทยาลัยเทคนิคยะลา ครูวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส และผู้ปกครองของเยาวชนที่ศึกษาอยู่ในวิทยาลัยการอาชีพปัตตานี วิทยาลัยเทคนิคยะลา และวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส ซึ่งคณะผู้วิจัยจะทำการสุ่มผู้ให้ข้อมูลแบบเจาะจง (Purpose Sampling) ได้ตัวแทนทั้งสิ้นจำนวน ๒๔ คน โดยทำการสนทนากลุ่ม (Focus Groups Discussion) จำนวน ๓ ครั้ง ครั้งละ ๘ คน แบ่งเป็นจังหวัดละ ๑ ครั้ง โดยครั้งที่ ๑ ได้ทำการสนทนากลุ่มกับผู้บริหารโรงเรียนวิทยาลัยการอาชีพปัตตานี ครูวิทยาลัยการอาชีพปัตตานี และผู้ปกครองของเยาวชนที่ศึกษาอยู่ในวิทยาลัยการอาชีพปัตตานี ครั้งที่ ๒ ได้ทำการสนทนากลุ่ม ผู้บริหารโรงเรียนวิทยาลัยเทคนิคยะลา ครูวิทยาลัยเทคนิคยะลา และผู้ปกครองของเยาวชนที่ศึกษาอยู่ในวิทยาลัยเทคนิคยะลา และครั้งที่ ๓ ได้ทำการสนทนากลุ่ม ผู้บริหารโรงเรียนวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส ครูวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส และผู้ปกครองของเยาวชนที่ศึกษาอยู่ในวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส เพื่อทราบถึงกระบวนการจัดการศึกษาโดยใช้หลักสูตร โตไป ไม่โกง และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของเยาวชน

๔. การประชุมสัมมนาในเชิงวิชาการ (หรือการวิจัยเชิงปฏิบัติการ) เพื่อเป็นการสนับสนุนให้ผู้บริหารโรงเรียนวิทยาลัยการอาชีพปัตตานี ผู้บริหารโรงเรียนวิทยาลัยเทคนิคยะลา ผู้บริหารโรงเรียนวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส ครูวิทยาลัยการอาชีพปัตตานี ครูวิทยาลัยเทคนิคยะลา ครูวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส และผู้ปกครองของเยาวชนที่ศึกษาอยู่ในวิทยาลัยการอาชีพปัตตานี วิทยาลัยเทคนิคยะลา และวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส ได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการปลูกฝังความสุจริตแก่เยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ และการปลูกฝังความสุจริตการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้

---

[๒]ชาย โพธิสิตา, **ศาสตร์และศิลป์แห่งการวิจัยเชิงคุณภาพ,** (กรุงเทพฯ: อัมรินทร์พริ้นติ้งฯ, ๒๕๔๗), หน้า ๒๐๙.

๓.๒ พื้นที่ศึกษา ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

เนื่องจากเป็นการศึกษาวิจัยในลักษณะของการปลูกฝังความสุจริตแก่เยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงกำหนดพื้นที่ในการศึกษาเป็นโรงเรียนระดับอุดมศึกษาสายอาชีพในสามจังหวัดชายแดนใต้ โดยมีเกณฑ์ดังนี้

๑. เป็นโรงเรียนระดับอุดมศึกษาสายอาชีพในสามจังหวัดชายแดนใต้ที่มีกระบวนการจัดการเรียนการสอน อบรมเยาวชนในโรงเรียน โดยใช้หลักสูตรโตไปไม่โกง การปลูกฝังความสุจริตควบคู่กับการเรียนในชั้นเรียน

๒. เป็นโรงเรียนระดับอุดมศึกษาสายอาชีพในสามจังหวัดชายแดนใต้ที่เข้าร่วมโครงการเด็กทุนอาชีวะ โตไปไม่โกง

๓. เป็นโรงเรียนระดับอุดมศึกษาสายอาชีพที่อยู่ในสามจังหวัดชายแดนใต้ ซึ่งคณะผู้วิจัยกำหนดในลักษณะของพื้นที่ ดังนี้

๑) จังหวัดปัตตานี อาชีวศึกษาปัตตานี

๒) จังหวัดยะลา วิทยาลัยเทคนิคยะลา

๓) จังหวัดนราธิวาส วิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส

ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงกำหนดประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ดังนี้

๑. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญในเชิงคุณภาพ (Key Informant) ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญโดยการเจาะจง (Purposive Sampling) ตามความสำคัญของประเด็นที่ศึกษา ดังนี้

๑) ผู้บริหารโรงเรียนวิทยาลัยการอาชีพปัตตานี ผู้บริหารโรงเรียนวิทยาลัยเทคนิคยะลา ผู้บริหารโรงเรียนวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส ครูวิทยาลัยการอาชีพปัตตานี ครูวิทยาลัยเทคนิคยะลา ครูวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส และผู้ปกครองของเยาวชนที่ศึกษาอยู่ในวิทยาลัยการอาชีพปัตตานี วิทยาลัยเทคนิคยะลา และวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส ประมาณโรงเรียนละ ๘ คน ดังนั้น ผู้วิจัยจะใช้เป็นผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาทั้งหมด โดยใช้วิธีการประชุมกลุ่มย่อยและการสัมภาษณ์ รวมจำนวนทั้งสิ้น ๒๔ คน

๒) ในการประชุมสัมมนาเชิงวิชาการ ผู้วิจัยได้เรียนเชิญบุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนวิทยาลัยการอาชีพปัตตานี ผู้บริหารโรงเรียนวิทยาลัยเทคนิคยะลา ผู้บริหารโรงเรียนวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส ครูวิทยาลัยการอาชีพปัตตานี ครูวิทยาลัยเทคนิคยะลา ครูวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส และผู้ปกครองของเยาวชนที่ศึกษาอยู่ในวิทยาลัยการอาชีพปัตตานี วิทยาลัยเทคนิคยะลา และวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส ในการจัดประชุมสัมมนาเพื่อวิเคราะห์แนวทางและแลกเปลี่ยนการเรียนรู้การปลูกฝังความสุจริตให้กับเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ร่วมกัน รวมจำนวน ๓๐ คน

๒. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างการวิจัยในเชิงปริมาณ ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเยาวชนที่ศึกษาอยู่ในสายวิชาชีพในสามจังหวัดชายแดนใต้ คือ อาชีวศึกษาปัตตานี วิทยาลัยเทคนิคยะลา และวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส จำนวนทั้งสิ้น ๑,๑๐๒ คน โดยใช้สูตร Yamané[๓] ของทาโร่

---

[๓]ผ่องศรี วาณิชย์ศุภวงศ์, **เอกสารคำสอนระเบียบวิธีวิจัยทางการศึกษา**, (ปัตตานี: ฝ่ายเทคโนโลยีการศึกษา สำนักวิทยบริการมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, ๒๕๔๖), หน้า ๑๐๔.

ยามาเน่ โดยใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีจับฉลากโดยการสุ่มแบบไม่ใส่กลับ (Without Replacement) จนได้ครบตามจำนวนที่คำนวณไว้

$$n = \frac{N}{๑ + Ne^{๒}}$$

เมื่อ N แทน ขนาดประชากร

n แทน ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

e แทน ค่าความคลาดเคลื่อน กำหนดเป็น ๐.๕

$$n = \frac{๑,๑๐๒}{๑ + ๑,๑๐๒\left(๐.๐๕\right)^{๒}}$$

แทนค่า

= ๓๙๙.๗๐๙๘๒๙๕๒๔๘

ดังนั้น ในการวิจัยครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๔๐๐ คน นอกจากนี้ยังใช้วิธีการกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของแต่ละโรงเรียนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ ดังนี้

ตารางที่ ๑ ประชากรในการศึกษาจำแนกตามโรงเรียนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้

โรงเรียน	**จำนวนเยาวชนที่ศึกษา**	**จำนวนตัวอย่าง**
วิทยาลัยการอาชีพปัตตานี	๓๕๘	๑๘๙
อาชีวศึกษายะลา	๒๕๓	๖๗
วิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส	๔๙๑	๑๓๑
รวม	๑,๑๐๒	๔๐๐

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยประกอบด้วย

๑. แบบสอบถาม (Qestionnaire) การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะแบบสอบถามเป็นชนิดเลือกตอบ (Check List) ได้แก่ ๑) ข้อมูลส่วนบุคคล พื้นที่อยู่อาศัย ศาสนา อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพทางครอบครัว รายได้ของครอบครัว ๒) ปัจจัยภายในโรงเรียน กิจกรรมของโรงเรียน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของเยาวชน ๓) ปัจจัยภายในชุมชนกิจกรรมของชุมชน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของเยาวชนที่อาศัยอยู่ในชุมชน

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามศึกษาเกี่ยวกับการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ แบ่งออกเป็น ๕ ด้าน ประกอบไปด้วย ๑) ด้านความซื่อสัตย์สุจริต (Honesty and Integrity) ๒) ด้านการมีจิตสาธารณะ (Greater Good) ๓) ด้านความเป็นธรรมทาง

สังคม (Fairness and Justice) ๔) ด้านกระทำอย่างรับผิดชอบ (Responsibility and Accountability) และ๕) ด้านเป็นอยู่อย่างพอเพียง (Living in sustainable economy)

ซึ่งแบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตรส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ อาร์.เอ. ลิเคอร์ท (R.A. Likert)[๕] มี ๕ ระดับ โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามพิจารณาระดับความคิดเห็นต่อการปลูกฝังความสุจริตให้กับเยาวชนของท่าน ว่ามีการปลูกฝังความสุจริตอยู่ในระดับใด โดยกำหนดค่าน้ำหนักของคะแนน ๕ ระดับ ดังนี้

๕ หมายถึง ระดับความคิดเห็นต่อการปลูกฝังความสุจริต อยู่ในระดับมากที่สุด

๔ หมายถึง ระดับความคิดเห็นต่อการปลูกฝังความสุจริต อยู่ในระดับมาก

๓ หมายถึง ระดับความคิดเห็นต่อการปลูกฝังความสุจริต อยู่ในระดับปานกลาง

๒ หมายถึง ระดับความคิดเห็นต่อการปลูกฝังความสุจริต อยู่ในระดับน้อย

๑ หมายถึง ระดับความคิดเห็นต่อการปลูกฝังความสุจริต อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ ๓ เป็นข้อคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะความคิดเห็นอื่น ๆ ในประเด็นต่าง ๆ โดยการวิเคราะห์ความถี่ (Frequency)

๒. แบบสัมภาษณ์ (Interview) สำหรับสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนวิทยาลัยการอาชีพปัตตานี ผู้บริหารโรงเรียนวิทยาลัยเทคนิคยะลา ผู้บริหารโรงเรียนวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส ครูวิทยาลัยการอาชีพปัตตานี ครูวิทยาลัยเทคนิคยะลา ครูวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส และผู้ปกครองของเยาวชนที่ศึกษาอยู่ในวิทยาลัยการอาชีพปัตตานี วิทยาลัยเทคนิคยะลา และวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส โดยมีประเด็นที่สำคัญ เช่น รูปแบบและกระบวนการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ อุปสรรคในปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ และแนวทางปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ เป็นต้น

๓. การประชุมกลุ่มย่อย (focus Group) และการสัมมนาเชิงวิชาการเพื่อวิเคราะห์รูปแบบและกระบวนการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ อุปสรรคในปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ และแนวทางปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ที่เหมาะสม

๓.๔ การสร้างเครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัยเชิงประมาณ (Quantitative Research) เป็นแบบสอบถามที่คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

๑) ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ แบ่งออกเป็น ๕ ด้าน จากวารสาร เอกสาร สิ่งตีพิมพ์ และงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ แล้วนำความรู้ที่ได้มาสร้างเป็นแบบสอบถาม

---

[๕] พวงรัตน์ ทวีรัตน์, **วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**, (กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๔๓), หน้า ๑๐๗-๑๐๘

๒) ศึกษารูปแบบและวิธีการสร้างแบบสอบถามจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาในเรื่องการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้

๓) นำแบบสอบถามที่สร้างเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาตรวจสอบ โครงสร้างคำถามการใช้ภาษา และความครอบคลุมในเนื้อหา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

๔) ความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามนั้นกับประเด็นหลักของเนื้อหาตามวิธีของ Rovinelliและ Hambleton[๕] ซึ่งได้กำหนดคะแนนจาการพิจารณาไว้ดังนี้

+๑ เมื่อเห็นว่าตรงกับขอบข่ายเนื้อหาตามโครงสร้างที่ระบุไว้

๐ เมื่อไม่แน่ใจว่าตรงกับขอบข่ายเนื้อหาตามโครงสร้างที่ระบุไว้

-๑ เมื่อแน่ใจว่าไม่ตรงกับขอบข่ายเนื้อหาตามโครงสร้างที่ระบุไว้

๕) ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

๖) นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับ ผู้ปกครอง เยาวชนวิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดปัตตานี อาชีวศึกษาในจังหวัดยะลา และสารพัดช่างในจังหวัดนราธิวาส ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน ๓๐ คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น(Reliability) ของเครื่องมือโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์ แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach[๖]

๗) นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้และปรับปรุงแก้ไขแล้วไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยต่อไป

๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจามข้อขั้นตอน ดังนี้

๑) ขอหนังสือแนะนำตัวคณะผู้วิจัยและขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยจากผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์ปัตตานี ถึงผู้บริหารวิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดปัตตานี ผู้บริหารอาชีวศึกษาในจังหวัดยะลา และผู้บริหารสารพัดช่างในจังหวัดนราธิวาส เพื่อขอความร่วมมือในการวิจัย

๒) คณะผู้วิจัยส่งแบบสอบถามจำนวน ๔๐๐ ชุด ด้วยตนเองถึงกลุ่มตัวอย่าง

๓) คณะผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน ๑๙๐ ชุด คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ แล้วนำมาดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของการตรวจแบบสอบถาม เสร็จแล้วดำเนินการวิเคราะห์ สรุปผลการวิเคราะห์ตามขั้นตอนการวิจัย

๔) การสัมภาษณ์ คณะผู้วิจัยใช้การสัมภาณ์เชิงลึก (In-depth Interviews) สำหรับผู้บริหารโรงเรียนวิทยาลัยการอาชีพปัตตานี ผู้บริหารโรงเรียนวิทยาลัยเทคนิคยะลา ผู้บริหารโรงเรียนวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส ครูวิทยาลัยการอาชีพปัตตานี ครูวิทยาลัยเทคนิคยะลา ครูวิทยาลัย

---

[๕]ผ่องศรี วาณิชย์ศุภวงศ์, **เอกสารคำสอนระเบียบวิธีวิจัยทางการศึกษา**, หน้า ๑๔๐.

[๖]ประภาพรรณ เส็งวงศ์, **การพัฒนาการเรียนรู้ด้วยวิธีการวิจัยในชั้นเรียน**, (กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์, ๒๕๕๐, หน้า ๖๙.

สารพัดช่างนราธิวาส และผู้ปกครองของเยาวชนที่ศึกษาอยู่ในวิทยาลัยการอาชีพปัตตานี วิทยาลัยเทคนิคยะลา และวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส โดยมีประเด็นที่สำคัญ เช่น รูปแบบและกระบวนการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ อุปสรรคในปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ และแนวทางปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ เป็นต้น

๕) การประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) และการสัมมนาเชิงวิชาการเพื่อศึกษาวิเคราะห์รูปแบบและกระบวนการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ อุปสรรคในปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ และแนวทางปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ที่เหมาะสม

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

คณะผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าสถิติต่าง ๆ โดยอาศัยคอมพิวเตอร์ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งมีการดำเนินตามขั้นตอนต่อไปนี้

๑) วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบถาม เป็นแบบตรวจรายการ (CheckList) ทำการวิเคราะห์ โดยจำแนกข้อมูลตามตัวแปรที่ศึกษา เพื่อนำมาหาค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำมาเสนอผลการวิเคราะห์ ลงในตาราง

๒) วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ เป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เพื่อทราบระดับความคิดเห็นต่อการปลูกฝังความสุจริต ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นรายด้าน และรายข้อคำถาม แล้วนำค่าเฉลี่ยที่ได้จากการวิเคราะห์ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์สมบูรณ์ (Absolute criteria) เพื่อใช้ในการประเมินค่าและแปลความหมายของคะแนน โดยใช้คะแนนเป็นตัวชี้วัด ๕ ระดับ[๗] ดังนี้

ค่าเฉลี่ย ๔.๕๐ – ๕.๐๐ หมายถึง ระดับความคิดเห็นต่อการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย ๓.๕๐ – ๔.๔๙ หมายถึง ระดับความคิดเห็นต่อการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย ๒.๕๐ – ๓.๔๙ หมายถึง ระดับความคิดเห็นต่อการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย ๑.๕๐ – ๒.๔๙ หมายถึง ระดับความคิดเห็นต่อการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย ๑.๐๐ – ๑.๔๙ หมายถึง ระดับความคิดเห็นต่อการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

---

[๗]บุญชม ศรีสะอาด, **การวิจัยเบื้องต้น**, (กรุงเทพฯ : สุริยสาสน์, ๒๕๔๖), หน้า ๑๖๒.

๑. การใช้สถิติ เช่น t-test ในการหาค่าความสัมพันธ์ของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางแนวทางปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ที่เหมาะสม โดยมีสูตรของ t-test ดังนี้

สูตร

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{s_p^2\left(\frac{1}{n_1}+\frac{1}{n_2}\right)}} \qquad df = n_1 + n_2 - 2$$

๒. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

๑.๑) หาค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity)[๘] ดังนี้

$$IC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา

R แทนผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญแต่ละข้อ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

๑.๒) หาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliabitiy) โดยวิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบัค[๙] ดังนี้

$$\alpha = \frac{n}{(n-1)}\left[\frac{1-\sum si^2}{s^2}\right]$$

เมื่อ α แทน สัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

K แทน จำนวนข้อของเครื่องมือ

si^2 แทน ความแปรปรวนแต่ละข้อ

s^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งฉบับ

๑.๒) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๒.๑) ค่าร้อยละ (Percentage)[๑๐] ดังนี้

$$P = \frac{F}{N} \times ๑๐๐$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ

F แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นค่าร้อยละ

---

[๘]ผ่องศรี วาณิชย์ศุภวงศ์, **เอกสารคำสอนระเบียบวิธีวิจัยทางการศึกษา**, หน้า ๑๓๒.

[๙]ประภาพรรณ เส็งวงศ์, **การพัฒนาการเรียนรู้ด้วยวิธีการวิจัยในชั้นเรียน**, (กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์, ๒๕๕๐, หน้า ๘๒-๘๓.

[๑๐]พิสณุ ฟองศรี, **เทคนิควิธีประเมินโครงการ**, (กรุงเทพฯ: บริษัทด่านสุทธา การพิมพ์ จำกัด, ๒๕๕๑). หน้า ๒๘๒.

N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

๒.๒) ค่าเฉลี่ย (Mean) หรือตัวกลางเลขคณิต โดยใช้สูตรเฟอร์กูสัน[๑๑] ดังนี้

สูตร $\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมทั้งหมดของคะแนน

N แทน จำนวนคะแนนทั้งหมด

๒.๓) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)[๑๒] ดังนี้

สูตร $S.D. = \sqrt{\frac{n\sum X^2 - (\sum X)^2}{n(n-1)}}$

เมื่อ *S.D.* แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum_{X^{๒}}$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

$(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

๓. การวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลจากทุกฝ่ายดังกล่าว โดยการเชื่อมโยงแนวคิด ทฤษฎีที่ได้กล่าวแล้ว เพื่อให้เห็นการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ คณะผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

๑. ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล

๒. จำแนก แยกแยะ ค้นหาประเด็นสาเหตุที่เกิดความสัมพันธ์หรือความเชื่อมโยงของข้อมูลระหว่างตัวแปร ผลที่เกิดขึ้น ตลอดจนหลักการต่างๆ โดยการกำหนดรหัสแทนความหมายของข้อความนั้น (Transcription Of Data)

๓. การตรวจสอบข้อมูลว่าถูกต้องหรือไม่ โดยการเอาข้อมูลที่ถอดเทปแล้วส่งไปให้ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญตรวจสอบว่าถูกต้องหรือไม่ หากถูกต้องให้ทำการรับรองข้อมูล

๔. วิเคราะห์ข้อมูลโดยการจัดกลุ่มเรื่องที่คล้ายกันไว้ภายใต้มโนทัศน์เดียวกัน (subsuming particulars into the general) เป็นการจัดกลุ่มหรือจำแนกประเด็นที่ปรากฏขึ้นในการวิเคราะห์โดยการจับเอาหลายๆ เรื่องหลายๆ ประเด็นที่คล้ายกัน หรือที่เข้ากันได้ เข้ามารวมอยู่ภายใต้มโนทัศน์หรือแนวความคิดเดียวกัน เพื่อสรุปสาระสำคัญของประเด็นทั้งหมด[๑๓]

---

[๑๑]เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๙๓.

[๑๒]เรื่องเดียวกัน, หน้า ๑๖๕.

[๑๓]ชาย โพธิตา, **ศาสตร์และศิลป์แห่งการวิจัยเชิงคุณภาพ**, (กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้ง, ๒๕๕๔), หน้า ๖๕.

๕. หลังจากที่ได้รับการยืนยันว่าข้อมูลที่ถอดเทปถูกต้องแล้ว คณะผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยเอาวัตถุประสงค์เป็นตัวตั้งทีละข้อ กล่าวคือ ในการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาคำตอบของวัตถุประสงค์ข้อ ๒ และข้อ ๓ นั้น คณะผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลทีละประเด็นเพื่อหาคำตอบในส่วนที่เป็นปัญหาและแนวทางการจัดการศึกษาแบบพุวัฒนธรรมของพนักงานครูสังกัดโรงเรียนเทศบาลเมืองปัตตานี

๖. นำเสนอข้อมูลเป็นข้อความแบบบรรยายการวิเคราะห์ข้อมูลจะเป็นการบรรยายเนื้อหาของข้อความ หรือถ้อยคำจากเอกสารอย่างเป็นระบบ มีความเป็นนัตถุวิสัยและอิงกรอบแนวคิดหรือทฤษฎี หลักสำคัญของการวิเคราะห์เนื้อหา คือการจำแนกคำ กลุ่มคำ หรือประโยคของข้อความแล้วจัดกลุ่ม เสนอข้อค้นพบพร้อมทั้งแปลความหมาย การบรรยายจะเน้นเนื้อหาตามที่ปรากฏ ไม่เน้นการตีความหรือการหาความหมายที่ซ่อนไว้เบื้องหลัง ทั้งนี้คณะผู้วิจัยไม่มีอคติหรือใส่ความคิดความรู้สึกของตนเองเข้าไป

๓.๗ การนำเสนอผลการศึกษาวิจัย

การนำเสนอข้อมูลจะอยู่ในลักษณะการพรรณนาความ (Descriptive Presentation) ประกอบตารางและการพรรณนาความประกอบการบรรยายเหตุการณ์ที่เกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของเยาวชนเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ รูปแบบและกระบวนการการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้

รวมทั้งการหาแนวทางการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ จากผู้บริหารโรงเรียนวิทยาลัยการอาชีพปัตตานี ผู้บริหารโรงเรียนวิทยาลัยเทคนิคยะลา ผู้บริหารโรงเรียนวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส ครูวิทยาลัยการอาชีพปัตตานี ครูวิทยาลัยเทคนิคยะลา ครูวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส และผู้ปกครองของเยาวชนที่ศึกษาอยู่ในวิทยาลัยการอาชีพปัตตานี วิทยาลัยเทคนิคยะลา และวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส

๓.๘ สรุป

การศึกษาวิจัย “การปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้” เป็นการวิจัยแบบผสมผสานที่ใช้วิธีการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนวิทยาลัยการอาชีพปัตตานี ผู้บริหารโรงเรียนวิทยาลัยเทคนิคยะลา ผู้บริหารโรงเรียนวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส ครูวิทยาลัยการอาชีพปัตตานี ครูวิทยาลัยเทคนิคยะลา ครูวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส และผู้ปกครองของเยาวชนที่ศึกษาอยู่ในวิทยาลัยการอาชีพปัตตานี วิทยาลัยเทคนิคยะลา และวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส และจากกลุ่มตัวอย่างเยาวชนที่ศึกษาอยู่ในสายวิชาชีพในสามจังหวัดชายแดนใต้ คือ อาชีวศึกษาปัตตานี วิทยาลัยเทคนิคยะลา และวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส จำนวน ๔๐๐ คน โดยใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์เชิงลึก (Interviews) การประชุมกลุ่มย่อย (Fogus Group) และการสัมมนาเชิงวิชาการเป็นเครื่องมือในการศึกษา แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการกระบวนการวิจัยมาวิเคราะห์ด้วยสถิติพื้นฐาน เช่น การแจกแจงความถี่ การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (X) และค่าเฉลี่ยเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นต้น เพื่ออธิบายข้อมูลพื้นฐานใน

การศึกษา แล้วทำการวิเคราะห์ สังเคราะห์ในเชิงคุณภาพ เพื่ออธิบายผลการวิจัยตามที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์การวิจัย

ปญฺญา โลกสฺมิ ปชฺโชโต
มจร
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

บทที่ ๔

ผลการศึกษาวิจัย

รายละเอียดที่จะนำเสนอในบทนี้เป็นผลการวิจัย เรื่องการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ผู้วิจัยจะขอกล่าวถึงผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากผลการศึกษา ดังนี้

ตอนที่ ๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม

๑. ข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ พื้นที่อยู่อาศัย ศาสนา อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพทางครอบครัว รายได้ของครอบครัว

๒. ปัจจัยภายในโรงเรียน ได้แก่ กิจกรรมของโรงเรียน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของเยาวชน

๓. ปัจจัยภายในชุมชน ได้แก่ กิจกรรมของชุมชน การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของเยาวชนที่อาศัยอยู่ในชุมชน

โดยการวิเคราะห์ความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ ๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ โดยนำเสนอตามลำดับดังนี้

ผลการศึกษาตาม

วัตถุประสงค์ข้อที่ ๑) เพื่อศึกษาระดับคุณลักษณะความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อศึกษาระดับคุณลักษณะความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ตามขอบเขตที่ศึกษาซึ่งบูรณาการมาจากหลักสูตร “โตไปไม่โกง” ได้สาระสำคัญ ๕ ประการ อันได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต (Honesty and Integrity) การมีจิตสาธารณะ (Greater Good) ความเป็นธรรมทางสังคม (Fairness and Justice) กระทำอย่างรับผิดชอบ (Responsibility and Accountability) และเป็นอยู่อย่างพอเพียง (Living in sustainable economy) โดยมุ่งเน้นเป็นการวิจัยและกระบวนการการปลูกฝังความสุจริตแก่เยาวชนทั้งในระดับนโยบาย และพื้นที่ โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

๔.๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ ๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามพื้นที่อยู่อาศัย ศาสนา อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพทางครอบครัว และรายได้ของครอบครัว ปรากฏรายละเอียดในตาราง ๒

ตาราง ๒ จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ จำแนกตาม พื้นที่อยู่อาศัย ศาสนา อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพทางครอบครัว และรายได้ของครอบครัว

ที่	สถานภาพ	ความถี่	ร้อยละ
๑.	**สถานที่ศึกษา**		
	๑.๑ การอาชีพปัตตานี	๑๒๙	๓๒.๓
	๑.๒ วิทยาลัยเทคนิคยะลา	๙๒	๒๓.๐
	๑.๓ วิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส	๑๗๙	๔๔.๘
	รวม	**๔๐๐**	**๑๐๐.๐**
๒.	**เพศ**		
	๒.๑ ชาย	๒๔๒	๖๐.๕
	๒.๒ หญิง	๑๕๘	๓๙.๕
	รวม	๔๐๐	๑๐๐.๐
๓.	**อายุ**		
	๓.๑ ต่ำกว่า ๑๕ ปี	๑๔	๓.๕
	๓.๒ ๑๕-๑๘ ปี	๒๑๙	๕๔.๘
	๓.๓ ๑๘ ปีขึ้นไป	๑๖๗	๔๑.๘
	รวม	๔๐๐	๑๐๐.๐
๔.	**ศาสนา**		
	๔.๑ อิสลาม	๒๕๘	๖๔.๕
	๔.๒ พุทธ	๑๔๒	๓๕.๕
	๔.๓ อื่นๆ (ระบุ).....	๐	๐.๐
	รวม	๔๐๐	๑๐๐.๐
๕.	ระดับการศึกษา		
	๕.๑ ปวช.	๑๙๖	๔๙.๐
	๕.๒ ปวส.	๒๐๔	๕๑.๐
	รวม	๔๐๐	๑๐๐.๐
๖.	สถานภาพทางครอบครัว		
	๖.๑ บิดาและมารดาอยู่ด้วยกัน	๑๙๒	๔๘.๐
	๖.๒ บิดาและมารดาแยกกันอยู่	๑๐๘	๒๗.๐
	๖.๓ บิดาถึงแก่กรรม	๕๐	๑๒.๕
	๖.๔ มารดาถึงแก่กรรม	๕๐	๑๒.๕
	รวม	๔๐๐	๑๐๐.๐
๗.	รายได้ของครอบครัว		
	๗.๑ ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท/เดือน	๐	๐.๐
	๗.๒ ๕,๐๐๐ – ๑๐,๐๐๐ บาท/เดือน	๘๖	๒๑.๕
	๗.๓ ๑๐,๐๐๐ – ๑๕,๐๐๐ บาท/เดือน	๑๕๖	๓๙.๐
	๗.๔ มากกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท/เดือน ขึ้นไป	๑๕๘	๓๙.๕
	รวม	๔๐๐	๑๐๐.๐

จากผลการวิเคราะห์ แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเยาวชนที่ศึกษาในวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๘ การอาชีพปัตตานี คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๒ และวิทยาลัยเทคนิคยะลา คิดเป็นร้อยละ ๒๓ แบ่งเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ ๖๐.๕ เพศหญิง คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๕ ช่วงอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม ๑๕-๑๘ ปี คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๘ ๑๘ ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๘ ต่ำกว่า ๑๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๓.๕ เยาวชนที่ตอบแบบสอบถามที่นับถือศาสนาอิสลาม คิดเป็นร้อยละ ๖๔.๕ ศาสนาพุทธ คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๕ ระดับการศึกษาของเยาวชนที่ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับชั้น ปวส คิดเป็นร้อยละ ๕๑ ระดับชั้น ปวช คิดเป็นร้อยละ ๔๙ สถานภาพทางครอบครัวของเยาวชนที่ตอบแบบสอบถามที่บิดาและมารดาอยู่ด้วยกัน คิดเป็นร้อยละ ๔๘ บิดาและมารดาแยกกันอยู่ คิดเป็นร้อยละ ๒๗ บิดาถึงแก่กรรมและมารดาถึงแก่กรรม คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๕ ซึ่งมีรายได้ของครอบครัว มากกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท/เดือน ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๕ ๑๐,๐๐๐-๑๕,๐๐๐ บาท/เดือน คิดเป็นร้อยละ ๓๙ และ ๕,๐๐๐ – ๑๐,๐๐๐ บาท/เดือน คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๕ ตามลำดับ

๔.๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ข้อที่ ๒) เพื่อศึกษาการปลูกฝังความสุจริตแก่เยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้

ผลการวิเคราะห์ระดับคุณลักษณะความสุจริต ๕ ด้านของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ปรากฏดังตาราง ๓-๘

ตาราง ๓ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณลักษณะความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ โดยภาพรวม และรายด้าน

การปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้	$\bar{x}$	S.D	ระดับคุณลักษณะความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้
๑. ด้านความซื่อสัตย์สุจริต	๔.๐๙	.๕๕๔	มาก
๒. ด้านการมีจิตสาธารณะ	๔.๒๑	.๔๒๔	มาก
๓. ด้านความเป็นธรรมทางสังคม	๔.๑๕	.๕๔๗	มาก
๔. ด้านกระทำอย่างรับผิดชอบ	๔.๑๕	.๕๒๐	มาก
๕. ด้านเป็นอยู่อย่างพอเพียง	๔.๒๔	.๕๑๔	มาก
รวม	๔.๑๗	.๓๕๐	มาก

จากผลการวิเคราะห์ระดับคุณลักษณะความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๔.๑๗, S.D. = .๓๕๐) โดยข้อเป็นอยู่อย่างพอเพียง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}$ = ๔.๒๔, S.D. = .๕๑๔) โดยข้อด้านความซื่อสัตย์สุจริต มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}$ = ๔.๐๙, S.D. = .๕๕๔)

ตาราง ๔ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณลักษณะความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ในภาพรวม และรายข้อ

ข้อที่	ด้านความซื่อสัตย์สุจริต	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ
๑	ท่านไม่พูดโกหก พูดความจริง	๓.๘๗	.๗๖๗	มาก
๒	ท่านไม่ลักขโมยของของคนอื่น	๔.๐๓	.๗๑๗	มาก
๓	ท่านทำตัวเป็นที่น่าเชื่อถือ	๔.๑๓	.๖๖๕	มาก
๔	ท่านทำตามสัญญา	๔.๐๕	.๙๐๘	มาก
๕	ท่านมีความตรงไปตรงมา	๔.๑๔	.๗๑๐	มาก
๖	ท่านกล้าเปิดเผยความจริง	๔.๑๐	.๗๐๒	มาก
๗	ท่านเก็บของได้แล้วคืนเจ้าของ	๔.๐๘	.๘๑๕	มาก
๘	ท่านไม่หยิบของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต	๔.๒๙	.๖๗๔	มาก
๙	ท่านยืมของแล้วคืนให้เจ้าของ	๔.๑๕	.๗๗๖	มาก
	รวม	**๔.๐๙**	**.๕๕๔**	**มาก**

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = ๔.๐๙, S.D. = .๕๕๔) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยด้านท่านไม่หยิบของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\overline{X}$ = ๔.๒๙, S.D. = .๖๗๔) และข้อท่านไม่พูดโกหก พูดความจริง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\overline{X}$ = ๓.๘๗, S.D. = .๗๖๗)

ตาราง ๕ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณลักษณะความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ด้านการมีจิตสาธารณะ ในภาพรวม และรายข้อ

ข้อที่	ด้านการมีจิตสาธารณะ	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ
๑	ท่านร่วมดูแลสังคม	๔.๐๑	.๗๗๕	มาก
๒	ท่านรับผิดชอบต่อเรื่องส่วนรวม	๔.๑๕	.๖๗๔	มาก
๓	ท่านอาสาและเสียสละเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม	๔.๑๙	.๗๕๖	มาก
๔	ท่านมีความเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่	๔.๑๙	.๘๗๕	มาก
๕	ท่านมีความเมตตากรุณา	๔.๒๔	.๖๘๔	มาก
๖	ท่านมีน้ำใจ	๔.๑๕	.๗๐๐	มาก
๗	ท่านไม่เห็นแก่ตัว	๔.๓๗	.๔๙๔	มาก
๘	ท่านรักษาของส่วนรวม รู้จักปิดน้ำปิดไฟ	๔.๐๘	.๙๓๘	มาก
๙	ท่านทำความสะอาดห้องเรียน	๔.๒๗	.๖๑๑	มาก
๑๐	ท่านทำงานของส่วนรวมโดยไม่เกี่ยงว่าเป็นภาระเพิ่ม	๔.๒๕	.๗๑๘	มาก
๑๑	ท่านปกป้องทรัพย์สินส่วนรวม	๔.๒๐	.๗๘๘	มาก
๑๒	ท่านดูแลสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ	๔.๔๗	.๕๓๘	มาก
	รวม	**๔.๒๑**	**.๔๒๔**	**มาก**

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = ๔.๒๑, S.D. = .๔๒๔) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยด้านท่านดูแลสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\overline{X}$ = ๔.๔๗, S.D. = .๕๓๘) และข้อท่านร่วมดูแลสังคม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\overline{X}$ = ๔.๐๑, S.D. = .๗๗๕)

ตาราง ๖ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณลักษณะความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ด้านความเป็นธรรมทางสังคม ในภาพรวม และรายข้อ

ข้อที่	ด้านความเป็นธรรมทางสังคม	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ
๑	ท่านนึกถึงใจเขาใจเรา	๔.๑๕	.๗๗๖	มาก
๒	ท่านรับฟังผู้อื่น	๔.๐๑	.๗๗๕	มาก
๓	ท่านเคารพให้เกียรติผู้อื่น	๔.๑๕	.๖๗๔	มาก
๔	ท่านรู้จักกตัญญูและตอบแทนบุญคุณอย่างมีเหตุผล	๔.๑๙	.๗๕๖	มาก
๕	ท่านคำนึงถึงความยุติธรรมและความถูกต้องไม่ว่าจะมีอะไรเกิดขึ้นก็ตาม	๔.๑๙	.๘๗๕	มาก
๖	ท่านรักษากฎเกณฑ์กติกาของส่วนรวม	๔.๒๔	.๖๘๔	มาก
๗	ท่านไม่รังแกคนอื่น	๔.๑๕	.๗๗๖	มาก
๘	ท่านปกป้องผู้ที่อ่อนแอกว่า	๔.๐๑	.๗๗๕	มาก
๙	ท่านไม่นิ่งเฉยต่อสิ่งที่ไม่ถูกต้อง	๔.๑๕	.๖๗๔	มาก
๑๐	ท่านไม่แซงคิวคนอื่น	๔.๑๙	.๗๕๖	มาก
๑๑	ท่านไม่เอาเปรียบผู้อื่นและรักษาสิทธิของตนเอง	๔.๑๙	.๘๗๕	มาก
๑๒	ท่านไม่เห็นด้วยกับเพื่อนในทางที่ผิด	๔.๒๔	.๖๘๔	มาก
	รวม	**๔.๑๕**	**.๕๔๗**	**มาก**

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = ๔.๑๕, S.D. = .๕๔๗) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยด้านท่านรักษากฎเกณฑ์กติกาของส่วนรวมและท่านไม่เห็นด้วยกับเพื่อนในทางที่ผิด มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\overline{X}$ = ๔.๒๔, S.D. = .๖๘๔) รองลงมาข้อท่านรู้จักกตัญญูและตอบแทนบุญคุณอย่างมีเหตุผล ท่านคำนึงถึงความยุติธรรมและความถูกต้องไม่ว่าจะมีอะไรเกิดขึ้นก็ตาม ท่านไม่แซงคิวคนอื่น และท่านไม่เอาเปรียบผู้อื่นและรักษาสิทธิของตนเอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากันอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = ๔.๑๕, S.D. = .๖๗๔) และข้อท่านรับฟังผู้อื่น และข้อท่านปกป้องผู้ที่อ่อนแอกว่า มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\overline{X}$ = ๔.๐๑, S.D. = .๗๗๕)

ตาราง ๗ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณลักษณะความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ด้านกระทำอย่างรับผิดชอบ ในภาพรวม และรายข้อ

ข้อที่	ด้านกระทำอย่างรับผิดชอบ	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ
๑	ท่านทำหน้าที่ของตัวเองให้ดีที่สุด	๔.๑๘	.๗๕๖	มาก
๒	ท่านมีระเบียบวินัย	๔.๐๙	.๗๗๑	มาก
๓	ท่านเคารพกติกา	๔.๑๖	.๗๑๘	มาก
๔	ท่านรับผิดชอบในสิ่งที่ทำ	๔.๒๐	.๗๓๐	มาก
๕	ท่านกล้ายอมรับผิดและรับการลงโทษ	๔.๒๔	.๘๕๗	มาก
๖	ท่านรู้จักสำนึกผิดและขอโทษ	๔.๒๖	.๗๑๑	มาก
๗	ท่านยินดีแก้ไขในสิ่งที่ผิดและรับการลงโทษ	๔.๑๗	.๗๔๖	มาก
๘	ท่านรู้จักสำนึกผิดและขอโทษ	๔.๐๘	.๗๙๐	มาก
๙	ท่านยินดีแก้ไขในสิ่งที่ผิด กล้าทำในสิ่งที่ถูกต้อง	๔.๑๗	.๗๒๘	มาก
๑๐	ท่านส่งการบ้านตรงเวลา	๔.๐๗	.๗๙๔	มาก
๑๑	ท่านรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย	๔.๑๐	.๖๘๖	มาก
๑๒	ท่านรับผิดชอบเวรทำความสะอาดของห้อง	๔.๐๗	.๖๕๐	มาก
	รวม	**๔.๑๕**	**.๕๒๐**	**มาก**

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = ๔.๑๕, S.D. = .๕๒๐) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยข้อท่านรู้จักสำนึกผิดและขอโทษ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\overline{X}$ = ๔.๒๖, S.D. = .๗๗๑) และข้อท่านส่งการบ้านตรงเวลาและท่านรับผิดชอบเวรทำความสะอาดของห้อง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\overline{X}$ = ๔.๐๗, S.D. = .๖๕๐)

ตาราง ๘ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับคุณลักษณะความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ด้านเป็นอยู่อย่างพอเพียง ในภาพรวม และรายข้อ

ข้อที่	ด้านเป็นอยู่อย่างพอเพียง	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ
๑	ท่านรู้จักความพอเพียง ความพอดี	๔.๑๖	.๙๖๗	มาก
๒	ท่านมีความอดทนอดกลั้น	๔.๒๔	.๗๔๖	มาก
๓	ท่านรู้จักบังคับตัวเองให้มีความพอประมาณ	๔.๓๒	.๖๙๗	มาก
๔	ท่านไม่กลัวความยากลำบาก เพียรพยายาม	๔.๑๖	.๘๘๗	มาก
๕	ท่านไม่ทำอะไรแบบสุดขั้วหรือสุดโต่ง	๔.๔๐	.๗๐๐	มาก
๖	ท่านมีสติและเหตุผล	๔.๒๕	.๘๓๐	มาก
๗	ท่านไม่ฟุ่มเฟือย	๔.๐๕	๑.๐๓๖	มาก
๘	ท่านใช้ของอย่างประหยัดและรู้คุณค่า	๔.๒๒	.๘๓๗	มาก
๙	ท่านรู้จักพอเมื่อได้รับของแจก	๔.๓๕	.๖๓๙	มาก
	รวม	**๔.๒๔**	**.๕๑๔**	**มาก**

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยข้อท่านไม่ทำอะไรแบบสุดขั้วหรือสุดโต่ง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\overline{X}$ = ๔.๔๐, S.D. = .๗๐๐) และข้อท่านไม่ฟุ่มเฟือย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\overline{X}$ = ๔.๐๕, S.D. = ๑.๐๓๖)

๔.๓ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผลการศึกษาตาม

วัตถุประสงค์ข้อที่ ๓) เพื่อศึกษาการปลูกฝังความสุจริตการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้

การศึกษาในตอนนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการปลูกฝังความสุจริตการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิจัยตามแนวคิดศึกษาบูรณาการมาจากหลักสูตร “โตไปไม่โกง” ได้สาระสำคัญ ๕ ประการ อันได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต (Honesty and Integrity) การมีจิตสาธารณะ (Greater Good) ความเป็นธรรมทางสังคม (Fairness and Justice) กระทำอย่างรับผิดชอบ (Responsibility and Accountability) และเป็นอยู่อย่างพอเพียง (Living in sustainable economy) โดยมุ่งเน้นเป็นการวิจัยและกระบวนการการปลูกฝังความสุจริตแก่เยาวชนทั้งในระดับนโยบาย และพื้นที่ ซึ่งผู้วิจัยจะขอนำเสนอในภาพรวมดังรายละเอียดต่อไปนี้

๑. การปลูกฝังความสุจริตการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้

๑.๑. ด้านความซื่อสัตย์สุจริต

ผลการวิเคราะห์พบว่า ความซื่อสัตย์สุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ปรากฏในความรู้สึก ความนึกคิดที่ถูกปลูกฝังให้กับเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้เสมอ โดยพบว่าเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้มีความตั้งใจจริงในการที่จะปรับปรุงความคิดของตนเองให้ถูกต้องตามความเป็นจริงและมุ่งที่จะลดความอยากที่อยู่ในใจที่มีผลต่อความอยากได้ต่อบุคคลอื่นลง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

๑) ความคิดเห็นของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ดังที่ผู้ให้ข้อมูลจากโรงเรียนอาชีวศึกษาปัตตานี กล่าวว่า

“...ผมนำหลักของเหตุผลคำสอนของศาสนาผมมาใช้ในการพิจารณาถึงเหตุการณ์ต่าง ๆ มันก็ช่วยให้ผมทำในสิ่งที่ ถูกต้อง หรือควรทำเวลาผมมีความอยากได้เหมือนที่เพื่อนมีแล้วผมก็จะใช้ชีวิตได้อย่างมีความสุข...” คล้ายคลึงกับผู้ให้ข้อมูลจากวิทยาลัยเทคนิคยะลา ที่กล่าวว่า

“...คับ ผมเองก็คิดเหมือนกัน ผมคิดว่าถ้าผมเก็บเงินที่เขาทำหล่น เขาจะลำบากไหม ผมก็คิดนะว่าผมอยากได้ แต่พอคิดดี ๆ ผมก็เอาไปฝากครูช่วยประกาศ....” ส่วนทางผู้ให้ข้อมูลจากโรงเรียนวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส ได้กล่าวว่า

“...ที่บ้านหนูเองก็สอนบอกเสมอ ว่าไม่ควรอยากได้ของใครมาเป็นของตัวเอง เพราะมันไม่ดี และบาปคะ...”

๒) ความคิดเห็นของผู้จัดการเรียนการสอนให้กับเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ดังที่ผู้ให้ข้อมูลจากโรงเรียนอาชีวศึกษาปัตตานี กล่าวว่า

"...ทางโรงเรียนของเรานั้นได้มีการปลูกฝังด้านการมีความสุจริตอยู่ในการสอนอยู่แล้ว โดยเฉพาะตอนเข้าแถวตอนเช้า ทางท่านผู้อำนวยการก็จะพูดย้ำเรื่องคุณธรรมที่ดีของนักเรียน และทางโรงเรียนของเราก็ไม่เจอปัญหาด้านนี้เลย..." คล้ายคลึงกับผู้ให้ข้อมูลจากวิทยาลัยเทคนิคยะลา ที่กล่าวว่า

"...คะ ทุกรายวิชาก็ได้กำหนดไว้อย่างชัดเจนในการให้คะแนนพิจารณาของนักเรียน โดยมากแล้วไม่มีปัญหาเลยคะ..." ส่วนทางผู้ให้ข้อมูลจากโรงเรียนวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส ได้กล่าวว่า

"...ที่นี่ก็มีนักเรียนไทยมุสลิม ไทยพุทธผสมกันในแต่ละชั้น การปลูกฝังของแต่ละศาสนาต่างกันในบางข้อ และมีที่เหมือนกัน แต่ด้วยความนึกคิดของนักเรียนเองเขาก็รู้ว่าถ้าทำอันนี้ผิด อันนี้ทำไปจะไม่ดีนะ เขาจะรู้เอง ครูก็สอนก็บอกมีนะนักเรียนเขาเข้ามาบอกว่าครูผมหยิบของเพื่อนไปว่าจะคืนแต่ผมไม่กล้าเอาไปให้เพราะผมไม่ได้บอกตอนผมหยิบมา ครูก็เป็นสื่อกลางพาไป เขาก็มีความรู้สึกดี..."

๓) ความคิดเห็นของฝ่ายบริหารที่เยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ศึกษาอยู่ ดังที่ผู้ให้ข้อมูลจากโรงเรียนอาชีวศึกษาปัตตานี กล่าวว่า

"...ทางเราได้มีการประชุมทางหัวหน้าภาคแต่ละสาขาเดือนละครั้ง มานั่งพูดคุยหารือ สอบถามเสมอว่าในสาขามีพบเจอปัญหาอะไรบ้างหรือไม่ และมีเนื้อหาอะไรบ้างที่จะต้องประยุกต์กับเนื้อหาที่เรียน ยิ่งตอนนี้มีโครงการการปลูกฝังค่านิยมโตไปไม่โกงทางเราก็นำมาปรับใช้อยู่ในการสอน..." คล้ายคลึงกับผู้ให้ข้อมูลจากวิทยาลัยเทคนิคยะลา ที่กล่าวว่า

"...ใช่คับ ผู้บริหารก็รับเอานโยบายจากกระทรวงศึกษาที่ตอนนี้ก็ย้ำว่าให้เด็กสายอาชีพทุกคนเป็นผู้ประกอบการที่ดีในอนาคตตอนที่เขาจบออกไป มันก็จริงตามนโยบายและทางเราก็รับมาทำ และมันก็ทำได้ดี ทำได้จริง เพราะนักเรียนเขาทำจริง..." ส่วนทางผู้ให้ข้อมูลจากโรงเรียนวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส ได้กล่าวว่า

"...การมีความซื่อสัตย์สุจริต เป็นหนึ่งในคุณสมบัติของนักเรียนสายอาชีพที่จะจบไปเป็นผู้ประกอบการในอนาคตที่ควรยึดถือ รวมถึงทุก ๆ คน ทุก ๆอาชีพ อีกสิ่งหนึ่งที่ได้เรียนรู้อยู่ทุกคาบเรียน คือ จิตสำนึก การให้ทำความดีจะต้องปลูกฝังกันตั้งแต่เด็ก ภายในครอบครัว และโรงเรียน ... ซึ่งทุกโรงเรียนก็นำนโยบายมาปฏิบัติเหมือนๆกัน..."

สรุปว่าปัญหาในด้านนี้นั้นสถานศึกษาเองก็ได้นำนโยบายจากกระทรวงศึกษาธิการมาจัดไว้ในหลักสูตรที่จัดการศึกษา และตัวของเยาวชนเองก็มีจิตสำนึกที่ปฏิบัติอยู่ในจิตใจก่อนที่จะทำอะไร

๑.๒. ด้านการมีจิตสาธารณะ

ปัญหาในด้านนี้นั้น พบว่า นักเรียนมีการตระหนักรู้ถึงการที่จะอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างเป็นสุข โดยลดความเห็นแก่ตัวลง ไม่ทำให้ผู้อื่นต้องเดือนร้อนเพราะตน มองถึงประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าส่วนตน มีน้ำใจต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

๑) ความคิดเห็นของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ดังที่ผู้ให้ข้อมูลจากโรงเรียนอาชีวศึกษาปัตตานี กล่าวว่า

"...เวลามีกิจกรรมผมก็เข้าร่วมประจำ ยกเว้นวันไหนที่ผมไม่สะดวกร่วมกิจกรรม ผมก็แจ้งทางหัวหน้าห้องว่าผมติดธุระ จะไม่ค่อยหายไป ผมว่าทำกิจกรรมสนุกกว่าได้ใช้ความคิดกับวิชาที่เรียนมาผสมกัน..." คล้ายคลึงกับผู้ให้ข้อมูลจากวิทยาลัยเทคนิคยะลา ที่กล่าวว่า

"...ผมรู้สึกตื่นเต้นกับงานที่ต้องเป็นตัวแทนของวิทยาลัย หรือของสาขา และผมต้องเป็นคนให้ข้อมูลต่างๆ ทั้งของสาขาและของวิทยาลัยกับคนทั่วไป รู้สึกเป็นการเปิดใจ ทำกิจกรรมใหม่ๆ ที่ในการเรียนไม่มีให้ทำในลักษณะที่ต้องแสดงออกเป็นพิเศษ ผมชอบนะการทำกิจกรรม..." ส่วนทางผู้ให้ข้อมูลจากโรงเรียนวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส ได้กล่าวว่า

"...มีความรู้สึกที่ยินดีต่อการเข้าร่วมกิจกรรม เนื่องจากได้มีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์รายละเอียดของสาขาของตัวเองไปในตัว ว่าสาขาเราไม่ใช่แค่ทำอาหาร ทำสิ่งของ ซ่อมรถ แต่มีการเรียนการสอนที่หลากหลาย มีกิจกรรมที่ให้ทำ ซึ่งในการร่วมกิจกรรมทุกครั้งก็สนุก..."

๒) ความคิดเห็นของผู้จัดการเรียนการสอนให้กับเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ดังที่ผู้ให้ข้อมูลจากโรงเรียนอาชีวศึกษาปัตตานี กล่าวว่า

"...สำหรับครูผู้สอนมีการส่งเสริมพัฒนาการทางด้านจิตสาธารณะต่อสถาบันของนักเรียน โดยผ่านกระบวนการสอนในวิชาต่างๆ ให้นักศึกษามีความผูกพัน ความรักความภูมิใจในสถาบันของตนเอง..." คล้ายคลึงกับผู้ให้ข้อมูลจากวิทยาลัยเทคนิคยะลา ที่กล่าวว่า

"...นักเรียนส่วนใหญ่ได้ผ่านการเรียนรู้ปลูกฝังความรู้คู่คุณธรรมมาแต่ต้นมือ คือจากการช่วยเหลือครอบครัว ช่วยเหลือครู ช่วยเหลือเพื่อน จนถึงออกมาช่วยเหลือสังคม ซึ่งนอกจากจะช่วยให้เกิดความสามัคคีเอื้ออาทรระหว่างเพื่อนต่างศาสนา นักเรียนที่มีจิตสาธารณะและมีคุณภาพยังจะช่วยดูแลอนาคตของประเทศสืบต่อไปอย่างมีคุณค่า ลดโอกาสและปัญหาได้อย่างมากด้วย ทางวิทยาลัยก็มีนักเรียนแบบนี้อยู่มาก...."

ส่วนทางผู้ให้ข้อมูลจากโรงเรียนวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส ได้กล่าวว่า

"...ทางวิทยาลัยหรือสถาบันต้องไม่มุ่งเพียงสร้างคนเก่งทางวิชาการแต่อย่างเดียว คนเก่งที่เอาเปรียบคนอื่นก็มี พวกนี้ย่อมไม่ใช่ทรัพยากรบุคคลที่ดีของชาติสังคม ต้องวางพื้นฐานทางใจการมีจิตสำนึกต่อส่วนรวมแก่นักเรียน จิตสำนึกที่ดีจะนำร่องไปสู่การเรียนรู้ทางปัญญาให้แก่เขาเอง และความฉลาดรู้ด้วยใจจะช่วยให้เกิดความรู้สึกที่คิดเผื่อแผ่ถึงคนอื่น สัญชาตญาณในการคิดช่วยเหลือผู้อื่นก็จะมีตามมาเป็นจิตสาธารณะ ซึ่งจะมีคุณค่าอย่างสูงเมื่อเขาจบไป และอยู่ในสังคมที่มีคุณภาพ..."

๓) ความคิดเห็นของฝ่ายบริหารที่เยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ศึกษาอยู่ ดังที่ผู้ให้ข้อมูลจากโรงเรียนอาชีวศึกษาปัตตานี กล่าวว่า

"...นักเรียนในโรงเรียนมีพฤติกรรมมีจิตสาธารณะต่อโรงเรียนสูง ถึงแม้เรามีนักเรียนเป็นจำนวนมาก ที่ตั้งใจเข้ามาศึกษาในโรงเรียนโดยตรง ทั้งนี้เพราะมีความศรัทธาในโรงเรียนและมีความเชื่อมั่นในหลักสูตรที่จัดขึ้น ประกอบกับ โรงเรียนมีจุดยืน โดยยึดหลักการบริการทางด้านวิชาการที่สอดคล้องกับสังคม มีคุณภาพมาตรฐาน มีความเป็นสากล และมุ่งผลิตนักเรียนที่มีความรู้คู่

คุณธรรม เมื่อนักเรียนเข้ามาใช้ชีวิตในการศึกษาเล่าเรียนในโรงเรียน จึงมีความผูกพัน และมีความตระหนักในหน้าที่ความรับผิดชอบของตนเองที่มีต่อโรงเรียน ซึ่งนักเรียนเขาก็แสดงออกโดยการสร้างชื่อเสียงให้กับโรงเรียนโดยไม่หวังผลตอบแทน เขาไม่ทำให้โรงเรียนเสียชื่อเสียง ด้วยการประพฤติปฏิบัติตัวอยู่ในจรรยาบรรณของวิชาชีพในสาขานั้น ๆ เขาให้เกียรติกับโรงเรียน สถาบันด้วยการปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน แต่งกายสุภาพให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน มีความสมัครสมานสามัคคีกันในกลุ่ม ในสาขาที่เขาเรียน...” คล้ายคลึงกับผู้ให้ข้อมูลจากวิทยาลัยเทคนิคยะลา ที่กล่าวว่า

“...วิทยาลัยมีการประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมต่างๆของวิทยาลัย เพื่อเชิญชวนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่วิทยาลัยจัดขึ้นอย่างทั่วถึง บางครั้งก็จัดพิธีมอบรางวัล หรือเกียรติบัตร แก่นักเรียนที่ทำคุณประโยชน์แก่วิทยาลัย เขาก็เข้าร่วมกันมาก ยิ่งกิจกรรมที่จัดเป็นกิจกรรมสันทนาการก็ยิ่งจะเห็นนักเรียนเข้าร่วมกันเยอะ...” ส่วนทางผู้ให้ข้อมูลจากโรงเรียนวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส ได้กล่าวว่า

“...ทางเราจะมีกิจกรรมช่วยเหลือรับใช้สังคมอยู่เสมอ นักเรียนเขาก็ออกมาช่วยกันจัดบู้ทจัดซุ้ม จัดตารางแบ่งกันเฝ้าซุ้มเฝ้าบู้ท ส่วนกิจกรรมที่จัดในการเรียนการสอน อันนี้เขาไม่พลาดกันอยู่แล้ว เพราะไม่ทำก็ไม่มีคะแนน ก็นับว่าเป็นสิ่งที่ดีที่เขาชอบทำ และเห็นว่าทำได้ดี...”

สรุปว่าปัญหาในด้านนี้นั้น นักเรียนแต่ละสาขามีพฤติกรรมจิตสาธารณะแตกต่างกันไปของด้านกิจกรรมที่จัด หากเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นจากการเรียนการสอนจะเข้าร่วมเพื่อหวังคะแนน ถ้าเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตร หรือกิจกรรมที่ออกไปภายนอกนักเรียนก็จะให้ความร่วมมือเข้าร่วม โดยความเต็มใจ และสมัครใจ จึงแสดงให้เห็นว่าสถานศึกษาควรกระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมมากขึ้นเพื่อจะนำไปสู่การพัฒนาพฤติกรรมความรับผิดชอบของนักเรียนต่อไป

๑.๓. ด้านความเป็นธรรมทางสังคม

ปัญหาในด้านนี้นั้น พบว่า เยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ส่วนใหญ่มีความเชื่อเกี่ยวกับผลของการกระทำที่สอดคล้องกันโดยเชื่อว่าการกระทำสิ่งที่ดี ถูกต้อง เป็นสิ่งที่มีคุณค่าย่อมส่งผลให้เกิดความสุขทั้งต่อผู้กระทำและผู้ที่เกี่ยวข้อง ตรงกันข้ามหากกระทำสิ่งที่ไม่ดี ไม่ถูกต้องเอาเปรียบผู้อื่นย่อมส่งผลกระทบและผลเสียทั้งต่อตนเองและสังคมส่วนรวม ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

๑) ความคิดเห็นของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ในด้านนี้นั้น ดังที่ผู้ให้ข้อมูลจากโรงเรียนอาชีวศึกษาปัตตานี กล่าวว่า

“...ผมคิดว่าหากคนเรามีแต่ความเห็นแก่ตัว มุ่งแต่จะทำเพื่อประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนรวมก็จะทำให้มีแต่คนรังเกียจ และไม่มีคนอยากคบหาด้วย การทำสิ่งใดควรคิดให้รอบคอบให้ดีเสียก่อนว่าจะก่อให้เกิดผลเช่นไรเพื่อประโยชน์สุขของตนเองและคนรอบข้าง...” คล้ายคลึงกับผู้ให้ข้อมูลจากวิทยาลัยเทคนิคยะลา ที่กล่าวว่า

“...สังคมนี้มีทั้งคนดีและคนไม่ดีดูได้จากข่าวชายแดนใต้ ที่มีปัญหามากแต่ว่าสิ่งหนึ่งที่ไม่ควรลืม คือ สิ่งที่ถูกต้องมันมีค่าในตัวเอง การไร้จิตสำนึก การขาดคุณธรรมในตัวเอง ผลเสียที่เกิดขึ้น ไม่เพียงแต่เราคนเดียว แต่เกิดขึ้นกับทุกคน....” ส่วนทางผู้ให้ข้อมูลจากโรงเรียนวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส ได้กล่าวว่า

"...ถ้าคนเรารู้จักรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง ตอนนี้เราอยู่ร่วมกันหลายศาสนา ต้องมีการเอื้อเฟื้อแบ่งปันกัน สิ่งไหนที่ทำแล้วถูก สิ่งไหนทำแล้วผิด เห็นแก่ตัว เราต้องรู้ได้ด้วยจิตสำนึกของเราเอง"

๒) ความคิดเห็นของผู้จัดการเรียนการสอนให้กับเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ดังที่ผู้ให้ข้อมูลจากโรงเรียนอาชีวศึกษาปัตตานี กล่าวว่า

"...การสอดแทรกความรู้ด้านความเป็นธรรมในสังคมตอนนี้ที่มากขึ้น เพราะสังคมของเราที่รู้กันคือมีหลายศาสนา พูดง่ายๆว่าเป็นสังคมพหุวัฒนธรรม ควรที่จะเพิ่มพูนคุณธรรมจริยธรรม การเอื้อเฟื้อแบ่งปันในจิตใจให้มากขึ้น ต้องให้นักเรียนรู้จักคิดก่อนที่จะมือทำอะไร มีการไตร่ตรองที่ดีไม่ใช่เอาแต่เพียงอารมณ์และความรู้สึกของเราเท่านั้น ควรนึกถึงใจเขาใจเรา..." คล้ายคลึงกับผู้ให้ข้อมูลจากวิทยาลัยเทคนิคยะลา ที่กล่าวว่า

"...ถือว่าสิ่งนี้เป็นความรู้นอกบทเรียนก็ได้ เพราะสังคมเราที่อยู่เป็นแบบพหุวัฒนาธรรม ถ้าเราสอนให้นักเรียนมีความเป็นธรรม มันก็จะตอบโจทย์ของสังคมเราตอนนี้มาก อีกอย่างมันก็เป็นเครื่องเตือนสติเตือนใจเราว่าให้มีการดำเนินชีวิตให้ดีอย่าหลงมัวเมาไปในสิ่งที่มีแต่สิ่งหลอกล่อให้หลงหรือพลาดไปในสิ่งที่ผิด และสอนให้นักเรียนเอาใจเขามาใส่ใจเรา ควรคิดให้ดีก่อนจะทำ..." ส่วนทางผู้ให้ข้อมูลจากโรงเรียนวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส ได้กล่าวว่า

"...ความเป็นธรรมทางสังคมในตอนนี้ ครูเราควรปลูกฝังแนวคิดที่ว่าด้วยความเป็นธรรมในทุกมิติของการทำกิจกรรม ไม่ใช่เพียงแค่มิติทางด้านวิชาการเท่านั้น ซึ่งควรปลูกฝังความเป็นธรรมในการปฏิบัติต่อกันอย่างเป็นธรรมในชั้นเรียน การทำกิจกรรมที่ต่างกันของเพื่อนต่างไปจากตน หรือการแบ่งปันของกันอย่างยุติธรรม..."

๔) ความคิดเห็นของฝ่ายบริหารที่เยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ศึกษาอยู่ ดังที่ผู้ให้ข้อมูลจากโรงเรียนอาชีวศึกษาปัตตานี กล่าวว่า

"...ความเป็นธรรมที่อยู่ในวิทยาลัยที่ผมสังเกตได้ของนักเรียน ตอนวิทยาลัยมีงานกิจกรรมทางสาขาที่รับโครงการไปจัดเพื่อมาโชว์ผลงานของสาขา นักเรียนแต่ละสาขาก็แบ่งงานกันทำ เขามีหัวหน้าที่ประสานความเรียบร้อย ดูแล แต่ก็มีปัญหาบ้างเล็กน้อยนะ เรื่องการแบ่งงานกันช่วงแรกๆ แต่พอทุกอย่างลงตัวเขาก็ทำ จัดกิจกรรมจนสำเร็จ..." คล้ายคลึงกับผู้ให้ข้อมูลจากวิทยาลัยเทคนิคยะลา ที่กล่าวว่า

"...ที่โรงเรียนก็มีนักเรียนที่ต่างกันของศาสนา ช่วงแรกๆที่เขาเข้ามารวมกันก็มีที่ทะเลาะกันบ้างในห้อง ส่วนมากก็จะเรื่องส่วนตัวกันมากกว่า ก็เคยเรียกเข้ามาคุยกันว่าทะเลาะกันเรื่องอะไร แต่หลังจากนั้นเขาก็กลับมาเป็นเพื่อนกัน...ผมมองว่าปัญหาในด้านนี้ ถ้าเราพูดคุยกับเขาว่าสังคมเราอยู่กันอย่างเพื่อน พี่น้อง เคารพกัน ปัญหาก็ลดลงนะ..."

ส่วนทางผู้ให้ข้อมูลจากโรงเรียนวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส ได้กล่าวว่า

"...ทางวิทยาลัยถึงจะมีไทยพุทธที่เข้ามาเรียนน้อย เพราะส่วนใหญ่เขาจะไปทางสายตำรวจ ทหารกัน ไปสอบนายร้อย นายสิบ ในวิทยาลัยก็มีไทยมุสลิม ก็มีปัญหาทะเลาะกัน ผมว่าน่าจะมีกันทุกที่ ถึงเขาจะเป็นเพื่อนชวนกันมาเรียน ก็มีที่มีปัญหากัน ผมก็มองเหมือนกันนะว่า ถ้า

เราคุยกับเขาให้เข้าใจว่าสังคมเราต้องมีความเอื้อเฟื้อ รักกัน แบ่งปันกัน ปัญหาที่เกิดก็ลดน้อยไป จนบางทีอาจไม่มีเลย...”

สรุปว่าปัญหาในด้านนี้นั้น ภาพรวมในเรื่องของต่างศาสนานำไปสู่การรวมกลุ่มของเยาวชนชายแดนใต้ ซึ่งเป็นที่มาที่อาจให้เกิดปัญหาในด้านนี้ สิ่งเหล่านี้เปลี่ยนแปลงไม่ได้ ทำให้มีการจำกัดโอกาสทางด้านความสัมพันธ์ของความรู้สึก มีการกีดกัน มีอคติและอาจนำไปสู่การเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมของเยาชนชายแดนใต้

๔. ด้านกระทำอย่างรับผิดชอบ

ปัญหาในด้านนี้นั้น พบว่าเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้มีปัญหาการทำงานส่งตามที่ครูประจำรายวิชาได้มอบหมายล่าช้า ดั่งมีรายละเอียดดังนี้

๑) ความคิดเห็นของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ในด้านนี้นั้น ดังที่ผู้ให้ข้อมูลจากโรงเรียนอาชีวศึกษาปัตตานี กล่าวว่า

“..ผมไม่คิดว่าผมไม่ได้เป็นคนที่ไม่มีความรับผิดชอบนะครับ เพราะว่า ผมก็ทำงานส่งครูทุกครั้ง กิจกรรมผมก็เข้าร่วม ก็เวลามีงานกลุ่มผมก็ช่วยเพื่อนในกลุ่มตามที่มอบหมายให้....” คล้ายคลึงกับผู้ให้ข้อมูลจากวิทยาลัยเทคนิคยะลา ที่กล่าวว่า

“..ถ้าเราไม่มีความรับผิดชอบ ก็อยู่ไม่ได้ เพราะเราเหมือนกับเอาเวลาไปทิ้ง เหมือนถ้าเราไม่รู้หน้าที่ เราก็จะไม่รู้ตัวเอง ว่าเราต้องทำอะไรบ้างในแต่ละวัน สิ่งเหล่านี้ก็เป็นการฝึกตัวเองให้มีวินัย...”

ส่วนทางผู้ให้ข้อมูลจากโรงเรียนวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส ได้กล่าวว่า

“..การที่คนเราไม่มีความรับผิดชอบมันจะเป็นบ่อเกิดปัญหาทั้งหมด ลองคิดดูถ้าหากคนทุกคนในสังคมขาดความรับผิดชอบของตัวเองแล้วจะเกิดอะไรขึ้น จากครอบครัวไปโรงเรียนแล้วไปยังประเทศ สังคมคงจะวุ่นวาย ขาดระเบียบ ทุกอย่างไม่เป็นไปตามระบบและไม่บรรลุจุดมุ่งหมายที่วางหรือคาดหวังไว้...”

๒) ความคิดเห็นของผู้จัดการเรียนการสอนให้กับเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ดังที่ผู้ให้ข้อมูลจากโรงเรียนอาชีวศึกษาปัตตานี กล่าวว่า

“...ส่วนมากปัญหาที่พบบ่อย คือ เด็กเขาจะไม่ค่อยส่งงานกันตามกำหนด บางทีก็มีลากยาวกันไป แต่เราก็มีบ้างที่อนุโลม และหักคะแนน เคยมีที่สอบแล้วก็ยังมาส่งงานบ้างแต่ไม่เยอะ...” คล้ายคลึงกับผู้ให้ข้อมูลจากวิทยาลัยเทคนิคยะลา ที่กล่าวว่า

“...เหมือนกันคับ ที่วิทยาลัยก็มี วิชาของผมผมก็ให้เขาทำกิจกรรมเพิ่มถ้าอยากได้คะแนน ก็สอนให้เขารู้ว่าถ้าเขาไม่ส่งงานตามที่แจ้งไว้ ถ้าอยากได้คะแนนก็ต้องมีการแลกเปลี่ยนกันเมื่อไม่ทำตามเกณฑ์ กติกาที่ตั้งไว้...”

ส่วนทางผู้ให้ข้อมูลจากโรงเรียนวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส ได้กล่าวว่า

“...นักเรียนบางคนก็ให้ความสนใจที่จะส่งงานตามกำหนดกันมาก บางคนก็ไม่ค่อยให้ความสนใจเท่าไหร่ นักเรียนที่ให้ความสนใจ ตั้งใจส่วนมากเขาก็ได้คะแนนดีกัน ส่วนนักเรียน

อีกกลุ่มที่ไม่ค่อยส่งงาน ส่งงานไม่ทันเพื่อนก็ได้คะแนนน้อยกัน เขาก็มาขอทำงานเพิ่ม ขอทำกิจกรรมเพิ่ม เพื่อให้เราช่วยเรื่องคะแนน...”

๔) ความคิดเห็นของฝ่ายบริหารที่เยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ศึกษาอยู่ ดังที่ผู้ให้ข้อมูลจากโรงเรียนอาชีวศึกษาปัตตานี กล่าวว่า

“...ปัญหาที่พบนะครับ ถ้าถามในนามผู้บริหารทุกครั้งที่เชิญครูมาร่วมประชุมก็ได้มีการซักถามถึงความพร้อมนักเรียนต่อความรับผิดชอบที่มีว่าเป็นอย่างไร ก็ได้รับทราบมาว่า ก็มีที่นักเรียนไม่ค่อยให้ความสำคัญเรื่องการส่งงานตามกำหนดกันเท่าไหร่ ผมก็ถามว่าแล้วมีวิธีการแก้ไขอย่างไรกันบ้าง ครูก็มีวิธีจัดการของท่านนะครับ อาจมีกิจกรรมเสริม ให้งานเพิ่ม....” คล้ายคลึงกับผู้ให้ข้อมูลจากวิทยาลัยเทคนิคยะลา ที่กล่าวว่า

“...ทางโรงรียนได้เล็งถึงปัญหาตรงนี้เช่นกัน ก็เหมือนทางโรงเรียนอื่น ๆ ที่มีวิธีแก้ไขไม่ต่างกัน อาจให้งานเพิ่ม ให้ทำกิจกรรมเสริม...”

ส่วนทางผู้ให้ข้อมูลจากโรงเรียนวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส ได้กล่าวว่า

“...เช่นกันคับ ทางเราก็ให้นักเรียนเหล่านี้มาทำกิจกรรมเสริมในวันหยุด แล้วก็ฝากเรื่องไว้ทางครูแต่ละรายวิชาช่วยดูแลและเข้มงวดเรื่องนี้...”

สรุปว่าปัญหาในด้านนี้นั้น เยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ขาดความใส่ใจ ขาดความร่วมมือในหน้าที่ที่ตนเองต้องรับผิดชอบ ขาดแรงจูงใจในการทำงานตามที่มอบหมาย รวมไปถึงการขาดการส่งเสริมสนับสนุนในเรื่องของการมีวินัยของตนเอง

๕. ด้านเป็นอยู่อย่างพอเพียง

ปัญหาในด้านนี้นั้น พบว่า ในด้านตัวนักเรียน มีปัญหาเรื่องความต้องการที่อยากมีตามสังคม ปัจจุบันที่มีสิ่งล่อตาล่อใจสูง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

๑) ความคิดเห็นของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ในด้านนี้นั้น ดังที่ผู้ให้ข้อมูลจากโรงเรียนอาชีวศึกษาปัตตานี กล่าวว่า

“...ปัญหาของผมในด้านการออม การจ่าย ผมไม่ค่อยจะมีความอดทนกับสิ่งที่อยากได้เท่าไหร่ ผมเห็นผมก็ซื้อ ผมก็ไปหามาถึงมันจะแพงผมก็ไปขอแม่เพิ่ม ถ้าแม่ไม่มีผมก็ไปช่วยงานที่บ้าน กรีดยาง เอาเงินไปซื้อของที่ผมอยากได้...” คล้ายคลึงกับผู้ให้ข้อมูลจากวิทยาลัยเทคนิคยะลา ที่กล่าวว่า

“...ผมเองก็มีการใช้จ่ายเยอะพอสมควร วันนึงผมได้เงินมา ๒๐๐ บาท บางวันผมก็เหลือ บางวันผมก็ขอยืมเพื่อน เพราะผมเอาเงินไปจ่ายค่ากินบ้าง จ่ายค่ารถบ้าง จ่ายซื้อของที่สั่งในเฟส...”

ส่วนทางผู้ให้ข้อมูลจากโรงเรียนวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส ได้กล่าวว่า

“...หนูเองก็ถ้าเข้าเฟสเห็นของที่อยากได้ก็จะขอเงินที่บ้านบ้าง เอาของที่ขายได้ของหนูเองออกมาขาย แล้วเอาเงินไปซื้อ...”

๒) ความคิดเห็นของผู้จัดการเรียนการสอนให้กับเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ในด้านนี้นั้น ดังที่ผู้ให้ข้อมูลจากโรงเรียนอาชีวศึกษาปัตตานี กล่าวว่า

"...ยิ่งสังคมสมัยนี้มีสิ่งล่ออตาเยอะ นักเรียนเราเองยังมีที่เป็นหนี้นะ นอกจากหนี้การเรียน ก็มีหนี้ที่ยืมเพื่อน ตอนนี้เลยเห็นบ้างที่เพื่อนมาทวงตังค์กันในห้อง..." คล้ายคลึงกับผู้ให้ข้อมูลจากวิทยาลัยเทคนิคยะลา ที่กล่าวว่า

"....ใช่ครับ บางคนก็มีที่เอาเงินไปแต่งรถ แต่ก็เป็นความชอบของเขา ถ้าเขาไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน ยิ่งโลกเปลี่ยนไป สังคมก็มีการปรับเปลี่ยนไปตามยุค ตามสมัย ความต้องการมันก็มีมากขึ้น..."

ส่วนทางผู้ให้ข้อมูลจากโรงเรียนวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส ได้กล่าวว่า

"....ครูเองก็เป็นนะ หนี้ ผ่อนรถ ผ่อนบ้าน สังคมเดี๋ยวนี้มันมีสิ่งเย้า สิ่งยุกันเยอะ ถือว่ามันเป็นเรื่องปกติไปแล้ว..."

๔) ความคิดเห็นของฝ่ายบริหารที่เยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ศึกษาอยู่ ปัญหาในด้านนี้นั้น ดังที่ผู้ให้ข้อมูลจากโรงเรียนอาชีวศึกษาปัตตานี กล่าวว่า

"...ปัญหาของสังคมตอนนี้ ควรให้มีการสอนให้นักเรียนได้มีความรู้เกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง จะได้สอนให้รู้จักพอประมาณมีการใช้จ่าย อย่างประหยัด บ้าง..." คล้ายคลึงกับผู้ให้ข้อมูลจากวิทยาลัยเทคนิคยะลา ที่กล่าวว่า

"...ในวิทยาลัยก็มีนโยบายให้ใช้กระดาษสองหน้า ถามว่ามันลดภาระเรื่องกระดาษ ค่าใช้จ่ายบ้างไหม ก็ลดนะ จากการสั่งซื้อพัสดุที่ผ่านมา ถือว่าลดได้เยอะ..."

ส่วนทางผู้ให้ข้อมูลจากโรงเรียนวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส ได้กล่าวว่า

"...ครูผู้สอนเองก็มีการสอนสอดแทรกเศรษฐกิจ พอเพียงให้นักเรียนฟังอยู่เสมอ เพราะมันเป็นนโยบายของทางโรงเรียน ก็มีที่ให้ครูยกตัวอย่างประกอบของชีวิตครูเองให้นักเรียนมีแนวทางการใช้ชีวิตอย่างพอเพียง เป็นตัวอย่างจะได้มองเห็นภาพ..."

สรุปว่าปัญหาในด้านนี้นั้น จากสังคมที่มีการเปลี่ยนไปตามเทคโนโลยี ทำให้เยาวชนชายแดนใต้มีปัญหาเรื่องการขาดความยับยั้งชั่งใจในความอยากได้ อยากมี เพื่อตอบสนองความต้องการของตัวเอง

๒. แนวทางการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้

๑.๑. ด้านความซื่อสัตย์สุจริต

ควรให้ความสำคัญในเรื่อง การสอนนักเรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งเป็นบ่อเกิดให้มีความซื่อสัตย์สุจริต ดั่งที่ผู้ให้ข้อมูลดังนี้

๑) ความคิดเห็นของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ดังที่ผู้ให้ข้อมูลจากโรงเรียนอาชีวศึกษาปัตตานี กล่าวว่า

"...ครูควรมีการส่งเสริมและปลูกฝังเรื่องความดี โดยให้ความรู้ความเข้าใจกับนักเรียน..." ดั่งที่ผู้ให้ข้อมูลจากวิทยาลัยเทคนิคยะลา ที่กล่าวว่า

"...อยากให้ครูปลูกฝังเน้นในเรื่องคุณธรรมจริยธรรม..." ดั่งที่ผู้ให้ข้อมูลจากโรงเรียนวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส ได้กล่าวว่า

"...ความซื่อสัตย์สุจริต ควรแสดงให้เห็นจากคนใกล้ตัวทำเป็นตัวอย่างที่ดีก่อน เพื่อให้เราได้เรียนรู้และเป็นแบบอย่าง..."

๒) ความคิดเห็นของผู้จัดการเรียนการสอนให้กับเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ดังที่ผู้ให้ข้อมูลจากโรงเรียนอาชีวศึกษาปัตตานี กล่าวว่า

"...ในการเรียนทุกวิชาควรมีการเน้นการฝึกปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี คือ ควรมีการชมเชยนักเรียนที่ทำความดีให้เพื่อนในห้องเห็นเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดี..." ดั่งที่ผู้ให้ข้อมูลจากวิทยาลัยเทคนิคยะลา ที่กล่าวว่า

"...ควรให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง ควรสร้างนิสัย การประพฤติปฏิบัติที่ถูกต้อง เพราะเป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น..." ดั่งที่ผู้ให้ข้อมูลจากโรงเรียนวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส ได้กล่าวว่า

"...การสร้างลักษณะนิสัยความซื่อสัตย์สุจริต เป็นเรื่องสำคัญที่โรงเรียนและสถานศึกษาจะต้องให้การเอาใจใส่ดูแลไม่น้อยกว่าการทำให้ผู้เรียนมีความรู้ และมีลักษณะอื่น ๆ ที่พึงประสงค์..."

๓) ความคิดเห็นของฝ่ายบริหารที่เยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ศึกษาอยู่ ดังที่ผู้ให้ข้อมูลจากโรงเรียนอาชีวศึกษาปัตตานี กล่าวว่า

"...ควรมีการส่งเสริมสนับสนุนการสร้างลักษณะนิสัยความซื่อสัตย์สุจริต สถานศึกษาเองก็มีส่วนช่วยได้มากในการอบรม สร้างความเชื่อ ความศรัทธาให้เกิดขึ้น ยิ่งถ้ามีการยกตัวอย่างคนทำความดีให้ปรากฏเสมอ ๆ ก็จะทำให้เยาวชนเกิดความเชื่อมั่นในความดีงามนั้น ๆ ได้มากขึ้น..." ดังที่ผู้ให้ข้อมูลจากวิทยาลัยเทคนิคยะลา ที่กล่าวว่า

"...ควรกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต ซึ่งโรงเรียนสามารถทำได้ด้วยวิธีง่าย ๆ เหมือนเราจัดกิจกรรมก็ให้มีการยกย่องนับถือคนที่ทำความดีมีความซื่อสัตย์สุจริต มาเล่าให้นักเรียนฟัง..."ดังที่ผู้ให้ข้อมูลจากโรงเรียนวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส ได้กล่าวว่า

"...ควรให้นักเรียนช่วยกันจัดนิทรรศการแสดงประวัติชีวิต และพฤติกรรมของผู้ที่นักเรียนหรือสังคม หรือองค์กรต่างๆ ยกย่องว่าเป็นคนซื่อสัตย์สุจริต เป็นระยะ ๆ เมื่อมีกิจกรรมส่วนรวม ผมว่ามันก็ช่วยได้ในการที่นักเรียนได้ซึมซับสิ่งเหล่านี้..."

สรุปว่าในด้านความซื่อสัตย์สุจริต ควรที่จะมีการส่งเสริมสนับสนุนการสร้างลักษณะนิสัยความซื่อสัตย์สุจริต ควรกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต

๑.๒. ด้านการมีจิตสาธารณะ

ควรให้ความสำคัญในเรื่อง การสร้างวินัยในตนเอง ควรตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในสังคมที่ตนเองอาศัยอยู่ รู้ถึงหน้าที่ ความรับผิดชอบ ต่อตนเองและสังคม ดั่งที่ผู้ให้ข้อมูลดังนี้

๑) ความคิดเห็นของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ดังที่ผู้ให้ข้อมูลจากโรงเรียนอาชีวศึกษาปัตตานี กล่าวว่า

"...เราควรให้ความสำคัญต่อสิ่งแวดล้อม ให้คิดว่าเราคือส่วนหนึ่งของสังคม เราต้องมีความรับผิดชอบ..." ดังที่ผู้ให้ข้อมูลจากวิทยาลัยเทคนิคยะลา ที่กล่าวว่า

"...เราควรรู้ปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้นกับสังคมหากเราขาดจิตสาธารณะ..." ดังที่ผู้ให้ข้อมูลจากโรงเรียนวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส ได้กล่าวว่า

"...เราควรยึดหลักธรรมในการดำเนินชีวิต เพราะหลักธรรมหรือคำสั่งสอนในทุกศาสนาที่นับถือ สอนให้คนทำความดี ทำให้เราสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข..."

๒) ความคิดเห็นของผู้จัดการเรียนการสอนให้กับเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ดังที่ผู้ให้ข้อมูลจากโรงเรียนอาชีวศึกษาปัตตานี กล่าวว่า

"...ควรสอนให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น ให้เขารู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของสังคม อยู่ร่วมกันอย่างกลมกลืนถึงแม้จะมีการอยู่ร่วมกันของหลากหลายศาสนา..." ดังที่ผู้ให้ข้อมูลจากวิทยาลัยเทคนิคยะลา ที่กล่าวว่า

"...ควรสอนให้เขาเป็นผู้มีประโยชน์ต่อผู้อื่น ต่อสาธารณะ ต่อสังคม ไม่นิ่งดูดายอะไรที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะแม้เพียงเล็กน้อยก็ให้มีส่วนร่วมที่จะทำ..." ดังที่ผู้ให้ข้อมูลจากโรงเรียนวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส ได้กล่าวว่า

"...ควรสอนให้เข้าใจผู้อื่น ไม่ทับถมผู้อื่นถึงแม้จะอยู่ในศาสนาที่ต่างจากตัวเอง ปลูกฝังให้รู้จักรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รับฟังข้อมูล แสวง หาความรู้ใหม่อยู่เสมอ..."

๓) ความคิดเห็นของฝ่ายบริหารที่เยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ศึกษาอยู่ ดังที่ผู้ให้ข้อมูลจากโรงเรียนอาชีวศึกษาปัตตานี กล่าวว่า

"...ควรมีการพัฒนาในด้านความสามารถในการใช้ทักษะชีวิตแบบพึ่งพาตนเองและรับผิดชอบต่อสังคมไว้ในหลักสูตร..." ดังที่ผู้ให้ข้อมูลจากวิทยาลัยเทคนิคยะลา ที่กล่าวว่า

"...ควรพัฒนานักเรียนให้มีคุณลักษณะตามหลักสูตรการมีมีจิตสาธารณะ..." ดังที่ผู้ให้ข้อมูลจากโรงเรียนวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส ได้กล่าวว่า

"...ควรส่งเสริมสนับสนุนจัดกิจกรรมกับภายนอกเพื่อให้นักเรียนมีจิตสาธารณะและได้เรียนรู้การทำงานร่วมกันกับสังคม..."

สรุปว่าด้านการมีจิตสาธารณะ ควรที่จะพัฒนาในด้านความสามารถในการใช้ทักษะ นักเรียนให้มีคุณลักษณะตามหลักสูตรการมีมีจิตสาธารณะ และสนับสนุนจัดกิจกรรมกับภายนอกเพื่อให้นักเรียนมีจิตสาธารณะและได้เรียนรู้การทำงานร่วมกันกับสังคม มีส่วนร่วมในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น

๑.๓. ด้านความเป็นธรรมทางสังคม

ควรให้ความสำคัญในเรื่อง ความยุติธรรม ความถูกต้อง ความเท่าเทียม และความเสมอภาคแม้จะต่างกันทางด้านความคิด ศาสนา ความเป็นอยู่ ดั่งที่ผู้ให้ข้อมูลดังนี้

๑) ความคิดเห็นของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ดังที่ผู้ให้ข้อมูลจากโรงเรียนอาชีวศึกษาปัตตานี กล่าวว่า

"...เราควรให้ความสำคัญกับการถนอมรักษาความสัมพันธ์กับเพื่อน ให้เกียรติเพื่อนอย่างเท่าเทียมกัน..." ดังที่ผู้ให้ข้อมูลจากวิทยาลัยเทคนิคยะลา ที่กล่าวว่า

"...เราควรเน้นความถูกต้องมากกว่าความถูกใจ..." ดังที่ผู้ให้ข้อมูลจากโรงเรียนวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส ได้กล่าวว่า

"...การเป็นธรรมทางสังคมที่เราควรมีที่ตอนนี้เขาเน้นกันคือต้องมีความเสมอภาค..."

๒) ความคิดเห็นของผู้จัดการเรียนการสอนให้กับเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ดังที่ผู้ให้ข้อมูลจากโรงเรียนอาชีวศึกษาปัตตานี กล่าวว่า

"...ครู ควรมีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างเจตคติ ค่านิยมทางเชื้อชาติที่ถูกต้องให้กับนักเรียนโดยผ่านกระบวนการสอน และเป็นแบบอย่างที่ไม่ลำเอียง การรับรู้ของนักเรียนและพฤติกรรมของครูเกี่ยวกับความแตกต่างทางเชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรมของผู้เรียนต้องสอนไปในทิศทางบวก ..." ดังที่ผู้ให้ข้อมูลจากวิทยาลัยเทคนิคยะลา ที่กล่าวว่า

"...ครูเองก็มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมความคิดให้นักเรียนในเรื่องการยอมรับเพื่อนและกลุ่มครูที่มีความแตกต่างจากตัวนักเรียน ไม่ว่าความแตกต่างนั้นจะเป็นเชื้อชาติ ศาสนา ภาษา หรือวัฒนธรรม..." ดังที่ผู้ให้ข้อมูลจากโรงเรียนวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส ได้กล่าวว่า

"...ไม่มีอะไรสำคัญไปกว่า การสอนของครูที่เข้าใจนักเรียนอย่างแท้จริง ไม่ว่านักเรียนจะมาจากวัฒนธรรมใดก็ตาม ครูต้องเป็นกลาง สอนให้นักเรียนเข้าใจในวัฒนธรรมอื่นๆ ไม่ใส่ร้าย และใส่อคติลงไปในการสอน..."

๓) ความคิดเห็นของฝ่ายบริหารที่เยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ศึกษาอยู่ ดังที่ผู้ให้ข้อมูลจากโรงเรียนอาชีวศึกษาปัตตานี กล่าวว่า

"...โรงเรียนควรเป็นแบบอย่างในการประพฤติปฏิบัติ เพราะโรงเรียนเป็นสถานที่คอยอบรมสั่งสอนแทนพ่อและแม่ ควรที่จะช่วยขัดเกลาและเป็นแบบอย่างที่ดีให้เขาได้ยึดเป็นแบบอย่าง..." ดังที่ผู้ให้ข้อมูลจากวิทยาลัยเทคนิคยะลา ที่กล่าวว่า

"...โรงเรียนควรร่วมมือกับทางครอบครัวที่คอยช่วยกันปลูกฝังให้ความสำคัญในเรื่องการปรับทัศนคติในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติของนักเรียนที่มีความหลากหลาย..." ดังที่ผู้ให้ข้อมูลจากโรงเรียนวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส ได้กล่าวว่า

"...สถานศึกษา นักเรียน ครู ผู้ปกครอง ควรทำงานร่วมกันในการสร้างทัศนคติที่ดี เพราะนักเรียนจะยอมรับว่าครอบครัวของเขาคือครูคนแรกและคนที่มีอิทธิพลมากที่สุดกับเขา ครอบครัวจะสร้างสภาพแวดล้อมซึ่งนักเรียนทุกคนและครอบครัวจะได้รับความเคารพ ความเท่าเทียมกัน ความร่วมมือนี้จะตั้งอยู่บนรากฐานของการทำความเข้าใจความคาดหวังและทัศนคติของกันและกัน และสร้างอยู่บนจุดแข็งของความรู้ของกันและกัน..."

สรุปว่าด้านความเป็นธรรมทางสังคม ควรที่จะพัฒนาให้ความสำคัญในเรื่องการปรับทัศนคติในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติของเยาชนที่มีความหลากหลาย ทางวัฒนธรรม ต้องมีความรู้

ความหลากหลายทางวัฒนธรรมของเยาวชน เห็นอกเห็นใจ ใส่ใจเยาวชนทุกคน ไม่ดูถูกดูแคลน ปฏิบัติและกระทำต่อทุกคนอย่างเท่าเทียมเสมอภาค

๔. ด้านกระทำอย่างรับผิดชอบ

ควรให้ความสำคัญในเรื่อง การปลูกฝังเรื่องหน้าที่ ความรับผิดชอบที่เยาวชนพึงมีในหน้าที่ที่ตัวเองได้รับ และการปฏิบัติเมื่อออกมาสู่สังคม ดั่งที่ผู้ให้ข้อมูลดังนี้

๑) ความคิดเห็นของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ดังที่ผู้ให้ข้อมูลจากโรงเรียนอาชีวศึกษาปัตตานี กล่าวว่า

"...ผมว่าถึงเราจะเป็นแค่นักเรียน แต่ถ้าเรารู้หน้าที่ มีความรู้ถูก รู้ผิด ในสิ่งที่ทำ รู้ว่าเราควรทำอะไร ผมว่ามันเป็นสิ่งที่ดี..." ดังที่ผู้ให้ข้อมูลจากวิทยาลัยเทคนิคยะลา ที่กล่าวว่า

"...เราควรมีความเอาใจใส่ จดจ่อตั้งใจ มุ่งมั่นต่อหน้าที่การงานที่ได้รับมอบหมาย ต้องรู้ว่าตอนนี้เรามีหน้าที่ที่ต้องศึกษาเล่าเรียน..." ดังที่ผู้ให้ข้อมูลจากโรงเรียนวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส ได้กล่าวว่า

"...เราควรปฏิบัติตามกฎระเบียบของสังคม ควรมีการช่วยเหลือผู้อื่น และการให้ความร่วมมือกับผู้อื่น..."

๒) ความคิดเห็นของผู้จัดการเรียนการสอนให้กับเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ดังที่ผู้ให้ข้อมูลจากโรงเรียนอาชีวศึกษาปัตตานี กล่าวว่า

"...จากสถานการณ์บ้านเมืองของเราในปัจจุบันนี้ ดูน่าเป็นห่วง ไม่ว่าจะปัญหาความเสื่อมถอยในด้าน คุณธรรม จริยธรรมของคน ที่แสดงความเห็นแก่ตัวออกมาอย่างเด่นชัด..." ดังที่ผู้ให้ข้อมูลจากวิทยาลัยเทคนิคยะลา ที่กล่าวว่า

"...นักเรียนของเราขาดการปลูกฝังในด้าน คุณธรรม จริยธรรม ด้านความรับผิดชอบ ซึ่งตอนนี้สังคมเราต้องการเห็นภาพการพัฒนาของนักเรียนไปสู่การเป็นประชาชนที่มีคุณภาพ มีความสมบูรณ์ ทั้งร่างกายและจิตใจ มีสติปัญญา มีความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ อย่างมีความสุข..." ดังที่ผู้ให้ข้อมูลจากโรงเรียนวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส ได้กล่าวว่า

"...เราควรสร้างให้นักเรียนมีความรู้สึกผูกพันกันต่อ พ่อแม่ ครู โรงเรียน สังคมที่มีต่อเขา เพราะสิ่งเหล่านี้ทำให้เขาเกิดความสำนึกในหน้าที่ ในคุณค่าของชีวิต คุณค่าของความเป็นมนุษย์..."

๓) ความคิดเห็นของฝ่ายบริหารที่เยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ศึกษาอยู่ ในด้านนี้นั้น ดังที่ผู้ให้ข้อมูลจากโรงเรียนอาชีวศึกษาปัตตานี กล่าวว่า

"...ผมมองว่าผู้สอนกับผู้เรียนควรร่วมกันกำหนดจุดกึ่งกลางโดยอาจกำหนดเป็นกฎ กติกา ที่พึงประสงค์ และควรให้ผู้เรียนควรได้รับการปลูกฝัง หรือแก้ไขจุดที่เป็นปัญหาโดยเร่งด่วน ควรเน้นการเห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน..." ดังที่ผู้ให้ข้อมูลจากวิทยาลัยเทคนิคยะลา ที่กล่าวว่า

"...เราควรมีการวางแผนร่วมกับผู้เรียนในการกำหนดเกณฑ์การประเมินด้านความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่นักเรียนพึงมี ว่าจะพิจารณาจากสิ่งใดบ้างในการประเมิน และให้น้ำหนักความสำคัญอย่างเป็นรูปธรรม..." ดังที่ผู้ให้ข้อมูลจากโรงเรียนวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส ได้กล่าวว่า

"...ผมเองก็มองว่าครูเป็นผู้ที่มีบทบาทอย่างมาก นอกเหนือจาก พ่อแม่ ญาติพี่น้องและสภาวะแวดล้อมอื่นๆ ในสังคม ที่จะคอยช่วยผลักดันอบรม เตือนเขาให้รู้จักหน้าที่ที่เขาพึงมี..."

สรุปว่าด้านกระทำอย่างรับผิดชอบ ควรที่จะพัฒนาการปลูกฝัง ควรมีการวางแผนร่วมกันกับเยาวชน ที่จะคอยช่วยผลักดันอบรม ช่วยเตือนให้เยาวชนได้รู้จักหน้าที่ที่ตนเองพึงมี

๕. ด้านเป็นอยู่อย่างพอเพียง

ควรให้ความสำคัญในเรื่อง การบูรณาการความรู้จากห้องเรียนสู่ชีวิตที่ดำเนินในสังคม ควรสร้างวัฒนธรรมพอเพียงให้เกิดขึ้นโดยการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในวิถีชีวิต ดั่งที่ผู้ให้ข้อมูลดังนี้

๑) ความคิดเห็นของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ดังที่ผู้ให้ข้อมูลจากโรงเรียนอาชีวศึกษาปัตตานี กล่าวว่า

"...ผมว่าเราควรเดินทางสายกลาง คือ พอดี พอมี พอกิน ไม่สร้างหนี้เพิ่ม รู้คุณค่าของเงินทุกบาททุกสตางค์..." ดังที่ผู้ให้ข้อมูลจากวิทยาลัยเทคนิคยะลา ที่กล่าวว่า

"...เราควรนำหลักปรัชญาแห่งความพอดีมาใช้อย่างจริงจังไม่ใช่ใช้แค่ในบ้านหรือทำออกมาแค่ชั่วระยะ แต่เราควรสานต่อปฏิบัติในชีวิตจริง..." ดังที่ผู้ให้ข้อมูลจากโรงเรียนวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส ได้กล่าวว่า

"...เราควรมีความเป็นอยู่อย่างพอเพียงควรดำเนินชีวิตอย่างพอประมาณ มีการใช้เหตุผลในการคิดเวลาจะใช้จ่าย มีความรอบคอบที่จะจัดสรรใช้ของที่มีให้คุ้มค่า..."

๒) ความคิดเห็นของผู้จัดการเรียนการสอนให้กับเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ดังที่ผู้ให้ข้อมูลจากโรงเรียนอาชีวศึกษาปัตตานี กล่าวว่า

"...ควรมีการบูรณาการความรู้จากห้องเรียนสู่ชีวิต เพื่อให้นักเรียนได้เห็นคุณค่าของสิ่งรอบตัวที่มี..." ดังที่ผู้ให้ข้อมูลจากวิทยาลัยเทคนิคยะลา ที่กล่าวว่า

"...ครูควรสร้างวัฒนธรรมพอเพียงให้เกิดขึ้นกับนักเรียนทุกคน การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในวิถีชีวิต ด้วยการตระหนักในคุณและโทษที่มีต่อตนเองและส่วนรวม จนก่อให้เกิดจิตสำนึกรับผิดชอบ ที่เป็นรากฐานของจิตใจ เป็นปัจจัยภายในที่ต้องอาศัยการบ่มเพาะอย่างต่อเนื่อง บวกกับปัจจัยภายนอก ในการจัดระบบที่ชัดเจน ปฏิบัติได้ง่าย สมเหตุผล ต่อเนื่อง พร้อมเพรียงในการปฏิบัติและมีความรับผิดชอบร่วมกัน..." ดังที่ผู้ให้ข้อมูลจากโรงเรียนวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส ได้กล่าวว่า

"...ครูควรเป็นสื่อประชาสัมพันธ์ให้ทุกคนปฏิบัติตามเมื่ออยู่ในสถานศึกษา ที่เน้นให้นักเรียนปฏิบัติในเรื่อง ความขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ อดทน ปฏิบัติตนให้เป็นคนดีมีน้ำใจ ดำเนินชีวิตแบบเรียบง่ายให้พอเพียง พอกิน และพอใช้ โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง..."

๓) ความคิดเห็นของฝ่ายบริหารที่เยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ศึกษาอยู่ ดังที่ผู้ให้ข้อมูลจากโรงเรียนอาชีวศึกษาปัตตานี กล่าวว่า

"...สถานศึกษาควรเสริมสร้างนักเรียนให้มีการเรียนรู้ วิชาการและทักษะต่างๆ ที่จำเป็น เพื่อให้สามารถรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ พร้อมทั้งเสริมสร้างคุณธรรม จนมีความเข้าใจและตระหนักถึงคุณค่าของการอยู่ร่วมกันของคนในสังคม..." ดังที่ผู้ให้ข้อมูลจากวิทยาลัยเทคนิคยะลา ที่กล่าวว่า

"...ผมว่าโรงเรียนควรสร้างความเกรงกลัวและละอายต่อการประพฤติผิดมิชอบ ควรสอนให้นักเรียนได้เป็นผู้ให้ มีความเกื้อกูลกันถึงจะต่างศาสนากัน รู้จักแบ่งปัน มีสติยั้งคิดพิจารณาก่อนที่จะตัดสินใจ หรือกระทำการใดๆ จนทำให้เกิดเป็นภูมิคุ้มกันที่ดีในการดำรงชีวิตในสังคม..." ดังที่ผู้ให้ข้อมูลจากโรงเรียนวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส ได้กล่าวว่า

"...การสร้างความพอเพียงนะ ถึงว่าโรงเรียนจะมีนโยบายและยึดเอามาใช้จริง แต่ก็ไม่ได้มีแบบอย่างตายตัวตามตำราที่เราใช้เรียนกัน เราต้องทำให้เป็นไปตามสภาพสังคมวัฒนธรรมชุมชน ที่มีความหลากหลาย ในขณะเดียวกันเราก็ต้องเข้าใจในการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ควบคู่ไปกับการพยายามหาแนวทางหรือวิธีการที่จะดำรงชีวิตตามหลักการพื้นฐานของเศรษฐกิจพอเพียง ให้ดำเนินไปได้อย่างสมดุลและสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมในยุคปัจจุบัน..."

สรุปว่าด้านเป็นอยู่อย่างพอเพียง ควรที่จะพัฒนาเน้นเรื่องปฏิบัติในเรื่อง ความขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ อดทน ปฏิบัติตนให้เป็นคนดีมีน้ำใจ ควรเสริมสร้างนักเรียนให้มีการเรียนรู้วิชาการและทักษะต่างๆ ที่จำเป็น เพื่อให้สามารถรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ดำเนินชีวิตแบบเรียบง่ายให้พอเพียง พอกิน และพอใช้ โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๔.๔ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

การปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ตามแนวคิดเกี่ยวกับสาระสำคัญ ๕ ประการ หลักสูตร "โตไปไม่โกง" ได้แก่ ๑) ความซื่อสัตย์สุจริต (Honesty and Integrity) ๒) การมีจิตสาธารณะ (Greater Good) ๓) ความเป็นธรรมทางสังคม (Fairness and Justice) ๔) กระทำอย่างรับผิดชอบ (Responsibility and Accountability) และ๕) เป็นอยู่อย่างพอเพียง (Living in sustainable economy) ดังนี้

๑) ควรที่จะส่งเสริมในด้านของความรับผิดชอบต่อหน้าที่ที่เยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้พึงมี โดยทำการจัดกิจกรรมหรือโครงการในการทำกิจกรรมร่วมกัน และพัฒนาครูให้มีทักษะการสอนมีเทคนิคใหม่ๆที่ใช้เป็นแรงจูงใจให้กับเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้สนใจ จดจำ และเต็มใจที่จะรับผิดชอบกระทำด้วยตัวของตัวเอง

๒) ควรที่จะพัฒนาหลักสูตร "โตไปไม่โกง" ในโรงเรียนหรือระดับที่สูงขึ้นทั้งสายสามัญและวิชาชีพ แล้วส่งเสริมในด้านการมีศีลธรรม เป็นนักเรียนที่พึงประสงค์ ยกย่องเชิดชูผู้ทำดีให้มาก แต่ก็ให้คำนึงถึงสังคมแบบพหุวัฒนธรรมที่มีในสังคม

๓) ควรให้ความสำคัญในเรื่องการปรับทัศนคติในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติของผู้เรียนที่มีความหลากหลาย ทางวัฒนธรรม รู้ความหลากหลายทางวัฒนธรรมของผู้เรียน เห็นอกเห็นใจ ใส่ใจผู้เรียนทุกคน ไม่ดูถูกดูแคลน ปฏิบัติและกระทำต่อผู้เรียนทุกคนอย่างเท่าเทียมเสมอภาค เพราะสิ่งเหล่านี้เป็นบ่อเกิดให้สังคมเกิดปัญหา

๔) ควรให้ความสำคัญในเรื่องของครูผู้ดูแลหลักสูตรและครูประจำรายวิชาที่มีการจัดการเรียนการสอนที่เยาวชนชายแดนใต้อยู่ในสังคมที่เป็นพหุวัฒนธรรม เพราะครูมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมความคิดให้นักเรียนในเรื่องการยอมรับเพื่อนและกลุ่มครูที่มีความแตกต่างจากตัวนักเรียน และควรให้ความสำคัญในเรื่องให้ความยุติธรรม ความเสมอภาคในการได้รับการศึกษาของผู้เรียนที่มาจากความหลากหลายทางวัฒนธรรม เชื้อชาติ ศาสนา

๕) ครูควรมีการแสดงตัวอย่างจริงให้นักเรียนได้เห็นภาพขณะทำการสอนในเรื่องการยกเรื่องเศรษฐกิจพอเพียง มาบรรยายให้ความรู้ประกอบ และจัดให้มีกิจกรรมเสริมเพื่อให้นักเรียนได้ลงทำทดลองจริง และครูควรเอาใจใส่ในการอบรมเพิ่มเติม เกี่ยวกับความรู้ทางวัฒนธรรม ประเพณี และศาสนา ควบคู่ไปด้วยในระหว่างการทำกิจกรรม

๔.๕ องค์ความรู้จากการวิจัย

แผนภาพที่ ๑๐ แสดงกรอบองค์ความรู้จากการวิจัย

เป็นโครงการวิจัยที่ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โครงการวิจัยนี้เป็นการดำเนินการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) ทั้งในเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ที่เชื่อมโยงข้อมูลความคิดเห็นเพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและแนวทางการพัฒนาการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ และการวิจัยเชิงปริมาณ

(Quantitative Research) ที่เชื่อมโยงข้อมูลความคิดเห็นเพื่อศึกษาระดับคุณลักษณะความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับคุณลักษณะความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ เพื่อศึกษาการปลูกฝังความสุจริตแก่เยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ และเพื่อศึกษาการปลูกฝังความสุจริตการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้

โครงการวิจัยชิ้นนี้มีประโยชน์ ทำให้ได้แนวทางการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ที่ช่วยให้ครูผู้จัดการเรียนการสอนได้รูปแบบแนวทางการพัฒนาการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ และจัดเป็นแหล่งเรียนรู้ทางวิชาการให้แก่ผู้บริหาร ครู นักศึกษาและผู้ที่สนใจได้ศึกษาหาความรู้และใช้เป็นแหล่งอ้างอิง และได้แนวทางการพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาครู

บทที่ ๕

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

บทนี้เป็นการสรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ซึ่งจะกล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมติฐานของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิจัย การอภิปลายผล ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป รายละเอียดได้กล่าวเป็นลำดับดังต่อไปนี้

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ดังนี้

๑) เพื่อศึกษาระดับคุณลักษณะความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้

๒) เพื่อศึกษาการปลูกฝังความสุจริตแก่เยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้

๓) เพื่อศึกษาการปลูกฝังความสุจริตการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้

๕.๑ ประชากร กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยแบบผสานวิธีนี้ (mixed methodology) ประกอบด้วยการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยประชากร กลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูลสำคัญของการวิจัยในแต่ละแบบจะประกอบไปด้วย

๑. การวิจัยเชิงปริมาณ

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ เยาวชนที่ศึกษาอยู่ในสายวิชาชีพในสามจังหวัดชายแดนใต้ คือ อาชีวศึกษาปัตตานี จำนวน ๓๕๘ คน วิทยาลัยเทคนิคยะลา จำนวน ๒๕๓ คน และวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส จำนวน ๔๙๑ คน ที่ศึกษาอยู่ในประจำปีการศึกษา ๒๕๖๐ ช่วงระดับชั้น ปวช (ประกาศนียบัตรวิชาชีพ) รวมจำนวนทั้งสิ้น ๑,๑๐๒ คน จาก ๓ โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เยาวชนที่ศึกษาอยู่ในสายวิชาชีพในสามจังหวัดชายแดนใต้ คือ อาชีวศึกษาปัตตานี จำนวน ๑๒๙ คน วิทยาลัยเทคนิคยะลา จำนวน ๙๒ คน และวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส จำนวน ๑๗๙ คน ศึกษาอยู่ในประจำปีการศึกษา ๒๕๖๐ ช่วงระดับชั้น ปวช (ประกาศนียบัตรวิชาชีพ) รวมจำนวนทั้งสิ้น ๔๐๐ คน จาก ๓ โรงเรียน โดยการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้สูตร Yamane ทำโดยใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีจับฉลากโดยการสุ่มแบบไม่ใส่กลับ (Without Replacement) จนได้ครบตามจำนวนที่คำนวณไว้

๒. การวิจัยเชิงคุณภาพ

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) คณะผู้วิจัยเลือกแบบเจาะจง (Purposeful Selection) เป็นการใช้กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่มีลักษณะเฉพาะเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เลือกมีลักษณะเป็น Information rich Case คือ มีข้อมูลให้ศึกษาในระดับลึกได้มาก และสามารถสะท้อนความจริงได้ดีที่สุด ซึ่งจะมีความหมายต่อจุดมุ่งหมายหลักของการศึกษา เพื่อให้ได้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการวิจัยมากที่สุด คณะผู้วิจัยจึงได้เจาะจงผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาให้กับเยาวชนที่ศึกษาสายอาชีพในสามจังหวัดชายแดนใต้ ประกอบด้วย ครูวิทยาลัยการอาชีพปัตตานี ครูโรงเรียนอาชีวศึกษายะลา และครูวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส ซึ่งคณะคณะผู้วิจัยจะทำการสุ่มผู้ให้ข้อมูลแบบเจาะจง (Purpose Sampling) ได้ตัวแทนทั้งสิ้นจำนวน ๒๔ คน) ซึ่งเป็นการเลือกโดยมีเหตุผลเฉพาะโดยคำนึงถึงสถานที่ของโรงเรียนที่สังกัด ตำแหน่ง และประสบการณ์ หรือประเด็นอื่นของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ การเลือกแบบเจาะจงเป็นการเลือกอย่างตั้งใจ ทั้งนี้เพื่อให้ได้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่มีคุณสมบัติภายใต้กรอบของการศึกษาวิจัย

๕.๒ เครื่องมือที่ใช้ในเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยแบบผสานวิธี (Mixed Methodology) ซึ่งใช้แบบสอบถามในการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีรายละเอียดของเครื่องมือทั้งสองประเภท ดังนี้

๑. การวิจัยเชิงปริมาณ

๑. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อศึกษาระดับคุณลักษณะความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ โดยแบ่งออกเป็น ๒ ตอน ได้แก่

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะแบบสอบถามเป็นชนิดเลือกตอบ (Check list) ได้แก่ พื้นที่อยู่อาศัย ศาสนา อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพทางครอบครัว และรายได้ของครอบครัว

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามเกี่ยวกับการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ มีลักษณะเป็นมาตรส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ อาร์.เอ. ลิเคอร์ท (R.A. Likert) มี ๕ ระดับ โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามพิจารณาการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ว่ามีการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้อยู่ในระดับใด โดยกำหนดค่าน้ำหนักของคะแนน ๕ ระดับ ดังนี้

๕ หมายถึง การดำเนินงานการจัดการศึกษาแบบพหุวัฒนธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด

๔ หมายถึง การดำเนินงานการจัดการศึกษาแบบพหุวัฒนธรรม อยู่ในระดับมาก

๓ หมายถึง การดำเนินงานการจัดการศึกษาแบบพหุวัฒนธรรม อยู่ในระดับปานกลาง

๒ หมายถึง การดำเนินงานการจัดการศึกษาแบบพหุวัฒนธรรม อยู่ในระดับน้อย

๑ หมายถึง การดำเนินงานการจัดการศึกษาแบบพหุวัฒนธรรม อยู่ในระดับน้อยที่สุด

โดยหัวข้อของแบบสอบถามแบ่งออกเป็น ๕ ด้าน ประกอบไปด้วย ๑) ด้านความซื่อสัตย์สุจริต (Honesty and Integrity) ๒) ด้านการมีจิตสาธารณะ (Greater Good) ๓) ด้านความเป็นธรรมทางสังคม (Fairness and Justice) ๔) ด้านกระทำอย่างรับผิดชอบ (Responsibility and Accountability) และ๕) ด้านเป็นอยู่อย่างพอเพียง (Living in sustainable economy) จำนวน ๕๒ ข้อ ตามรายละเอียด ดังนี้

๑) ด้านความซื่อสัตย์สุจริต (Honesty and Integrity) มีจำนวน ๙ ข้อ
๒) ด้านการมีจิตสาธารณะ (Greater Good) มีจำนวน ๑๒ ข้อ
๓) ด้านความเป็นธรรมทางสังคม (Fairness and Justice) มีจำนวน ๑๒ ข้อ
๔) ด้านกระทำอย่างรับผิดชอบ (Responsibility and Accountability) มีจำนวน ๑๐ ข้อ
๕) ด้านเป็นอยู่อย่างพอเพียง (Living in sustainable economy) มีจำนวน ๙ ข้อ

๒. การวิจัยเชิงคุณภาพ

เป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview Protocol) ประกอบด้วย ครูวิทยาลัยการอาชีพปัตตานี ครูโรงเรียนอาชีวศึกษายะลา และครูวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส โดยได้ตัวแทนทั้งสิ้นจำนวน ๒๔ คน กำหนดประเด็นในการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง[๑] ในเรื่องของการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ เพื่อจะได้ข้อมูลที่ถูกต้องตรงประเด็นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้

๕.๓ วิธีการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และใช้การสัมภาษณ์ เป็นเครื่องมือในการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

คุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๕ ท่าน แล้วนำไปทดสอบกับผู้ปกครองเยาวชนวิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดปัตตานี อาชีวศึกษาในจังหวัดยะลา และสารพัดช่างในจังหวัดนราธิวาส ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน ๓๐ คน คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของเครื่องมือ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์ แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้านการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้

---

[๑]กิติพัฒน์ นนทปัทมะดุลย์, การวิจัยเชิงคุณภาพในสวัสดิการสังคม : แนวคิดและวิธีวิจัย, (กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดยูเคชั่น,๒๕๕๔), หน้า ๗๙-๘๐.

เท่ากับ .๙๖๔ และแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview Protocol) ซึ่งเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาให้กับเยาวชนที่ศึกษาสายอาชีพในสามจังหวัดชายแดนใต้ ประกอบด้วย ครูวิทยาลัยการอาชีพปัตตานี ครูโรงเรียนอาชีวศึกษายะลา และครูวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส ซึ่งคณะคณะผู้วิจัยจะทำการสุ่มผู้ให้ข้อมูลแบบเจาะจง (Purpose Sampling) ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๐ ได้ตัวแทนทั้งสิ้นจำนวน ๒๔ คน กำหนดประเด็นในการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง[๒] ในเรื่องของการปลูกฝังความสุจริตแก่เยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ และการปลูกฝังความสุจริตการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ โดยมีวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย ดังนี้

๑. การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเชิงปริมาณ

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงปริมาณ คณะผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าสถิติต่างๆ โดยอาศัยคอมพิวเตอร์ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งดำเนินตามขั้นตอนต่อไปนี้

๑ วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจรายการ (Check List) ทำการวิเคราะห์ โดยจำแนกข้อมูลตามตัวแปรที่ศึกษา เพื่อนำมาหาค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำมาเสนอผลการวิเคราะห์ ลงในตาราง

๒ วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ เป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เพื่อทราบการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นรายด้าน และรายข้อคำถาม แล้วนำค่าเฉลี่ยที่ได้จากการวิเคราะห์ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์สมบูรณ์ (Absolute criteria) เพื่อใช้ในการประเมินค่าและแปลความหมายของคะแนน โดยใช้คะแนนเป็นตัวชี้วัด ๕ ระดับ[๓] ดังนี้

ค่าเฉลี่ย ๔.๕๐ - ๕.๐๐ หมายถึง การปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย ๓.๕๐ - ๔.๔๙ หมายถึง การปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย ๒.๕๐ - ๓.๔๙ หมายถึง การปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย ๑.๕๐ - ๒.๔๙ หมายถึง การปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย ๑.๐๐ - ๑.๔๙ หมายถึง การปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

๕.๔ สรุปผลการศึกษา

สรุปผลการวิจัยเชิงปริมาณ ผลการวิจัยครั้งนี้ สรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

---

[๒]เรื่องเดียวกัน, หน้า ๗๙-๘๐.

[๓]พวงรัตน์ ทวีรัตน์, วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์, (กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๔๓), หน้า ๑๐๗-๑๐๘.

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ตามแนวคิดสาระสำคัญ ๕ ประการ ตามหลักสูตร “โตไปไม่โกง” คือ

๑. ด้านความซื่อสัตย์สุจริต
๒. ด้านการมีจิตสาธารณะ
๓. ด้านความเป็นธรรมทางสังคม
๔. ด้านกระทำอย่างรับผิดชอบ
๕. ด้านเป็นอยู่อย่างพอเพียง

๕.๕ อภิปรายผล

การอภิปลายผลการวิจัยเชิงปริมาณ จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ระดับคุณลักษณะความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ และการปลูกฝังความสุจริตการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ นำมาอภิปลายผลตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อ ๑ เพื่อศึกษาระดับคุณลักษณะความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้

จากผลการวิเคราะห์ระดับคุณลักษณะความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = ๔.๑๗, S.D. = .๓๕๐) และรายข้อส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่าการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ มีการปลูกฝังด้านความซื่อสัตย์สุจริตให้แก่เยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ที่ศึกษาสายอาชีพ ได้แก่ วิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดปัตตานี อาชีวศึกษาในจังหวัดยะลา และสารพัดช่างในจังหวัดนราธิวาส ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของนางสาวรุ่งฤดี กล้าหาญ รองศาสตราจารย์ดร.ดวงเดือน ศาสตร์ภัทร และพันเอกหญิง ดร.สายสมร เฉลยกิตติ[๕] การพัฒนารูปแบบการวัดและประเมินพฤติกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายของไทยในศตวรรษที่ ๒๑ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ ๑. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายของไทยในศตวรรษที่ ๒๑ มี ๕ ด้าน คือ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความมีวินัย ความอดทน และใฝ่เรียนรู้ อยู่ในระดับมาก อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาผลการวิจัยรายด้านพบว่า ด้านความซื่อสัตย์สุจริต มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดกว่าทุกด้าน สะท้อนให้เห็นว่า ถึงแม้ครูสายอาชีพที่มีประสบการณ์การจัดการเรียนการสอนที่ได้สอดแทรกความรู้ในด้านการปลูกฝังความซื่อสัตย์สุจริตในทุกๆด้านแล้ว แต่ในความเป็นจริงการปลูกฝังความซื่อสัตย์สุจริตให้กับเยาวชนชายแดนใต้นั้นต้องคำนึงถึงการอบรมสั่งสอนเลี้ยงดูจากครอบครัวซึ่งเป็นสถาบันหลักของสังคม จึงส่งผลให้การสอนของครูสายอาชีพที่ที่มีประสบการณ์การจัดการเรียนการสอนยังขาดประสิทธิภาพ ไม่เกิดผลต่อการปลูกฝังเท่าที่ควร

---

[๕] รุ่งฤดี กล้าหาญ รองศาสตราจารย์ดร.ดวงเดือน ศาสตร์ภัทร และพันเอกหญิง ดร.สายสมร เฉลยกิตติ, **การพัฒนารูปแบบการวัดและประเมินพฤติกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายของไทยในศตวรรษที่ ๒๑**, (วารสารพยาบาลทหารบก ๒๕๕๘), บทคัดย่อ.

สอดคล้องกับงานวิจัยของทองพูล ภูสิม[๕] ได้ทำการศึกษาระดับพฤติกรรมและพัฒนา คุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๘ ประการตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น พื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ กรณีศึกษาโรงเรียนแกดำวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต ๑ พบว่าสภาพก่อนการดำเนินการ พฤติกรรมโดยรวมของนักเรียนจากการประเมินของครู ผู้ปกครองนักเรียน และตัวนักเรียนเอง อยู่ในระดับปฏิบัติการปานกลาง จากการสอบถาม การสัมภาษณ์คณะครู ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียน เกี่ยวกับเรื่องคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ ๘ ประการตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ ของนักเรียน พบว่า ระดับพฤติกรรมยังไม่เป็นไปตามความต้องการของคณะครูและผู้ปกครอง หลังจากที่ได้พัฒนา โดยใช้กระบวนการวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) และ (PAR) ระดับ พฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง ๘ ประการตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ เพิ่มขึ้นจากก่อนการพัฒนาในทุกด้านนั่นคือโดยรวมมีค่าเฉลี่ยระดับ พฤติกรรมในแต่ละด้านก่อนการพัฒนา มีค่าเฉลี่ยจากครู ๓.๕๐ ผู้ปกครอง ๓.๔๙ และนักเรียน ๓.๖๙ หลักจากพัฒนาแล้วพบว่าพฤติกรรมของนักเรียนมีการพัฒนาขึ้นในทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยจากครู ๔.๔๙ ผู้ปกครอง ๔.๔๘ และนักเรียน ๔.๔๙

วัตถุประสงค์ข้อ ๒ เพื่อศึกษาการปลูกฝังความสุจริตแก่เยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้

จากผลการวิเคราะห์ศึกษาการปลูกฝังความสุจริตแก่เยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ผลวิจัยชี้ให้เห็นว่า

ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ถึงแม้จะมีเหตุการณ์ความไม่สงบเกิดขึ้นในสามจังหวัดชายแดนใต้ ทำให้เยาวชนบางส่วนขาดผู้ปกครองดูแล และอบรมเลี้ยงดู แต่เมื่อเยาวชนได้เข้ารับการศึกษาในโรงเรียน ครูผู้จัดการเรียนการสอน ก็ได้เป็นสื่อกลางในการอบรม ปลูกฝังให้นักเรียนมีความซื่อสัตย์สุจริต ไม่เห็นแก่ตัว ไม่เอารัดเอาเปรียบเพื่อนที่มีการนับถือต่างจากศาสนาของตนเอง รู้จักบาปบุญคุณโทษ มีจิตสำนึกมองโลกในแง่ดี ถึงจะมีการสูญเสียบุคคลในครอบครัวก็ตาม

ด้านการมีจิตสาธารณะ ของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ที่ศึกษาอยู่ในวิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดปัตตานี อาชีวศึกษาในจังหวัดยะลา และสารพัดช่างในจังหวัดนราธิวาส เป็นอีกด้านหนึ่งที่ครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่า มีนโยบายการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ต้องการขยายโอกาสทางการศึกษาให้เยาวชนทุกคนได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียม มีคุณภาพ จึงเป็นที่มาของการกำหนดคุณลักษณะที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนหรือคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ การมีจิตสาธารณะเป็นคุณลักษณะที่สำคัญประการหนึ่ง ที่กระทรวงศึกษาธิการต้องการให้เกิดกับผู้เรียน สถานศึกษาทุกแห่งในสังกัด ได้จัดโครงการและกิจกรรมต่างๆเพื่อสร้างจิตสำนึกให้นักเรียนทำความดี คำนึงถึง ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน โดยวิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดปัตตานี อาชีวศึกษาในจังหวัดยะลา และ

---

[๕]ทองพูล ภูสิม, **การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๘ ประการ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ กรณีศึกษาโรงเรียนแกดำวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต ๑**, (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, ๒๕๕๓), บทคัดย่อ.

สารพัดช่างในจังหวัดนราธิวาส ได้มีการจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมที่ส่งเสริม และตอบสนองนโยบายนี้ คือ กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ที่ได้ใส่อยู่ในแผนการจัดการเรียนการสอน

ด้านความเป็นธรรมทางสังคม ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในโรงเรียนวิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดปัตตานี อาชีวศึกษาในจังหวัดยะลา และสารพัดช่างในจังหวัดนราธิวาส พบว่า ผู้สอนมีการจัดการเรียนการสอนที่ไม่มีการแบ่งแยกของเชื้อชาติ ศาสนาในห้องเรียน พบได้จากการสอบถามถึงการเรียนในห้องเรียนของนักเรียนที่มีการเรียนและการทำกิจกรรมร่วมกัน การสอนของครูที่จะมีการสอดแทรกข้อมูลถึง วิถีชีวิต ความเป็นอยู่กฎระเบียบของนักเรียนที่มีความหลากหลายได้มาปฏิบัติร่วมกัน ไม่แบ่งแยกเชื้อชาติและศาสนา และนักเรียนได้มีการทำกิจกรรมร่วมกันอย่างสันติ ครูผู้สอนจะต้องสอนเป็นกลางไม่โอนเอน

ด้านกระทำอย่างรับผิดชอบ ครูผู้สอนในโรงเรียนวิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดปัตตานี อาชีวศึกษาในจังหวัดยะลา และสารพัดช่างในจังหวัดนราธิวาส ให้ข้อมูลว่า ครูได้มีการปลูกจิตสำนึกในบทบาทและหน้าที่ของนักเรียน โดยการทำข้อตกลงถึงการให้คะแนนพิเศษ ให้รางวัลแก่นักเรียนที่ปฏิบัติหน้าที่ได้ดีที่สุด โดยให้เพื่อนนักเรียนในห้องร่วมโหวตให้คะแนน โดยนักเรียนทุกคนต้องเคารพกฎเกณฑ์กติกา และยอมรับผลการตัดสิน นักเรียนท่านใดชนะ มีคะแนนโหวตมากก็จะได้รางวัลไป ซึ่งคณะผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า การให้รางวัล และการชมเชยต่อหน้าเพื่อนนักเรียนในที่สาธารณะ เป็นแรงขับให้นักเรียนได้ปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

ด้านเป็นอยู่อย่างพอเพียง ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในโรงเรียนวิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดปัตตานี อาชีวศึกษาในจังหวัดยะลา และสารพัดช่างในจังหวัดนราธิวาส ที่คณะผู้วิจัยเก็บข้อมูลส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในเขตชุมชนเมืองของสามจังหวัดชายแดนใต้ มีอัตราการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจสูง ส่งผลให้วิถีชีวิตแต่ละครอบครัวมีความตื่นตัวในการหาเลี้ยงครอบครัว จึงทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวมีน้อยลง เพราะผู้ปกครองต้องใช้เวลาส่วนใหญ่ในการประกอบอาชีพเพื่อเลี้ยงดูครอบครัว ทำให้ขาดความใกล้ชิด ขาดการเอาใจใส่และให้คำปรึกษาแก่บุตรหลานของตน ผู้ปกครองแค่เป็นผู้สนับสนุนหาสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆมาให้เพื่อตอบสนองความต้องการของบุตรหลานของตนเพียงเท่านั้น จนกลายเป็นสังคมของการบริโภคนิยม ส่งผลให้นักเรียนขาดความยั้งคิดใช้จ่ายเงินโดยขาดการไตร่ตรอง ขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการออมและการวาง แผนการใช้เงิน ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการพึ่งพาตนเองได้

วัตถุประสงค์ข้อ ๓ เพื่อศึกษาการปลูกฝังความสุจริตการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้

จากผลการวิเคราะห์การปลูกฝังความสุจริตการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ผลการวิจัยพบว่า จากสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในสามจังหวัดชายแดนใต้ส่งผลกระทบ และมีอิทธิพลอย่างมากต่อเยาวชน สื่อแขนงต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สื่อทางอินเตอร์เน็ต ทำให้เยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้เห็นตัวอย่างที่ดีและไม่ดี ทำให้เยาวชนลอกเลียนแบบ โดยขาดการดูแลของผู้ปกครอง และครูอย่างใกล้ชิด สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมบัติโยธาทิพย์ และคณะ[๖] รูปแบบและ

---

[๖]สมบัติโยธาทิพย์ และคณะ, **รูปแบบและวิธีการพัฒนาเยาวชนเพื่อความมั่นคงของ สามจังหวัดชายแดนภาคใต้**, (คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลยัราชภฏัยะลา, ๒๕๕๕), บทคัดย่อ.

วิธีการพัฒนาเยาวชนเพื่อความมั่นคงของ สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาเยาวชนเพื่อความมั่นคงของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านแนวคิด ควรมีนโยบายเฉพาะและดูแลเป็นพิเศษ ทั้งด้านงบประมาณและควรต่อเนื่อง โดยเน้นการสร้างความเข้าใจในขนบธรรมเนียมประเพณี ควบคู่กับหลักศาสนา ด้านจุดมุ่งหมาย ปลูกฝังให้เยาวชนมีระเบียบวินัย รักประเทศชาติ มีจีติอาสา มีความสามัคคี ห่างไกลยาเสพติด และรู้จักปรับตัวเข้ากับสังคม ด้านองค์ประกอบ ส่งเสริมกิจกรรมเยาวชนทุกระดับ มีศูนย์เยาวชน ประจำจังหวัด สร้างความร่วมมือกับองค์กรศาสนา จัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับหลักศาสนา ด้าน หน่วยงานหลักที่มีบทบาทหน้าที่ ควรเป็นศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัด สำนักพัฒนาชุมชนจังหวัด สำนักงานพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ด้านรูปแบบการพัฒนา มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำหนด ยุทธศาสตร์และเป้าหมายร่วมกันและอย่างชัดเจน ด้านวิธีการ ให้เยาวชนมีโอกาสแสดงความคิดเห็น ใช้หลักศาสนาควบคู่กับการจัดกิจกรรม ด้านการจัดตั้งและพัฒนากลุ่มองค์กร ให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ส่งเสริมศักยภาพเยาวชน บูรณาการกลุ่มโครงการการพัฒนาเยาวชน

สรุปผลการวิจัยเชิงคุณภาพ ผลการวิจัยครั้งนี้ สรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ตามแนวคิดสาระสำคัญ ๕ ประการ ตามหลักสูตร “โตไปไม่โกง” ดังนี้

ด้านความซื่อสัตย์สุจริต

๑) ปัญหาในด้านนี้นั้น ผู้ให้ข้อมูลสะท้อนให้เห็นว่า ความซื่อสัตย์สุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ปรากฏในความรู้สึก ความนึกคิดที่ถูกปลูกฝังให้กับเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้เสมอ โดยพบว่าเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้มีความตั้งใจจริงในการที่จะปรับปรุงความคิดของตนเองให้ถูกต้องตามความเป็นจริงและมุ่งที่จะลดความอยากที่อยู่ในใจที่มีผลต่อความอยากได้ต่อบุคคลอื่นลง สถานศึกษาเองก็ได้นำนโยบายจากกระทรวงศึกษาธิการมาจัดไว้ในหลักสูตรที่จัดการศึกษา และตัวของเยาวชนเองก็มีจิตสำนึกที่ปฏิบัติอยู่ในจิตใจก่อนที่จะทำอะไร

๒) แนวทางการพัฒนาด้านนี้นั้น ผู้ให้ข้อมูลสะท้อนให้เห็นว่า ควรให้ความสำคัญในเรื่อง การสอนนักเรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งเป็นบ่อเกิดให้มีความซื่อสัตย์สุจริต ควรที่จะมีการส่งเสริมสนับสนุนการสร้างลักษณะนิสัยความซื่อสัตย์สุจริต ควรกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต ควรมีการส่งเสริมสนับสนุนการสร้างลักษณะนิสัยความซื่อสัตย์สุจริต

ด้านการมีจิตสาธารณะ

๑) ปัญหาในด้านนี้นั้น ผู้ให้ข้อมูลสะท้อนให้เห็นว่า นักเรียนมีการตระหนักรู้ถึงการที่จะอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างเป็นสุข โดยลดความเห็นแก่ตัวลง ไม่ทำให้ผู้อื่นต้องเดือนร้อนเพราะตนมองถึงประโยชน์ของส่วนรวมมากกว่าส่วนตน มีน้ำใจต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน นักเรียนแต่ละสาขามีพฤติกรรมจิตสาธารณะแตกต่างกันไปของด้านกิจกรรมที่จัด หากเป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นจากการเรียนการสอนจะเข้าร่วมเพื่อหวังคะแนน ถ้าเป็นกิจกรรมเสริมหลักสูตร หรือกิจกรรมที่ออกไปภายนอก

นักเรียนก็จะให้ความร่วมมือเข้าร่วม โดยความเต็มใจ และสมัครใจ จึงแสดงให้เห็นว่าสถานศึกษาควรกระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมมากขึ้นเพื่อจะนำไปสู่การพัฒนาพฤติกรรมความรับผิดชอบของนักเรียนต่อไป

๒) แนวทางการพัฒนาด้านนี้นั้น ผู้ให้ข้อมูลสะท้อนให้เห็นว่า ควรให้ความสำคัญในเรื่อง การสร้างวินัยในตนเอง ควรตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในสังคมที่ตนเองอาศัยอยู่ รู้ถึงหน้าที่ความรับผิดชอบ ต่อตนเองและสังคม ควรที่จะพัฒนาในด้านความสามารถในการใช้ทักษะ นักเรียนให้มีคุณลักษณะตามหลักสูตรการมีมีจิตสาธารณะ และสนับสนุนจัดกิจกรรมกับภายนอกเพื่อให้นักเรียนมีจิตสาธารณะและได้เรียนรู้การทำงานร่วมกันกับสังคม มีส่วนร่วมในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น

ด้านความเป็นธรรมทางสังคม

๑) ปัญหาในด้านนี้นั้น ผู้ให้ข้อมูลสะท้อนให้เห็นว่า เยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ส่วนใหญ่มีความเชื่อเกี่ยวกับผลของการกระทำที่สอดคล้องกันโดยเชื่อว่าการกระทำสิ่งที่ดี ถูกต้องเป็นสิ่งที่มีคุณค่า ย่อมส่งผลให้เกิดความสุขทั้งต่อผู้กระทำและผู้ที่เกี่ยวข้อง ตรงกันข้ามหากกระทำสิ่งที่ไม่ดี ไม่ถูกต้อง เอาเปรียบผู้อื่นย่อมส่งผลกระทบและผลเสียทั้งต่อตนเองและสังคมส่วนรวม ภาพรวมในเรื่องของต่างศาสนานำไปสู่การรวมกลุ่มของเยาวชนชายแดนใต้ ซึ่งเป็นที่มาที่อาจให้เกิดปัญหาในด้านนี้ สิ่งเหล่านี้เปลี่ยนแปลงไม่ได้ ทำให้มีการจำกัดโอกาสทางด้านความสัมพันธ์ของความรู้สึก มีการกีดกัน มีอคติและอาจนำไปสู่การเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมของเยาชนชายแดนใต้

๒) แนวทางการพัฒนาด้านนี้นั้น ผู้ให้ข้อมูลสะท้อนให้เห็นว่า ควรให้ความสำคัญในเรื่อง ความยุติธรรม ความถูกต้อง ความเท่าเทียม และความเสมอภาคแม้จะต่างกันทางด้านความคิดศาสนา ความเป็นอยู่ ควรที่จะพัฒนาให้ความสำคัญในเรื่องการปรับทัศนคติในการอยู่ร่วมกันอย่างสันติของเยาชนที่มีความหลากหลาย ทางวัฒนธรรม ต้องมีความรู้ความหลากหลายทางวัฒนธรรมของเยาวชน เห็นอกเห็นใจ ใส่ใจเยาวชนทุกคน ไม่ดูถูกดูแคลน ปฏิบัติและกระทำต่อทุกคนอย่างเท่าเทียมเสมอภาค

ด้านกระทำอย่างรับผิดชอบ

๑) ปัญหาในด้านนี้นั้น ผู้ให้ข้อมูลสะท้อนให้เห็นว่า เยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้มีปัญหาการทำงานส่งตามที่ครูประจำรายวิชาได้มอบหมายล่าช้า เยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ขาดความใส่ใจ ขาดความร่วมมือในหน้าที่ที่ตนเองต้องรับผิดชอบ ขาดแรงจูงใจในการทำงานตามที่มอบหมาย รวมไปถึงการขาดการส่งเสริมสนับสนุนในเรื่องของการมีวินัยของตนเอง

๒) แนวทางการพัฒนาด้านนี้นั้น ผู้ให้ข้อมูลสะท้อนให้เห็นว่า ควรให้ความสำคัญในเรื่อง การปลูกฝังเรื่องหน้าที่ ความรับผิดชอบที่เยาวชนพึงมีในหน้าที่ที่ตัวเองได้รับ และการปฏิบัติเมื่อออกมาสู่สังคม ควรที่จะพัฒนาการปลูกฝัง ควรมีการวางแผนร่วมกันกับเยาวชน ที่จะคอยช่วยผลักดันอบรม ช่วยเตือนให้เยาวชนได้รู้จักหน้าที่ที่ตนเองพึงมี

ด้านเป็นอยู่อย่างพอเพียง

๑) ปัญหาในด้านนี้นั้น ผู้ให้ข้อมูลสะท้อนให้เห็นว่า ในด้านตัวนักเรียน มีปัญหาเรื่องความต้องการที่อยากมีตามสังคม ปัจจุบันที่มีสิ่งล่อตาล่อใจสูง จากสังคมที่มีการเปลี่ยนไปตามเทคโนโลยี ทำให้เยาวชนชายแดนใต้มีปัญหาเรื่องการขาดความยับยั้งชั่งใจในความอยากได้ อยากมีเพื่อตอบสนองความต้องการของตัวเอง

๒) แนวทางการพัฒนาด้านนี้นั้น ผู้ให้ข้อมูลสะท้อนให้เห็นว่า ควรให้ความสำคัญในเรื่อง การบูรณาการความรู้จากห้องเรียนสู่ชีวิตที่ดำเนินในสังคม ควรสร้างวัฒนธรรมพอเพียงให้เกิดขึ้นโดยการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในวิถีชีวิต ควรที่จะพัฒนาเน้นเรื่องปฏิบัติในเรื่อง ความขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ อดทน ปฏิบัติตนให้เป็นคนดีมีน้ำใจ ควรเสริมสร้างนักเรียนให้มีการเรียนรู้ วิชาการและทักษะต่างๆ ที่จำเป็น เพื่อให้สามารถรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ ดำเนินชีวิตแบบเรียบง่ายให้พอเพียง พอกิน และพอใช้ โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๕.๖ ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่สำคัญดังนี้

๑. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

๑) การศึกษาด้านความซื่อสัตย์สุจริตตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สถานศึกษาควรมีการพัฒนาด้านอยู่อย่างพอเพียงอย่างต่อเนื่องโดยให้นักเรียนรู้จักใช้จ่ายอย่างประหยัดเห็นคุณค่าของสิ่งที่เหลือใช้ และสถานศึกษาควรปลูกฝังโดยการจัดกิจกรรมส่งเสริมความซื่อสัตย์สุจริต จัดโครงการของหายได้คืน การจัดโครงการโรงเรียนวิถีไทยวิถีพุทธ

๒) ด้านอยู่อย่างพอเพียงผู้สอนและครอบครัว ควรปลูกฝังให้นักเรียนรู้คุณค่าของการออมและมีการเก็บ ออมเงินไว้ใช้ยามฉุกเฉิน มีการปลูกฝังให้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

๓) ด้านมีจิตสาธารณะ สถานศึกษาควรส่งเสริมนักเรียนให้เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหา หรือร่วมสร้างสิ่งที่ดีงามแก่ส่วนรวม ตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นด้วยความกระตือรือร้นโดยสถานศึกษาจัด สถานการณ์ปัญหาให้นักเรียนร่วมกันแก้ อาจจัดให้อยู่ในแผนการจัดการเรียนการสอนในวิชาเสรี

๔) ส่งเสริมให้มีการสร้างเครือข่ายหรือการเรียนรู้ แลกเปลี่ยนร่วมกันของครูผู้ปกครอง

๕) ด้านกระทำอย่างรับผิดชอบ ครูผู้สอนเน้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นทักษะ การทำงานของนักเรียน ให้นักเรียนรู้จักการทำงานให้เป็นระเบียบ เป็นขั้นตอน รู้จักการพัฒนาและปรับปรุง คุณภาพของงานของตนด้วยความมุ่งมั่นและตั้งใจ

๒. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

๑) ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ตามสาระสำคัญ ๕ ประการ หลักสูตร “โตไปไม่โกง” ระหว่างนักเรียนสายอาชีพและสายสามัญ

๒) ควรศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์ระหว่างความสัมพันธ์ของวัฒนธรรมชายแดนใต้ ที่มีผลต่อการพัฒนาการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ตามสาระสำคัญ ๕ ประการ หลักสูตร “โตไปไม่โกง” ซึ่งหัวข้อการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ดังกล่าวเป็นประโยชน์อย่างยิ่งที่จะใช้เป็นแนวทางการพัฒนาการพัฒนาผู้เรียนต่อไป

ปญฺญา โลกสฺมิ ปชฺโชโต
มจร
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

บรรณานุกรม

๑. ภาษาไทย

๑.๑ หนังสือ

กิติพัฒน์ นนทปัทมะดุลย์. **การวิจัยเชิงคุณภาพในสวัสดิการสังคม : แนวคิดและวิธีวิจัย**. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดยูเคชั่น. ๒๕๕๔

กระทรวงศึกษาธิการ. **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.). ๒๕๔๖.

จิราภรณ์ อารยะรังสฤษฎ์. **จิตวิทยาการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม**. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์. ๒๕๒๖.

ฉวีวรรณ สุขพันธ์โพธาราม. **พัฒนาการวัยรุ่นและบทบาทครู**. เชียงใหม่ : โครงการตำรามหาวิทยาลัย ห้องจำหน่ายหนังสือ สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ๒๕๒๗.

ชยสาโรภิกขุ. **โหลหนึ่งก็ถึง: คุณธรรม ๑๒ ประการ เพื่อความสำเร็จในการศึกษาวิถีพุทธ โรงเรียนทอสี**. กรุงเทพฯ : บริษัท คิว พริ้นท์ แมเนจเม้นท์ จำกัด. ๒๕๕๔.

ชาย โพธิสิตา. **ศาสตร์และศิลป์แห่งการวิจัยเชิงคุณภาพ**. กรุงเทพฯ: อัมรินทร์พริ้นติ้งฯ. ๒๕๔๗.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. **วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, ๒๕๔๓.

บุญชม ศรีสะอาด. **การวิจัยเบื้องต้น**. กรุงเทพฯ : สุริยสาสน์. ๒๕๔๖.

ประภาพรรณ เส็งวงศ์. **การพัฒนาการเรียนรู้ด้วยวิธีการวิจัยในชั้นเรียน**. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์. ๒๕๕๐.

ผกา สัตยธรรม. **สุขภาพจิตเด็ก**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ๒๕๓๕.

ผ่อง พรรณ เกิดพิทักษ์. **การแนะแนวและการให้คำปรึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์บัณฑิตการพิมพ์. ๒๕๒๙.

พิสณุ ฟองศรี. **เทคนิควิธีประเมินโครงการ**. กรุงเทพฯ: บริษัทด่านสุทธา การพิมพ์ จำกัด. ๒๕๕๑.

ไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม และสังคม สัญจร. **สำนึกไทยที่พึงปรารถนา**. กรุงเทพฯ: มูลนิธิบูรณะชนบทแห่งประเทศไทยฯ. ๒๕๔๓.

ไพศาล ภู่ไพบูลย์ อังคณา ตติรัตน์ และปนัดดา มีสมบัติงาม. **หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม.๑**. กรุงเทพมหานคร : พิมพลักษณ์. ม.ป.ป.

โยธิน ศันสนยุทธ. **จิตวิทยา**. กรุงเทพฯ ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ. ๒๕๓๓.

ยุทธนา วรุณปิติกุล. **สำนึกพลเมือง : ความเรียงว่าด้วยประชาชนบนเส้นทางประชาคม**. กรุงเทพฯ : มูลนิธิการเรียนรู้และพัฒนาประชาคม. ๒๕๔๒.

ราชกิจจานุเบกษา. **พระราชบัญญัติคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๔๒.**

ราชบัณฑิตยสถาน. **พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒**. บริษัทนานมีบุ๊คส์ จำกัด. ๒๕๔๖.

สุชา จันทน์เอม. **จิตวิทยาทั่วไป**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช. ๒๕๓๓.

_____. **จิตวิทยาพัฒนาการ**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช. ๒๕๔๒.

สุพัตรา สุภาพ. **สังคมวิทยา**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช. ๒๕๒๕.

๑.๒ รายงานการวิจัย

กฤติพงศ์ บุญรงค์. **ศึกษากระบวนการบริการจัดการของผู้บริหารกับการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนด้านความซื่อสัตย์ : กรณีศึกษาโรงเรียนบ้านตากแดด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพังงา**. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต. ๒๕๕๐.

ขัตติยา กรรณสูต. **รายงานวิจัยคุณธรรม พฤติกรรมความซื่อสัตย์ของคนไทย: บทสรุปผู้บริหาร**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.). ๒๕๔๗.

ดารัตน์ พงษ์สุวรรณ์. **การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ โรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปะศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ. ๒๕๕๔.

ทองพูล ภูสิม. **การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๘ ประการ ตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ กรณีศึกษาโรงเรียนแกดำวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต ๑**. วารสาร มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. ๒๕๕๓.

ธรรมนันทิกา แจ้งสว่าง. **ผลของการใช้โปรแกรมพัฒนาจิตสาธารณะด้วยบทบาทสมมติกับตัวแบบของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓**. ปริญญานิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ๒๕๔๗.

นันทวัฒน์ ชุนชี. **การใช้ตัวแบบสัญลักษณ์ผ่านสื่อหนังสือเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะในนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒**. ปริญญานิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ๒๕๔๖.

พรรณพิไล ศรีอาภรณ์. **ทฤษฎีเกี่ยวกับวัยรุ่น**. คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ๒๕๓๗.

บรรทม มณีโชติ. **การศึกษารูปแบบของข้อคำถามวัดลักษณะนิสัยด้านความเสียสละชนิดข้อความและชนิดสถานการณ์ที่ททมีผลต่อคุณภาพของแบบทดสอบ**. ปริญญานิพนธ์ กศม. ๒๕๓๐.

บุญทัน ภูบาล. **การใช้วีดิทัศน์ละครหุ่นเชิดเป็นตัวแบบเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒**, ปริญญานิพนธ์ กศ.ม (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ๒๕๔๙.

ปิยวร กุมภิวัตน์. **ปัจจัยทางสังคมและวัฒนธรรมที่นำไปสู่พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นในจังหวัดแพร่**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. ๒๕๔๖.

มาเรียม มะแซ. **การปฏิบัติตามหลักคุณธรรมจริยธรรมอิสลามของนักเรียน โรงเรียนตาดีกา ตามทัศนะของผู้ปกครอง ในอำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี**. วิทยานิพนธ์มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี. วิทยาลัยอิสลามศึกษา. ๒๕๕๓.

รุ่งฤดี กล้าหาญ และคณะ. **การพัฒนารูปแบบการวัดและประเมินพฤติกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะ อัน พึงประสงค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายของไทยในศตวรรษที่ ๒๑**. ทุนอุดหนุนการวิจัย จากสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ๒๕๕๘.

ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร และคณะ. **รูปแบบการพัฒนานักเรียนระดับประถมศึกษาให้มีจิตสาธารณะ : การศึกษาระยะยาว**. เอกสารประกอบการประชุมวิชาการ สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ๒๕๔๖.

หทัย อาจปรุ. **ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ภาวะผู้นำ รูปแบบการดำเนินชีวิตและความสมารถในการเรียนรู้ด้วยตนเองกับการมีจิตสำนึกสาธารณะของนักศึกษาพยาบาลเขตกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ พยาบาลศาสตร์มหาบัณฑิต (การพยาบาลศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ๒๕๔๔.

_____. **ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ภาวะผู้นำ รูปแบบการดำเนินชีวิต**. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. คณะพยาบาลศาสตร์. ๒๕๔๔.

ศิริพร จินะณรงค์. **การพัฒนาต้นแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้นอกระบบสำหรับครูในมูลนิธิที่ดูแลเด็กด้อยโอกาส**. ศูนย์การศึกษาเพื่อเด็กด้อยโอกาส คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อ้างถึงในสารปฏิรูป. ๒๕๕๘.

สมบัติโยธาทิพย์ และคณะ. **รูปแบบและวิธีการพัฒนาเยาวชนเพื่อความมั่นคงของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้**. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ทุนวิจัยสำนักบริหารโครงการวิจัยในอุดมศึกษาและพัฒนามหาวิทยาลัยวิจัยแห่งชาติสำนักคณะกรรมการการอุดมศึกษา. ๒๕๕๕.

สิริพร ศรีสมวงษ์. **การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเพื่อพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ โรงเรียนอัสสัมชัญแผนกประถม**. สารนิพนธ์ กศ.ม. (การประถมศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒประสานมิตร. ๒๕๔๙.

สิทธิพงษ์ ปานนาค. **การพัฒนาแบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในการจัดการเรียนรู้พลศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑**. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา) กรุงเทพฯ :บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒประสานมิตร. ๒๕๕๖.

สุคนธรส หุตะวัฒนะ. **ผลของการใช้โปรแกรมพัฒนาจิตสาธารณะด้วยเทคนิคเสนอตัวแบบผ่านภาพการ์ตูนร่วมกับการชี้แนะทางวาจา ที่มีต่อจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓**. ปริญญานิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ๒๕๕๐.

สุมาลีวงศ์ษา. **คุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความเมตตากรุณาของนักเรียนช่วงชั้นที่ ๓ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (การวัดผลการศึกษา) กรุงเทพฯ :บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒประสานมิตร. ๒๕๕๐.

อมรวิชช์ นาครทรรพ และคณะ. **เครือข่ายขับเคลื่อนเชิงยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาเด็ก เยาวชน และการศึกษาโครงการจัดตั้งสถาบันรามจิตติ (รามจิตติ ระยะที่ ๒)**. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.). ๒๕๕๐.

อัจศรา ประเสริฐสิน. **การพัฒนารูปแบบการวัดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๘ ประการของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา**. อุดหนุนการวิจัย จากสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน). ๒๕๕๘.

อัญชลี ยิ่งรักพันธุ์. **ผลการใช้สถานการณ์จำลองผสานกับเทคนิคการประเมินผลจากสภาพจริงเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕**. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ๒๕๕๐.

๑.๓ วารสาร/จุลสาร

ทศพร ประเสริฐสุข. **ความเฉลียวฉลาดทางอารมณ์กับการศึกษา**. วารสารพฤติกรรมศาสตร์ ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๔๒.

เบญจพร ปัญญายง. **ปัญหาสุขภาพจิตของนักเรียนในพื้นที่เกิดเหตุการณ์ความไม่สงบจังหวัดชายแดนใต้**. วารสารสุขภาพจิตแห่งประเทศไทย. ๒๕๕๒.

อโณทัย งามวิชัยกิจ. **การวิจัยแบบผสมผสานเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ**. บทความวิชาการ. วารสารการ จัดการสมัยใหม่ ปีที่ ๑๓ ฉบับที่ ๑ เดือน มกราคม – มิถุนายน, ๒๕๕๘.

๑.๔ เอกสารอัดสำเนาและเอกสารอื่น

กระทรวงศึกษาธิการ. **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑**. เอกสารประกอบการบรรยาย, (มปป.).

คู่มือความรู้เรื่องการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนการระบุความรู้. **สร้างจิตสำนึกปลูกฝังความสุจริตตามคู่มือ strong**, อ้างอิง : ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเรี่ยไรของหน่วยงานของรัฐ. ๒๕๔๔.

รัฐธรรมนูญแห่งอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐. **สิทธิ และเสรีภาพ.**

ผ่องศรี วาณิชย์ศุภวงศ์. **เอกสารคำสอนระเบียบวิธีวิจัยทางการศึกษา**. ปัตตานี: ฝ่ายเทคโนโลยีการศึกษา สำนักวิทยบริการมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. ๒๕๔๖.

๑.๕ สารนิเทศจากเวิลด์ไวด์เว็บ (World Wide Web)

กรุงเทพมหานคร และ ศูนย์สาธารณประโยชน์และประชาสังคม (นิด้า) และองค์กรเพื่อความโปร่งใสในประเทศ ไทย. **โครงการ โรงเรียนสีขาว หลักสูตร "โตไปไม่โกง"**. [ออนไลน์]. สืบค้น เมื่อ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๑. จาก http://growinggood.org/project/.

เจนจิรา แสงไกร. **บทเรียนการปลูกฝังเรื่องค่านิยมความซื่อสัตย์สุจริต**. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑. จาก https://is.gd/f๕nXjv.

เทศบาลตำบลหนองเสาเล้า. **โครงการสร้างภูมิคุ้มกันทางสังคมให้เด็กและเยาวชนตำบลหนองเสาเล้า (โตไปไม่โกง) เทศบาลตำบลหนองเสาเล้า อำเภอชุมแพ จังหวัดขอนแก่น**. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๑. จาก https://is.gd/OTL๗Ko.

ประไพ ประดิษฐ์สุขถาวร. **คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Desired Characteristics)**. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๑. จาก https://is.gd/KFwcRc.

พนม พงษ์ไพบูลย์. **การศึกษากับการเสริมสร้างความซื่อสัตย์สุจริต**, จาก https://is.gd/ZUfiaH, สืบค้นเมื่อ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑.

ภาภรณ์ เรืองวิชา. **ข่าวมหาวิทยาลัยขอนแก่น COLA KKU ปลูกจิตสำนึก เน้น นศ.ซึมซับคุณค่าแห่งความดีอย่างต่อเนื่อง**. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๑. จาก https://www.kku.ac.th › news › v.php.

รจนา ระจินดา. **โครงการประชาสัมพันธ์เพื่อเสริมสร้างจิตสำนึกและค่านิยมของสังคมไทยให้ยึดมั่นในความซื่อสัตย์สุจริตและถูกต้องชอบธรรม**. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๑. จาก ewt.prd.go.th › ewt › region๗ › ewt_news,

๒. ภาษาอังกฤษ

Mischel. W. **Processes in Delay of Gralification**. In L. Berkowitz (ed) Advances in Experimental Social Psychology. Vol ๑.pp ๒๔๙-๒๙๓ New York. Acaclemic Press. ๑๙๗๔.

Hurlock, E. B. **Child Development (๕thed.)**. Kogakusha: McGraw Hill. ๑๙๗๒.

Woolfolk. **Psychology of Learning**. Copy,๑๙๙๓.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
บทความวิจัย

การปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้
Cultivating Integrity of Youth in the Three Southern Provinces

ภมรรัตน์ ชุมภูประวิโร และคณะ[๑]

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการปลูกฝังความสุจริต ของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ เพื่อศึกษาการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ และเพื่อศึกษาปัญหาหรืออุปสรรคในการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ กลุ่มตัวอย่างการวิจัยเชิงปริมาณ คือ เยาวชนที่ศึกษาอยู่ในวิทยาลัยสายอาชีพในสามจังหวัดชายแดนใต้ คือ วิทยาลัยการอาชีพปัตตานี จำนวน ๓๕๘ คน โรงเรียนอาชีวศึกษายะลา จำนวน ๒๕๓ คน และวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส จำนวน ๔๙๑ คน ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๐ คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๒๙ ของกลุ่มตัวอย่างจริง ส่วนผู้ให้ข้อมูลสำคัญของการวิจัยเชิงคุณภาพคือ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาให้กับเยาวชนที่ศึกษาอยู่ในวิทยาลัยสายอาชีพในสามจังหวัดชายแดนใต้ ประกอบด้วย ครูวิทยาลัยการอาชีพปัตตานี ครูโรงเรียนอาชีวศึกษายะลา และครูวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส จำนวน ๒๔ คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีอุปนัย

ผลการวิจัยพบว่า

๑) จากผลการวิเคราะห์ระดับการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = ๔.๑๗, S.D. = .๓๕๐) และรายข้อส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่าการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ มีการปลูกฝังด้านความซื่อสัตย์สุจริตให้แก่เยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ที่ศึกษาสายอาชีพ ได้แก่ วิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดปัตตานี อาชีวศึกษาในจังหวัดยะลา และสารพัดช่างในจังหวัดนราธิวาส

๒) จากผลการวิเคราะห์ศึกษาการปลูกฝังความสุจริตแก่เยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ผลวิจัยชี้ให้เห็นว่า ถึงแม้จะมีเหตุการณ์ความไม่สงบเกิดขึ้นในสามจังหวัดชายแดนใต้ ทำให้เยาวชนบางส่วนขาดผู้ปกครองดูแล และอบรมเลี้ยงดู แต่เมื่อเยาวชนได้เข้ารับการศึกษาในโรงเรียน ครูผู้จัดการเรียนการสอน ก็ได้เป็นสื่อกลางในการอบรม ปลูกฝังให้นักเรียนมีความซื่อสัตย์ สุจริต ไม่เห็นแก่ตัว ไม่เอารัดเอาเปรียบเพื่อนที่มีการนับถือต่างจากศาสนาของตนเอง รู้จักบาปบุญคุณโทษ มีจิตสำนึกมองโลกในแง่ดี ถึงจะมีการสูญเสียบุคคลในครอบครัวก็ตาม

---

[๑] อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ปัตตานี คณะวิจัยร่วม พระครูสุตกิจสโมสร โกตัน, รังสรรค์ วัฒนาชัยวณิช

๓) จากผลการวิเคราะห์ปัญหาหรืออุปสรรคในการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ผลการวิจัยพบว่า จากสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในสามจังหวัดชายแดนใต้ส่งผลกระทบและมีอิทธิพลอย่างมากต่อเยาวชน สื่อแขนงต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สื่อทางอินเตอร์เน็ต ทำให้เยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้เห็นตัวอย่างที่ดีและไม่ดี ทำให้เยาวชนลอกเลียนแบบ โดยขาดการดูแลของผู้ปกครอง และครูอย่างใกล้ชิด

คำสำคัญ: การปลูกฝังความสุจริต, เยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้

Abstract

This research used a mixed methods research. The study aims to investigate honesty cultivation of youth in the three southern border provinces as well as to examine the problems in cultivating honesty of youth in the three southern border provinces. The sample of quantitative study included youths from the three southern border provinces (๔๙๑ people). The key informants in qualitative research included ๒๔ people from vocational school teachers, and teachers of Yala Narathiwat polytechnic education. Research tools used in this study were a questionnaire and a semi-structured interview protocol. Data were analyzed by suing mean, standard deviation and qualitative data were analyzed by using an inductive approach.

The reseach found that

๑) Overall, there was a high level of integrity cultivation ($\overline{X}$ = ๔.๑๗, SD =. ๓๕๐) in the region. The findings reflect that cultivating good faith of youth in the three southern provinces was also found at a high level in in the three southern provinces.

๒) The study suggests that despite the unrest occurred in three Southern province, some youth lack parental care.

๓) Youths should be trained to be honest and unselfish as well as no take advantages of other people and respect their own religion. Problems that hindered cultivation of integrity were media influences on youths and lack of parent control and supervision.

Keywords: Cultivating integrity, youth in the three southern provinces

๑. **บทนำ** (Introduction)

จากเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ที่เกิดขึ้น ได้สะท้อนถึงปัญหาที่สั่งสมมานานตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน อีกทั้งสถานการณ์ความรุนแรงและความไม่สงบที่เกิดขึ้นมานี้ ได้ก่อให้เกิดผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนทุกกลุ่มในพื้นที่ รวมทั้งมีผลกระทบและความสูญเสียที่เกิดขึ้นในกลุ่มเด็กและเยาวชน ซึ่งนับได้ว่าเป็นกลุ่มเป้าหมายที่มีความอ่อนแอที่สุด โดยเด็กและเยาวชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ความขัดแย้งและความรุนแรง จะมีผลกระทบที่เกิดจากความสูญเสียจากสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจนต้องกลายเป็นเด็กกำพร้าจากการสูญเสียบุคคลในครอบครัว เด็กและเยาวชนเหล่านี้ขาดที่พึ่ง ขาดการอบรมสั่งสอนเลี้ยงดู เมื่อเด็กและเยาวชนกระทำความผิดก็ถูกนำตัวไปคุมประพฤติ และหากมีโทษหนักก็จะถูกนำไปดำเนินคดี ซึ่งสิ่วเหล่านี้สะท้อนให้เห็นถึงผลกระทบต่อปัญหาของสถาบันของครอบครัว ที่เด็กและเยาวชนขาดการปลูกฝังเรื่องค่านิยมความซื่อสัตย์สุจริต

ซึ่งปัจจุบันนี้การทุจริตคอร์รัปชันก็เป็นปัญหาที่ทำลายสังคมอย่างรุนแรงและฝังรากลึก เป็นปัญหาที่สะท้อนวิกฤตการณ์ด้านคุณธรรมจริยธรรมของคนในสังคม ซึ่งการที่จะแก้ไขปัญหาได้อย่างยั่งยืนนั้น คนในสังคมต้องมีค่านิยมในการรักความดีและรู้สึกไม่ยอมรับพฤติกรรมทุจริตคอร์รัปชันและการโกงทุกรูปแบบ โดยเฉพาะในกลุ่มเด็กและเยาวชน ซึ่งการสร้างค่านิยมที่ถูกต้องนี้ จะเป็นรากฐานสำคัญเพื่อทำให้เด็กเติบโตขึ้นเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ และเป็นการป้องกันในการแก้ไขปัญหาทุจริตคอร์รัปชันที่ได้ผลดีที่สุด[๒] โดยที่การปลูกฝังความสุจริตของเด็กในยุคปัจจุบัน จะต้องมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๕ ประการ อันได้แก่ ๑) ความซื่อสัตย์สุจริต (Honesty and Integrity) ๒) การมีจิตสาธารณะ (Greater Good) ๓) ความเป็นธรรมทางสังคม (Fairness and Justice) ๔) กระทำอย่างรับผิดชอบ (Responsibility Accountability) และ๕) เป็นอยู่อย่างพอเพียง (Living in sustainable economy) ซึ่งการปลูกฝังความสุจริตแบบนี้จะทำให้เด็กมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ และเป็นเด็กที่แสดงออกถึงการเป็นพลเมืองดีของชาติ เชิดชูความเป็นไทย ปฏิบัติตนตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ และแสดงความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ มีวินัย เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ ซึ่งรวมไปถึงการใช้ชีวิตความเป็นอยู่อย่างพอเพียง ในเรื่องของการปลูกฝังความซื่อสัตย์สุจริต การศึกษามีบทบาทในการเสริมสร้างค่านิยม และทัศนคติเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริต เนื่องจากสภาพปัจจุบันมีปัญหามากมาย[๓]

จากเหตุผลดังกล่าว แสดงให้เห็นว่าความซื่อสัตย์สุจริตเป็นคุณลักษณะทางจิตใจ ประการหนึ่งที่พึงปลูกฝังพัฒนาให้เกิดกับเด็กและเยาวชนทุกคน แต่การพัฒนาคุณลักษณะด้านความซื่อสัตย์สุจริตก็ต้องพัฒนาไปพร้อมๆ กับการพัฒนาทางด้านปัญญาคือ ความรู้ความเข้าใจและการพัฒนาทางร่างกาย และสังคม เช่นเดียวกัน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการพัฒนา นิสัยเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต โดยเฉพาะอย่างยิ่ง จึงควรมีกระบวนการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนการปลูกฝังความสุจริตให้กับเยาวชนที่ศึกษาอยู่ในวิทยาลัยสายอาชีพในสามจังหวัดชายแดนใต้ที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่คณะผู้วิจัยทำการศึกษาครั้งนี้ คือโรงเรียนการอาชีพปัตตานี

---

[๒]ภาภรณ์ เรืองวิชา. **ข่าวมหาวิทยาลัยขอนแก่น COLA KKU ปลูกจิตสำนึก เน้น นศ.ซึมซับคุณค่าแห่งความดีอย่างต่อเนื่อง**, สืบค้นเมื่อ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๑, จาก https://www.kku.ac.th › news › v.php.

[๓]กรุงเทพมหานคร และ ศูนย์สาธารณประโยชน์และประชาสังคม (นิด้า) และองค์กรเพื่อความโปร่งใสในประเทศไทย. **โครงการ โรงเรียนสีขาว หลักสูตร "โตไปไม่โกง"**, สืบค้นเมื่อ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๑, จาก http://growinggood.org/project/.

วิทยาลัยเทคนิคยะลา และวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส ที่ได้มีการจัดการเรียนการสอนด้านการปลูกฝังความซื่อสัตย์สุจริตให้กับเยาวชน และเยาวชนที่มีความประพฤติเรียบร้อยมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนสายอาชีพ มีความขยัน อดทน ซื่อสัตย์ และมีใจรักในงานบริการ ไม่เป็นผู้ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด โดยทางโรงเรียนได้ร่วมเข้าโครงการส่งเสริมทุนการศึกษานักศึกษากลุ่มพิเศษจังหวัดชายแดนภาคใต้ ภายใต้แนวคิด “เด็กทุนอาชีวะ ชายแดนใต้ '๕๙ โตไปไม่โกง..” กับกระทรวงศึกษาธิการเพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่เยาชนและครูผู้สอนที่นำไปสู่การเพิ่มคุณภาพผู้เรียน พัฒนาการสอนให้มีประสิทธิภาพทั้งในด้านการจัดการเรียนการสอนเพื่อเป็นความหวังให้กับสังคม เป็นความหวังให้กับคนในประเทศได้ คณะผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาในเรื่องการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาประสิทธิภาพการสอนด้านการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ให้แก่ครูสายอาชีพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาระดับการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้

๒. เพื่อศึกษาการปลูกฝังความสุจริตแก่เยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้

๓. เพื่อศึกษาปัญหาหรืออุปสรรคในการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยนี้มุ่งศึกษาระดับการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ซึ่งมีขอบเขตด้านเนื้อหาที่ศึกษาจากแนวคิดสาระสำคัญ ๕ ประการ หลักสูตร “โตไปไม่โกง” ของ Narvez, D. “Moral Formation: Neurobiology and Virtue Cultivation” in M. Jones, P. Lewis and K. Reffitt. eds. Character, Practical Wisdom and Professional Formation across the Disciplines. Macon: Mercer University Press. (๒๐๑๑ อ้างถึงใน กรุงเทพมหานคร ศูนย์สาธารณประโยชน์และประชาสังคม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ และมูลนิธิองค์กรเพื่อความโปร่งใสในประเทศไทย, ๒๕๕๗) ได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต (Honesty and Integrity) การมีจิตสาธารณะ (Greater Good) ความเป็นธรรมทางสังคม (Fairness and Justice) กระทำอย่างรับผิดชอบ (Responsibility and Accountability) และเป็นอยู่อย่างพอเพียง (Living in sustainable economy) ประกอบเป็นตัวแปรที่สังเคราะห์ได้ ๖ ด้าน ดังนี้ ๑) ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ๒) ด้านการมีจิตสาธารณะ ๓) ด้านความเป็นธรรมทางสังคม ๔) ด้านกระทำอย่างรับผิดชอบ และ๕) ด้านเป็นอยู่อย่างพอเพียง

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเป็นแบบผสมผสาน (Mixed Method) คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดยะลา เขต๑ เขต ๒ และเขต ๓ ที่ต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ – ๒๕๕๘ จำนวน ๕,๐๐๑ คน จาก ๒๑๒ โรงเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยจำนวน ๓๗๑ คน โดยการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้สูตร Yamane (๑๙๗๓ อ้างถึงใน รังสรรค์ วัฒนาชัยวณิช, ๒๕๕๙) ทำโดยใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีจับฉลากโดยการสุ่มแบบไม่ใส่กลับ (Without Replacement) จนได้ครบตามจำนวนที่คำนวณไว้ และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) คณะคณะผู้วิจัยเลือกแบบเจาะจง (Purposeful Selection) เป็นการใช้กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่มีลักษณะเฉพาะเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เลือกมีลักษณะเป็น Information rich Case คือ มีข้อมูลให้ศึกษาในระดับลึกได้มาก และสามารถสะท้อนความจริงได้ดีที่สุด ซึ่งจะมีความหมายต่อจุดมุ่งหมายหลักของการศึกษา เพื่อให้ได้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการวิจัยมากที่สุด คณะคณะผู้วิจัยจึงได้เจาะจงผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาให้กับเยาวชนที่ศึกษาสายอาชีพในสามจังหวัดชายแดนใต้ ประกอบด้วย ครูวิทยาลัยการอาชีพปัตตานี ครูโรงเรียนอาชีวศึกษายะลา และครูวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส ซึ่งคณะคณะผู้วิจัยจะทำการสุ่มผู้ให้ข้อมูลแบบเจาะจง (Purpose Sampling) ได้ตัวแทนทั้งสิ้นจำนวน ๒๔ คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ระดับการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ โดยแบ่งออกเป็น ๒ ตอน ได้แก่ ตอนที่ ๑ แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะแบบสอบถามเป็นชนิดเลือกตอบ (Check list) ตอนที่ ๒ แบบสอบถามมีลักษณะเป็นมาตรส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ตามแบบของ อาร์.เอ. ลิเคอร์ท (R.A. Likert) เกี่ยวกับการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ แบ่งออกเป็น ๕ ด้าน ประกอบไปด้วย ๑) ด้านความซื่อสัตย์สุจริต (Honesty and Integrity) ๒) ด้านการมีจิตสาธารณะ (Greater Good) ๓) ด้านความเป็นธรรมทางสังคม (Fairness and Justice) ๔) ด้านกระทำอย่างรับผิดชอบ (Responsibility and Accountability) และ๕) ด้านเป็นอยู่อย่างพอเพียง (Living in sustainable economy) จำนวน ๕๒ ข้อ คุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ได้ผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๕ ท่าน แล้วนำไปทดสอบกับผู้ปกครอง เยาวชนวิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดปัตตานี อาชีวศึกษาในจังหวัดยะลา และสารพัดช่างในจังหวัดนราธิวาส ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน ๓๐ คน คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น(Reliability) ของเครื่องมือ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์ แอลฟา (Alpha Coefficient) ของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้านการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้เท่ากับ .๙๖๔ และแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview Protocol) ซึ่งเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาให้กับเยาวชนที่ศึกษาสายอาชีพในสามจังหวัดชายแดนใต้ ประกอบด้วย ครูวิทยาลัยการอาชีพปัตตานี ครูโรงเรียนอาชีวศึกษายะลา และครูวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส ซึ่งคณะคณะผู้วิจัยจะทำการสุ่มผู้ให้ข้อมูลแบบเจาะจง (Purpose Sampling) ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๐ ได้ตัวแทนทั้งสิ้นจำนวน ๒๔

คน กำหนดประเด็นในการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ของกิติพัฒน์ นนทปัทมะดุลย์ (๒๕๕๔) ในเรื่องของการปลูกฝังความสุจริตแก่เยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ และปัญหาหรืออุปสรรคในการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

คณะผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

๑. ขอหนังสือแนะนำตัวคณะคณะผู้วิจัยและขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยจากผู้อำนวยการวิทยาลัยสงฆ์ปัตตานี ถึงผู้บริหารวิทยาลัยการอาชีพปัตตานี ผู้บริหารอาชีวศึกษายะลา และผู้บริหารสารพัดช่างนราธิวาส เพื่อขอความร่วมมือในการวิจัย

๒. คณะคณะผู้วิจัยส่งแบบสอบถามจำนวน ๔๐๐ ชุด ด้วยตนเองถึงกลุ่มตัวอย่าง

๓. คณะคณะผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน ๔๐๐ ชุด คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ แล้วนำมาดำเนินการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของการตรวจแบบสอบถาม เสร็จแล้วดำเนินการวิเคราะห์ สรุปผลการวิเคราะห์ตามขั้นตอนการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

คณะผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาค่าสถิติต่าง ๆ โดยอาศัยคอมพิวเตอร์ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งมีการดำเนินตามขั้นตอนต่อไปนี้

๑. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบถาม เป็นแบบตรวจรายการ (CheckList) ทำการวิเคราะห์ โดยจำแนกข้อมูลตามตัวแปรที่ศึกษา เพื่อนำมาหาค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำมาเสนอผลการวิเคราะห์ ลงในตาราง

๒. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ เป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) เพื่อทราบระดับความคิดเห็นต่อการปลูกฝังความสุจริต ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นรายด้าน และรายข้อคำถาม แล้วนำค่าเฉลี่ยที่ได้จากการวิเคราะห์ไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์สมบูรณ์ (Absolute criteria) เพื่อใช้ในการประเมินค่าและแปลความหมายของคะแนน โดยใช้คะแนนเป็นตัวชี้วัด ๕ ระดับ ตามแนวคิดของบุญชม ศรีสะอาด (๒๕๔๖)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม สถานที่ศึกษา เพศ อายุ ศาสนา ระดับการศึกษา สถานภาพทางครอบครัว และรายได้ของครอบครัว ของเยาวชนที่ศึกษาสายอาชีพในสามจังหวัดชายแดนใต้ ปรากฏผลดังตาราง ๑

ตาราง ๑ จำนวน และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ จำแนกตาม สถานที่ศึกษา เพศ อายุ ศาสนา ระดับการศึกษา สถานภาพทางครอบครัว และรายได้ของครอบครัว

ที่	สถานภาพ	ความถี่	ร้อยละ
๑.	**สถานที่ศึกษา**		
	๑.๑ การอาชีพปัตตานี	๑๒๙	๓๒.๓
	๑.๒ วิทยาลัยเทคนิคยะลา	๙๒	๒๓.๐
	๑.๓ วิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส	๑๗๙	๔๔.๘
	รวม	**๔๐๐**	**๑๐๐.๐**
๒.	**เพศ**		
	๒.๑ ชาย	๒๔๒	๖๐.๕
	๒.๒ หญิง	๑๕๘	๓๙.๕
	รวม	๔๐๐	๑๐๐.๐
๓.	**อายุ**		
	๓.๑ ต่ำกว่า ๑๕ ปี	๑๔	๓.๕
	๓.๒ ๑๕-๑๘ ปี	๒๑๙	๕๔.๘
	๓.๓ ๑๘ ปีขึ้นไป	๑๖๗	๔๑.๘
	รวม	๔๐๐	๑๐๐.๐
๔.	**ศาสนา**		
	๔.๑ อิสลาม	๒๕๘	๖๔.๕
	๔.๒ พุทธ	๑๔๒	๓๕.๕
	๔.๓ อื่นๆ (ระบุ).....	๐	๐.๐
	รวม	๔๐๐	๑๐๐.๐
๕.	ระดับการศึกษา		
	๕.๑ ปวช.	๑๙๖	๔๙.๐
	๕.๒ ปวส.	๒๐๔	๕๑.๐
	รวม	๔๐๐	๑๐๐.๐

ที่	สถานภาพ	ความถี่	ร้อยละ
๖.	สถานภาพทางครอบครัว		
	๖.๑ บิดาและมารดาอยู่ด้วยกัน	๑๙๒	๔๘.๐
	๖.๒ บิดาและมารดาแยกกันอยู่	๑๐๘	๒๗.๐
	๖.๓ บิดาถึงแก่กรรม	๕๐	๑๒.๕
	๖.๔ มารดาถึงแก่กรรม	๕๐	๑๒.๕
	รวม	๔๐๐	๑๐๐.๐
๗.	รายได้ของครอบครัว		
	๗.๑ ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท/เดือน	๐	๐.๐
	๗.๒ ๕,๐๐๐ – ๑๐,๐๐๐ บาท/เดือน	๘๖	๒๑.๕
	๗.๓ ๑๐,๐๐๐ – ๑๕,๐๐๐ บาท/เดือน	๑๕๖	๓๙.๐

๗.๔ มากกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท/เดือน ขึ้นไป	๑๕๘	๓๙.๕
รวม	๔๐๐	๑๐๐.๐

จากผลการวิเคราะห์ แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเยาวชนที่ศึกษาในวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส คิดเป็นร้อยละ ๔๔.๘ การอาชีพปัตตานี คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๒ และวิทยาลัยเทคนิคยะลา คิดเป็นร้อยละ ๒๓ แบ่งเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ ๖๐.๕ เพศหญิง คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๕ ช่วงอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม ๑๕-๑๘ ปี คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๘ ๑๘ ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๘ ต่ำกว่า ๑๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๓.๕ เยาวชนที่ตอบแบบสอบถามที่นับถือศาสนาอิสลาม คิดเป็นร้อยละ ๖๔.๕ ศาสนาพุทธ คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๕ ระดับการศึกษาของเยาวชนที่ตอบแบบสอบถามอยู่ในระดับชั้น ปวส คิดเป็นร้อยละ ๕๑ ระดับชั้น ปวช คิดเป็นร้อยละ ๔๙ สถานภาพทางครอบครัวของเยาวชนที่ตอบแบบสอบถามที่บิดาและมารดาอยู่ด้วยกัน คิดเป็นร้อยละ ๔๘ บิดาและมารดาแยกกันอยู่ คิดเป็นร้อยละ ๒๗ บิดาถึงแก่กรรมและมารดาถึงแก่กรรม คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๕ ซึ่งมีรายได้ของครอบครัว มากกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท/เดือน ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ ๓๙.๕ ๑๐,๐๐๐ – ๑๕,๐๐๐ บาท/เดือน คิดเป็นร้อยละ ๓๙ และ ๕,๐๐๐ – ๑๐,๐๐๐ บาท/เดือน คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๕ ตามลำดับ

๒. ผลการวิเคราะห์ระดับประสิทธิภาพการสอนที่คาดหวังของครูประถมศึกษาที่ต่อใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดยะลา ปรากฏดังตาราง ๒-๗

ตาราง ๒ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดน ใต้ โดยภาพรวม และรายด้าน

การปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้	$\bar{x}$	S.D	**ระดับการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้**
๑. ด้านความซื่อสัตย์สุจริต	๔.๐๙	.๕๕๔	มาก
๒. ด้านการมีจิตสาธารณะ	๔.๒๑	.๔๒๔	มาก
๓. ด้านความเป็นธรรมทางสังคม	๔.๑๕	.๕๔๗	มาก
๔. ด้านกระทำอย่างรับผิดชอบ	๔.๑๕	.๕๒๐	มาก
๕. ด้านเป็นอยู่อย่างพอเพียง	๔.๒๔	.๕๑๔	มาก
รวม	๔.๑๗	.๓๕๐	มาก

จากผลการวิเคราะห์ระดับการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = ๔.๑๗, S.D. = .๓๕๐) โดยข้อเป็นอยู่อย่างพอเพียง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}$ = ๔.๒๔, S.D. = .๕๑๔) โดยข้อด้านความซื่อสัตย์สุจริต มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X}$ = ๔.๐๙, S.D. = .๕๕๔)

ตาราง ๓ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ในภาพรวม และรายข้อ

ข้อที่	ด้านความซื่อสัตย์สุจริต	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ
๑	ท่านไม่พูดโกหก พูดความจริง	๓.๘๗	.๗๖๗	มาก
๒	ท่านไม่ลักขโมยของของคนอื่น	๔.๐๓	.๗๑๗	มาก
๓	ท่านทำตัวเป็นที่น่าเชื่อถือ	๔.๑๓	.๖๖๕	มาก
๔	ท่านทำตามสัญญา	๔.๐๕	.๙๐๘	มาก
๕	ท่านมีความตรงไปตรงมา	๔.๑๔	.๗๑๐	มาก
๖	ท่านกล้าเปิดเผยความจริง	๔.๑๐	.๗๐๒	มาก
๗	ท่านเก็บของได้แล้วคืนเจ้าของ	๔.๐๘	.๘๑๕	มาก
๘	ท่านไม่หยิบของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต	๔.๒๙	.๖๗๔	มาก
๙	ท่านยืมของแล้วคืนให้เจ้าของ	๔.๑๕	.๗๗๖	มาก
	รวม	**๔.๐๙**	**.๕๕๔**	**มาก**

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = ๔.๐๙, S.D. = .๕๕๔) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยด้านท่านไม่หยิบของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\overline{X}$ = ๔.๒๙, S.D. = .๖๗๔) และข้อท่านไม่พูดโกหก พูดความจริง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\overline{X}$ = ๓.๘๗, S.D. = .๗๖๗)

ตาราง ๔ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ด้านการมีจิตสาธารณะ ในภาพรวม และรายข้อ

ข้อที่	ด้านการมีจิตสาธารณะ	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ
๑	ท่านร่วมดูแลสังคม	๔.๐๑	.๗๗๕	มาก
๒	ท่านรับผิดชอบต่อเรื่องส่วนรวม	๔.๑๕	.๖๗๔	มาก
๓	ท่านอาสาและเสียสละเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม	๔.๑๙	.๗๕๖	มาก
๔	ท่านมีความเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่	๔.๑๙	.๘๗๕	มาก
๕	ท่านมีความเมตตากรุณา	๔.๒๔	.๖๘๔	มาก
๖	ท่านมีน้ำใจ	๔.๑๕	.๗๐๐	มาก
๗	ท่านไม่เห็นแก่ตัว	๔.๓๗	.๔๙๔	มาก
๘	ท่านรักษาของส่วนรวม รู้จักปิดน้ำปิดไฟ	๔.๐๘	.๙๓๘	มาก
๙	ท่านทำความสะอาดห้องเรียน	๔.๒๗	.๖๑๑	มาก
๑๐	ท่านทำงานของส่วนรวมโดยไม่เกี่ยงว่าเป็นภาระเพิ่ม	๔.๒๕	.๗๑๘	มาก
๑๑	ท่านปกป้องทรัพย์สินส่วนรวม	๔.๒๐	.๗๘๘	มาก
๑๒	ท่านดูแลสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ	๔.๔๗	.๕๓๘	มาก
	รวม	**๔.๒๑**	**.๔๒๔**	**มาก**

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = ๔.๒๑, S.D. = .๔๒๔) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยด้านท่านดูแลสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ มีค่าเฉลี่ย

สูงสุด ($\overline{X}$ = ๔.๔๗, S.D. = .๕๓๘) และข้อท่านร่วมดูแลสังคม มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\overline{X}$ = ๔.๐๑, S.D. = .๗๗๕)

ตาราง ๕ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ด้านความเป็นธรรมทางสังคม ในภาพรวม และรายข้อ

ข้อที่	ด้านความเป็นธรรมทางสังคม	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ
๑	ท่านนึกถึงใจเขาใจเรา	๔.๑๕	.๗๗๖	มาก
๒	ท่านรับฟังผู้อื่น	๔.๐๑	.๗๗๕	มาก
๓	ท่านเคารพให้เกียรติผู้อื่น	๔.๑๕	.๖๗๔	มาก
๔	ท่านรู้จักกตัญญูและตอบแทนบุญคุณอย่างมีเหตุผล	๔.๑๙	.๗๕๖	มาก
๕	ท่านคำนึงถึงความยุติธรรมและความถูกต้องไม่ว่าจะมีอะไรเกิดขึ้นก็ตาม	๔.๑๙	.๘๗๕	มาก
๖	ท่านรักษากฎเกณฑ์กติกาของส่วนรวม	๔.๒๔	.๖๘๔	มาก
๗	ท่านไม่รังแกคนอื่น	๔.๑๕	.๗๗๖	มาก
๘	ท่านปกป้องผู้ที่อ่อนแอกว่า	๔.๐๑	.๗๗๕	มาก
๙	ท่านไม่นิ่งเฉยต่อสิ่งที่ไม่ถูกต้อง	๔.๑๕	.๖๗๔	มาก
๑๐	ท่านไม่แซงคิวคนอื่น	๔.๑๙	.๗๕๖	มาก
๑๑	ท่านไม่เอาเปรียบผู้อื่นและรักษาสิทธิของตนเอง	๔.๑๙	.๘๗๕	มาก
๑๒	ท่านไม่เห็นด้วยกับเพื่อนในทางที่ผิด	๔.๒๔	.๖๘๔	มาก
	รวม	**๔.๑๕**	**.๕๔๗**	**มาก**

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = ๔.๑๕, S.D. = .๕๔๗) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยด้านท่านรักษากฎเกณฑ์กติกาของส่วนรวมและท่านไม่เห็นด้วยกับเพื่อนในทางที่ผิด มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\overline{X}$ = ๔.๒๔, S.D. = .๖๘๔) รองลงมาข้อท่านรู้จักกตัญญูและตอบแทนบุญคุณอย่างมีเหตุผล ท่านคำนึงถึงความยุติธรรมและความถูกต้องไม่ว่าจะมีอะไรเกิดขึ้นก็ตาม ท่านไม่แซงคิวคนอื่น และท่านไม่เอาเปรียบผู้อื่นและรักษาสิทธิของตนเอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากันอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = ๔.๑๕, S.D. = .๖๗๔) และข้อท่านรับฟังผู้อื่น และข้อท่านปกป้องผู้ที่อ่อนแอกว่า มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\overline{X}$ = ๔.๐๑, S.D. = .๗๗๕)

ตาราง ๖ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ด้านกระทำอย่างรับผิดชอบ ในภาพรวม และรายข้อ

ข้อที่	ด้านกระทำอย่างรับผิดชอบ	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ
๑	ท่านทำหน้าที่ของตัวเองให้ดีที่สุด	๔.๑๘	.๗๕๖	มาก
๒	ท่านมีระเบียบวินัย	๔.๐๙	.๗๗๑	มาก
๓	ท่านเคารพกติกา	๔.๑๖	.๗๑๘	มาก
๔	ท่านรับผิดชอบในสิ่งที่ทำ	๔.๒๐	.๗๓๐	มาก

๕	ท่านกล้ายอมรับผิดและรับการลงโทษ	๔.๒๔	.๘๕๗	มาก
๖	ท่านรู้จักสำนึกผิดและขอโทษ	๔.๒๖	.๗๑๑	มาก
๗	ท่านยินดีแก้ไขในสิ่งที่ผิดและรับการลงโทษ	๔.๑๗	.๗๔๖	มาก
๘	ท่านรู้จักสำนึกผิดและขอโทษ	๔.๐๘	.๗๙๐	มาก
๙	ท่านยินดีแก้ไขในสิ่งที่ผิด กล้าทำในสิ่งที่ถูกต้อง	๔.๑๗	.๗๒๘	มาก
๑๐	ท่านส่งการบ้านตรงเวลา	๔.๐๗	.๗๙๔	มาก
๑๑	ท่านรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย	๔.๑๐	.๖๘๖	มาก
๑๒	ท่านรับผิดชอบเวรทำความสะอาดของห้อง	๔.๐๗	.๖๕๐	มาก
	รวม	**๔.๑๕**	**.๕๒๐**	**มาก**

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = ๔.๑๕, S.D. = .๕๒๐) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยข้อท่านรู้จักสำนึกผิดและขอโทษ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\overline{X}$ = ๔.๒๖, S.D. = .๗๗๑) และข้อท่านส่งการบ้านตรงเวลาและท่านรับผิดชอบเวรทำความสะอาดของห้อง มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\overline{X}$ = ๔.๐๗, S.D. = .๖๕๐)

ตาราง ๗ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ด้านเป็นอยู่อย่างพอเพียง ในภาพรวม และรายข้อ

ข้อที่	ด้านเป็นอยู่อย่างพอเพียง	$\overline{X}$	S.D.	ระดับ
๑	ท่านรู้จักความพอเพียง ความพอดี	๔.๑๖	.๙๖๗	มาก
๒	ท่านมีความอดทนอดกลั้น	๔.๒๔	.๗๔๖	มาก
๓	ท่านรู้จักบังคับตัวเองให้มีความพอประมาณ	๔.๓๒	.๖๙๗	มาก
๔	ท่านไม่กลัวความยากลำบาก เพียรพยายาม	๔.๑๖	.๘๘๗	มาก
๕	ท่านไม่ทำอะไรแบบสุดขั้วหรือสุดโต่ง	๔.๔๐	.๗๐๐	มาก
๖	ท่านมีสติและเหตุผล	๔.๒๕	.๘๓๐	มาก
๗	ท่านไม่ฟุ่มเฟือย	๔.๐๕	๑.๐๓๖	มาก
๘	ท่านใช้ของอย่างประหยัดและรู้คุณค่า	๔.๒๒	.๘๓๗	มาก
๙	ท่านรู้จักพอเมื่อได้รับของแจก	๔.๓๕	.๖๓๙	มาก
	รวม	**๔.๒๔**	**.๕๑๔**	**มาก**

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ด้านความซื่อสัตย์สุจริต พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยข้อท่านไม่ทำอะไรแบบสุดขั้วหรือสุดโต่ง มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\overline{X}$ = ๔.๔๐, S.D. = .๗๐๐) และข้อท่านไม่ฟุ่มเฟือย มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\overline{X}$ = ๔.๐๕, S.D. = ๑.๐๓๖)

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง การปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ มีประเด็นที่น่าสนใจ ซึ่งคณะผู้วิจัยนำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์จากแนวคิดสาระสำคัญ ๕ ประการ ตามหลักสูตร “โตไปไม่โกง”ดังนี้

๑. จากผลการวิเคราะห์ระดับการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = ๔.๑๗, S.D. = .๓๕๐) และรายข้อส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่าการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ มีการปลูกฝังด้านความซื่อสัตย์สุจริตให้แก่เยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ที่ศึกษาสายอาชีพ ได้แก่ วิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดปัตตานี อาชีวศึกษาในจังหวัดยะลา และสารพัดช่างในจังหวัดนราธิวาส ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของนางสาวรุ่งฤดี กล้าหาญ รองศาสตราจารย์ดร.ดวงเดือน ศาสตร์ภัทร และพันเอกหญิง ดร.สายสมร เฉลยกิตติ **(๒๕๕๘)** การพัฒนารูปแบบการวัดและประเมินพฤติกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายของไทยในศตวรรษที่ ๒๑ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ ๑. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายของไทยในศตวรรษที่ ๒๑ มี ๕ ด้าน คือ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความมีวินัย ความอดทน และใฝ่เรียนรู้ อยู่ในระดับมาก อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาผลการวิจัยรายด้าน พบว่า ด้านความซื่อสัตย์สุจริต มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดกว่าทุกด้าน สะท้อนให้เห็นว่า ถึงแม้ครูสายอาชีพที่มีประสบการณ์การจัดการเรียนการสอนที่ได้สอดแทรกความรู้ในด้านการปลูกฝังความซื่อสัตย์สุจริตในทุกๆด้านแล้ว แต่ในความเป็นจริงการปลูกฝังความซื่อสัตย์สุจริตให้กับเยาวชนชายแดนใต้นั้นต้องคำนึงถึงการอบรมสั่งสอนเลี้ยงดูจากครอบครัวซึ่งเป็นสถาบันหลักของสังคม จึงส่งผลให้การสอนของครูสายอาชีพที่ที่มีประสบการณ์การจัดการเรียนการสอนยังขาดประสิทธิภาพ ไม่เกิดผลต่อการปลูกฝังเท่าที่ควร สอดคล้องกับงานวิจัยของทองพูล ภูสิม (๒๕๕๓) ได้ทำการศึกษาระดับพฤติกรรมและพัฒนา คุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๘ ประการตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น พื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ กรณีศึกษาโรงเรียนแกดำวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต ๑ พบว่าสภาพก่อนการดำเนินการ พฤติกรรมโดยรวมของนักเรียนจากการประเมินของครู ผู้ปกครองนักเรียน และตัวนักเรียนเอง อยู่ในระดับปฏิบัติการปานกลาง จากการสอบถามการสัมภาษณ์คณะครู ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียน เกี่ยวกับเรื่องคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ ๘ ประการตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ ของนักเรียน พบว่า ระดับพฤติกรรมยังไม่เป็นไปตามความต้องการของคณะครูและผู้ปกครอง หลังจากที่ได้พัฒนา โดยใช้กระบวนการวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) และ (PAR) ระดับ พฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง ๘ ประการตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ เพิ่มขึ้นจากก่อนการพัฒนาในทุกด้านนั่นคือโดยรวมมีค่าเฉลี่ยระดับ พฤติกรรมในแต่ละด้าน ก่อนการพัฒนา มีค่าเฉลี่ยจากครู ๓.๕๐ ผู้ปกครอง ๓.๔๙ และนักเรียน ๓.๖๙ หลักจากพัฒนาแล้ว พบว่าพฤติกรรมของนักเรียนมีการพัฒนาขึ้นในทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยจากครู ๔.๔๙ ผู้ปกครอง ๔.๔๘ และนักเรียน ๔.๔๙

๒. จากผลการวิเคราะห์ศึกษาการปลูกฝังความสุจริตแก่เยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ผลวิจัยชี้ให้เห็นว่า

ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ถึงแม้จะมีเหตุการณ์ความไม่สงบเกิดขึ้นในสามจังหวัดชายแดนใต้ ทำให้เยาวชนบางส่วนขาดผู้ปกครองดูแล และอบรมเลี้ยงดู แต่เมื่อเยาวชนได้เข้ารับการศึกษาในโรงเรียน ครูผู้จัดการเรียนการสอน ก็ได้เป็นสื่อกลางในการอบรม ปลูกฝังให้นักเรียนมีความซื่อสัตย์สุจริต ไม่เห็นแก่ตัว ไม่เอารัดเอาเปรียบเพื่อนที่มีการนับถือต่างจากศาสนาของตนเอง รู้จักบาปบุญคุณโทษ มีจิตสำนึกมองโลกในแง่ดี ถึงจะมีการสูญเสียบุคคลในครอบครัวก็ตาม

ด้านการมีจิตสาธารณะ ของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ที่ศึกษาอยู่ในวิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดปัตตานี อาชีวศึกษาในจังหวัดยะลา และสารพัดช่างในจังหวัดนราธิวาส เป็นอีกด้านหนึ่งที่ครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่า มีนโยบายการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ต้องการขยายโอกาสทางการศึกษาให้เยาวชนทุกคนได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียม มีคุณภาพ จึงเป็นที่มาของการกำหนดคุณลักษณะที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนหรือคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ การมีจิตสาธาณะเป็นคุณลักษณะที่สำคัญประการหนึ่ง ที่กระทรวงศึกษาธิการต้องการให้เกิดกับผู้เรียน สถานศึกษาทุกแห่งในสังกัด ได้จัดโครงการและกิจกรรมต่างๆเพื่อสร้างจิตสำนึกให้นักเรียนทำความดี คำนึงถึง ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน โดยวิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดปัตตานี อาชีวศึกษาในจังหวัดยะลา และสารพัดช่างในจังหวัดนราธิวาส ได้มีการจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมที่ส่งเสริม และตอบสนองนโยบายนี้ คือ กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ที่ได้ใส่อยู่ในแผนการจัดการเรียนการสอน

ด้านความเป็นธรรมทางสังคม ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในโรงเรียนวิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดปัตตานี อาชีวศึกษาในจังหวัดยะลา และสารพัดช่างในจังหวัดนราธิวาส พบว่า ผู้สอนมีการจัดการเรียนการสอนที่ไม่มีการแบ่งแยกของเชื้อชาติ ศาสนาในห้องเรียน พบได้จากการสอบถามถึงการเรียนในห้องเรียนของนักเรียนที่มีการเรียนและการทำกิจกรรมร่วมกัน การสอนของครูที่จะมีการสอดแทรกข้อมูลถึง วิถีชีวิต ความเป็นอยู่กฎระเบียบของนักเรียนที่มีความหลากหลายได้มาปฏิบัติร่วมกัน ไม่แบ่งแยกเชื้อชาติและศาสนา และนักเรียนได้มีการทำกิจกรรมร่วมกันอย่างสันติ ครูผู้สอนจะต้องสอนเป็นกลางไม่โอนเอน

ด้านกระทำอย่างรับผิดชอบ ครูผู้สอนในโรงเรียนวิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดปัตตานี อาชีวศึกษาในจังหวัดยะลา และสารพัดช่างในจังหวัดนราธิวาส ให้ข้อมูลว่า ครูได้มีการปลูกจิตสำนึกในบทบาทและหน้าที่ของนักเรียน โดยการทำข้อตกลงถึงการให้คะแนนพิเศษ ให้รางวัลแก่นักเรียนที่ปฏิบัติหน้าที่ได้ดีที่สุด โดยให้เพื่อนนักเรียนในห้องร่วมโหวตให้คะแนน โดยนักเรียนทุกคนต้องเคารพกฎเกณฑ์กติกา และยอมรับผลการตัดสิน นักเรียนท่านใดชนะ มีคะแนนโหวตมากก็จะได้รางวัลไป ซึ่งคณะผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า การให้รางวัล และการชมเชยต่อหน้าเพื่อนนักเรียนในที่สาธารณะ เป็นแรงขับให้นักเรียนได้ปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

ด้านเป็นอยู่อย่างพอเพียง ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในโรงเรียนวิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดปัตตานี อาชีวศึกษาในจังหวัดยะลา และสารพัดช่างในจังหวัดนราธิวาส ที่คณะผู้วิจัยเก็บข้อมูลส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในเขตชุมชนเมืองของสามจังหวัดชายแดนใต้ มีอัตราการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจสูง ส่งผลให้วิถีชีวิตแต่ละครอบครัวมีความตื่นตัวในการหาเลี้ยงครอบครัว จึงทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวมีน้อยลง เพราะผู้ปกครองต้องใช้เวลาส่วนใหญ่ในการประกอบอาชีพเพื่อเลี้ยงดูครอบครัว ทำให้ขาดความใกล้ชิด ขาดการเอาใจใส่และให้คำปรึกษาแก่บุตรหลานของตน ผู้ปกครอง

แค่เป็นผู้สนับสนุนหาสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆมาให้เพื่อตอบสนองความต้องการของบุตรหลานของตนเพียงเท่านั้น จนกลายเป็นสังคมของการบริโภคนิยม ส่งผลให้นักเรียนขาดความยั้งคิดใช้จ่ายเงินโดยขาดการไตร่ตรอง ขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการออมและการวาง แผนการใช้เงิน ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการพึ่งพาตนเองได้

๓. จากผลการวิเคราะห์ปัญหาหรืออุปสรรคในการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ผลการวิจัยพบว่า จากสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในสามจังหวัดชายแดนใต้ส่งผลกระทบและมีอิทธิพลอย่างมากต่อเยาวชน สื่อแขนงต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สื่อทางอินเตอร์เน็ต ทำให้เยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้เห็นตัวอย่างที่ดีและไม่ดี ทำให้เยาวชนลอกเลียนแบบ โดยขาดการดูแลของผู้ปกครอง และครูอย่างใกล้ชิด สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมบัติโยธาทิพย์ และคณะ **(๒๕๕๕)** รูปแบบและวิธีการพัฒนาเยาวชนเพื่อความมั่นคงของ สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาเยาวชนเพื่อความมั่นคงของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านแนวคิด ควรมีนโยบายเฉพาะและดูแลเป็นพิเศษ ทั้งด้านงบประมาณและควรต่อเนื่อง โดยเน้นการสร้างความเข้าใจในขนบธรรมเนียมประเพณี ควบคู่กับหลักศาสนา ด้านจุดมุ่งหมาย ปลูกฝังให้เยาวชนมีระเบียบวินัย รักประเทศชาติ มีจีติอาสา มีความสามัคคี ห่างไกลยาเสพติด และรู้จักปรับตัวเข้ากับสังคม ด้านองค์ประกอบ ส่งเสริมกิจกรรมเยาวชนทุกระดับ มีศูนย์เยาวชน ประจำจังหวัด สร้างความร่วมมือกับองค์กรศาสนา จัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับหลักศาสนา ด้าน หน่วยงานหลักที่มีบทบาทหน้าที่ ควรเป็นศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัด สำนักพัฒนาชุมชนจังหวัด สำนักงานพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ด้านรูปแบบการพัฒนามีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำหนด ยุทธศาสตร์และเป้าหมายร่วมกันและอย่างชัดเจน ด้านวิธีการ ให้เยาวชนมีโอกาสแสดงความคิดเห็น ใช้หลักศาสนาควบคู่กับการจัดกิจกรรม ด้านการจัดตั้งและพัฒนากลุ่มองค์กร ให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ส่งเสริมศักยภาพเยาวชน บูรณาการกลุ่มโครงการการพัฒนาเยาวชน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยครั้งนี้ คณะผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่สำคัญดังนี้

๑. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

๑) การศึกษาด้านความซื่อสัตย์สุจริตตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สถานศึกษาควรมีการพัฒนาด้านอยู่อย่างพอเพียงอย่างต่อเนื่องโดยให้นักเรียนรู้จักใช้จ่ายอย่างประหยัดเห็นคุณค่าของสิ่งที่เหลือใช้ และสถานศึกษาควรปลูกฝังโดยการจัดกิจกรรมส่งเสริมความซื่อสัตย์สุจริต จัดโครงการของหายได้คืน การจัดโครงการโรงเรียนวิถีไทยวิถีพุทธ

๒) ด้านอยู่อย่างพอเพียงผู้สอนและครอบครัว ควรปลูกฝังให้นักเรียนรู้คุณค่าของการออมและมีการเก็บ ออมเงินไว้ใช้ยามฉุกเฉิน มีการปลูกฝังให้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

๓) ด้านมีจิตสาธารณะ สถานศึกษาควรส่งเสริมนักเรียนให้เข้าร่วมกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหา หรือร่วมสร้างสิ่งที่ดีงามแก่ส่วนรวม ตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นด้วยความกระตือรือร้นโดยสถานศึกษาจัด สถานการณ์ปัญหาให้นักเรียนร่วมกันแก้ อาจจัดให้อยู่ในแผนการจัดการเรียนการสอนในวิชาเสรี

๔) ส่งเสริมให้มีการสร้างเครือข่ายหรือการเรียนรู้ แลกเปลี่ยนร่วมกันของครู ผู้ปกครอง

๕) ด้านกระทำอย่างรับผิดชอบ ครูผู้สอนเน้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นทักษะ การทำงานของนักเรียน ให้นักเรียนรู้จักการทำงานให้เป็นระเบียบ เป็นขั้นตอน รู้จักการพัฒนาและปรับปรุง คุณภาพของงานของตนด้วยความมุ่งมั่นและตั้งใจ

๒. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

๑) ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ตามสาระสำคัญ ๕ ประการ หลักสูตร “โตไปไม่โกง” ระหว่างนักเรียนสายอาชีพและสายสามัญ

๒) ควรศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์ระหว่างความสัมพันธ์ของวัฒนธรรมชายแดนใต้ ที่มีผลต่อการพัฒนาการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ตามสาระสำคัญ ๕ ประการ หลักสูตร “โตไปไม่โกง” ซึ่งหัวข้อการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ดังกล่าวเป็นประโยชน์อย่างยิ่งที่จะใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาผู้เรียนต่อไป

บรรณานุกรม

กรุงเทพมหานคร และ ศูนย์สาธารณประโยชน์และประชาสังคม (นิด้า) และองค์กรเพื่อความโปร่งใสในประเทศไทย. (๒๕๕๙). โครงการ โรงเรียนสีขาว หลักสูตร "โตไปไม่โกง". แหล่งอ้างอิง http://growinggood.org/project/.

ขัตติยา กรรณสูต. (๒๕๔๗). รายงานวิจัยคุณธรรม พฤติกรรมความซื่อสัตย์ของคนไทย: บทสรุปผู้บริหาร. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.).

จิตราภา กุณฑบุตร. (๒๕๕๐). การวิจัยสำหรับนักวิจัยรุ่นใหม่ กรุงเทพฯ : สหธรรมิก.

ชาย โพธิสิตา. (๒๕๕๔). ศาสตร์และศิลป์แห่งการวิจัยเชิงคุณภาพ (พิมพ์ครั้งที่ ๖). กรุงเทพฯ:อัมรินทร์พริ้นติ้งฯ.

นูรมาน จินตารา สุรชัย ไวยวรรณจิตร นพดล อนันทอภิพงษ์ รุ่งโรจน์ ชอบหวานและคณะ. (๒๕๕๕). การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และวินัยของเด็กและเยาวชนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้: ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส. คณะอนุกรรมการฝ่ายวิจัย สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ.

บุญชม ศรีสะอาด. (๒๕๔๖). การวิจัยเบื้องต้น(พิมพ์ครั้งที่ ๖). กรุงเทพฯ: สุริยสาสน์.

ประไพ ประดิษฐ์สุขถาวร. (๒๕๕๖). คุณลักษณะอันพึงประสงค์ (Desired Characteristics). ครูโรงเรียนทอสี. แหล่งอ้างอิง http://taamkru.com/th/คุณลักษณะอันพึงประสงค์/.

ประภาพรรณ เส็งวงศ์. (๒๕๕๐). การพัฒนาการเรียนรูด้วยวิธีการวิจัยในชั้นเรียน. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์

ผ่องศรี วาณิชย์ศุภวงศ์. (๒๕๔๖). เอกสารคำสอนระเบียบวิธีวิจัยทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ ๔). ปัตตานี: ฝ่ายเทคโนโลยีการศึกษา สำนักวิทยบริการมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

พระมหาสุทิตย์ อาภากโร. (๒๕๕๖). เคือข่าย : ธรรมชาติ ความรู้ และการจัดการ. พิมพ์ครั้งที่ ๓ (กรุงเทพมหานคร : โครงการเสริมสร้างการเรียนรู้.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (๒๕๔๓). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

รังสรรค์ วัฒนาชัยวณิช, เอกรินทร์ สังข์ทอง, เรชา ชูสุวรรณ (๒๕๕๙) สภาพการดำเนินงาน ปัญหา และแนวทางการพัฒนาวิทยาลัยสงฆ์ สังกัดมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วารสารศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ๒๗ (๒)

อมรวิชช์ นาครทรรพ และคณะ. (๒๕๕๐). เครือข่ายขับเคลื่อนเชิงยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาเด็กเยาวชน และการศึกษาโครงการจัดตั้งสถาบันรามจิตติ (รามจิตติ ระยะที่ ๒).กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๔๖). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒. กรุงเทพฯ: โรงพิม

ทิศนา แขมมณี. (๒๕๕๐). ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ธรรมนันทิกา แจ้งสว่าง. (๒๕๔๗). ผลของการใช้โปรแกรมพัฒนาจิตสาธารณะด้วยบทบาทสมมติกับตัวแบบของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓. ปริญญานิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

นันทวัฒน์ ชุนชี. (๒๕๔๖). การใช้ตัวแบบสัญลักษณ์ผ่านสื่อหนังสือเล่มเล็กเชิงวรรณกรรมเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะในนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒. ปริญญานิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

บรรทม มณีโชติ. (๒๕๓๐). การศึกษารูปแบบของข้อคำถามวัดลักษณะนิสัยด้านความเสียสละชนิดข้อความและชนิดสถานการณ์ที่ททมีผลต่อคุณภาพของแบบทดสอบ. ปริญญานิพนธ์ กศม. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

บุญทัน ภูบาล. (๒๕๔๙). การใช้วีดิทัศน์ละครหุ่นเชิดเป็นตัวแบบเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม (การวิจัยและสถิติทางการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ไพบูลย์ วัฒนศิริธรรม; และสังคม สัญจร. (๒๕๔๓). สำนึกไทยที่พึงปรารถนา. กรุงเทพฯ: มูลนิธิบูรณะชนบทแห่งประเทศไทยฯ.

ไพศาล ภู่ไพบูลย์ อังคณา ตติรัตน์ และปนัดดา มีสมบัติงาม. (๒๕๕๐). หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม ม.๑. พิมพ์ครั้งที่ ๑. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.

นางสาวภมรรัตน์ ชุมภูประวิโรและนายวีรศักดิ์ บุญญดิษฐ์, (๒๕๕๙). สภาพการดำเนินงานการจัดการศึกษาแบบพหุวัฒนธรรมของพนักงานครูสังกัดโรงเรียนเทศบาลเมืองปัตตานี.บทความวิชาการ. โครงการประชุมวิชาการ ระดับชาติศึกษาศาสตร์วิจัย ครั้งที่ ๓ เรื่อง“การพัฒนาคุณภาพการศึกษา : แนวโน้ม ความท้าทาย และความยั่งยืน”คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี วันที่ ๒๘-๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๙. หน้า

๔๓๘-๔๕๔. (ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ปัตตานี).

ยุทธนา วรุณปิติกุล. (๒๕๔๒). สำนึกพลเมือง : ความเรียงว่าด้วยประชาชนบนเส้นทางประชาคม. กรุงเทพฯ : มูลนิธิการเรียนรู้และพัฒนาประชาคม.

ยุพาพักตร์ รักมณีวงศ์. (๒๕๒๗). การพัฒนารูปแบบการให้คำปรึกษารายบุคคลตามแนวคิดการปรับพฤติกรรมทางปัญญาโดยใช้การฝึกสมาธิแบบลมหายใจต่อการลดภาวะซึมเศร้าในผู้ป่วย

อัมพาต. วิทยานิพนธ์ปริญญานิพนธ์พยาบาลศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ราชบัณฑิตยสถาน. (๒๕๔๖). พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒. บริษัทนานมีบุ๊คส์ จำกัด

ลัดดาวัลย์ เกษมเนตร และคณะ. (๒๕๔๖). รูปแบบการพัฒนานักเรียนระดับประถมศึกษาให้มีจิตสาธารณะ : การศึกษาระยะยาว. เอกสารประกอบการประชุมวิชาการ สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สุคนธรส หุตะวัฒนะ. (๒๕๕๐) ผลของการใช้โปรแกรมพัฒนาจิตสาธารณะด้วยเทคนิคเสนอตัวแบบผ่านภาพการ์ตูนร่วมกับการชี้แนะทางวาจา ที่มีต่อจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓. ปริญญานิพนธ์ วท.ม. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

หฤทัย อาจปรุ. (๒๕๔๔). ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ภาวะผู้นำ รูปแบบการดำเนินชีวิต และความสมารถ ในการเรียนรู้ด้วยตนเอง กับการมีจิตสำนึกสาธารณะของนักศึกษาพยาบาลเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ พยาบาลศาสตร์มหาบัณฑิต (การพยาบาลศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อัญชลี ยิ่งรักพันธุ์. (๒๕๕๐). ผลการใช้สถานการณ์จำลองผสานกับเทคนิคการประเมินผลจากสภาพจริงเพื่อพัฒนาจิตสาธารณะ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม (การวัดผลการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

Adams, Florence S. (๑๙๓๗). Guidance of the Public Mind. Social Forces, Oct๓๗, Vol. ๑๖ Issue ๑, p๘๓-๘๖, ๔p; (AN ๑๓๕๗๖๘๓๑)

Bowman, Karlyn. (๒๐๐๑). Knowing the Public Mind The Wilson Quarterly ๒๕ no๔ ๙๐-๘ Aut ๒๐๐๑ (๒๐๐๑๒๘๘๐๐๑๑๔๐๑๕)

Flanagan, Timothy J. ๑๙๙๖ Community corrections in the public mind. Federal Probation; v. ๖๐ (Sept. ๑๙๙๖) p. ๓-๙ (BSSI๙๗๐๐๘๒๓๘)

Price, Jammie. (๒๐๐๐). Taking Care of Men: Sexual Politics in the Public Mind by Anthony McMahon. (Cambridge, ๑๙๙๙). (Book review). Social Forces, Dec ๒๐๐๐, Vol. ๗๙ Issue ๒, p๘๐๑-๘๐๒, ๒p; (AN ๓๙๐๓๓๔๓)

Woolfolk. (๑๙๙๓). Psychology of Learning. (Copy)

ภาคผนวก ข
กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการนำผลจากโครงการวิจัยไปใช้ประโยชน์

กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการนำผลการวิจัยไปใช้

๑. กิจกรรมด้านการเรียนการสอนในสถาบันการศึกษา

๑.๑ สามารถนำองค์ความรู้จากรายงานการวิจัยเรื่อง “การปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้” ไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน โดยมีการบูรณาการ การเรียนการสอนในรายวิชา ที่เน้นหลักคุณธรรมจริยธรรมและความซื่อสัตย์สุจริตในชั้นเรียน ซึ่งนิสิตจะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ตามวัตถุประสงค์ในระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๑.๒ สามารถนำผลการศึกษาไปสะท้อนข้อมูลเป็นกรณีศึกษา เป็นข้อมูลในการศึกษาจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน มหาวิทยาลัย วัด สถาบันศึกษานอกระบบ ส่งเสริมสนับสนุนเผยแพร่เพื่อส่งเสริมการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชน เป็นต้น

๑.๓ อาจารย์ นักวิชาการ เยาวชน นักศึกษาจากสถาบันการศึกษา มหาวิทยาลัยต่างๆ รวมทั้งนิสิตของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย สามารถนำข้อมูลการวิจัยไปใช้ศึกษาค้นคว้าอ้างอิงทางวิชาการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เป็นประโยชน์ในการศึกษาต่อไป

๒. กิจกรรมด้านการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะที่พึงประสงค์

๒.๑ สามารนำผลการศึกษาไปวิเคราะห์ร่วมกับนักวิชาการการทางด้านการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชน หาแนวร่วมและเครือข่ายด้านการพัฒนาแนวทางการปลูกฝังความสุจริต พัฒนาองค์ความรู้ เพื่อส่งเสริมความสุจริตให้กับเยาวชน เชื่อมโยงโดยความร่วมมือของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยการอาชีพ กับกระทรวงศึกษา

๒.๒ สามารถพัฒนาสื่อในรูปแบบต่างๆ และต่อยอดโครงการกิจกรรมส่งเสริมการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชน ให้กับหน่วยงานของทางภาครัฐและเอกชน ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในประเทศไทย

๒.๓ สามารถนำข้อมูลจากการวิจัยเกี่ยวกับการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ไปเผยแพร่ให้กับเครือข่ายสถานศึกษาและหน่วยงานที่สนใจได้รับรู้

๓. กิจกรรมด้านวิชาการ

๓.๑ มีการพัฒนาทักษะในการวิจัยให้กับทีมงานวิจัยและนิสิตในระดับปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ปัตตานี เพื่อการเรียนรู้มิติที่หลากหลาย

๓.๒ มีการพัฒนาแนวทางการปลูกฝังความสุจริตให้กับเยาวชน เพื่อนำไปใช้เป็นองค์ความรู้ทางการจัดการศึกษา และเป็นคู่มือในการส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับเยาวชนในสังคมอย่างยั่งยืน

ภาคผนวก ค
ตารางเปรียบเทียบวัตถุประสงค์ กิจกรรมที่วางแผนไว้ และกิจกรรมที่ได้ดำเนินการมา และผลที่ได้รับของโครงการ

ตารางเปรียบเทียบวัตถุประสงค์ กิจกรรมที่วางแผนไว้ และกิจกรรมที่ได้ดำเนินการมา และผลที่ได้รับของโครงการ

วัตถุประสงค์ กิจกรรมที่วางแผนไว้	กิจกรรมที่ดำเนินการมา	หมายเหตุ
๑. ศึกษาระดับคุณลักษณะความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้	- ลงพื้นที่เพื่อสำรวจข้อมูลของสถานศึกษาที่จัดการศึกษาอยู่ในสามจังหวัดชายแดนใต้ - คัดเลือกโรงเรียนที่มีการปลูกฝังความสุจริตโดยเน้นโรงเรียนในสายอาชีพที่อยู่ในสามจังหวัดชายแดนใต้ ได้แก่ อาชีวศึกษาปัตตานี วิทยาลัยเทคนิคยะลา และวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส - สำรวจข้อมูลทั่วไปของโรงเรียนที่มีการปลูกฝังความสุจริต ในเรื่องของหลักสูตร นโยบาย วิสัยทัศน์ และกิจกรรม	จากข้อมูลที่ได้จากการสำรวจข้อมูล นำมาวิเคราะห์ออกแบบสอบถามการวิจัย
๒) ศึกษาการปลูกฝังความสุจริตแก่เยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้	- ลงพื้นที่สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับความสุจริตกับเยาวชนที่ศึกษาในโรงเรียนวิทยาลัยการอาชีพปัตตานี โรงเรียนวิทยาลัยเทคนิคยะลา และโรงเรียนวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส - ลงพื้นที่สอบถามข้อมูลการปลูกฝังความสุจริตในเนื้อหาบทเรียน หรือกิจกรรมที่สอดแทรกกับคุณครูที่จัดการเรียนการสอนในโรงเรียนวิทยาลัยการอาชีพปัตตานี โรงเรียนวิทยาลัยเทคนิคยะลา และโรงเรียนวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส	- เข้าร่วมกิจกรรมแนะแนวให้ความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพโดยมีการปลูกฝังความสุจริตลงไปในเนื้อหาการสอนในแต่ละบู้ทที่จัดกิจกรรม

๓) เสนอแนวทางการพัฒนาการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้	- ลงพื้นที่จัดโต๊ะเสวนาสนทนาปัญหาอุปสรรคในหัวข้อการปลูกฝังความสุจริตให้กับเยาวชนสามจังหวัดชายแดนใต้ เพื่อร่วมกันหาแนวทางการพัฒนาการปลูกฝังความสุจริตให้กับเยาวชนสามจังหวัดชายแดนใต้	- จัด Focus group โดยมีผู้บริหารโรงเรียนวิทยาลัยการอาชีพปัตตานี ผู้บริหารโรงเรียนวิทยาลัยเทคนิคยะลา ผู้บริหารโรงเรียนวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส ครูวิทยาลัยการอาชีพปัตตานี ครูวิทยาลัยเทคนิคยะลา ครูวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส และผู้ปกครองของเยาวชนที่ศึกษาอยู่ในวิทยาลัยการอาชีพปัตตานี วิทยาลัยเทคนิคยะลา และวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส ได้ร่วมให้ข้อมูล - ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการปลูกฝังความสุจริตการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ของระดับผู้บริหาร - ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการปลูกฝังความสุจริตการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ของระดับครูผู้จัดการเรียนการสอน -ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการปลูกฝังความสุจริตการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ของระดับผู้ปกครอง - ได้แนวทางการปลูกฝังปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้

ภาคผนวก ง
ตัวอย่างแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบสนทนากลุ่ม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
การปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้

นางสาวภมรรัตน์ ชุมภูประวิโร
พระครูสุตกิจสโมสร โกตัน
นายรังสรรค์ วัฒนาชัยวณิช

อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชารัฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ปัตตานี

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง การปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้

.....

คำชี้แจง

๑. ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเยาวชนที่ศึกษาอยู่ในสายวิชาชีพในสามจังหวัดชายแดนใต้ คือ อาชีวศึกษาปัตตานี วิทยาลัยเทคนิคยะลา และวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส

๒. แบบสอบถามชุดนี้มี ๒ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามเกี่ยวกับแบบสอบถามศึกษาเกี่ยวกับการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ แบ่งออกเป็น ๕ ด้าน ประกอบไปด้วย ๑) ด้านความซื่อสัตย์สุจริต (Honesty and Integrity) ๒) ด้านการมีจิตสาธารณะ (Greater Good) ๓) ด้านความเป็นธรรมทางสังคม (Fairness and Justice) ๔) ด้านกระทำอย่างรับผิดชอบ (Responsibility and Accountability) และ๕) ด้านเป็นอยู่อย่างพอเพียง (Living in sustainable economy) รวมทั้งสิ้น ๕๒ ข้อ ตามรายละเอียด ดังนี้

๑) ด้านความซื่อสัตย์สุจริต (Honesty and Integrity) มีจำนวน ๙ ข้อ
๒) ด้านการมีจิตสาธารณะ (Greater Good) มีจำนวน ๑๒ ข้อ
๓) ด้านความเป็นธรรมทางสังคม (Fairness and Justice) มีจำนวน ๑๒ ข้อ
๔) ด้านกระทำอย่างรับผิดชอบ (Responsibility and Accountability) มีจำนวน ๑๐ ข้อ
๕) ด้านเป็นอยู่อย่างพอเพียง (Living in sustainable economy) มีจำนวน ๙ ข้อ

๓. ในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย ขอความกรุณาผู้ตอบแบบสอบถามตอบคำถามทุกข้อตามสภาพจริง เพื่อจะทำให้ข้อมูลที่รับมีความสมบูรณ์น่าเชื่อถือ ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิจัย

๔. ข้อมูลที่ท่านตอบในแบบสอบถามในครั้งนี้จะนำมาใช้เฉพาะการวิจัยครั้งนี้เท่านั้น ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลไว้เป็นความลับ และจะไม่กระทบต่อการปฏิบัติงานของท่านแต่ประการใด

คณะผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ท่านได้กรุณาสละเวลาและให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้

คณะผู้ทำวิจัย
อาจารย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราช
วิทยาลัย
วิทยาลัยสงฆ์ปัตตานี

ตอนที่ ๑
แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หน้าข้อความตามความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวของท่าน

๑. สถานที่ศึกษา

☐ อาชีวศึกษาปัตตานี ☐ วิทยาลัยเทคนิคยะลา ☐ วิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส

๒. อายุ

☐ ต่ำกว่า ๑๕ ปี ☐ ๑๕-๑๘ ปี ☐ ๑๘ ปีขึ้นไป

๓. เพศ

☐ ชาย ☐ หญิง

๔. ศาสนา

☐ พุทธ ☐ อิสลาม ☐ อื่นๆ (ระบุ).....

๕. ระดับการศึกษา

☐ ปวช ๑ ☐ ปวช ๒ ☐ ปวช ๓

๖. สถานภาพทางครอบครัว

☐ บิดาและมารดาอยู่ด้วยกัน ☐ บิดาและมารดาแยกกันอยู่
☐ บิดาถึงแก่กรรม ☐ มารดาถึงแก่กรรม

๗. รายได้ของครอบครัว

☐ ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท/เดือน ☐ ๕,๐๐๐ – ๑๐,๐๐๐ บาท/เดือน
☐ ๑๐,๐๐๐ – ๑๕,๐๐๐ บาท/เดือน ☐ มากกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท/เดือน ขึ้นไป

ตอนที่ ๒

แบบสอบถามเกี่ยวกับการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้

คำชี้แจง แบบสอบถาม

๑. เพื่อให้คณะผู้วิจัยได้มีโอกาสรับทราบผลการปลูกฝังความสุจริตของท่าน และเพื่อประโยชน์ในการการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

๒. โปรดเติมเครื่องหมาย ✓ และกรอกข้อความให้สมบูรณ์ ลงในช่องระดับคุณลักษณะความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ตามความเป็นจริง เพียงช่องเดียว โดยมีเกณฑ์สมบูรณ์ (Abslute Criteria) ในการพิจารณาค่าน้ำหนักคะแนน ๕ ระดับ ดังนี้

๕ หมายถึง การปลูกฝังความสุจริต อยู่ในระดับมากที่สุด

๔ หมายถึง การปลูกฝังความสุจริต อยู่ในระดับมาก

๓ หมายถึง การปลูกฝังความสุจริต อยู่ในระดับปานกลาง

๒ หมายถึง การปลูกฝังความสุจริต อยู่ในระดับน้อย

๑ หมายถึง การปลูกฝังความสุจริต อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตัวอย่าง

การปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้	**การปลูกฝังความสุจริต**				
	๕	**๔**	**๓**	**๒**	**๑**
๑. ท่านปฏิบัติตามคำสอนของอาจารย์ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต	✓				
๒. ท่านมีการพัฒนาทักษะความรู้ ความสามารถของตนให้ทันสมัยอยู่เสมอ		✓			

คำอธิบาย

แบบสอบถามที่ ๑ แสดงว่า การปลูกฝังความสุจริต อยู่ในระดับมากที่สุด

แบบสอบถามที่ ๒ แสดงว่า การปลูกฝังความสุจริต อยู่ในระดับมาก

การปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้	ระดับคุณลักษณะความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้				
	๕	๔	๓	๒	๑
๑. ด้านความซื่อสัตย์สุจริต					
๑.๑. ท่านไม่พูดโกหก พูดความจริง					
๑.๒. ท่านไม่ลักขโมยของของคนอื่น					
๑.๓. ท่านทำตัวเป็นที่น่าเชื่อถือ					
๑.๔. ท่านทำตามสัญญา					
๑.๕. ท่านมีความตรงไปตรงมา					
๑.๖. ท่านกล้าเปิดเผยความจริง					
๑.๗. ท่านเก็บของได้แล้วคืนเจ้าของ					
๑.๘. ท่านไม่หยิบของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต					
๑.๙. ท่านยืมของแล้วคืนให้เจ้าของ					
๒. ด้านการมีจิตสาธารณะ					
๒.๑. ท่านร่วมดูแลสังคม					
๒.๒. ท่านรับผิดชอบต่อเรื่องส่วนรวม					
๒.๓. ท่านอาสาและเสียสละเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม					
๒.๔. ท่านมีความเอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่					
๒.๕. ท่านมีความเมตตากรุณา					
๒.๖. ท่านมีน้ำใจ					
๒.๗. ท่านไม่เห็นแก่ตัว					
๒.๘. ท่านรักษาของส่วนรวม รู้จักปิดน้ำปิดไฟ					
๒.๙. ท่านทำความสะอาดห้องเรียน					
๒.๑๐. ท่านทำงานของส่วนรวมโดยไม่เกี่ยงว่าเป็นภาระเพิ่ม					
๒.๑๑. ท่านปกป้องทรัพย์สินส่วนรวม					
๒.๑๒. ท่านดูแลสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ					
๓. ด้านความเป็นธรรมทางสังคม					
๓.๑. ท่านนึกถึงใจเขาใจเรา					
๓.๒. ท่านรับฟังผู้อื่น					
๓.๓. ท่านเคารพให้เกียรติผู้อื่น					
๓.๔. ท่านรู้จักกตัญญูและตอบแทนบุญคุณอย่างมีเหตุผล					
๓.๕. ท่านคำนึงถึงความยุติธรรมและความถูกต้องไม่ว่าจะมีอะไรเกิดขึ้นก็ตาม					

การปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้	ระดับคุณลักษณะความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้				
	๕	๔	๓	๒	๑
๓.๖. ท่านรักษากฎเกณฑ์กติกาของส่วนรวม					
๓.๗. ท่านไม่รังแกคนอื่น					
๓.๘. ท่านปกป้องผู้ที่อ่อนแอกว่า					
๓.๙. ท่านไม่นิ่งเฉยต่อสิ่งที่ไม่ถูกต้อง					
๓.๑๐. ท่านไม่แซงคิวคนอื่น					
๓.๑๑. ท่านไม่เอาเปรียบผู้อื่นและรักษาสิทธิของตนเอง					
๓.๑๒. ท่านไม่เห็นด้วยกับเพื่อนในทางที่ผิด					
๔. ด้านกระทำอย่างรับผิดชอบ					
๔.๑. ท่านทำหน้าที่ของตัวเองให้ดีที่สุด					
๔.๒. ท่านมีระเบียบวินัย					
๔.๓. ท่านเคารพกติกา					
๔.๔. ท่านรับผิดชอบในสิ่งที่ทำ					
๔.๕. ท่านกล้ายอมรับผิดและรับการลงโทษ					
๔.๖. ท่านรู้จักสำนึกผิดและขอโทษ					
๔.๗. ท่านยินดีแก้ไขในสิ่งที่ผิดและรับการลงโทษ					
๔.๘. ท่านรู้จักสำนึกผิดและขอโทษ					
๔.๙. ท่านยินดีแก้ไขในสิ่งที่ผิด กล้าทำในสิ่งที่ถูกต้อง					
๔.๑๐. ท่านส่งการบ้านตรงเวลา					
๔.๑๑. ท่านรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย					
๔.๑๒. ท่านรับผิดชอบเวรทำความสะอาดของห้อง					
๕. ด้านเป็นอยู่อย่างพอเพียง					
๕.๑. ท่านรู้จักความพอเพียง ความพอดี					
๕.๒. ท่านมีความอดทนอดกลั้น					
๕.๓. ท่านรู้จักบังคับตัวเองให้มีความพอประมาณ					
๕.๔. ท่านไม่กลัวความยากลำบาก เพียรพยายาม					
๕.๕. ท่านไม่ทำอะไรแบบสุดขั้วหรือสุดโต่ง					
๕.๖. ท่านมีสติและเหตุผล					
๕.๗. ท่านไม่ฟุ่มเฟือย					
๕.๘. ท่านใช้ของอย่างประหยัดและรู้คุณค่า					
๕.๙. ท่านรู้จักพอเมื่อได้รับของแจก					

ขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่งที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

งานวิจัย

การปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้

นางสาวภมรรัตน์ ชุมภูประวิโร
พระครูสุตกิจสโมสร โกตัน
นายรังสรรค์ วัฒนาชัยวณิช

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาลัยสงฆ์ปัตตานี

ประเด็นคำถามการสัมภาษณ์สนทนากลุ่ม (Focus Group)
เรื่อง การปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้

ชื่อคณะผู้วิจัย นางสาวภมรรัตน์ ชุมภูประวิโร, พระครูสุตกิจสโมสร โกตัน
และนายรังสรรค์ วัฒนาชัยวณิช
อาจารย์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ปัตตานี

คำชี้แจง

ประเด็นในการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง นี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยเรื่องการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปลูกฝังความสุจริตแก่เยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้และเพื่อศึกษาการปลูกฝังความสุจริตการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ซึ่งประเด็นคำถามเกี่ยวกับเกี่ยวกับการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ทั้ง ๕ ด้าน ตามกรอบแนวคิดการศึกษาการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต (Honesty and Integrity) การมีจิตสาธารณะ (Greater Good) ความเป็นธรรมทางสังคม (Fairness and Justice) กระทำอย่างรับผิดชอบ (Responsibility and Accountability) และเป็นอยู่อย่างพอเพียง (Living in sustainable economy)

ทั้งนี้คณะผู้วิจัยขอความกรุณาจากท่านในการร่วมสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง อย่างอิสระ

๑. สถานที่ทำงาน

☐ อาชีวศึกษาปัตตานี ☐ วิทยาลัยเทคนิคยะลา ☐ วิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส

๒. อายุ

☐ ต่ำกว่า ๓๐ ปี ☐ ๓๑-๔๐ ปี ☐ ๔๑ ปีขึ้นไป

๓. เพศ

☐ ชาย ☐ หญิง

๔. ศาสนา

☐ พุทธ ☐ อิสลาม ☐ อื่นๆ (ระบุ).....

๕. สถานภาพทางครอบครัว

☐ โสด ☐ หย่าร้าง
☐ แยกกันอยู่ ☐ สามีหรือภรรยาถึงแก่กรรม

๖. รายได้ของครอบครัว

☐ ต่ำกว่า ๕,๐๐๐ บาท/เดือน ☐ ๕,๐๐๐ – ๑๐,๐๐๐ บาท/เดือน
☐ ๑๐,๐๐๐ – ๑๕,๐๐๐ บาท/เดือน ☐ มากกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท/เดือน ขึ้นไป

จากการที่ท่านได้ดำเนินงานในการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ท่านได้พบกับปัญหาและมีแนวทางการปลูกฝังความสุจริตอย่างไรบ้าง ในแต่ละด้านดังต่อไปนี้ กรุณาอธิบายในเชิงพรรณา

๑. ด้านความซื่อสัตย์สุจริต

๑.๑ ท่านพบปัญหาในการปลูกฝังความซื่อสัตย์สุจริตให้กับนักเรียน มากน้อยเพียงใด กรุณาอธิบาย

๑.๒ ท่านคิดว่าในการปลูกฝังความซื่อสัตย์สุจริตให้กับนักเรียน ควรมีแนวทางอย่างไรบ้าง กรุณาอธิบาย

๒. ด้านการมีจิตสาธารณะ

๒.๑ ท่านพบปัญหาในการส่งเสริมด้านการมีจิตสาธารณะของนักเรียน มากน้อยเพียงใด กรุณาอธิบาย

๒.๒ ท่านคิดว่าในการส่งเสริมด้านการมีจิตสาธารณะ ควรมีแนวทางการพัฒนาการส่งเสริมอย่างไรบ้าง เพื่อที่จะทำให้การส่งเสริมด้านการมีจิตสาธารณะมีประสิทธิภาพ กรุณาอธิบาย

๓. ด้านความเป็นธรรมทางสังคม

๓.๑ ท่านพบปัญหาในการสอนนักเรียนด้านความเป็นธรรมทางสังคมเมื่อมีการจัดกิจกรรมร่วมกัน อย่างไร กรุณาอธิบาย

๓.๒ ท่านคิดว่าวิธีการสอนด้านความเป็นธรรมทางสังคมควรมีแนวทางอย่างไร กรุณาอธิบาย

๔. ด้านกระทำอย่างรับผิดชอบ

๔.๑ ท่านพบปัญหาในการจัดกิจกรรมของการจัดการเรียนการสอนด้านกระทำอย่างรับผิดชอบ มากน้อยเพียงใด กรุณาอธิบาย

๔.๒ ท่านคิดว่าในการจัดกิจกรรมด้านกระทำอย่างรับผิดชอบ ควรมีแนวทางการพัฒนาการจัดกิจกรรมร่วมกันของนักเรียนที่มีความแตกต่างกันทางศาสนา เพื่อแสดงถึงความเท่าเทียมกันอย่างไรบ้าง กรุณาอธิบาย

๕. ด้านเป็นอยู่อย่างพอเพียง

๕.๑ ท่านพบปัญหาจากการสอน การสอดแทรกเนื้อหาในห้องเรียนด้านเป็นอยู่อย่างพอเพียงมากน้อยเพียงใด กรุณาอธิบาย

๕.๒ ท่านมีแนวทางจัดการความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาด้านเป็นอยู่อย่างพอเพียงของนักเรียนทุกกลุ่มอย่างไร กรุณาอธิบาย

ขอขอบคุณทุกท่านเป็นอย่างมากในการเสียสละเวลาในการร่วมสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง

ภาคผนวก จ
รูปภาพกิจกรรมดำเนินการวิจัย

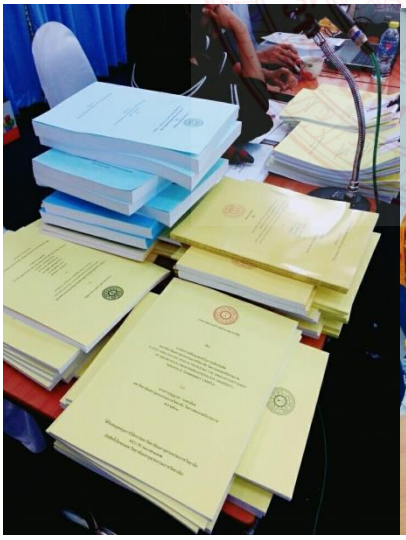

รูปภาพ ภาคผนวก จ ที่ ๑ คณะผู้วิจัยนำเสนอผลงานวิจัยเพื่อรับข้อเสนอแนะ ณ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

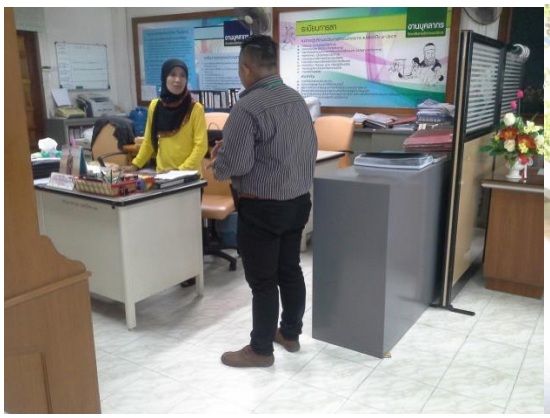

รูปภาพ ภาคผนวก จ ที่ ๒ คณะผู้วิจัยลงพื้นที่เก็บข้อมูลวิจัย
ณ โรงเรียนวิทยาลัยการอาชีพปัตตานี โรงเรียนวิทยาลัยเทคนิคยะลา
และโรงเรียนวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส

รูปภาพ ภาคผนวก จ ที่ ๓ กิจกรรมแนะแนวให้ความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพโดยมีการปลูกฝังความสุจริตลงไปในเนื้อหาการสอนในแต่ละบู้ทที่จัดกิจกรรม

ภาคผนวก ฉ
แบบสรุปโครงการวิจัย
ข้อเสนอแนะอื่น ๆ
ประวัติคณะผู้วิจัย

แบบสรุปโครงการวิจัย

ชื่อโครงการ

(ภาษาไทย) การปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้

(ภาษาอังกฤษ) Cultivating integrity of youth in the three southern provinces.

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑) เพื่อศึกษาระดับคุณลักษณะความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้

๒) เพื่อศึกษาการปลูกฝังความสุจริตแก่เยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้

๓) เพื่อศึกษาการปลูกฝังความสุจริตการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้

ที่มาของการวิจัย

สภาพแวดล้อมทางสังคมประกอบด้วยองค์กรทางสังคมที่สำคัญซึ่งมีผลต่อการพัฒนาความซื่อสัตย์สุจริต ในที่นี้คือ ครอบครัว โรงเรียน ศาสนา และสื่อมวลชน องค์การดังกล่าว นักจิตวิทยาสังคมเชื่อว่า การถ่ายทอดลักษณะทางสังคมจากรุ่นหนึ่งไปยังอีกรุ่นหนึ่งนี้ทำได้โดยการผ่านตัวแทนของกลุ่ม เช่น บิดา มารดา ถ่ายทอดทางสังคมนี้ส่วนมากเกิดจากการเรียนทางสังคม (Social Learning) เช่น อาจจะอาศัยหลักการปั้นพฤติกรรมการเรียนรู้โดยบังเอิญและการเลียบแบบผู้ที่เกี่ยวข้องกับเยาวชนอาจจะตั้งใจสอนให้เยาวชนรู้และเข้าใจถึงความซื่อสัตย์สุจริต ทำให้เยาวชนได้เรียนรู้และเกิดการปฏิบัติตาม แต่บางครั้งไม่มีใครจงใจสอน แต่เยาวชนก็เรียนรู้เองโดยไม่ได้ตั้งใจหรืออาจจะเลียนแบบจากบุคคลที่ใกล้ชิดสนิทสนม หรือห่างไกลโดยผู้ถูกเลียนแบบไม่ทราบเรื่องเลยก็ได้ในปัจจุบันการทุจริตคอร์รัปชั่นเป็นปัญหาที่ทำลายสังคมอย่างรุนแรงและฝังรากลึก เป็นปัญหาที่สะท้อนวิกฤตการณ์ด้านคุณธรรมจริยธรรมของคนในสังคม ซึ่งการที่จะแก้ไขปัญหาได้อย่างยั่งยืนนั้นคนในสังคมต้องมีค่านิยมในการรักความดีและรู้สึกไม่ยอมรับพฤติกรรมทุจริตคอร์รัปชั่นและการโกงทุกรูปแบบ โดยเฉพาะในกลุ่มเด็กและเยาวชน ซึ่งการสร้างค่านิยมที่ถูกต้องนี้ จะเป็นรากฐานสำคัญเพื่อทำให้เด็กเติบโตขึ้นเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ และเป็นการป้องกันในการแก้ไขปัญหาทุจริตคอร์รัปชันที่ได้ผลดีที่สุด

จากเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ที่เกิดขึ้น ได้สะท้อนถึงปัญหาที่สั่งสมมานานตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน โดยที่ลักษณะของปัญหาดังกล่าวมีความซับซ้อนและมีความเชื่อมโยงกับปัญหาอื่นๆ อีกทั้งสถานการณ์ความรุนแรงและความไม่สงบที่เกิดขึ้นมานี้ ได้ก่อให้เกิดผลกระทบต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนทุกกลุ่มในพื้นที่ รวมทั้งมีผลกระทบและความสูญเสียที่เกิดขึ้นในกลุ่มเด็กและเยาวชน ซึ่งนับได้ว่าเป็นกลุ่มเป้าหมายที่มีความอ่อนแอที่สุด จากสถานการณ์ที่เกิดขึ้นได้ส่งผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อกลุ่มเด็กและเยาวชน จนต้องกลายเป็นเด็กกำพร้าจากการสูญเสียบุคคลในครอบครัว โดยเด็กที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ความขัดแย้งและความรุนแรง จะมีผลกระทบ การปลูกฝังเรื่องค่านิยมความซื่อสัตย์สุจริต ดังนั้นจึงต้องปลูกฝังให้ลึกเข้าไปในจิตใจไม่ใช่สอนกันเพียงผิว

เผิน โดยที่การปลูกฝังความสุจริตของเด็กในยุคปัจจุบัน จะต้องมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๕ ประการ อันได้แก่ ๑) ความซื่อสัตย์สุจริต (Honesty and Integrity) ๒) การมีจิตสาธารณะ (Greater Good) ๓) ความเป็นธรรมทางสังคม (Fairness and Justice) ๔) กระทำอย่างรับผิดชอบ (Responsibility Accountability) และ๕) เป็นอยู่อย่างพอเพียง (Living in sustainable economy) ซึ่งการปลูกฝังความสุจริตแบบนี้จะทำให้เด็กมีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ และเป็นเด็กที่แสดงออกถึงการเป็นพลเมืองดีของชาติ เชิดชูความเป็นไทย ปฏิบัติตนตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ และแสดงความจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ มีวินัย เป็นผู้ใฝ่เรียนรู้ ซึ่งรวมไปถึงการใช้ชีวิตความเป็นอยู่อย่างพอเพียง ในเรื่องของการปลูกฝังความซื่อสัตย์สุจริต การศึกษามีบทบาทในการเสริมสร้างค่านิยมและทัศนคติเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริต เนื่องจากสภาพปัจจุบันมีปัญหามากมาย อาทิเช่นธุรกิจนอกกฎหมาย การคอรัปชั่น การพนัน โสเภณี ฯลฯ เหตุเกิดเพราะความไม่ซื่อสัตย์สุจริตของข้าราชการ นักการเมือง พ่อค้าและประชาชนกล่าวได้ว่า ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นต้นตอ และรากเหง้าของปัญหาหลาย ๆ อย่าง ถ้าคนเราเป็นคนดี มีความซื่อสัตย์สุจริต ปัญหาหลายอย่างจะไม่เกิด หรือเกิดก็ไม่มาก ถ้าข้าราชการซื่อสัตย์ไม่ทุจริต ก็จะไม่มีช่องทางให้คนอื่นอาศัยประโยชน์ ถ้านักการเมืองซื่อสัตย์เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมการกำหนดนโยบาย และการตัดสินใจก็จะเกิดผลดีกับประเทศชาติและประชาชน ถ้าพ่อค้านักธุรกิจ ซื่อสัตย์ไม่ติดสินบน ไม่เอารัดเอาเปรียบคนอื่น ก็ไม่ทำให้คนอื่นพะวักพะวงเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต ก็จะช่วยเฝ้าระวังไม่ให้เกิดคนกระทำผิดขึ้น จึงจำเป็นต้องคิดปลูกฝังเรื่องความซื่อสัตย์สุจริตให้กับคนไทยทุกคน คนไทยทั้งชาติไม่ว่าเด็กหรือผู้ใหญ่ ผู้หญิงหรือผู้ชาย คนรวยหรือคนจน ประชาชนหรือข้าราชการ เพื่อให้เป็นพื้นฐานความเจริญรุ่งเรืองของชาติไม่ใช่เพียงข้าราชการเท่านั้นที่ต้องมีความซื่อสัตย์สุจริต คนไทยทุกคนต้องมีความซื่อสัตย์สุจริตด้วย นิสัยความซื่อสัตย์สุจริตสร้างตั้งแต่แรกเกิดและเริ่มก่อตัวขึ้น จากความรักความอบอุ่นที่พ่อแม่ญาติพี่น้องได้แสดงออกแก่เด็ก พ่อแม่จึงเป็นต้นแบบที่สำคัญในวัยเด็ก เมื่อถึงวัยเข้าสู่โรงเรียน ครูเปรียบเสมือนพ่อแม่คนที่สอง เด็กเชื่อในสิ่งที่ครูสอน ครูทำให้ดูเป็นตัวอย่างไม่ว่าตั้งใจหรือไม่ก็ตาม การปลูกฝังค่านิยมและทัศนคติเรื่อความซื่อสัตย์สุจริต จึงเป็นบทบาทของครูทุกคนในโรงเรียน และผู้บริหารที่ต้องทำตนเป็นแบบอย่าง องค์กรหลักที่มีหน้าที่รับผิดชอบที่สำคัญคือ ครอบครัว พ่อแม่ผู้ปกครอง ญาติพี่น้อง ต้องช่วยกันดูแลสร้างและปลูกฝังจิตสำนึกนี้ด้วยการแนะนำสั่งสอน ทำตัวอย่างที่ดีให้กับคนในครอบครัวของตน โรงเรียนและสถานศึกษา เป็นสถาบันที่ทำหน้าที่ให้การศึกษาอบรมบ่มนิสัยคือ ให้ความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง การสร้างนิสัย การประพฤติปฏิบัติที่ถูกต้องหัวใจสำคัญของการศึกษา คือทำให้คนเป็นคนดีเป็นคนที่เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นทั้งต่อสังคมที่ตนอยู่อาศัย และต่อประเทศชาติ การปลูกฝังจิตสำนึกเรื่องความซื่อสัตย์สุจริตก็เหมือนกัน ต้องทำให้ผู้เรียน เกิดศรัทธาเชื่อในสิ่งที่ดีและปฏิบัติจนเป็นกิจนิสัย สถาบันสังคมต่าง ๆ ต้องมีบทบาทส่งเสริมสนับสนุนการสร้างลักษณะนิสัยความซื่อสัตย์สุจริต วัดและองค์กรทางศาสนาต่าง ๆ ช่วยได้มากในการอบรมสร้างความเชื่อความศรัทธาให้เกิดขึ้น การเรียนการสอนเพื่อปลูกฝังความซื่อสัตย์สุจริต ผู้ที่มีบทบาทสำคัญยิ่งคงเป็นของโรงเรียนและสถานศึกษา ซึ่งมีหน้าที่หลักคือ การพัฒนาผู้เรียนให้เกิดความงอกงามในทุก ๆ ด้านอย่างมีดุลยภาพ คือต้องให้เด็กได้พัฒนาทั้งทางด้านจิตใจ ปัญญา ร่างกาย และทางสังคม

ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นคุณลักษณะทางจิตใจ ประการหนึ่งที่พึงปลูกฝังพัฒนาให้เกิดกับเด็กทุกคน แต่การพัฒนาคุณลักษณะด้านความซื่อสัตย์สุจริตก็ต้องพัฒนาไปพร้อม ๆ กับการพัฒนา

ทางด้านปัญญาคือ ความรู้ความเข้าใจและการพัฒนาทางร่างกาย และสังคม เช่นเดียวกัน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการพัฒนา นิสัยเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต จึงน่าจะมีกระบวนการ จัดการเรียนการสอนดังนี้ ๑) กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจเรื่องความซื่อสัตย์สุจริตทำได้โดยวิธีง่าย ๆ เช่น ข่าวเหตุการณ์ประจำวัน การเล่านิทาน ถ้าเด็กโตสามารถเล่าเรื่องจริงและมีรายละเอียดประกอบ ได้มากขึ้น ๒) การยกย่องสรรเสริญผู้ทำความดีต่าง ๆ โดยเฉพาะผู้ที่แสดงออกถึงความซื่อสัตย์สุจริต ควรยกย่อง ๓) การให้นักเรียนศึกษาค้นคว้า หาบุคคลตัวอย่างที่แสดงถึงความเป็นคนซื่อสัตย์สุจริต โดยพูดคุยกับคนในชุมชนเพื่อหาคนที่ชุมชนยกย่องนับถือและศึกษาจากหนังสือและให้เด็กบอกเหตุผลในการเลือกบุคคลนั้นมาเป็นตัวอย่าง ๔) ให้นักเรียนจัดนิทรรศการแสดงประวัติและความประพฤติของผู้เรียนที่นักเรียนยกย่อง ว่าเป็นคนซื่อสัตย์สุจริต ๕) โรงเรียนประกาศยกย่องนักเรียนหรือครูที่มีความซื่อสัตย์สิจริตให้ปรากฏแก่นักเรียน โดยทั่วไปทุกครั้งที่เกิดเหตุการณ์ขึ้น ฯลฯ และการจัดกิจกรรมเพื่อปลูกฝังจิตสำนึกความซื่อสัตย์สุจริต การให้เห็นตัวอย่างที่ดีอย่างสม่ำเสมอ ยกย่องสรรเสริญให้ขวัญและกำลังใจกับผู้ประกอบความดี การจะปลูกฝังให้เยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้เกิดความซื่อสัตย์สุจริต ต้องร่วมมือกันทุกภาคส่วนเริ่มตั้งแต่ครอบครัวต้องให้ความรักความอบอุ่น และอบรมสั่งสอน ต่อจากนั้นโรงเรียน โดยผู้บริหารและครูอาจารย์ ต้องปลูกฝังค่านิยมในเรื่องความซื่อสัตย์สุจริต ให้เด็กทราบในรูปแบบของกิจกรรมต่าง ๆ จึงนับว่าทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการสร้างเสริมความซื่อสัตย์สุจริตให้เกิดกับเด็กเพื่อจะได้เป็นกำลังสำคัญในอนาคตของประเทศชาติต่อไป

เยาวชนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษาถือเป็นกลุ่มเยาวชนที่กำลังเติบโตเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาชาติ ควรได้รับการพัฒนาที่ครบถ้วนสมบูรณ์ในทุกๆด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านร่างกาย ด้านจิตใจ และด้านสติปัญญา เพื่อให้พร้อมที่จะใช้ชีวิตในสังคมอย่างผู้มีคุณธรรม จริยธรรม สถานศึกษาเป็นองค์กรสำคัญในการพัฒนา ปลูกฝังค่านิยมความสุจริต ตลอดจนปลูกฝังให้เยาวชนรู้จักรับผิดชอบผลของการกระทำอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งโรงเรียนในกลุ่มอาชีวศึกษาในจังหวัดปัตตานี วิทยาลัยเทคนิคในจังหวัดยะลา และวิทยาลัยสารพัดช่างในจังหวัดนราธิวาส ได้มีการจัดการเรียนการสอนการปลูกฝังความซื่อสัตย์สุจริตให้กับเยาวชน ที่มีความประพฤติเรียบร้อย มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนสายอาชีพ มีความขยัน อดทน ซื่อสัตย์ และมีใจรักในงานบริการ ไม่เป็นผู้ยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด โดยทางโรงเรียนได้ร่วมเข้าโครงการส่งเสริมทุนการศึกษานักศึกษากลุ่มพิเศษจังหวัดชายแดนภาคใต้ภายใต้แนวคิด “เด็กทุนอาชีวะ ชายแดนใต้ ๕๙ โตไปไม่โกง..” กับกระทรวงศึกษาธิการเพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้แก่เยาชนและครูผู้สอน ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษาการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ซึ่งผลการวิจัยที่ได้จะเป็นต้นแบบในการพัฒนาความซื่อสัตย์สุจริตของเยาวชนต่อไป

การดำเนินงานและผลงานที่ได้รับจากการวิจัย (โดยสังเขป)

๑. การดำเนินงานวิจัย

๑.๑ รูปแบบการวิจัย

การดำเนินการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ใช้วิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) ทั้งในเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ที่เชื่อมโยงข้อมูลความคิดเห็นเพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคและแนวทางการพัฒนาการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ และการวิจัยเชิงปริมาณ

(Quantitative Research) ที่เชื่อมโยงข้อมูลความคิดเห็นเพื่อศึกษาระดับคุณลักษณะความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้

๑.๒ วิธีการทดลอง

๑.๒.๑ การศึกษาการวิจัย

๑.๒.๑. การศึกษาการวิจัยในเชิงเอกสาร (Documentary Research) เพื่อค้นหาข้อมูลความรู้เกี่ยวกับ การปลูกฝัง ความสุจริต เยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ หลักสูตรโตไปไม่โกง รวมทั้งแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

๑.๒.๒. การศึกษาวิจัยในเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ศึกษารายละเอียดการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ โดยคณะผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตที่ศึกษาบูรณาการมาจากเอกสารประกอบการบรรยาย โครงการส่งเสริมทุนการศึกษานักศึกษากลุ่มพิเศษจังหวัดชายแดนภาคใต้ ภายใต้แนวคิด “เด็กทุนอาชีวะ ชายแดนใต้ '๕๙ โตไปไม่โกง..” แบ่งหลักสูตรออกเป็นสาระสำคัญ ๕ ประการ ตามหลักสูตร “โตไปไม่โกง” อันได้แก่ ๑) ความซื่อสัตย์สุจริต (Honesty and Integrity) ๒) การมีจิตสาธารณะ (Greater Good) ๓) ความเป็นธรรมทางสังคม (Fairness and Justice) ๔) กระทำอย่างรับผิดชอบ (Responsibility and Accountability) และ๕) เป็นอยู่อย่างพอเพียง (Living in sustainable economy) ดำเนินการสำรวจ (Survey Research) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) สร้างแบบมาตราส่วนประมาณค่า ๕ ระดับ (Rating Scale) ตามแบบของ อาร์.เอ. ลิเคอร์ท (R.A. Likert) เป็นเครื่องมือเพื่อทราบถึงแนวทางการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้

๑.๒.๓. การศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยการสัมภาษณ์ (Inter view) ศึกษารายละเอียดการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ โดยคณะผู้วิจัยได้ศึกษาที่เป็นเอกสาร ตำรา วารสาร บทความต่าง ๆ และงานวิจัยทั้งวิทยานิพนธ์และสารนิพนธ์ที่เกี่ยวข้องกับแนวทางการทำวิจัยเชิงคุณภาพ ดำเนินการสนทนากลุ่ม (Focus Groups Discussion) ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาให้กับเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียนวิทยาลัยการอาชีพปัตตานี ผู้บริหารโรงเรียนวิทยาลัยเทคนิคยะลา ผู้บริหารโรงเรียนวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส ครูวิทยาลัยการอาชีพปัตตานี ครูวิทยาลัยเทคนิคยะลา ครูวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส และผู้ปกครองของเยาวชนที่ศึกษาอยู่ในวิทยาลัยการอาชีพปัตตานี วิทยาลัยเทคนิคยะลา และวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส ซึ่งคณะผู้วิจัยจะทำการสุ่มผู้ให้ข้อมูลแบบเจาะจง (Purpose Sampling) ได้ตัวแทนทั้งสิ้นจำนวน ๒๔ คน โดยทำการสนทนากลุ่ม (Focus Groups Discussion) จำนวน ๓ ครั้ง ครั้งละ ๘ คน แบ่งเป็นจังหวัดละ ๑ ครั้ง โดยครั้งที่ ๑ ได้ทำการสนทนากลุ่มกับผู้บริหารโรงเรียนวิทยาลัยการอาชีพปัตตานี ครูวิทยาลัยการอาชีพปัตตานี และผู้ปกครองของเยาวชนที่ศึกษาอยู่ในวิทยาลัยการอาชีพปัตตานี ครั้งที่ ๒ ได้ทำการสนทนากลุ่มผู้บริหารโรงเรียนวิทยาลัยเทคนิคยะลา ครูวิทยาลัยเทคนิคยะลา และผู้ปกครองของเยาวชนที่ศึกษาอยู่ใน วิทยาลัยเทคนิคยะลา และครั้งที่ ๓ ได้ทำการสนทนากลุ่ม ผู้บริหารโรงเรียนวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส ครูวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส และผู้ปกครองของเยาวชนที่ศึกษาอยู่ในวิทยาลัยสารพัด

ช่างนราธิวาส เพื่อทราบถึงกระบวนการจัดการศึกษาโดยใช้หลักสูตร โตไป ไม่โกง และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของเยาวชน

๑.๒.๒ พื้นที่ศึกษา ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

เนื่องจากเป็นการศึกษาวิจัยในลักษณะของการปลูกฝังความสุจริตแก่เยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงกำหนดพื้นที่ในการศึกษาเป็นโรงเรียนระดับอุดมศึกษาสายอาชีพในสามจังหวัดชายแดนใต้ โดยมีเกณฑ์ดังนี้

๑. เป็นโรงเรียนระดับอุดมศึกษาสายอาชีพในสามจังหวัดชายแดนใต้ที่มีกระบวนการจัดการเรียนการสอน อบรมเยาวชนในโรงเรียน โดยใช้หลักสูตรโตไปไม่โกง การปลูกฝังความสุจริตควบคู่กับการเรียนในชั้นเรียน

๒. เป็นโรงเรียนระดับอุดมศึกษาสายอาชีพในสามจังหวัดชายแดนใต้ที่เข้าร่วมโครงการ เด็กทุนอาชีวะ โตไปไม่โกง

๓. เป็นโรงเรียนระดับอุดมศึกษาสายอาชีพที่อยู่ในสามจังหวัดชายแดนใต้ ซึ่งคณะผู้วิจัยกำหนดในลักษณะของพื้นที่ ดังนี้

๑) จังหวัดปัตตานี อาชีวศึกษาปัตตานี

๒) จังหวัดยะลา วิทยาลัยเทคนิคยะลา

๓) จังหวัดนราธิวาส วิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส

ดังนั้น คณะผู้วิจัยจึงกำหนดประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ดังนี้

๑. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญในเชิงคุณภาพ (Key Informant) ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญโดยการเจาะจง (Purposive Sampling) ตามความสำคัญของประเด็นที่ศึกษา ดังนี้

๑) ผู้บริหารโรงเรียนวิทยาลัยการอาชีพปัตตานี ผู้บริหารโรงเรียนวิทยาลัยเทคนิคยะลา ผู้บริหารโรงเรียนวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส ครูวิทยาลัยการอาชีพปัตตานี ครูวิทยาลัยเทคนิคยะลา ครูวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส และผู้ปกครองของเยาวชนที่ศึกษาอยู่ในวิทยาลัยการอาชีพปัตตานี วิทยาลัยเทคนิคยะลา และวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส ประมาณโรงเรียนละ ๘ คน ดังนั้น ผู้วิจัยจะใช้เป็นผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาทั้งหมด โดยใช้วิธีการประชุมกลุ่มย่อยและการสัมภาษณ์ รวมจำนวนทั้งสิ้น ๒๔ คน

๒) ในการประชุมสัมมนาเชิงวิชาการ ผู้วิจัยได้เรียนเชิญบุคคลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนวิทยาลัยการอาชีพปัตตานี ผู้บริหารโรงเรียนวิทยาลัยเทคนิคยะลา ผู้บริหารโรงเรียนวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส ครูวิทยาลัยการอาชีพปัตตานี ครูวิทยาลัยเทคนิคยะลา ครูวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส และผู้ปกครองของเยาวชนที่ศึกษาอยู่ในวิทยาลัยการอาชีพปัตตานี วิทยาลัยเทคนิคยะลา และวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส ในการจัดประชุมสัมมนาเพื่อวิเคราะห์แนวทางและแลกเปลี่ยนการเรียนรู้การปลูกฝังความสุจริตให้กับเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ร่วมกัน รวมจำนวน ๓๐ คน

๒. **ประชากรและกลุ่มตัวอย่างการวิจัยในเชิงปริมาณ** ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเยาวชนที่ศึกษาอยู่ในสายวิชาชีพในสามจังหวัดชายแดนใต้ คือ อาชีวศึกษาปัตตานี วิทยาลัยเทคนิค

ยะลา และวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส จำนวนทั้งสิ้น ๑,๑๐๒ คน โดยใช้สูตร Yamané ของทาโร่ ยามาเน่ โดยใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยวิธีจับฉลากโดยการสุ่มแบบไม่ใส่กลับ (Without Replacement) จนได้ครบตามจำนวนที่คำนวณไว้

นอกจากนี้ยังใช้วิธีการกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของแต่ละโรงเรียนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ ดังนี้

ตารางที่ ๑ ประชากรในการศึกษาจำแนกตามโรงเรียนในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้

โรงเรียน	จำนวนเยาวชนที่ศึกษา	จำนวนตัวอย่าง
วิทยาลัยการอาชีพปัตตานี	๓๕๘	๑๘๙
อาชีวศึกษายะลา	๒๕๓	๖๗
วิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส	๔๙๑	๑๓๑
รวม	๑,๑๐๒	๔๐๐

๒. ผลที่ได้รับจากงานวิจัย

การศึกษาวิจัย “การปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้” เป็นการวิจัยแบบผสมผสานที่ใช้วิธีการเก็บรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารโรงเรียนวิทยาลัยการอาชีพปัตตานี ผู้บริหารโรงเรียนวิทยาลัยเทคนิคยะลา ผู้บริหารโรงเรียนวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส ครูวิทยาลัยการอาชีพปัตตานี ครูวิทยาลัยเทคนิคยะลา ครูวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส และผู้ปกครองของเยาวชนที่ศึกษาอยู่ในวิทยาลัยการอาชีพปัตตานี วิทยาลัยเทคนิคยะลา และวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส และจากกลุ่มตัวอย่างเยาวชนที่ศึกษาอยู่ในสายวิชาชีพในสามจังหวัดชายแดนใต้ คือ อาชีวศึกษาปัตตานี วิทยาลัยเทคนิคยะลา และวิทยาลัยสารพัดช่างนราธิวาส จำนวน ๔๐๐ คน โดยใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์เชิงลึก (Interviews) การประชุมกลุ่มย่อย (Fogus Group) และการสัมมนาเชิงวิชาการเป็นเครื่องมือในการศึกษา แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการกระบวนการวิจัยมาวิเคราะห์ด้วยสถิติพื้นฐาน เช่น การแจกแจงความถี่ การหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (X) และค่าเฉลี่ยเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นต้น เพื่ออธิบายข้อมูลพื้นฐานในการศึกษา แล้วทำการวิเคราะห์ สังเคราะห์ในเชิงคุณภาพ เพื่ออธิบายผลการวิจัยตามที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์การวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ระดับคุณลักษณะความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ และการปลูกฝังความสุจริตการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ นำมาอภิปลายผลตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อ ๑ เพื่อศึกษาระดับคุณลักษณะความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้

จากผลการวิเคราะห์ระดับคุณลักษณะความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = ๔.๑๗, S.D. = .๓๕๐) และรายข้อส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่าการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ มีการปลูกฝังด้านความซื่อสัตย์สุจริตให้แก่เยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ที่ศึกษาสายอาชีพ ได้แก่ วิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดปัตตานี อาชีวศึกษาในจังหวัดยะลา และสารพัดช่างในจังหวัดนราธิวาส ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของนางสาวรุ่งฤดี กล้าหาญ รองศาสตราจารย์ดร.ดวงเดือน ศาสตร์ภัทร และพันเอกหญิง ดร.สายสมร เฉลยกิตติ **(๒๕๕๘)** การพัฒนารูปแบบการวัดและประเมินพฤติกรรมเพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายของไทยในศตวรรษที่ ๒๑ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ ๑. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลายของไทยในศตวรรษที่ ๒๑ มี ๕ ด้าน คือ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความมีวินัย ความอดทน และใฝ่เรียนรู้ อยู่ในระดับมาก อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาผลการวิจัยรายด้าน พบว่า ด้านความซื่อสัตย์สุจริต มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดกว่าทุกด้าน สะท้อนให้เห็นว่า ถึงแม้ครูสายอาชีพที่มีประสบการณ์การจัดการเรียนการสอนที่ได้สอดแทรกความรู้ในด้านการปลูกฝังความซื่อสัตย์สุจริตในทุกๆด้านแล้ว แต่ในความเป็นจริงการปลูกฝังความซื่อสัตย์สุจริตให้กับเยาวชนชายแดนใต้นั้นต้องคำนึงถึงการอบรมสั่งสอนเลี้ยงดูจากครอบครัวซึ่งเป็นสถาบันหลักของสังคม จึงส่งผลให้การสอนของครูสายอาชีพที่ที่มีประสบการณ์การจัดการเรียนการสอนยังขาดประสิทธิภาพ ไม่เกิดผลต่อการปลูกฝังเท่าที่ควร สอดคล้องกับงานวิจัยของทองพูล ภูสิม (๒๕๕๓) ได้ทำการศึกษาระดับพฤติกรรมและพัฒนา คุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๘ ประการตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น พื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ กรณีศึกษาโรงเรียนแกดำวิทยาคาร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต ๑ พบว่าสภาพก่อนการดำเนินการ พฤติกรรมโดยรวมของนักเรียนจากการประเมินของครู ผู้ปกครองนักเรียน และตัวนักเรียนเอง อยู่ในระดับปฏิบัติการปานกลาง จากการสอบถาม การสัมภาษณ์คณะครู ผู้ปกครองนักเรียน และนักเรียน เกี่ยวกับเรื่องคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ๘ ประการตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ ของนักเรียน พบว่า ระดับพฤติกรรมยังไม่เป็นไปตามความต้องการของคณะครูและผู้ปกครอง หลังจากที่ได้พัฒนาโดยใช้กระบวนการวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง (PDCA) และ (PAR) ระดับ พฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ทั้ง ๘ ประการตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ เพิ่มขึ้นจากก่อนการพัฒนาในทุกด้านนั่นคือโดยรวมมีค่าเฉลี่ยระดับ พฤติกรรมในแต่ละด้านก่อนการพัฒนา มีค่าเฉลี่ยจากครู ๓.๕๐ ผู้ปกครอง ๓.๔๙ และนักเรียน ๓.๖๙ หลักจากพัฒนาแล้ว พบว่าพฤติกรรมของนักเรียนมีการพัฒนาขึ้นในทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยจากครู ๔.๔๙ ผู้ปกครอง ๔.๔๘ และนักเรียน ๔.๔๙

วัตถุประสงค์ข้อ ๒ เพื่อศึกษาการปลูกฝังความสุจริตแก่เยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้

จากผลการวิเคราะห์ศึกษาการปลูกฝังความสุจริตแก่เยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ผลวิจัยชี้ให้เห็นว่า

ด้านความซื่อสัตย์สุจริต ถึงแม้จะมีเหตุการณ์ความไม่สงบเกิดขึ้นในสามจังหวัดชายแดนใต้ ทำให้เยาวชนบางส่วนขาดผู้ปกครองดูแล และอบรมเลี้ยงดู แต่เมื่อเยาวชนได้เข้ารับการศึกษาในโรงเรียน ครูผู้จัดการเรียนการสอน ก็ได้เป็นสื่อกลางในการอบรม ปลูกฝังให้นักเรียนมีความซื่อสัตย์ สุจริต ไม่เห็นแก่ตัว ไม่เอารัดเอาเปรียบเพื่อนที่มีการนับถือต่างจากศาสนาของตนเอง รู้จักบาปบุญคุณโทษ มีจิตสำนึกมองโลกในแง่ดี ถึงจะมีการสูญเสียบุคคลในครอบครัวก็ตาม

ด้านการมีจิตสาธารณะ ของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ที่ศึกษาอยู่ในวิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดปัตตานี อาชีวศึกษาในจังหวัดยะลา และสารพัดช่างในจังหวัดนราธิวาส เป็นอีกด้านหนึ่งที่ครูผู้สอนมีความคิดเห็นว่า มีนโยบายการปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ที่ ต้องการขยายโอกาสทางการศึกษาให้เยาวชนทุกคนได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียม มีคุณภาพ จึงเป็นที่มาของการกำหนดคุณลักษณะที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนหรือคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ การมีจิตสาธาณะเป็นคุณลักษณะที่สำคัญประการหนึ่ง ที่กระทรวงศึกษาธิการต้องการให้เกิดกับผู้เรียน สถานศึกษาทุกแห่งในสังกัด ได้จัดโครงการและกิจกรรมต่างๆเพื่อสร้างจิตสำนึกให้นักเรียนทำความดี คำนึงถึง ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน โดยวิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดปัตตานี อาชีวศึกษาในจังหวัดยะลา และสารพัดช่างในจังหวัดนราธิวาส ได้มีการจัดการเรียนการสอน และกิจกรรมที่ส่งเสริม และตอบสนองนโยบายนี้ คือ กิจกรรมลูกเสือ เนตรนารี ที่ได้ใส่อยู่ในแผนการจัดการเรียนการสอน

ด้านความเป็นธรรมทางสังคม ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในโรงเรียนวิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดปัตตานี อาชีวศึกษาในจังหวัดยะลา และสารพัดช่างในจังหวัดนราธิวาส พบว่า ผู้สอนมีการจัดการเรียนการสอนที่ไม่มีการแบ่งแยกของเชื้อชาติ ศาสนาในห้องเรียน พบได้จากการสอบถามถึงการเรียนในห้องเรียนของนักเรียนที่มีการเรียนและการทำกิจกรรมร่วมกัน การสอนของครูที่จะมีการสอดแทรกข้อมูลถึง วิถีชีวิต ความเป็นอยู่กฎระเบียบของนักเรียนที่มีความหลากหลายได้มาปฏิบัติร่วมกัน ไม่แบ่งแยกเชื้อชาติและศาสนา และนักเรียนได้มีการทำกิจกรรมร่วมกันอย่างสันติ ครูผู้สอนจะต้องสอนเป็นกลางไม่โอนเอน

ด้านกระทำอย่างรับผิดชอบ ครูผู้สอนในโรงเรียนวิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดปัตตานี อาชีวศึกษาในจังหวัดยะลา และสารพัดช่างในจังหวัดนราธิวาส ให้ข้อมูลว่า ครูได้มีการปลูกจิตสำนึกในบทบาทและหน้าที่ของนักเรียน โดยการทำข้อตกลงถึงการให้คะแนนพิเศษ ให้รางวัลแก่นักเรียนที่ปฏิบัติหน้าที่ได้ดีที่สุด โดยให้เพื่อนนักเรียนในห้องร่วมโหวตให้คะแนน โดยนักเรียนทุกคนต้องเคารพกฎเกณฑ์กติกา และยอมรับผลการตัดสิน นักเรียนท่านใดชนะ มีคะแนนโหวตมากก็จะได้รางวัลไป ซึ่งคณะผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า การให้รางวัล และการชมเชยต่อหน้าเพื่อนนักเรียนในที่สาธารณะ เป็นแรงขับให้นักเรียนได้ปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

ด้านเป็นอยู่อย่างพอเพียง ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนในโรงเรียนวิทยาลัยการอาชีพในจังหวัดปัตตานี อาชีวศึกษาในจังหวัดยะลา และสารพัดช่างในจังหวัดนราธิวาส ที่คณะผู้วิจัยเก็บข้อมูลส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในเขตชุมชนเมืองของสามจังหวัดชายแดนใต้ มีอัตราการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจสูง ส่งผลให้วิถีชีวิตแต่ละครอบครัวมีความตื่นตัวในการหาเลี้ยงครอบครัว จึงทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกในครอบครัวมีน้อยลง เพราะผู้ปกครองต้องใช้เวลาส่วนใหญ่ในการประกอบอาชีพเพื่อเลี้ยงดูครอบครัว ทำให้ขาดความใกล้ชิด ขาดการเอาใจใส่และให้คำปรึกษาแก่บุตรหลานของตน ผู้ปกครอง

แค่เป็นผู้สนับสนุนหาสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆมาให้เพื่อตอบสนองความต้องการของบุตรหลานของตนเพียงเท่านั้น จนกลายเป็นสังคมของการบริโภคนิยม ส่งผลให้นักเรียนขาดความยั้งคิดใช้จ่ายเงินโดยขาดการไตร่ตรอง ขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการออมและการวาง แผนการใช้เงิน ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการพึ่งพาตนเองได้

วัตถุประสงค์ข้อ ๓ เพื่อศึกษาการปลูกฝังความสุจริตการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้

จากผลการวิเคราะห์การปลูกฝังความสุจริตการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ผลการวิจัยพบว่า จากสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในสามจังหวัดชายแดนใต้ส่งผลกระทบ และมีอิทธิพลอย่างมากต่อเยาวชน สื่อแขนงต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สื่อทางอินเตอร์เน็ต ทำให้เยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้เห็นตัวอย่างที่ดีและไม่ดี ทำให้เยาวชนลอกเลียนแบบ โดยขาดการดูแลของผู้ปกครอง และครูอย่างใกล้ชิด สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมบัติโยธาทิพย์ และคณะ **(๒๕๕๕)** รูปแบบและวิธีการพัฒนาเยาวชนเพื่อความมั่นคงของ สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาเยาวชนเพื่อความมั่นคงของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านแนวคิด ควรมีนโยบายเฉพาะและดูแลเป็นพิเศษ ทั้งด้านงบประมาณและควรต่อเนื่อง โดยเน้นการสร้างความเข้าใจในขนบธรรมเนียมประเพณี ควบคู่กับหลักศาสนา ด้านจุดมุ่งหมาย ปลูกฝังให้เยาวชนมีระเบียบวินัย รักประเทศชาติ มีจีติอาสา มีความสามัคคี ห่างไกลยาเสพติด และรู้จักปรับตัวเข้ากับสังคม ด้านองค์ประกอบ ส่งเสริมกิจกรรมเยาวชนทุกระดับ มีศูนย์เยาวชน ประจำจังหวัด สร้างความร่วมมือกับองค์กรศาสนา จัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับหลักศาสนา ด้าน หน่วยงานหลักที่มีบทบาทหน้าที่ ควรเป็นศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัด สำนักพัฒนาชุมชนจังหวัด สำนักงานพัฒนาสังคม และความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ด้านรูปแบบการพัฒนามีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกำหนด ยุทธศาสตร์และเป้าหมายร่วมกันและอย่างชัดเจน ด้านวิธีการ ให้เยาวชนมีโอกาสแสดงความคิดเห็น ใช้หลักศาสนาควบคู่กับการจัดกิจกรรม ด้านการจัดตั้งและพัฒนากลุ่มองค์กร ให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ส่งเสริมศักยภาพเยาวชน บูรณาการกลุ่มโครงการการพัฒนาเยาวชน

การนำผลงานวิจัยไปประยุกต์ใช้

งานวิจัยมุ่งหวังในการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ เพื่อสร้างจิตสำนึกและปลูกฝังค่านิยมความสุจริตให้เยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ได้รู้คุณโทษ คุณงามความดี และมีความประพฤติที่พึงประสงค์ในศตวรรษที่ ๒๑ ซึ่งอาจเป็นข้อมูลในการนำงานวิจัยไปสอดแทรกในบทเรียนหรือกิจกรรมที่บรรจุไว้ในหลักสูตร เพราะการศึกษาจะมีบทบาทในการเสริมสร้างค่านิยมและทัศนคติเกี่ยวกับความสุจริต การขาดความสุจริตเป็นต้นตอ และรากเหง้าของปัญหาหลาย ๆ อย่างถ้าเยาวชนของเราเป็นคนดี มีความสุจริต ปัญหาหลายอย่างจะไม่เกิด หรือถ้าเกิดก็มีไม่มาก ด้วยเหตุนี้จึงจำเป็นต้องคิดปลูกฝังค่านิยมเรื่องความสุจริตให้กับเยาวชนทุกคน เพื่อให้เป็นพื้นฐานความเจริญรุ่งเรืองของชาติต่อไป

ผลงานวิจัย/ผลผลิต สิ่งประดิษฐ์ นวัตกรรม หรืออื่น ๆ ที่ได้จากการทำวิจัย และมี Impact ต่อสังคม, ประเทศชาติได้รับประโยชน์อะไร

ผลงานจากงานวิจัยจะได้ทราบถึงวิธีปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ เพราะการขาดความสุจริตเป็นต้นตอ และรากเหง้าของปัญหาหลาย ๆ อย่างถ้าเยาวชนของเราเป็นคนดี มีความสุจริต ปัญหาหลายอย่างจะไม่เกิด หรือถ้าเกิดก็มีไม่มาก ถ้าทุกโรงเรียนนำค่านิยมของการปลูกฝังความสุจริตไปบรรจุไว้ในกิจกรรมและเนื้อหาของหลักสูตรที่ทำการเรียนการสอนทุกระดับชั้น เยาวชนที่ได้รับการปลูกฝังความสุจริตก็จะนำไปพัฒนาคุณภาพชีวิตของตัวเยาวชนเองให้มีความประพฤติดีปฏิบัติชอบ และเยาวชนเหล่านี้จะเป็นตัวแทนของสังคมที่จะพัฒนาประเทศชาติต่อไป

ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการทำวิจัย

เนื่องจากงานวิจัยเรื่องการปลูกฝังความสุจริตของเยาวชนในสามจังหวัดชายแดนใต้ ต้องลงศึกษาในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงเรื่องความปลอดภัยของการเดินทาง และเยาวชน ผู้ให้ข้อมูลบางท่าน จะให้ข้อมูลเป็นภาษาถิ่น ภาษามลายู รวมถึงการกรอกข้อมูลที่เป็นภาษาไทย ทางคณะผู้วิจัยจึงต้องหาล่ามและผู้แปลในการสอบถามข้อมูลจึงเป็นอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการทำวิจัยในครั้งนี้

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

แบบสอบถามของข้อมูลควรใช้แบบสอบถามที่มีภาษามลายู เพราะผู้ตอบแบบสอบถามบางท่านไม่เข้าใจภาษาไทย

งานวิจัยที่คาดว่าจะดำเนินการต่อไป

การทำวิจัยครั้งต่อไปควรศึกษาการปลูกฝังความสุจริตในโรงเรียนที่มีการจัดการศึกษาในระดับชั้นที่ต่างกันเพื่อเป็นการได้รับข้อมูลที่มีความหลากหลายเพิ่มขึ้น

คณะผู้วิจัย

๑. หัวหน้าโครงการวิจัย

ชื่อ-นามสกุล (ภาษาไทย) นางสาวภมรรัตน์ ชุมภูประวิโร
ชื่อ-นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) Miss Pamonrat Chumpoopraviro
หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน -
ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำ
หน่วยงาน หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ปัตตานี ถนนสามัคคีสาย ข ตำบล รูสะมิแล อำเภอ เมืองปัตตานี จังหวัด ปัตตานี ๙๔๐๐๐
โทรศัพท์ ๐๗๓ – ๔๕๐๐๗๑ โทรสาร ๐๗๓ – ๔๕๐๐๗๔
E-mail : pamonrat.chu@mcu.ac.th

๒. ผู้ร่วมโครงการวิจัย

ชื่อ-นามสกุล (ภาษาไทย) พระครูสุตกิจสโมสร (โกตัน)
ชื่อ-นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) Phrakhusutakitsamosom (Kotan)
หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน -
ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำ
หน่วยงาน ราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ปัตตานี ถนนสามัคคีสาย ข ตำบล รูสะมิแล อำเภอ เมืองปัตตานี จังหวัด ปัตตานี ๙๔๐๐๐
โทรศัพท์ ๐๗๓ – ๔๕๐๐๗๑ โทรสาร ๐๗๓ – ๔๕๐๐๗๔
E-mail : Jarin๗๕๕๒@gmail.com

๓. ผู้ร่วมโครงการวิจัย

ชื่อ-นามสกุล (ภาษาไทย) นายรังสรรค์ วัฒนาชัยวณิช
ชื่อ-นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) Mr. Rangsan Wattanachaiwanich
หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน -
ตำแหน่งปัจจุบัน เจ้าหน้าที่วิเคราะห์ข้อมูล
หน่วยงาน ราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ปัตตานี ถนนสามัคคีสาย ข ตำบล รูสะมิแล อำเภอ เมืองปัตตานี จังหวัด ปัตตานี ๙๔๐๐๐
โทรศัพท์ ๐๗๓ – ๔๕๐๐๗๑ โทรสาร ๐๗๓ – ๔๕๐๐๗๔
E-mail : rangsan.wat@mcu.ac.th

ทุนสนับสนุน

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๑

เริ่มงานวิจัย ปี ๒๕๖๑

สิ้นสุดงานวิจัย ปี ๒๕๖๒

ประวัติผู้วิจัย

หัวหน้าโครงการ

ชื่อ – นามสกุล นางสาวภมรรัตน์ ชุมภูประวิโร

วัน/เดือน/ปีเกิด /

ที่อยู่ปัจจุบัน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ปัตตานี ถนนสามัคคีสาย ข ตำบล รูสะมิแล อำเภอ เมืองปัตตานี จังหวัด ปัตตานี ๙๔๐๐๐

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. ๒๕๕๗ รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสหวิทยาการเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น มหาวิทยาลัยรามคำแหง

พ.ศ. ๒๕๕๓ อุตสาหกรรมศาสตร์บัณฑิต สาขาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมเครื่องเรือน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ

พ.ศ. ๒๕๔๙ ประกาศนียบัตรวิชาชีพ สาขาเทคโนโลยีอุตสาหกรรมเครื่องเรือนและการตกแต่งภายใน วิทยาลัยเทคนิคหาดใหญ่

การทำงานปัจจุบัน ตำแหน่งอาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยา วิทยาลัยสงฆ์ปัตตานี

ผลงานที่ได้รับการตีพิมพ์

ผลงานวิจัย

พ.ศ. ๒๕๕๙

นางสาวภมรรัตน์ ชุมภูประวิโรและนายวีรศักดิ์ บุญญดิษฐ์, (๒๕๕๙). สภาพการดำเนินงานการจัดการศึกษาแบบพหุวัฒนธรรมของพนักงานครูสังกัดโรงเรียนเทศบาลเมืองปัตตานี.บทความวิชาการ. โครงการประชุมวิชาการระดับชาติศึกษาศาสตร์วิจัย ครั้งที่ ๓ เรื่อง“การพัฒนาคุณภาพการศึกษา : แนวโน้ม ความท้าทาย และความยั่งยืน”คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี วันที่ ๒๘-๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๙. หน้า ๔๓๘-๔๕๔. ISBN ๙๗๘-๖๑๖-๒๗๑-๓๑๒-๖ (ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ปัตตานี)

บทความทางวิชาการ

พ.ศ. ๒๕๖๐

นางสาวปานวลัย ศรีรามและนางสาวภมรรัตน์ ชุมภูประวิโร, (๒๕๖๐). นิสิตมีส่วนร่วมในกิจกรรมของมหาวิทยามหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๐. ๒๕๖๐. บทความวิชาการ. โครงการประชุมวิชาการระดับชาติศึกษาศาสตร์วิจัย ครั้งที่ ๔ (Educational Research Conference ๔th) "นวัตกรรมการศึกษาเพื่อ Thailand ๔.๐ (Innovative Education for Thailand ๔.๐)"คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี วันที่ ๒๕-๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐. หน้า ๘๙๕-๙๐๗. ISBN ๙๗๘-๖๑๖-๒๗๑-๔๐๙-๒

นางสาวภมรรัตน์ ชุมภูประวิโร, ปานวลัย ศรีราม,ชูสิทธิ์ จันทร์แดง, (๒๕๖๐) ผลการใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง ในรายวิชาการเมืองการปกครองของไทย ต่อความสามารถในการจัดการความรู้และความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของนิสิตคณะสังคมศาสตร์ สาขาวิชารัฐศาสตร์ ชั้นปีที่ ๑ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ปัตตานี ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๙ . บทความวิชาการ. โครงการประชุมวิชาการระดับชาติศึกษาศาสตร์วิจัย ครั้งที่ ๔ (Educational Research Conference ๔th) "นวัตกรรมการศึกษาเพื่อ Thailand ๔.๐ (Innovative Education for Thailand ๔.๐)"คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี วันที่ ๒๕-๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐. หน้า ๗๕๙-๗๗๐. ISBN ๙๗๘-๖๑๖-๒๗๑-๔๐๙-๒

ภาณุ ชูศรีและนางสาวภมรรัตน์ ชุมภูประวิโร.(๒๕๖๐). พฤษภาทมิฬ . บทความวิชาการ. โครงการประชุมวิชาการระดับชาติศึกษาศาสตร์วิจัย ครั้งที่ ๔ (Educational Research Conference ๔th) "นวัตกรรมการศึกษาเพื่อ Thailand ๔.๐ (Innovative Education for Thailand ๔.๐)"คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี วันที่ ๒๕-๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐. หน้า ๑๘๘๗-๑๙๐๗. ISBN ๙๗๘-๖๑๖-๒๗๑-๔๐๙-๒

เนตรนภา มณีศรีและนางสาวภมรรัตน์ ชุมภูประวิโร. (๒๕๖๐). พัฒนาการการเมืองการปกครองของไทย พ.ศ.๑๗๘๑ - พ.ศ.๒๕๕๐ . บทความวิชาการ. โครงการประชุมวิชาการระดับชาติศึกษาศาสตร์วิจัย ครั้งที่ ๔ (Educational Research Conference ๔th) "นวัตกรรมการศึกษาเพื่อ Thailand ๔.๐ (Innovative Education for Thailand ๔.๐)"คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี วันที่ ๒๕-๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐. หน้า ๑๙๔๖-๑๙๕๘. ISBN ๙๗๘-๖๑๖-๒๗๑-๔๐๙-๒๐

พ.ศ. ๒๕๖๑

นายนพฤทธิ์ ขวัญสุรัตน์ นางสาวจุฑามาศ จันทร์เกิด และนางสาวภมรรัตน์ ชุมภูประวิโร. (๒๕๖๑). ความคิดเห็นเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองของนิสิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ปัตตานี (ม จ ร วส.ปน.). การประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ The ๕

th National and ๓rd International Conference on Education (Nice) ๒๐๑๘ “Education, Leadership, and Innovation in Learning Society” คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี วันที่ ๔-๗ กรกฎาคม ๒๕๖๑. หน้า ๑๑๘๔-๑๑๙๓. ISBN ๙๗๘-๖๑๖-๒๗๑-๔๗๕-๗

ผู้ร่วมวิจัย

ชื่อ – นามสกุล พระครูสุตกิจสโมสร

วัน/เดือน/ปีเกิด -

ที่อยู่ปัจจุบัน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ปัตตานี ถนนสามัคคีสาย ข ตำบล รูสะมิแล อำเภอ เมืองปัตตานี จังหวัด ปัตตานี ๙๔๐๐๐

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. ๒๕๔๘ ประกาศนียบัตรวิชาชีพครู สาขา ครุศาสาตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๕๔ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขา:วิชาการบริหารการจัดการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การทำงานปัจจุบัน ตำแหน่งอาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยา วิทยาลัยสงฆ์ปัตตานี

ผลงานที่ได้รับการตีพิมพ์

ผลงานวิจัย

พ.ศ. ๒๕๕๙

พระครูสุตกิจสโมสรและนายรังสรรค์ วัฒนาชัยวณิช.(๒๕๕๙).แนวทางส่งเสริมศีลธรรมและคุณธรรมไปปฏิบัติในชีวิตประจำวัน ของนักเรียนโรงเรียนดาวนายร้อย อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา. โครงการประชุมวิชาการระดับชาติศึกษาศาสตร์วิจัย ครั้งที่ ๓ เรื่อง“การพัฒนาคุณภาพการศึกษา : แนวโน้ม ความท้าทาย และความยั่งยืน”คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี วันที่ ๒๘-๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๙. หน้า ๔๓๘-๔๕๔. ISBN ๙๗๘-๖๑๖-๒๗๑-๓๑๒-๖ (ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ปัตตานี)

บทความทางวิชาการ

พ.ศ. ๒๕๖๐

นายวีระศักดิ์ บุญญดิษฐ์และพระครูสุตกิจสโมสร.(๒๕๖๐).แนวทางการจัดการเรียนร่วมพหุวัฒนธรรมในสามจังหวัดชายแดนใต้.โครงการประชุมวิชาการระดับชาติศึกษาศาสตร์วิจัย ครั้งที่ ๔ (Educational Research Conference ๔th) “นวัตกรรมการศึกษาเพื่อ Thailand ๔.๐ (Innovative Education for Thailand ๔.๐)”คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี วันที่ ๒๕-๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐. หน้า ๗๔๖-๗๕๘. ISBN ๙๗๘-๖๑๖-๒๗๑-๔๐๙-๒

พ.ศ. ๒๕๖๑

ขวัญฤทัย แววสุวรรณ เปมิกา นวลปั้น และ พระครูสุตกิจสโมสร.(๒๕๖๑).การศึกษาคุณภาพชีวิตของเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรอำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี.การประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ The ๕th National and ๓rd International Conference on Education (Nice) ๒๐๑๘ “Education, Leadership, and Innovation in Learning Society” คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี วันที่ ๔-๗ กรกฎาคม ๒๕๖๑. หน้า ๑๑๗๓-๑๑๘๓. ISBN ๙๗๘-๖๑๖-๒๗๑-๔๗๕-๗

ผู้ร่วมวิจัย

ชื่อ – นามสกุล นายรังสรรค์ วัฒนาชัยวณิช

วัน/เดือน/ปีเกิด /

ที่อยู่ปัจจุบัน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์ปัตตานี
ถนนสามัคคีสาย ข ตำบล รูสะมิแล อำเภอ เมืองปัตตานี
จังหวัด ปัตตานี ๙๔๐๐๐

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. ๒๕๕๘ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

พ.ศ. ๒๕๕๖ พุทธศาสตรบัณฑิต (พธ.บ) (รัฐศาสตร์การปกครอง)
(เกียรตินิยมอันดับสอง) มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
วิทยาลัยสงฆ์ปัตตานี
รัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต (รป.บ.) (การบริหารทรัพยากรมนุษย์)
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

การทำงานปัจจุบัน ตำแหน่งนักวิเคราะห์นโยบายและแผน
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยา วิทยาลัยสงฆ์ปัตตานี

ทุนการศึกษา

๑. ทุนการศึกษาต่อปริญญาโท จากพระครูวรนาถโพธิคุณ เจ้าอาวาสวัดอรัญวาสิการาม (วัดห้วยเงาะ) จังหวัดปัตตานี

๒. ทุนอุดหนุนการวิจัยเพื่อวิทยานิพนธ์ จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

๓. ทุนสนับสนุนการวิจัยระดับปริญญาโท จากสถานบันวิจัยพหุวัฒนธรรมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน(สพย.)

ผลงานที่ได้รับการตีพิมพ์

ผลงานวิจัย

พ.ศ. ๒๕๕๗

นายรังสรรค์ วัฒนาชัยวณิชและร.ต.ต.พิชัย โอฬารศิริ งานวิจัยเรื่อง “การดำเนินงานในการพัฒนาวิทยาลัยสงฆ์ปัตตานี ตามนโยบายของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย” บทคัดย่อการประชุมวิชาการระดับชาติ ศึกษาศาสตร์วิจัย ครั้งที่ ๑ วันที่ ๒๙ – ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๗ ณ โรงแรมหรรษา เจบี หาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา พิมพ์ครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๕๗ จำนวน ๕๐๐เล่ม หน้า ๕๒

พ.ศ. ๒๕๕๙

นายรังสรรค์ วัฒนาชัยวณิช, เอกรินทร์ สังข์ทอง, เรชา ชูสุวรรณ งานวิจัยเรื่อง “สภาพการดำเนินงาน ปัญหาและแนวทางการพัฒนาวิทยาลัยสงฆ์ สังกัดมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย” วารสารศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ปีที่ ๒๗ ฉบับที่ ๒ พฤษภาคม - สิงหาคม ๒๕๕๙ ได้รับทุนวิจัยจากสถาบันวิจัยพหุวัฒนธรรมศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (สพย.)

พระครูสุตกิจสโมสรและนายรังสรรค์ วัฒนาชัยวณิช งานวิจัยเรื่อง “แนวทางส่งเสริมศีลธรรมและคุณธรรมไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันของนักเรียนโรงเรียนดาวนายร้อย อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา” การประชุมวิชาการระดับชาติ ศึกษาศาสตร์วิจัย ครั้งที่ ๓ “การพัฒนาคุณภาพการศึกษา: แนวโน้ม ความท้าทาย และความยั่งยืน” วันที่ ๒๘ – ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ณ โรงแรมหรรษา เจบี หาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา พิมพ์ครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๕๙ จำนวน ๓๐๐ เล่ม หน้า ๙๕

พ.ศ. ๒๕๖๐

นายรังสรรค์ วัฒนาชัยวณิชและพระมหาวิเชียร วชิรธมฺโม งานวิจัยเรื่อง “ความคิดเห็นของประชาชนอำเภอเมืองจังหวัดปัตตานี ต่อภาพลักษณ์ของ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

วิทยาลัยสงฆ์ปัตตานี” การประชุมวิชาการระดับชาติ ศึกษาศาสตร์วิจัย ครั้งที่ ๔ “นวัตกรรมการศึกษาเพื่อ Thailand ๔.๐” วันที่ ๒๕ – ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ณ โรงแรมหรรษา เจบี หาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา พิมพ์ครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๖๐ จำนวน ๓๐๐ เล่ม หน้า ๑๓๓

นางสาวเพ็ญพิมล นิธิสุนทรวงศ์และนายรังสรรค์ วัฒนาชัยวณิช งานวิจัยเรื่อง “เหตุการณ์ ๑๔ ตุลาคม สู่การเมืองการปกครองของไทย” การประชุมวิชาการระดับชาติ ศึกษาศาสตร์วิจัย ครั้งที่ ๔ “นวัตกรรมการศึกษาเพื่อ Thailand ๔.๐” วันที่ ๒๕ – ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ณ โรงแรมหรรษา เจบี หาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา พิมพ์ครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๖๐ จำนวน ๓๐๐ เล่ม หน้า ๑๓๐